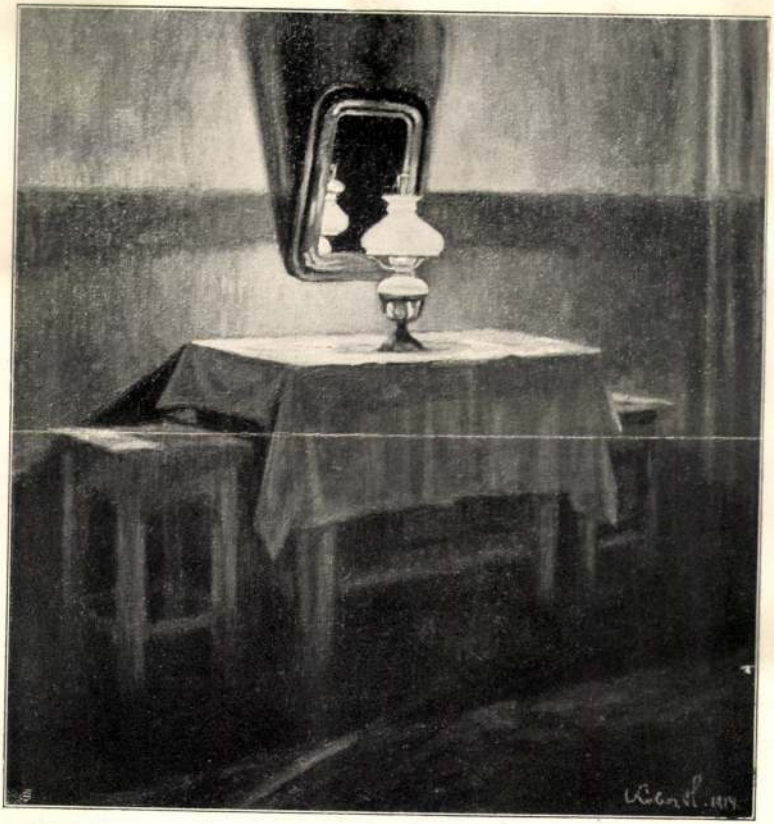

Kóbor Henrik: Este.

Képzm. Tan.

1914. tan. kiáll.

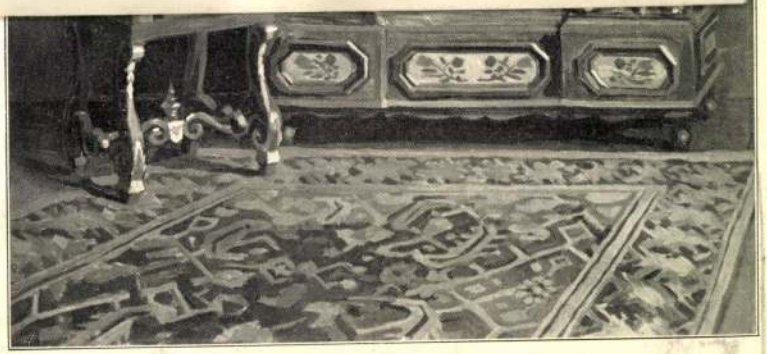

ZÁDOR ISTVÁN: Interieur.

Kóbor Henrik

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Hatásos képe: Est a Dunán

Magyarság
1935.XI.16.

Kóbor Henrik

4 Kóbor Henrik: Szegények.

Reprom. Tais. 1918. Tav

Kiáll. Sal

K.

287 Pentelei Molnár János: Apróságok.

művészete hangolódik a Balatonnal kapcsolatban egy bizonyos rokonlátás vonalába. Az epikus vagy lírai tartalom változó hangsúlya, a kifejezési eszközök különbözősége is ez ismert mesterek mindegyikénél külön értékeket eredményezett. A realista látásnak itt is konstatálható gazdagsága a természethűség visszaadásában a nyomatékos hangsúly alapján áll, de ennek következményeit a saját törekvések egyéni hangjához idomítja.

A Magyar Kir. Kultuszkormányzat és a m. kir. Balatoni Intéző Bizottság újabb Balatoni ösztöndíjai is sokban hozzájárultak egyes művészeink stílusának kiérleléséhez. Ez állami ösztöndíjasok sorában Gaál Ferenc aranyos tónusú képei, idillikus szuggeszciót közölnek. A nagy víz élete nála ünnepi színezetet kap, sőt a mezőn tevékenykedő aratói is ebben a vasárnapi légkörben munkálkodnak. Az ugyancsak ösztöndíjas Kóbor Henrik viszont hidegebb színlátású művész és balatoni témái közül legjobban érzi a balatonmenti falu utcájának csendes nyári életét és biztos érzékkel önti képformába a meghitten sorakozó házikókat, melyek kompozíciós egységét a zöld fakoronák sommázó lombtömegei fűzik össze.

Burghardt Rezső emelkedett realista művészete külön hangsúlyt kap a tárgyszerűség szinte ropogós éreztetésével, a festői ritmusok élénk kicsendítésével és egyéni színlátásával. Előadásban virtuóz és e kiérett, magasrendű realista stílusjegyeivel ékesíti balatoni képeit is, melyeknél a könnyed és jellemző rajzzal odavetett figuráknak is szerepet ad. Czencz János balatoni ecsetjárása is könnyed és spontán jellegű és bár Burghardttal egyazon állomásról indultak el, más eredményekhez érkezett. A Balatonnak figurával való vonatkozásában Kövesdy Géza bizonyos heroikus hatást

Csánky Dénes
A balatoni tájképfestészet.
A festői Balaton.
Bpi. 1942.

eleven előadását, mely szintén a Mészöly-féle szellemes ecsetjárással tart rokonságot. Tónusai is melegek és finoman éreztetett rajzával munkái a századvégi naturalizmus becses alkotásai közé sorolhatók.

A naturalista figurális festés elhunyt nagyjai sorában Baditz Ottó, Bihari Sándor, Benczur Gyula és Balló Ede részére a Balaton csupán alkalmi művészi kirándulás volt és egy-egy kép festését eredményezte. Ugyancsak alkalmi inspirációt nyertek a Balatontól elhunyt neves művészeink közül Olgyai Viktor, Katona Nándor, Pentelei Molnár János, Kőrösfői Kriesch Aladár, Zemplényi Tivadar és Csuk Jenő. A felvidék, a hegyi tavak nagy lírikusánál, Mednyánszky Lászlónál, sajnos, ugyanez a helyzet. Kevés balatoni képet festett. A Wolfner-gyűjteményben szereplő középnagyságú „Balatoni táj"-a az 1910-es évek egyik kiemelkedő darabja. Deák Ébner Lajos a magyar népélet kiváló ábrázolója a Balaton mellett a halászokat látta meg, ezenkívül egy-egy tájjal is hódolt a víz szépségének. Külön áhitatos poétát kapott a nagy víz a mult század végének jeles tájfestőjében, Mihalik Dánielben. Szerette a síkot és egyszerű eszközökkel, érzéssel adta vissza a messze horizontba vesző földet vagy vizet. Így sokasodik fokozatosan a Balaton festőinek tábora és színesedik a művészi kifejezés a stílusok váltakozása szerint is. Elhunyt mestereink közül Nádler Róbert kapcsolatai mélyrehatóak a Balatonnal. Meleg tónusú közvetlen előadásával szívesen pihent meg szép vizünknél. Ugyanez az odaadó hűség jellemezte Déry Béla balatoni képeit és művészi oeuvrejében éppen ebbeli munkái jelzik a természeti élmény őszinteségét.

Élő, idősebb kiváló mestereink közül Bosznay István, Edvi Illés Aladár, Szlányi Lajos és Major Jenő

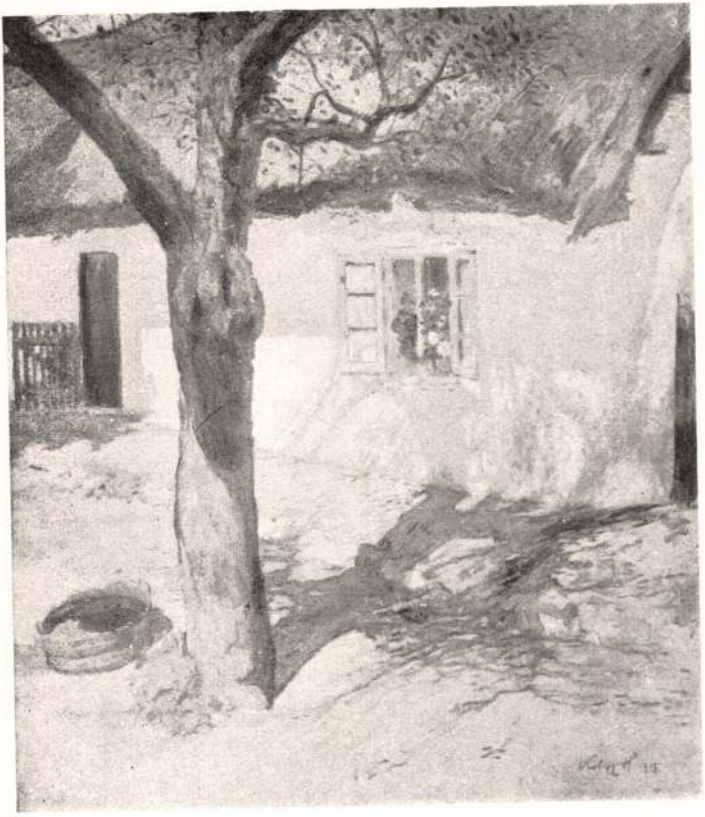

56. Kóbor Henrik: Udvarrészlet.

67. Szlányi Lajos: Körmöcbánya télen.

78. FERENCZY VALÉR : Liliom és szarkaláb.
79. CS. GÁL JÁNOS : A Rókarántó a Badacsonnyal.
80. KRUSNYÁK KÁROLY : Szent István felajánlja a koronát.
81. PÁRIS ERZSI : Vihar a láp felett.
82. CSER KÁROLY : Fésülködő. Bronz.
83. FERENCZY VALÉR : A családi otthonban.
84. CSER KÁROLY : Táncoló. Bronz.

44. JELZÉSŰ TEREM

85. GAÁL FERENC : Kukoricafosztás.
86. CSALLÓKÖZI FARKAS LŐRINC : Az én falum.
87. GAÁL FERENC : Kukoricakazlak.
88. KÁSSA GÁBOR : Májusfák.
89. GAÁL FERENC : Aratás.
90. KÁSSA GÁBOR : A Balaton Aligánál. Vízfestmény.
91. GAÁL FERENC : Városligeti részlet.
92. PÁLLYA CELESZTIN : Hortobágyi vásárrészlet.

45. JELZÉSŰ TEREM

VIDOVSZKY BÉLA festményei:

93. Borús téli nap.
94. Interieur a mosóczi Hubay kastélyból.
95. Borús őszi alföldi táj.
96. Téli táj a Tátra vidékén.
97. Zagyvapart Szolnokon.
98. Szalatnai kastély.
99. BOLDOGFAI FARKAS SÁNDOR : Copfos fej. Bronz.
100. Napsugaras szoba.

47. JELZÉSŰ TEREM

101. FÖRSTNER DÉNES : Este.
102. CSUCS FERENC : Férfi fej. Bronz.
103. FÖRSTNER DÉNES : Kőtörők.
104. DÖBRENTEY GÁBOR : A játszadozó gyermekek.
105. BURGHARDT REZSŐ : Patak szélén.
106. BURGHARDT REZSŐ : Sajóparti részlet.

50. KUN ISTVÁN: „Csend".
51. MÁRTON FERENC: Erdőírtás Csík-országban. Színes rajz-kompozíció.
52. KUN ISTVÁN: Faluvége.
53. LENGYEL RHEINFUSS EDE: Kurucok Kassa falai előtt.
54. SPÁNYIK KORNÉL: Golgotha.

39. JELZÉSŰ TEREM

JUSZKÓ BÉLA festményei:

55. Bevonulás Zselizre.
56. Folyópart ősszel.
57. Tatai táj.
58. Szerenád.
59. Tatai malom.
60. Bevonulás Fülekre.
61. Udvar részlet.
62. VARGA FERENC: Szent Jánoska. Bronz.
63. PROHÁSZKA JÓZSEF: Lovak.

41. JELZÉSŰ TEREM

KÓBOR HENRIK festményei:

64. Tavaszi eső.
65. Budakeszi pincék.
66. Udvarunk vége.
67. Öreg ház.
68. Balatongyöröki utca.
69. Padlásfeljáró Keszin.
70. Tolnaiék háza.
71. MATZON FRIGYES: Torzo. Gipsz.
72. Délutáni hangulat.
73. Györöki utcarészlet.
74. GYŐRY DEZSŐ: „Kata". Terrakotta.

42. JELZÉSŰ TEREM

75. FERENCZY VALÉR: Édesanyám arcképe. Magántulajdon.
76. KRUSNYÁK KÁROLY: Asztaltársaság.
77. FERENCZY VALÉR: Asztalra könyöklő ifjú.

V. Nemzeti képsőm. kiáll.
1939. Kassa.

Gärtner Henrik, festő, l. *Kóbor H.*

Kóbor Henrik
festő

Gärtner Henrik

festő

1903.

Éimisk

1930. 83. l.

ben tehát betét$^{em}_{ünk}$ lekötésé-
nzeti Bank a hivatalos kamat-
Tanács a jelenleg érvényben
eszállitaná, ugy Önök a fen-
t ugyanily arányban fogják

akor követelés$^{em}_{ünk}$ felett nem
abb 3-3 hónapra meghosszab-
amat és feltételek mellett,
enkori meghosszabbitás idő-
szokásosak lesznek,
időszak lejártával bármely
időtartam lejártától kezdve
tétek után Önöknél szokásos
amatokat fizetni.
vetelés$^{emet}_{ünket}$ terhelő minden-
etni, illetve ha Önök fize-
levonni.

Tisztelettel

Szentiványi Emlre

Gärtner Heink

jó eredm.

Tanárjelölt 1903

Gärtner Henrik

10 hónap, jó eredm.

Tanár Csirik Gyula

Igazgató 1902

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Vigadó utca 24

Gärtner Henrik

1 elemi, 2 poly.

10 nőnyp, elegséges eredm.

Tanár Rostagnitchilles

Iparrajziskola 1901.

Lásd Robor G. Henrik

2 alatt

Kóbor Henrik

festő, Képzőm. Egy. tagja

Műcsarnok

1932. febr.–márc. kiáll.

228.

1932. Tav. kiáll. 304, 308.

1933. nemz. képzőm. kiáll.

331

Kóbor Henrik

festő

l.

Éva Dési 1939-40

98-l.

Kóbor Henrik

festő

l.

Szépművészet

1941. 207. l.

Kóbor Henrik

foto

l

Szépművészet

1941. 20 l.

1.

KÓBOR HENRIK

61.	Reggeli hangulat, olajf.	500.–
62.	Balaton Fonyóddal, olajf.	250.–
63.	Füzfák I., olajf.	600.–
64.	Füzfák II., olajf.	600.–
65.	Badacsony, olajf.	800.–
66.	Nádaspart részlete, olajf.	600.–
67.	Györőki part, olajf.	600.–

Nemzeti Szalon 1940

92. coop. kiáll. – ápr. – maj

5 képeket mint 1939. évi balatoni ösztöndíjas festette.

SCHIFFER ÁRMIN

KÉPKERETGYÁRÁBAN KAPHATÓK

Budapest, Király-utca 79

Telefon : 144-485

Ábrahám és Sugár, Bagó M. és Fia Utóda. Kiadó : Lehel Béla.

Kóbor Henrik

Kiáll.

Nemzeti Szalon

1940. ápr.–maj.

Fav. képei –

Kóbor Henrik

84	Esö után	1000.—
85	Reggeli napsütés	800.—

Nemzeti Szalon
tav. kiáll. 1932 jun

KÓBOR HENRIK

64 Őszirózsák olajf. 1000. –

Nemzeti Szalon

Csendélet kiáll. 1932 febr-márc

Miért nem helyes számtani ~~[illegible]~~ dolgozata, a melyet ig írt fel:

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ álló szöke leányka ~~[illegible]~~, ~~[illegible]~~ szemeit hogy $\frac{6}{8} \times 4 = 24$"? A jobbra fordult leány- ~~[illegible]~~; szöke haját konyban ~~[illegible]~~ vid ujjú és szoknyája kék. Kezeiben hegyes- tart.

onra, méretei 40·2 : 33 cm.

~~[illegible]~~ ~~1896-ban~~ F. 7-én a ~~[illegible]~~ 69859/96 rend. (12/97)

Vid. Mus.

Kóbor Henrik
49 Téli este. Olajf. 20.000—

II. Nemzeti Szalon

téli tárl.
1922. jan.

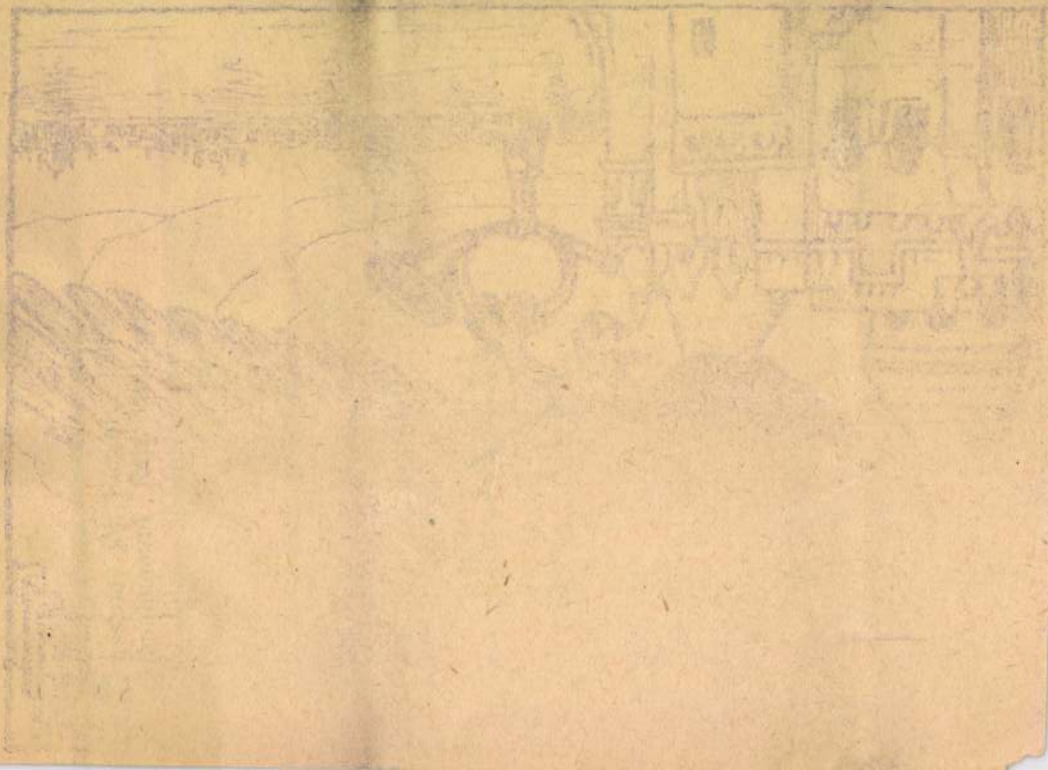

Kóbor Henrik

kell. kiáll. az
Ars Hungarica kiállí-
tásan 1941.

irod
=
Művészet. 1941. 37. k.
16. l. (Az Ars Hun-
garica kiállítása.)

Kóbor Tamás

Öreg posta, olaf.
Szendehelyi utcarészlet, olaj.

Művészeti Hotek Komárom
1941

Kóbor Henrik

Árverési Csarnok (Kat. aukció)

31. sz. 1926. febr.
32. sz. 1926. ápr.
33. sz. 1926. jún.
34. sz. 1926. okt.
36. sz. 1927 febr.
39 sz. 1927. okt.
40. sz. 1927. dec.

Kereseti járási (Szeged) lelet VII. 247.

KÓBOR HENRIK

Györöki utcarészlet. Olajfestmény.

Müvészeti Hotek Pécs

1941

		Kikiáltási ár pengőben
1570.	FÜGGELÉK. Arany, platina felsőrésszel, brilliánsokkal és gyémántokkal	60.—
1571.	GYŰRŰ. Arany, brilliánsokkal	600.—
1572.	GYERTYATARTÓ. Ezüst, Pesth., 1831. Egy pár. 610 gr	100.—
1573.	POHÁR. Ezüst, trébelt bachikus jelenettel. Erdély, XVII. sz. Szabó-címerrel és A. G. betűvel. A trébelt díszítés nem egykorú. 195 gr	160.—
1574.	ZSEBÓRA. Arany kulcsos szerkezettel. Genf, 1840 körül	30.—
1576.	MELLTŰ. Arany, brilliánsokkal és egy igazgyönggyel	200.—
1577.	KÉTFEDELŰ ZSEBÓRA. Arany. „La Maisonnette“	100.—
1578.	GYÖNGYSOR. Brilliánsokkal ékített aranycsattal	360.—
1579.	NŐI KARÓRA. Platina, brilliánsokkal	150.—
1580.	MELLTŰ. Arany, gyémántokkal. 8½ gr	46.—

KÓBOR HENRIK

Tolnayék háza. Olajfestmény.

Balatongyöröki utca. Olajfestmény.

Művészeti Múzeum Ungvár

1941

Kóbor Henrik

86 – 90. sz.

laid

Ujvidéki kiáll. Eat.

1943. dec

Hírlapelszámolás

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kóbor Henrik

festő

A festői Balaton
Bp. 1942

Kóbor Henrik: Balatongyöröki utca

KÓBOR HENRIK

67.	Balatongyöröki táj. Olajfestmény	800.—
68.	Kovácsék tanyája. Olajfestmény	600.—
69.	Balaton-part. Olajfestmény	800.—
70.	Szeptember. Olajfestmény	800.—
71.	Keresztek a Balaton partján. Olajfestmény	1200.—
73.	Balatongyöröki-utca. Olajfestmény	1200.—

Nemzeti Szalon 1942. ápr.

A festői Balaton

KRAKOWSKA AKADEMIA

Kóbor Henrik

Falu c. Lépe

repr. -

Csánky Ung Mal

Kóbor Henrik

Ungarische Stilleben,
Dorf I. ei II.
e. Lepei Kiäll.
Csánky Ung. Mal
32. l.

Kóbor Henrik

Kora reggel,
olaj.

Művészeti hetek
Kolozsvár 1942.
95. l.

Kóbor Henrik

életrajz

irod

Gókássy 102. l.

Komárom.

A középtérben balra lévő vá
várossal, a mely felé vezető ut
Dunán hajók és tutajok vannak;
középütt csoportot, kiknek egyi
a lovasok közelében egy földön
pedig hegyek látszanak. Felirat

KOMARA.

alól balra: I. Peeters ex. op.
magyarázó szövegének kezdete: A
zése: C. Dottis landt.

Rm., mér. a rl. 11.8: 26.

131-91

Kóbor Henrik

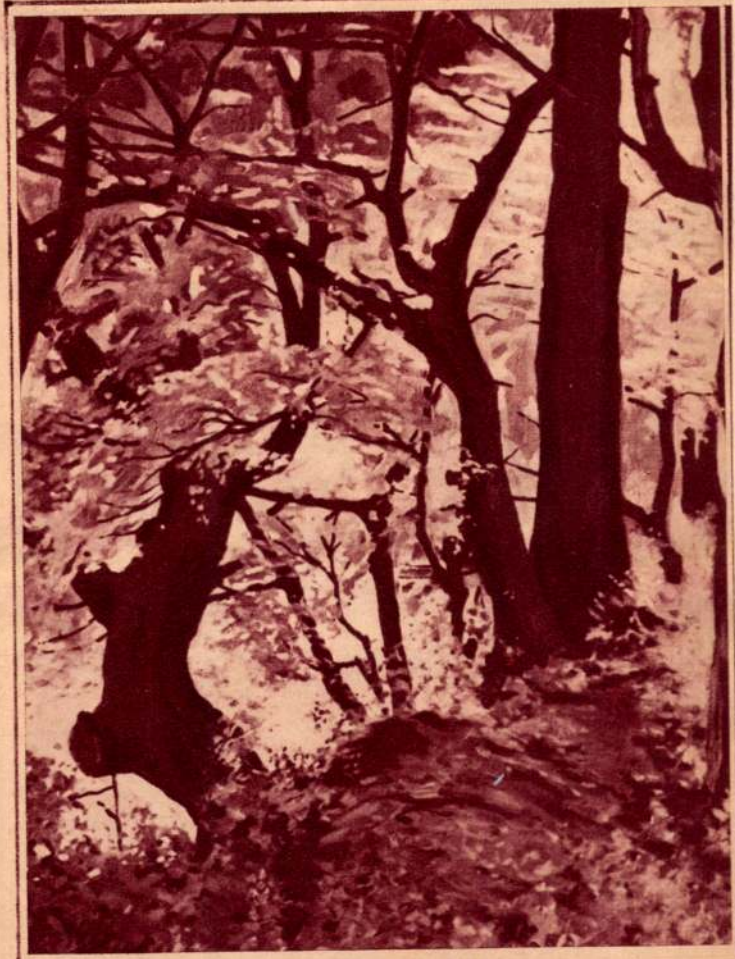

Kóbor Henrik: Tájkép

lőkészités. Heti 1 óra.
zigorlatra./:Elméleti esztétika.
ténet.:/ Heti 2 óra.

lőkészités. Heti 1 óra.

szigorlatra. Heti 2 óra.

lőadók a hallgatósággal együtt
továbbá a vizsgálati anyagot. A
ező olvasmányok, továbbá a tételek
sa és bibliografiai alapismeretek
mléleti anyag bemutatása.
előadók által kiadott egyetemi
ik meg.
s gyakorló tanár, Dr. Haraszthy
Imre szenior, Nagy Zoltán egyet.
.tanársegéd.
lyamoknál havi 5 pengő. - A heti
. - A heti 3 órás tanfolyamoknál

51 május 31-ig.
beszélése: Dr. Haraszthy Gyula és
leknél minden nap d.e. 11-12 kö-
/:VIII.Muzeum körut 6-8.I.:/

ként 3 P.

Kóbor Tamás

Erdőrészlet c. képe

reprr.

Művész-Élet 1932.

szept.

bra nézve, pálmáktól körülvett tojásdad
tt dobok, pisztolyok s trombiták is vannak.
tjei vállaira omlanak, bajuszt és szakált
özve s nyakkendőjének csipke végei elől le-
alatti mondatszalagon czimeštől meg-

Wohl ... geborne Graff ü:
nas .... Graff von Caprara
Maÿ: ... General Feld Marschall
Kriegs ... Rath, Cammer Herr, über
elter Ob... rister ünd in Nider
Ober ... Ungarn."

a vonalkeretnek 17.6 : 14.4 Cm.

86.

uchtender Kriegs Helm. Nürnberg. J. Chr.
T. pag. 198.

Kóbor Henrik

Feleségem c. Szépi repr.

Művész-Élet 1932.

Szept.

**

Azok közé a művészek közé tartozik Kóbor Henrik, akik — nem szeretik a nyilvánosságot. Huszonöt éve számtalan munkájával találkoztunk a Műcsarnok kiállításain. A nyarat műtermében töltötte és csak néha mozdult ki: vadászni. Szenvedélyes vadász. Nehéz eldönteni azonban, mit szeret jobban: az erdőt, vagy a puskacsőre kapott vadat. Mert, hogy az erdőt őszintén szereti: bizonyítják képei, amelyek csodálatosan adják vissza az erdő hangulatát. A téli kiállításokra is készül két-három igen hangulatos tájképe.

Ideges mosollyal válaszolgat:

— Szeretem az erdőt ... Ott érzem magam legjobban. Oda nem jön utánam a motorok zaja. Nem tudok megbarátkozni ezzel a bedrótozott, motorra járó világgal ...

(Igaza van. De szívesen járnék én is — és velem együtt sokan — zöld erdőbe vadászni ...)

(f)

A Ganz villamossági gyár „Esze Tamás" cserkészcsapatának és a gróf Széchenyi hadastyán egylet csapatának zászlóünnepsége őrségváltás alatt az Ereklyés Országzászlónál. Jobbról a keretben dr. Javorniczky min. tan., az Országzászló Nagybizottság társelnöke feltűzi a kitüntetéseket az egyesületek zászlóira

A Dorchester közelében őrségi angol Maiden-kastély lebontásakor a pincék alatt rengeteg csontvázat találtak, amelyek — történészek szerint — régelmult századok politikai bűntényeiről tanuskodnak

MAGYARSÁG

Melléklet a Magyarság 1937 szeptember 19-iki számához (99.)

ŐSZI ESTE A BALATONON

Kóbor H. festménye

Kóbor Henrik

A Magyar Képkörmüvészek Egyesületének bronz emlékérmet kapta.

Magyar Nemzeti Művészet
1938. I. 7. 12. 1.

Kóbor Henrik

Kóbor Henrik festőművész, VIII.
Baross-u. 30. 139-181

Budaörs 1940. szept.

8915/1/1941.szám.

A Müemlékek mélyen tisztelt Országos Bizottságána

Budapest.

IX. Hőgyes Endre u lo.

Kóbor Henrik

Budakeszi pincék
c. képe repr.

V. Nemzeti képtárban kiáll.
1939. Kassa.

Kóbor Henrik

Öreg porta c. Eepe repr.

KMTars Horthy jub. kiáll. 1939-40.

Kóbor Henrik

impresszionista
szabadtéri festés

~~Műcs. kiáll,~~ tól
Pipics 51. l.

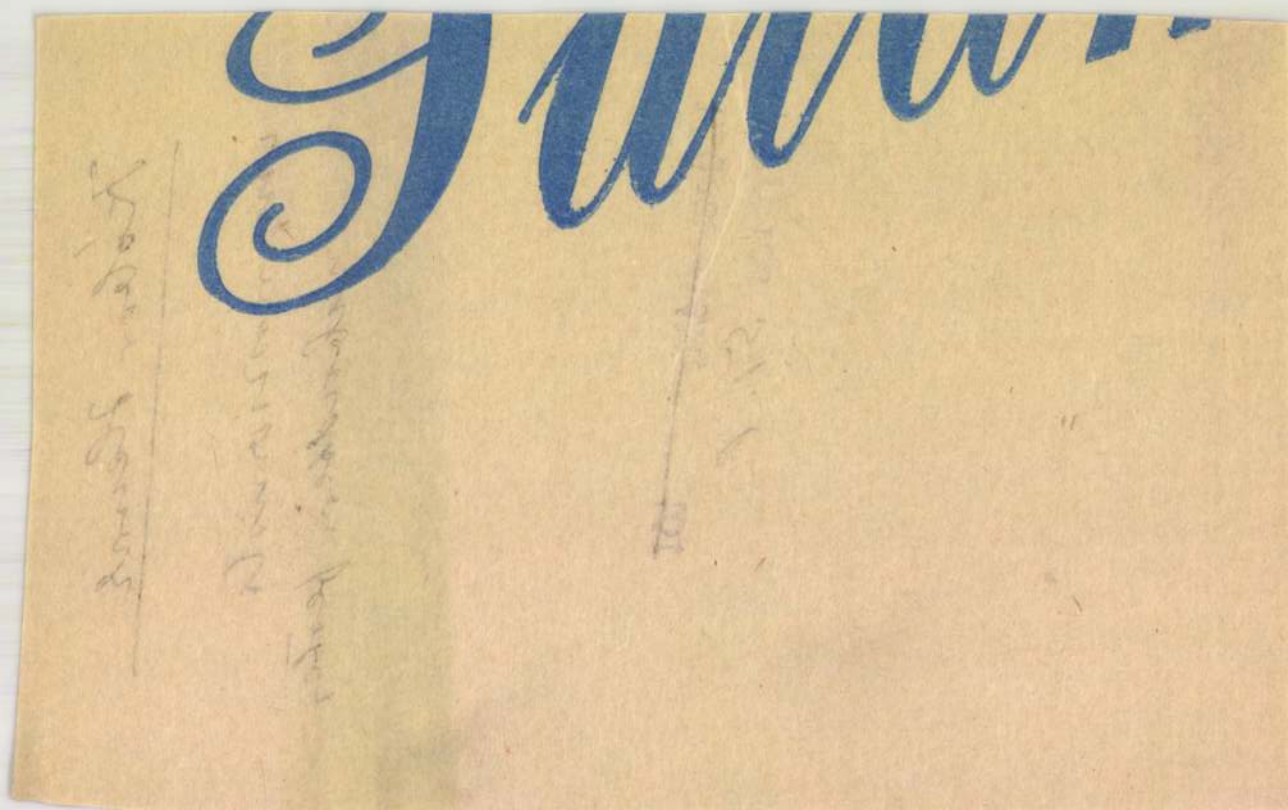

Kóllor Henrik

Koll. kiáll. a Pátria Clubban 1940 dec.

Magyarország. Esti Lap. 1940 dec. 10. (Kór kiállítás.)

Alsted János-Henrik:

Mellig, kissé balra, tojas
jüszt és szakált hord. Ingének
ta a kereten:

„Joannes-Henricus Alste
Doctor Aetatis LIII."

a kép alatt két sorban:

„Sedulitas anagra
Exposcunt operas

s legalól jobbra: „ff. f. 2

Rézkarc, méretei

Lasz 5

Kóbor Henrik

festő

Műcs. kiáll, 1907 tól
Pipics 115. l.

Az ákosi és a lébényi)Moson m.) románkori templ

Székely Bertalan: Dobozi és hitvese. Olajfestmény a

Romanische Kirchen in Ákos)links) und die in Lé

Marosvásárhelyi ref. templom. XIV—XV. sz.

Marosvásárhely, reform. Kirche. XIV—XV. Jh.

Gutori)Pozsony m.) plébániatemplom. XIII. sz.

Gutor)Komitat Pressburg), Kath. Pfarrkirche. XI

Teleki Mihály erdélyi fejedelem nyerge és kardja,.

Sattel und Sâbel des Fürsten Michael Teleki. XVI.

1939. dec. 10.

TISZTESSÉGES ANNA
A PASKONY-UGRÓC VASUT RT. GÉPIRÓNŐJE

SZIVESEN LÁTJA: ESTE 8-TÓL
A VÁROSI SZINHÁZBAN
JEGYRENDELŐ TELEFON: 132-292

Bánk bán: Palló Imre

Környey Béla óta nincs igazi Bánk bán. Nem sokan tudják, hogy a legnagyobb magyar tenoristának legnagyobb sikerű, valósággal a testére szabott szerepét Kerner István, a legnagyobb magyar énekesnevelő és karmester az eredeti szólamnál lejjebb hangolta. Környey Béla az operettnél kezdte, mint baritonista és a későbbi diadalmas tenorista húzódott a szokatlanul magas fekvéstől. Az eredeti partitura szépségének sérelme nélkül olyannyira sikerült a műtét, hogy Környeivel a Bánk bán, legelső dalszínházunk legnépszerűbb repertoár-darabjává vált és valahányszor táblás házzal akart dicsekedni az Operaház, a Bánk bánt tűzte műsorra Környey Bélával a címszerepben.

Az Operaház bízva reméli, hogy a februári új rendezésben, új díszletekkel és a mű szellemében végrehajtott feldolgozásban, *Erkel* Ferenc remekével újból pirosbetűs estéket iktat be a műsorba. A címszerepet *Palló* Imre, Operaházunk büszkesége fogja énekelni. Érdekes, hogy Palló Imre tenoristának készült, zeneakadémiai tanára basszistát akart nevelni belőle és tüneményes baritonistává vált. A baritonistából lett tenorista-Környey, itt találkozik a tenoristából lett baritonista-Palló Imrével.

— Büszke lelkesedéssel készülök erre a szerepre — mondja Palló Imre e sorok írójának —, hiszen legnagyobb magyar drámánkat költötte át zenébe legkiválóbb magyar operaszerzőnk. A címszerep szólamát Erkel magas fekvésben írta meg. Az én számomra kissé transzponálta *Rékai* Nándor, aki *Nádasdi* Kálmánnal és ifj. *Oláh* Gusztávval teljesen új csoportosításban hozza színre a Bánk bánt. Mint a Hunyadi László esetében, ismét szükség volt szövegátdolgozásra, hogy a dráma feszültsége, izó ereje a zene szerint méltóan érvényesüljön. Amikor azután az átdolgozók a zenéhez igyekeztek átigazítani a szöveget, fölfedezték az eredeti szöveget: *Katona* Bánk bán-ját. Vagyis *a két zseni, Katona és Erkel, ebben az új beállításban, valóban egymásra talált.* Egyetlen idegen hang nem vegyült Erkel zenéjébe. Az egyes átcsoportosítások *Rékai* Nándor lelkiismeretes, áhitatos munkájában Erkel drámai erejű zenéjét most fogják csak egész döbbenetes hatásában érzékeltetni. A szöveg tökéletesen igazodik a zenéhez. Eltünnek azok a naivságok és híg részletek, amelyek a hallgatót önkéntelenül kizökkentették a legszebb magyar operadráma egységes hangulatából. Remélem, hogy a Bánk bán, így teszi meg majd igazi hódító útját. Annál nagyobb tehernek érzem vállamon a megtisztelő megbízást, hogy a felejthetetlen *Környey* Béla után én kíséreljem meg életrekelteni Bánk hánt az opera színpadán.

— A bátorságot ehhez a gyönyörű feladatomhoz mindenekelőtt az a meggyőződésem adta, hogy *a magyar jellegnek az felel meg, ha a hősi, drámai szerepet bariton énekli.* Ezzel nem akarom megsérteni kitünő, nagyrabecsült tenorista kollegáimat. A magyar lelki alkat mély rokonságot mutat az oroszéval. Gondoljunk csak a *Borisz Godunovra* és a „Hovanscsina" baritonista főszerepeire. Nem hiába írta baritonhangra *Kodály* Zoltán Háry Jánosát és ugyancsak bariton hanggal hódítja meg szerelmes Juliskáját a magyar népmese legszebb költői álomlovagja, János vitéz.

— A transzponálás alig észrevehető. Míg Környeynél nemcsak nagy és kis szekunddal, hanem kis terccel is lejebb szállították az eredeti hangot, nálam egyes szekundeltérések is megfeleltek. *A duetteknél a vezető szólamban mindig megmaradt az eredeti hangnem, csak a szólóknál kellett kissé leszállnom mélyebb hangra.* Gertrud és Melinda szólamát meg se bolygatták. Mint ismeretes, *Környey* számára a duetteket is átírták mélyített hangnemben és ezért az altszóló is, az összhang kedvéért, túlságosan mélyre sikerült. Ezért is rettegtek altistáink Gertrud szerepétől. Gertrud-ot most Tutsek Piroska kapta, Peturt *Losonczy* énekli, Melindát pedig megtartotta *Osváth* Julia.

— Hányadik szereped lesz a Bánk bán? — kérdezzük.

— Nem számoltam össze szerepeimet, azt azonban bizonyosan tudom, hogy túl vagyok a kétszázon. *Ötven nagy vezető szerepben énekelek állandóan.* **Hogy ilyen nagy számot elértem, a magyarázatot az adja, hogy amíg, például, elénekeltem a „Rigoletto" címszerepét, végiginaskodtam előbb ennek az operának többi, kisebb baritonszerepét. Ugyanígy, amíg a „Traviata" Germontját színpadra vihettem, megjátszottam megelőzőleg a márki, a báró és kis hiján, a doktor szerepét.** *Áldom Kerner István emlékét, aki bevezetett az éneklés és a színpadi játék gyakorlatába.* Jellemző az ő jótékony szigorúságára, hogy amikor már Telramundot is énekeltem (beugrásból), a kisebb feladatú hirnök-szerepet még nem akarta rámosztani, mert mint megjegyezte, a színpadon kell előbb kipróbálnom, megfelelek-e. *Kerner sohase engedte a fiataloknak, a kezdőknek, hogy azonnal nagy szereppel álljanak ki.* Végig kellett járnunk a fokozatos szerepvállalás iskoláját. *Azt mondta, lehetetlen, hogy a még oly tehetséges és színpadra termett művész is, kellő gyakorlat hiányában, azonnal beilleszkedjék egy nagy szerep felelősségteljes feladatába.*

— Mik a legkedvesebb szerepeid?

— Erre könnyű válaszolnom. A legkedvesebb szerepeimet a magyar operáknak köszönhetem, mert egyéniségem ezekben a magyar talajból nőtt jellemekben érvényesül legjobban. Tehát, a *„Háry"*, a *János vitéz"*, a *„Nagyidai cigányok"* vajdája. A magyar művek után nyomban következnek az olaszok, különösen *Verdi.* A „Don Carlos" Posa márkija, a *„Boccanegra"*, az „Álarcos bál" Renéje és különösen a „Falstaff" a legkedvesebb színpadi alteregóim. Ezekben is arattam, a magyar műveken kívül, legnagyobb sikereimet. Már az „Othello" Jagoját kevésbé szeretem s ugyanúgy, csak becsületből, beugrás adta kötelességérzetből vittem színpadra a „Tosca" Scarpiáját. Egyik legnehezebb feladatomat (már hangomhoz képest), a „Parasztbecsület" Alfiojában oldottam meg. *Érdekes, hogy ebben léptem először az Operaház színpadára 1917 szeptember 21-én.*

— Szerepeim nagyrészét beugrásnak köszönhetem. A kisebb baritonszerep időt hagyott arra, hogy a nagyobb szerepekkel is elkészüljek és miután élek-halok a pályámért, mindjárt kezdettől kezdve szorgalommal és áhitattal böngészgettem a nagy bariton-szerepeket. Beugrással énekeltem például a Scarpiát, Rigolettot, Germontot. Ettem a szerepeket. Kilencévi színpadi működés után azután elmentem tanulni Olaszországba. Egy esztendeig maradtam el. *Sammarco,* Titta Ruffo nagy vetélytársa adott leckéket. Mascagni magával vitt Belgiumba és Németországba a turnéjával.

— Mik a terveid?

— Négy év óta érzem, hogy ott tartok, meg tudom csinálni azt, amit szeretnék. Az utolsó évek új nagy szerepei (Don Carlos, Simone Boccanegra, Krisztus) is mutatják, hogy ezekben arattam döntő sikereimet. Egy kis semmi szerepet, aminő a Sybillben jutott nekem, is igyekeztem úgy megfogni, mint kimagasló nagy feladatot. *Érzem már, hogyan kell életet lehelni egy szerepbe.* Ez a legnagyobb öröm. Ilyenkor érezzük, mi, énekesek, hogy hasonlítunk a szobrászhoz, festőhöz, az íróhoz, aki alkotásait élettel teliti. Nem sajnáljuk az elvesztegetett, sok-sok időt, mert megérte a nagy árat a biztonságérzés és az a tudat, hogy nem bábokat mozgatunk testünkkel a színpadon, hanem a különböző szerepekbe beleadjuk a lelkünket, éspedig úgy, hogy mindig a költő álmodta szerep keljen életre. Egyetlen évben alakítottam, például, három egészen különböző szerepet, amilyen a Sybill, Krisztus és a Simone Boccanegra.

— Huszonhárom éve dolgozom az Operánál és amikor kimentem Olaszországba tanulni, nem azért tértem vissza, mintha nem kaptam volna kecsegtető külföldi ajánlatokat, hanem az olasz mestereknél csiszolt énektudással akartam szolgálni a magyar kultúrát, mert csak itt érzem igazán jól magam. Nincsen fölemelőbb érzés egy magyar művész számára, mint az az imádságos vágy, hogy képességeit a legmagasabb fokig hevítve, minden szeretetét, minden tudását, minden szolgálatkészségét hazájának szentelje. **Haits Géza**

*** A Simplon-filmpalota** ismét magyar filmet ad műsorában. A „Hölgyek előnyben" című filmvígjáték derüs órákat szerez a budai közönségnek. Vasárnap délelőtt 11-kor filléres helyárak mellett bemutatja az „Uz **Bence" című magyar mázkás filmet.**

Sportversenyek

Egy döntetlen és egy vereség a jégkorong idénynyitóján

Pénteken és szombaton a prágai PCLTK csapata két jégkorongmérkőzést játszott a magyar bajnok BKE-vel. *A budapesti nemzetközi jégkorongidény megnyitója nem hozott sikert a BKE-nek: az első nap kivívott 3:3 arányú döntetlen után a szombati második mérkőzésen 2:0 arányú vereséget szenvedett.* Az idény közepén mindkét mérkőzését simán nyerte volna a magyar csapat, komoly mérkőzésedzés nélkül azonban nem végezhetett jobban a több mint egy hónapja állandóan meccselő cseh-morvákkal. Részletek:

BKE—PCLTK 3:3 (1:0, 2:0, 0:3). Pénteken a magyar csapat lendülete mindössze kéthármad erejéig futotta. A máris nagyszerű formában lévő *Miklós lőtte mind a három gólt,* hogy az utolsó harmadban a válogatott *Drobny* és *Trozicska* kihasználva a magyar védelem ingadozását, megszerezze a döntetlent.

PCLTK—BKE 2:0 (0:0, 1:0, 1:0). Szombaton a magyar csapaton kiütközött a pénteki játék fáradsága, ami kevés edzésével magyarázható. Az első harmadban teljesen kiegyenlített játék folyt, amelyben *a mieinknek több alkalma is nyílott a gólszerzésre, ám ezek kihasználatlanok maradtak.* A második harmad a cseh-morvák fölénye jegyében telt el s ebben a játékrészben *Trozicska* révén a vezetést is megszerezték. Az utolsó harmadban nagy lendülettel támadott a BKE, de *csatárai mindig hibáztak a döntő villanatban* s így elmaradt az egyenlítés. Ehelyett *Pacalt* révén lőtt góljukkal a vendégek végleg bebiztosították a győzelmet. A prágaiak közül messze kimagaslott a válogatott fiatal *Drobny,* aki, bár ezúttal nem lőtt gólt, hamisítatlan kanadai stílusban vezérelte csatársorát és minden komoly támadást ő indított el. A magyarok közt *Csák, Miklós* és *Jeney* tünt ki.

Ferencvárosiak testvérharca

Ritka érdekességű futballmérkőzés lesz a Gamma—Ferencváros találkozó. Az egyik oldalon a zöld-fehérek formánkívüli, szárnyaszegett „új" csapata áll, a másik oldalon a régi ferencvárosi nagyságokkal megerősített Gamma. *Toldi, Kemény* és *Háda* önmaguk igazolására készülnek: *a nagy számban kisereglő zöld-fehér hívőknek akarják bebizonyítani, hogy még ma is jobbak, mint az egykori egyletükben játszó ellenlábasaik.* Igyekezetük kifejtésében hathatós támogatásukra lesz a vesztésüket fájlaló zöld-fehér közönség is, amely ezen a mérkőzésen nem fogja tudni, hogy kit lelkesítsen: régi kedvenceit, vagy pedig a hétről-hétre lejjebb zuhanó és egykori nagyságának még csak árnyékába sem lépő Fradit. *Ugy érezzük, hogy a Ferencváros ezt a mérkőzést sem ússza meg pontvesztesség nélkül.*

A Hungária-úton az élcsoportba tartozó Törekvést látja vendégül a kék-fehér együttes. A vasutas-csapat pompás harcikedvű legénysége a mult vasárnap győzte le az éllovas Kispestet s most a Hungáriától rabolandó ponttal szeretné bebizonyítani, hogy multkori sikere nem volt véletlen. A mérkőzés legnagyobb eseménye minden idők egyik legkiválóbb magyar futbalistájának, Kalmárnak újabb szereplése. Kalmár Csehet szoritotta ki a csapatból s játékához igen nagy várakozást fűznek. Majd elöl, hogy feléled-e még a szőke center régi nagysága?

Kispesten a Kassa csapata tesz látogatást. Aligha lehet vitás a piros-feketék győzelme, az állandóan javuló Kassa azonban nem egykönnyen fogja megadni magát. A Szürketaxi—Haladás mérkőzésre a Hungária—Törekvés találkozó előtt kerül sor. A Haladás az esélyes.

A Latorca-utcában az Elektromos a Bocskait fogadja. Mindkét csapat jó formában van, az Elektromos azonban otthonában mindig egy klasszissal múlja felül idegenbeli teljesítményeit.

Szolnokon, az egyetlen vidéki mérkőzés keretében az *Sz. Máv* és a *Szeged* csapatai találkoznak. A szegedieknek biztosan kell győzniök.

Valamennyi mérkőzés délután fél 2 órakor kezdődik, a Hungária-úti pálya előmeccsének kivételével, amely fél 12-kor indul.

Tátos az esélyese a 200 m-es gyorsuszóbajnokságnak

A pénteki ünnepnapon lebonyolított Homonnay-vándordíjas versenyt nagy harc után a MAC nyerte 26 ponttal az FTC 17 és az UTE 9 pontjával szemben. A szigeti kék-sárgák három számban győzedelmeskedtek. A 100 m gyorsúszást *Eleméri* nyerte 1:01 p-cel, a 100 m-es mellúszást *Fábián* és végül a 3×100 m-es vegyesváltót is a macisták vitték el. Az FTC két győzelmet aratott, 400 m-en *Tátos* győzött kitünő idővel, a 100 m hátúszást *Somogyi* nyerte.

Vasárnap újabb nagyérdekességű események zajlanak le a fedett uszodában. A nyárról elmaradt 200 m-es úszóbajnokságot bonyolítják le, a nagyszámú mezőny élén *Tátossal, Elemérivel és Körösivel.* Az FTC fiatal nagysága alighanem győzedelmeskedik az ugyancsak fiatal és pompás formában levő Eleméri felett. Körösinek is lesz beleszólása a küzdelembe.

Az úszószám után a magyar kupa elődöntőjére kerül sor. A BEAC-ot kiverő FTC igen nehéz ellenfelet kap a MAC-ban. A küzdelem kimenetele bizonytalan, azonban mégis a MAC-ot érezzük esélyesebbnek. Az UTE—MTK mérkőzés valószínüleg az újpestiek győzelmével fog végződni.

A verseny este fél 7 órakor kezdődik a nemzeti sportuszodában.

ÖRÖKLAKÁSOK épülnek Budán a Horthy-körtér mellett. **Dávid Ferenc-utca 5—7.** alatti kertes társasházakban. Délkeleti homlokzat, iskolák, templomok, sporttelepek közelében. Elsőosztályú kivitel, autobusz, villamos megálló. Lakásárak: háromszoba, hall **20.000,** kettőszoba, hall **18.000,** egyszoba, hall, cselédszoba, **15.000,** garcon **10.000** pengő. **Lejegyezhetők május 1-re.** Csendes. Öröklakás iroda, **Horthy Miklós-körtér 1.**

A pénteki ügetőversenyek eredménye

I. futam. 1. *Nansen* (Marschall, 1¼), 2. *Brigád Kürtös* (Földi, 4), 3. *Rollo* (Vári, 10). Fm.: Zsarnó, Dalma J. F., Ujdonság, Zala. Tot.: 10:24, helyre: 13, 25, 34, befutó: 187. Idő: 32.8.

II. futam. 1. *Contessa Luciana—Little Winny-fogat* (Wampetich, pari), 2. *Bob—Etelka* (Vadnay, 5), 3. *Ursus—Valuta* (Kossuth L., 2). Fm.: Azdaja—Paprika, Palóc—Sterling, Dajka—Lord of Pamuk, Gin—Sirocco. Tot.: 10:19, helyre: 11, 12, 11, befutó: 110. Idő: 43.1.

III. futam. 1. *Búfelejtő* (Hauser, 2½), 2. *Tisza* (Kovács J., 3), 3. *Mézes* (Kovács F., 14). Fm.: Dáridó II., Pungyur, Illés, Bokréta, Zászlós, Ali, Balbo. Tot.: 10:36, helyre: 17, 14, 58, befutó: Búfelejtő—Tisza 49, Búfelejtő—Mézes 647. Idő: 34.3.

IV. futam. 1. *Ripacs* (Marschall, 1½), 2. *Zivatar D.* (Kovács II., 2½), 3. *Oculi* (Maszár I., 20). Fm.: Várta, Listrac, Ulica, Dulcinea. Tot.: 10:32, helyre: 15, 12, 27, befutó: 67. Idő: 28.3.

V. futam. 1. *O-ha* (Zwillinger, 1¼), 2. *Benedek* (Feiser, 2), 3. *Csákány* (Siró, 4). Fm.: Minor, Ildikó, Bakafántos, Törzsfőnök, Lasta, Triumpf. Tot.: 10:28, helyre: 12, 15, 15, befutó: O-ha—Benedek 63, O-ha—Csákány 65. Idő: 27.

VI. futam. 1. *Rozmaring* (Raymer, 1½), 2. *Gyalla* (Kovács II., 4), 3. *Miss Magyarország* (Zwillinger, T., 14). Fm.: Rozál, Loge, Dombrád, Móric S. Tot.: 10:27, helyre: 15, 24, 68, befutó: 317. Idő: 29.9.

VII. futam. 1. *Léva S.* (Vári, 3), 2. *Imréd II.* (Marschall, 4), 3. *Urilány* (Baik, 1½). Fm.: Dajka, Edömér, Ágnes, Lali, Drégely, Sabazia. Tot.: 10:36, helyre: 14, 18, 11, befutó: Léva S.—Imréd II. 173, Léva S.—Urilány 41. Idő: 33.1.

A VIII. futam elmaradt.

IX. futam. 1. *Czifra* (Jónás, 4), 2. *Rejtély* (Mann, 6), 3. *Varázs* (Kovács J., 2½). Fm.: Bandika, Willy, Sybill, Opera, Toti, Etes, Valódi, Vakarcs. Tot.: 10:43, helyre: 15, 16, 15, befutó: Czifra—Rejtély 75, Czifra—Varázs 83. Idő: 34.7.

X. futam. 1. *Icza* (Horváth, 1½), 2. *S. Pista* (Benkő, 2½), 3. *Ella* (Burunyi, 6). Fm.: Vilmos, Obsitos, Táncos, Germanium, Urfi, Urhölgy, Apród of Pamuk, Tüzes, Kapitány. Tot.: 10:20, helyre: 12, 12, 20, befutó: Icza—S. Pista 25, Icza—Ella 74. Idő: 28.7.

XI. futam. 1. *Gábor* (Kovács II., pari), 2. *Detto* (Jónás, 6), 3. *Orgona* (Vári, 16). Fm.: Csipkerózsa, U. S. A., Doba, Danilo. Tot.: 10: 17, helyre: 16, 33, 86. Idő: 28.6.

Decemberi díj

Az ügetőegylet havi negyedik versenynapjának vezető eseménye a Decemberi-díj, amelynek kilenc indulója van. Az elsőség szempontjából Katinka, Bajnok S. és Demetra egyforma sanszokat visz küzdelembe és hogy prognózisunkban mégis Katinkát helyezzük előtérbe, az a Dániel kanca kiváló formáján kívül térelőnyben leli magyarázatát. Jó versenyt ígér a nemzetközi hendikep is, amelyben különösképpen figyelembe kell venni a hangosbeszélő oddsokat. Jelöltjeink:

I. futam. Bánfalva-díj. *Quarnero — Pillangó — Nelly.*

II. futam. Amatőrverseny. *Elöljáró — Fülkő — Olyan.*

III. futam. Decemberi díj. *Katinka — Bajnok S. — Demetra.*

IV. futam. Gépies hendikep. *Urilány — Pique Dame — Vakarcs.*

V. futam. Nemzetközi hendikep. *Benedek — Botond — Batu Khan.*

VI. futam. Patkó-díj. *Zivatar D. — Jónás — Beata L.*

VII. futam. Hendikep. *Mátka — Gulliver — Cserebogár.*

VIII. futam. Harsona-díj. *Elemér — Marczi — Magnézium.*

IX. futam. Hendikep. *Ali — Szőke Szubrett — Dália.*

X. futam. Garamkövesd-díj. *Tily II. — Álom — Bazsarózsa.*

A versenyek vasárnap délután fél 3 órakor kezdődnek a BUE pályáján.

Ólomkristály és porcellánajándék

VERŐ R. T.

IV. Kristóf-tér 6. VI. Izabella-u. 50.

Magyar film Belgrádban

Belgrád, december 9.

Pénteken mutatták be a Kasina premier-filmszínházban a „Hotel Kikelet" című magyarnyelvű hangosfilmet. Ez az első eset, hogy Belgrádban magyarnyelvű hangosfilmet forgattak. A filmet nagy érdeklődés várta és a lapok már előre jelentették az eseményt. A bemutatón megjelent a belgrádi előkelő társaságnak és a magyar kolóniának sok tagja. Nagy tetszéssel fogadták a kitünő rendezésű filmet, amelyet a sajtó is igen előnyös bírálatban részesített és nagy sikert jósol neki.

* **Vitézek műsoros estje Léván.** Bars és Hont megyék vitézi széke kitünően sikerült hangversenyt rendezett Léván, a városi vigadó nagytermében. Az est műsorán vitéz *Somogyváry* Gyula költeményekkel szerepelt, *Dulien* Klára Kodály Adagióját és Liszt Szerelmi álom című műveit adta elő művészi nivójú hegedűjátékával, *Dankó* Aladár zongorakísérete mellett. *Tasnády* László dr., aki a rádió műsorán is gyakran szerepel, magyar dalokat énekelt s rajtakívül a lévai vegyesdalárda, *Heckmann* István karnagy szakavatott vezetésével, osztozott az estély sikerében.

Kellemes ünnepe, boldog ujéve lesz, Ha rádiót és gramofont vesz...

természetesen:

Márkustól, VIII., Rákóczi-út 59. sz. (udvarban). T.: 144-939

Vadonatuj tánclemez P 1.78

* **Zenés vígjáték a Belvárosi Színház soronkövetkező ujdonsága.** December 16-án mutatja be a Belvárosi Színház Szalay László „Farsangi esküvő" című zenés vígjátékát, melynek zenéjét Buday Dénes írta. A szerepeket Eszenyi Olga, Egyed Lenke, Kiszely Ilona, Simon Marcsa, Bilicsi, Boray, Gárday, Danis, Ludányi, Hojkó, Görbe, Sármássy, Bánhidy és Tompa alakítják.

Claudette Colbert

francia pezsgővel készített tüneményes amerikai vígjátéka.

Partnerei:

DON AMECHE
FRANCIS LEDERER

A férj közbeszól!

Paramount Pictures

Ma premier! Corso

* **Jótékonycélú karácsonyi színielőadást** rendezett december 8-án a sashalmi róm. kat. „Maria Immaculata" polgári leányiskola a szegények felsegítésére. Barta Borbála dr. igazgatónő és Tury Mária tanárnő betanításában és rendezésében színre került az „Édesanyám" című, vallásos tárgyú darab. A dalbetéteket Fazekas Józsefné dr.-né énektanárnő tanította be. A szereplőket a közönség megérdemelten megtapsolta.

* **Katherine Hepburn és Ginger Rogers** együttesen szerepelnek az RKO új filmjében, amelyet Budapesten „Álomkapu" címmel mutatnak be. Amerika leghíresebb drámai színésznőjének és a revüfilmek utolérhetetlen primadonnájának közös szereplését érthetővé teszi, hogy az „Álomkapu" valójában a színház regénye, amelyben különféle karakterü színészek és színésznők szerepelnek.

Az utolsó pillanat a Pesti Színházban

Négy egyfelvonásosból, mégpedig *Heltai* Jenő kis darabjaiból állította össze új műsorát a *Pesti Színház*. Nem tudjuk eldönteni, mi adhatta azt az ötletet, hogy a színház (ha először és utoljára is) átnyergeljen a kabarérendszerre, de a választás mindenesetre nem volt szerencsés. *A gyüjtőcím valahogy azt akarja kifejezni, hogy a négy darabocska cselekményének megoldása magán viseli az „utolsó pillanat" megállapítását, de ezen a nagylélekzetü csókorfoglalaton túl nincsen semmi, ami bármilyen vonatkozásban is megadna valamilyen folyamatosságot.* Igy azután az történik, mint amikor az embert hol hideg, hol pedig forró vízzel öntik nyakon! Amikor az egyiket megszokta, kizökkenti a másik.

A négy egyfelvonásos inkább ötleteket rejteget, mint kidogozott témákat, inkább rögtönzések, semmint egységes, egész munkák. Ilyen például a legelső, a „Fekete golyó" című komédia, amely szól a tettenért házibarátról, az amerikai párbaj fekete golyójáról és a kedélyes házasságközvetítőnőről. Az utolsó pillanatban a házibarát elveszi a közvetítőnőt! Ezzel azután be is fejeződik a Heltai-est nyitánya, hogy csak Bihari József és Tompa Sándorra emlékezzünk, amikor összetalálkozunk a fehérrózsás úrral, azzal a közismert és kedves gavallérral, aki felkeresi régi bűneinek helyét, a mulatót, hogy felidézze azt, ami eltünt, elszállt, semmivé lett. A megöregedett gavallér és a megöregedett ideál, aki jelenleg virágárusasszony, továbbá a multat szimbolizáló ifjú görl bebizonyítja, hogy Heltai Jenő egy sanzontémát nyujtott egyfelvonásosra. A harmadik szólam, az Orvos és a halál című történet, kétszer szerepelt már színpadon. Szimbolikus mese, bölcs és okos gondolatokkal megtüzdelve.

A negyedik történet hasonlít egy kicsit a másodikhoz, ott az öreg gavallérról volt szó, itt pedig arról a nagy színésznőről, aki nagymama lett és a memoárjait rendezgeti. Szerepel azután egy riporter is, abból a bizonyos „szemfüles" fajtából, amelyik szerencsére csak a színpadon és a filmeken szokott előfordulni, de a szerkesztőségekben nem! A szimatoló Heltai-féle „riportervizslát" ügyesen kioktatja a volt nagy színésznő és ezzel függöny, vége is van a színpadi kvartettnek! Az utóbbi három darab szereplői közül *Somlay* Arthur kedvességét, cinizmusát és fölényességét emeljük ki, azután *Dénes* György játékát, *Kőmives* Sándor, *Perényi* László és *Sitkey* Irén szereplését. A „nagymultú" színésznőt *Honthy* Hanna játssza, nagy megértéssel, elfogultság nélkül és azzal a szándékkal, hogy azért sem hagyja, hogy a nézőtéren nagymamának higyjék! *A négy darabot Horváth Árpád rendezte, de minden igyekezete mellett sem sikerült kiküszöbölni a kérdőjelet. Azt a kérdőjelet, amellyel a néző feláll, amikor vége van az előadásnak!* (d. a.)

* **Megalakult az „Ars Hungarica" képzőművészeti szövetkezet.** Képzőművészek és műbarátok „Ars Hungarica" címmel országos gazdasági szövetkezetet alakítottak, amelynek célja az, hogy a képzőművész tagok alkotásainak értékesítésével javítsa a művészek szociális helyzetét. A szövetkezet közelebb akarja hozni egymáshoz a művészeket és a műpártolókat s lehetővé kívánja tenni, hogy a műbarátok olcsóbban jussanak a műtárgyakhoz. Csak olyan műveket hoz forgalomba, amelyeket művészekből álló bírálóbizottság választ ki, ezeket hitelesítési okmánnyal látja el, úgyhogy a közönség bizalommal veheti igénybe a szövetkezetet, amelynek igazgatóságában Buday Gyula egyetemi magántanár, Gády Lajos szobrászművész, szentgyörgyvári Gyenes Lajos kormányfőtanácsos festőművész és Kóbor Henrik festőművész foglalnak helyet.

* **Shirley Temple** első színes tehnikolor filmjét, amelyet „A kis fenség parancsa" címmel a Scala-filmszínházban mutattak be, most a City-filmszínházban játsszák tovább.

* **Oktató tüzoltófilm.** Szendy Károly polgármester megbízta Urbányi C. József felügyelő-igazgatót, hogy készítsen oktatófilmet „A tüz nagy veszedelem" címmel. A tüzoltóság közérdekü, sokszor önfeláldozó munkáját bemutató filmet a filmiroda készíti Hamza Pál rendezésében, akinek minden szükséges eszközt a tüzoltófőparancsnokság bocsátott rendelkezésére.

Dohnányiné új balettje Drezdában

A drezdai állami operaházban csütörtökön került ősbemutatóra *Dohnányi* Ernőné, *Galafrès* Elza új balettje: a magyartárgyú *„Árvalányhaj"*, melynek zenéjét a magyar származású, Bécsben élő neves zeneszerző, *Pásztory* Kázmér írta. A balett témája voltaképp a Hamupipőke című mesejáték szellemes magyar változata. *Kratina* Valéria, az ismertnevű balettmesternő rendezésében a bűbájos mesejáték megrázó meseszerűséggel érvényesült. A nagy sikernek méltó részese *Pásztory* Kázmér zenéje. Gera *Mahlke*, a drezdai állami opera fiatal tehetséges szólótáncosnője személyesítette meg Hamupipőke alakját. A többi szerepekben Robert *Mayer*, Fritz *Schultz*, *Schliebenné*, Linnie *Ferrick*, Tha *Weiss*, Hans *Dittrich* és Gino *Neppa* arattak sikert. A darab hatásához hozzájárult Elisabeth von *Auenmüller* színpompás színpadi képe, ugyanő tervezte a stílusos jelmezeket. Az előadást Willi *Czernik* karnagy tanította be és vezényelte. A közönség lelkesen tapsolt a szép balettnek. *Reméljük, hogy a drezdai ősbemutató után a budapesti Operaház is rövidesen műsorra tűzi ezt a magyartárgyú,* tehát elsősorban magyar földön hitelesen színpadra alkalmazható balettet.

Claudette Colbert filmje a Corsoban

A *Corso-filmszínházban* „A férj közbeszól" címmel mutatják be a Paramount új filmjét, amely *a színészi teljesitmény és a rendezés tekintetében a legjobb francia vígjátékokkal felveheti a versenyt.* Hasonló tárgykörű jeleneteket láttunk már mozivásznon, mégis ebben a filmben minden újszerű. A humor és a jókedv árad az érdekes, eleven és fordulatos vígjátéknak ötletesen és szellemesen megkonstruált jeleneteiből, amelyeket aranyos derüvel tölt meg Claudette *Colbert* lényének kedvessége, szines, gazdag skálájú játéka és finom humora. Amerikai színésznőt játszik, aki egy szál estélyi ruhában, kalap nélkül érkezik Párisba Monte-Carloból, ahol a pénzét a ruletten utolsó fillérig elvesztette. Zuhogó esőben indul neki a nagyvárosnak, feje fölött kalap helyett ujságpapírt tartva és véletlenül milliomosok társaságába sodródik, ahol hazudni kénytelen, s magyar bárónőnek adja ki magát. Már-már karriert csinál, amikor a férj (aki nem is igazi férj) közbeszól és a hazugság útvesztőibe jutott, megriadt színésznőt eltéríti a polgári élet boldogsága felé. *Az ál-férj szerepét a kitünő Don Ameche férfias erővel játssza meg, s Claudette Colbert megvesztegető kedvessége teljesen elfogadhatóvá teszi a csávába került fiatal színésznő ártatlan szélhámoskodását és ötletes hazudozásait,* amelyek frappáns hatással robbannak ki a szünet nélkül. állandó kacagásra ingerlő helyzetekben. Minden pillanatban attól kell tartanunk, hogy az álbárónőt azonnal lelepleznek, de az izgalmas feszültségek után mindig minden rendbejön. Amikor például azt hazudja, hogy a Ritzben lakik, mire hazakisérik, valóban nevére rendelt előkelő appartman várja, vagy amikor az üres pénztárcából fizetni akar, legnagyobb meglepetésre az tömve van ezresekkel. Nem is tudja, hogy azért sikerül neki minden, mert a milliomos háziur titokban cinkosává szegődött és vele szeretné elhódíttatni felesége udvarlóját. A párisi utcákon, a grófnő estélyén, a párisi milliomos kastélyában és a Hotel Ritzben lejátszódó jelenetek valami különös jókedéllyel és bohókás vidámsággal úgy peregnek le a szemünk előtt, hogy másfélórai szórakozás és nevetés után határozottan jóérzéssel, gondokat és bajokat feledve távozunk ennek a ragyogó vígjátéknak az előadásáról.

* **Nyilatkozat.** A muzsikusok, zeneszerzők, írók és előadók szövetkezetében viselt tisztségemről lemondtam és a szövetkezet semminemü működésében, valamint akciójában részt nem veszek. Gergelyffy Gábor dr.

* **Az amatőrfilm-szövetség** Rákóczi-út 19-es szám alatti helyiségében december 11-én délután 6 órai kezdettel a sajtó képviselőinek bemutatja a nemzetközi Szent István kupaversenyről készített díjnyertes hazai és külföldi amatőrfilmeket.

100 éves HERENDI porcellán. Kapható:

Verő Sándor rt. VI., Izabella-u. 50, IV., Kristóf-tér 6

Szensz Etel IV., Türr István-u. 3

Schuch L. utóda IV., Kigyó-u. 4

Rosenthal RT. (Csobothna. IV., Váci-utca 20

Hüttl, Bán és Mihalik V., Vörösmarty-tér 1

Herrling Antal V., Vilmos császár-út 44

Handelsmann Arnold VII., Rottenbiller-u. 35

* **Az országos színművészeti akadémia** december 17-én, vasárnap délelőtt féltizenegy órakor a Nemzeti Színházban tartja ezidei második nyilvános előadását. Színre kerül *Gárdonyi* Géza: Falusi verebek háromfelvonásos köznapi története, *Lehotay* Árpád rendezésében.

* **Vasárnap este 8-kor össztánc Dr. Plank Bellánál, Andrássy-út 24.**

Beethoven-est a Filharmóniában

15-én, pénteken este 8 órakor az Operaházban. Előadásra kerül: IX. szimfónia, „An die ferne Geliebte" dalciklus Patakyval, III. Leonóra-nyitány. Vez.: Dohnányi. Közr.: Rigó, Basilides, Pataky, Székely és a Székesfővárosi Énekkar (karnagy: Karvaly V.) Jegyek az Opera elővételi pénztáránál.

*

ROZSAVÖLGYI HANGVERSENYEI:

Beethoven: Eroica szimf.

c-moll verseny (Kuti Adrienne), dalok (Rösler Endre) a 12-i II. zenekari Beethoven-esten. Vez.: Komor. Z. 8.

MIKULAI JAZZ-REVÜ 16-án. V. ½8.

Artista Parádé

Karácsony hétfőjén d. u. 5-kor, Z. Világhirü artista-számok, komikusok, diszözök. Jegyek 1—4 P Rózsavölgyinél, Zeneakadémián.

Magyar Nóta Parádé

Karácsony keddjén d. u. 5-kor, Z. Magyary és zenekara, Nagy Izabella, Utry Anna, Bordy Bella, Cselényi, Rózsahegyi Kálmán, Kalmár Tibor, Orbán Sándor stb. Jegyek 1—4 P Rózsavölgyinél, Zeneakadémián.

III. Karácsonyi Múzeumi Matiné kedden, dec. 26. Bach, Händel, Corelli, Esterházy nádor stb. Kresz Géza kamarazenekara. Durigó Ilona.

Szilveszter a Zeneakadémián, este 10-kor.

*

Cantante hangversenye

Vörösmarty-u. 75. T. 110-050.

Arató—Maréchal nem dec. 13-án, hanem dec. 17. V. 8 óra.

Albert vonósnégyes

19-én, Z. ½6. Haydn, Pongrátz, Ravel.

*

A „Koncert" rendezései

Károlyi Chopin-est holnap V. 8.
Névay Ilonka zongoraest 13-án.
Faragó Beethoven-est 14-én.
Maréchal gordonkaest 16-án.
Fischer Edwin zenekari-est 19-én. Vigadó 8. Közr.: Durigó Ilona.
Fedák Sári Szilvesztere a Vigadóban.
Beethoven zenekari bérlet IV. jan. 8., közr.: Bartók Béla, vez.: Paul Tibor.

* **A Műcsarnok téli kiállítását december 16-án nyitják meg.** A képzőművészek egyesületének elnöksége értesiti az egyesület tagjait, hogy a Műcsarnok téli kiállításának december 9-re tervezett megnyitását közbejött tehnikai akadályok miatt 16-ra halasztották. Ennek következtében az egyesület dijkiosztó döntő ülését nem 10-én, hanem 17-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja a Műcsarnokban.

* **Előadásokra, összejövetelekre berendezett terem kiadó, Andrássy-út 24. I. 2. Tel. 128-888.**

Karácsonyra hihetetlen olcsón!

Mindennemü szőnyeg, takaró, paplan, pamlagátvető, vászonáru, menyasszonyi kelengyék stb., stb. cikkeink.

Magyarperzsa, torontáli és minden létező minőségü nagyszőnyegek, ágyelők, összekötők és futószőnyegek, paplanok, matracok, pamlagátvetők, takarók, valamint mindennemü vászon- és frottiráruk meglepő olcsó árakban:

Grünfeld Testvérek, V., Báluány-utca 6. sz.

Kóbor Henrik

— **Egy festőművész kitüntetése.** A Műcsarnok téli tárlatán *Kóbor Henrik* festőművészt a Magyar Képzőművészek Egyesülete a *Neuschloss-Knüssli*-éremmel tüntette ki.

Pesti Hirlap

1938. febr. 16

MÉLYEN TISZTELT U

A világháború óta egyre tart a zűrz
az élet minden mozzanatát. Változ
keresés tölti ki a mindennapokat. E
fogadnunk **Kornis Gyula, Gr**
és **Schimanek Emil** hivatásszerű
megmutatják a ma kötelességét.

Tudja Ön,

hogy a világháború óta milyen ó
Tudomány, kultúra, irodalom, műv

Tudja Ön,

hogy az utolsó húsz esztendő mily
Mi hozta létre a világháború utá

Ismeri Ön,

a pénz, a kereskedelem, az ipar,
és világuralmának helyzetét? A

Kóbor Henrik

Öreg Eagu c. Eéje
repr.

Vas. Ujs. 1917. 739 l.

IV. 13. — 1897: IV. 13. — 1898: IV. 13.

~~Vételett 1880-ban. — Magy. Képt. 383. — Ltsza 266.~~

— 1900: IV. 13. — 1901: IV. 13. — 1903: IV. 13. — 1904: IV. 13. — 1905: IV. 13.

— Magy. Képtár 383. — Uj lelt. sz. 266. — 1905. átv. jegyz. 277. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 1922. és a leltárban 2900. — Vételett 1880 április havában 1200 forinton (2400 K).

Kifüggesztésére vonatkozo adatok a Nemz. Muzeumban.

Mk 383
Ltsz 266.

Vét. 1880.

Kóbor Henrik

Magyarság képes rend.
1938. dec. 4.

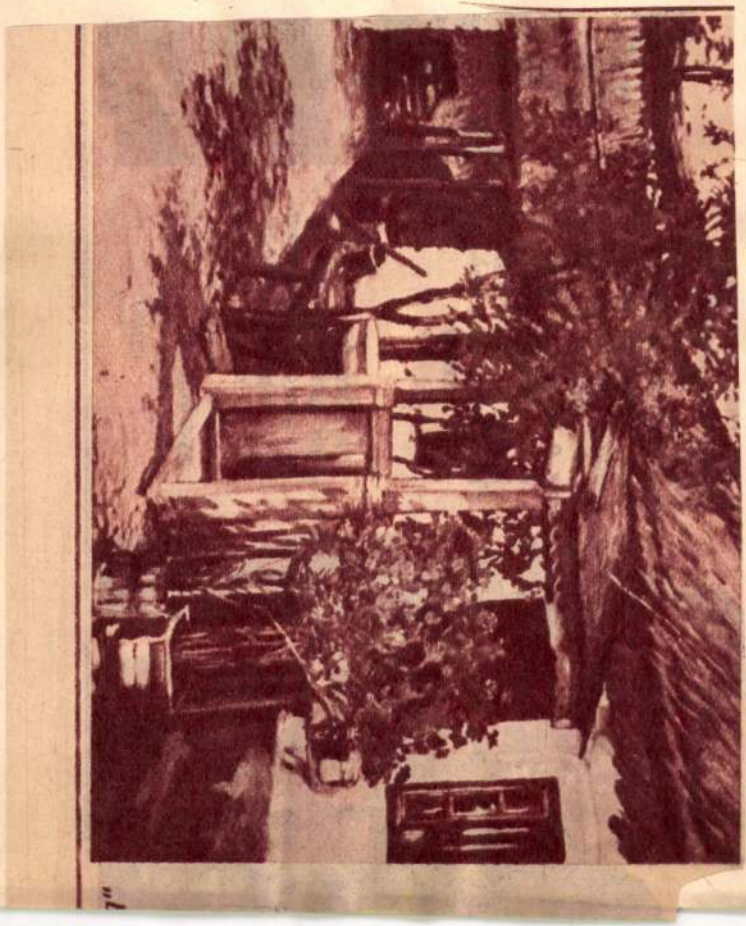

Kóbor Henrik:
Balatongyöröki udvar"

Kóbor Henrik

— **Magyar festő sikere a rigai magyar kiállításon.** *Kóbor* Henrik festőművészt, akinek a Műcsarnok téli tárlatán lévő »Szendehelyi utca« című olajfestményét nemrég tüntették ki a magyar képzőművészek egyesületének bronzérmével, újabb kitüntetés érte. A rigai magyar kiállításon szereplő »Tiszadadai utcarészlet« című olajfestményét, mint Rigából jelentik, a lett államelnök a napokban megvásárolta gyűjteménye számára. *Csánky* Dénes, a Szépművészeti Múzeum főigazgatója máris felszólította a művészt képe pótlására, mert a kiállítás folytatja útját Helsinkibe.

Pesti Napló

1937 febr. 24.

Megjelenik április havában, 3.60-as sorozatunkban.

HANS FALLADA

A REPÜLŐ IRNOK

A világvárosi élet emberkéinek realista ábrázolója új könyvében elkanyarodik E. T. A. Hoffmann sejtelmes-rejtelmes, hátborzongató és mulatságos világába. Művészi humora, groteszk meseszövése, ízes életábrázolása az újabb irodalom leglebilincselőbb olvasmányává avatják.

Megjelenik április végén, a 2.80-as sorozatunkban.

FORRÓ PÁL

AZ AGGLEGÉNY

Ez a könyv a férfi és nő szerelmi harcának olyan egészen új, lelki titkait tárja elénk, melyek jóval túlnőnek egy regény szokványos keretein. Ez a könyv a kitünő író nagysikerű pályáján is határkövet jelent.

Megjelent a 2.— pengős sorozatunkban.

Friedmann-nyomda (Telefon: 405-62.)

BERNHARD KI

Kóbor Henrik

Magyarság

Képes mell. 1938 ápr. 3

Kóbor Henrik: „Őszirózsák"

4./ Indítványok.

A közgyülés előkészitésére v á

szerdán este 7 órakor a fenti he

T á r g y s o

A közgyülés előkés

Pontos megjelenést kérek!

Kóbor Henrik

„Szendehelyi uccarészlet". Kóbor Henrik Neuschloss-Knüsli-díjat nyert képe a Téli tárlaton

Pesti Napló képes
mell. 1938. márc.
13.

Kóbor (Gärtner) Henrik, Jestő; szül. 1885 október 9-ei Budapesten.

Kóbor J. Henrik

MAGYAR MŰVÉSZET

1927. 113

1930. 60, 117

Kobor L. Henrik

Magyar Művészet

1927 113

Kóbor Henrik

Műcsarnok
1927. magyar táj 671, 687
1927. őszi kiáll. 527

Vasárnap **24**		Kathol. Remin. Protest. Mátyás Ó görög 11 T. v. Izraelita 14 P. K.
Hétfő **25**		Kathol. Géza Protest. Géza Ó görög 12 Melét Izraelita 15 S. P.
Kedd **26**		Kathol. Margit Protest. Sándor Ó görög 13 Mart. Izraelita 16
Szerda **27**	Radio Hegye	Kathol. B. Báth. Protest. Ákos Ó görög 14 Aux. Izraelita 17
Csütörtök **28**	**Február**	Kathol. Román Protest. Elemér Ó görög 15 Onez Izraelita 18
Péntek **1**		Kathol. Albin Protest. Albin Ó görög 16 Pam. Izraelita 19
Szombat **2**		Kathol. Szimplic Protest. Lujza Ó görög 17 Tód. Izraelita 20 S. K.

Kóbor Henrik

festő szül. 1885 okt. 9.
Szpert.

Irod

Krück. II. 36 l.

~~Árva vára~~ IV. 195.

Kobor Gärtner Heinrich

lásd

Mův. Krónika

1913. 6 4. 5. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi min'a

G.

Kóbor Henrik

Mucsarnok

1907-8. téli kiáll. 577, 579

Kóbor J. Henrik

1908-9. téli kiáll. 734.

1909. tav. kiáll. 232

1909-10. téli kiáll. 628

1910. tav. kiáll. Oravica

481, 483

1910-11. téli kiáll. Bpest

597, 608

1911. tav. kiáll. 498

1912. tav. kiáll. 690. 694

1912-13. téli kiáll. 366, 534, 656, 740

1913. tav. kiáll. 233

1913-14. téli kiáll. 442, 447, 454

e/5 +

1878. Lotz Károly:

e) ~~Az Igazsá~~

Az ~~igazságnak~~ ülve
forditotta, de szembe
tatja's baljában ~~a~~ m
ját kontybatűzve ~~ko~~
hójának alját bal v

Szénrajz, mére
Az egyetemi K
cartonja.

Az 1898. XI. 14
81978 sz. leirat alap
moltatott 1899. XI
4-én a 2075 szvsz. f

Degyzékbe foglalt
Szer. Napló 704

Kóbor Henrik

Műcsarnok

1914. tav. kiáll. 341, 343, 344, 346

1915. tav. kiáll. 140, 144

1915–16. téli kiáll. 56. 73. 178

1916. tav. kiáll. 43, 65.

1916–17. téli kiáll. 49, 94, 202

1917. tav. kiáll. 144, 199, 205

1917–18. téli kiáll. 158, 182

1918. tav. kiáll. 4, 20, 160

1918–19. téli kiáll.

1919–20. téli kiáll. 218, 220, 222, 307

1920–21. téli kiáll. 232, 360, 364

1921. tav. kiáll. 199, 201

1921. őszi kiáll. 216, 262, 457, 467

1922. jub. kiáll. 244, 379

1922. őszi kiáll. 308, 321

1923. tav. kiáll. 319, 321, 375, 475

1924. őszi kiáll. 60. 64. 67, 71

1925. tav. kiáll. 316, 349, 462

Szaiszhalombattai lelet VI.14.

Kóbor Tamás

1921. szept.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Csendes cső, olajf. 6000.–

Duna, olajf. 6000.–

Tabáni hangulat, olajf. 20.000.–

Zsigmond Albert, áll. tanító

X. 174.

Kóbor (Heinrik ?)

XX. st.
(1900-1919)

grafikus

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. t. 777-782. l.

Nagy Tavassi Tárlat (Műcsarnok)

Kóbor Henrik

Lásd

Balatoni Kiáll.

1942.

A festői Balaton

109. lap

6 mű

Könyvtárunkban

a B. betűs

dobozban

tehát eme kérdésekre vonatkozó adato-
nyokat betekintés céljából ide meg-

nyi kir. ügyigazgatóság végül érte-
zágos bizottság az 1801. korona 36.
gész 3983. korona 98. fillérres kö-
i s igy a vállalkozó által egyuttal
r végjárandóságot is kifogásolja-e-
i kamat felszámitása iránt van-e ag-

2. május hó 17-én.

Közlapi tványi kir.
jogügyi főtanácsos.

Kóbor Henrik

festő

l.

Szépm. Mar. Erk.

X. 207. l.

(Kétszer)

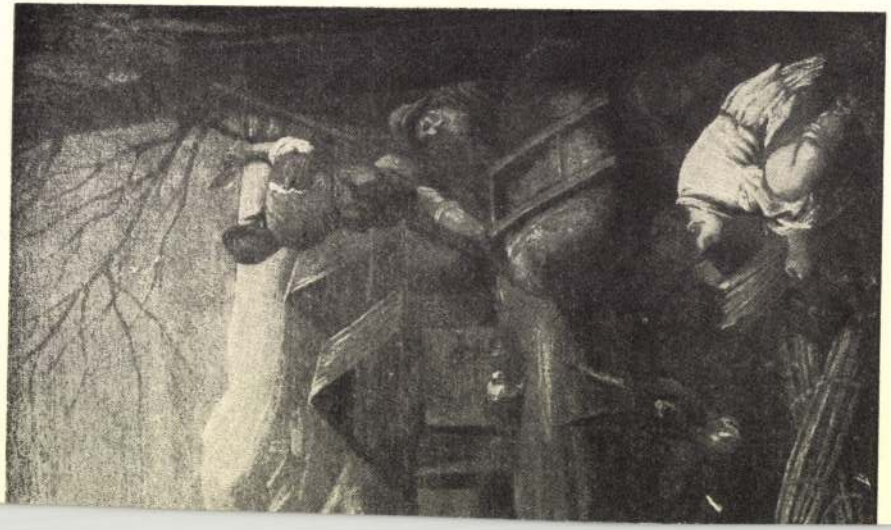

Kóbor Henrik

Interieur
Téli táj

Szeged 1917

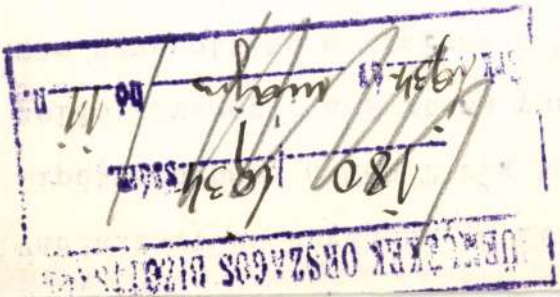

Vadászkürt és kávéháza, a Két Oroszl
Lipótvárosban, a Két Török házjegyü
zsidó kávéház/, a Fortuna vendégfoga
Sün ugyanott és a Szarvas a Tabánban
Geist ház, Fessl: Vigadó kávéház, Zi
épitései, az ugynevezett házjegy/Hau
cégér különbsége, átmodernizált mai
gadó uj cégére mint házjegy a Geist
házon/Rákóczi ut és Szentkirályi utc
véház volt, a Lánchid épitése és kap
jogos kávésuraság, stb., stb.

Tekintettel egyrészt
viszonyok közt a kiadással járó anya
juk, ha az előzetes rendelések azt l
teljes kéréssel fordulunk a nagyteki
egy, vagy szükség esetén több példán

Kóbor Henrik

l.

Szépm. Mur. Esk.

IX. 274. l.

Exp. 19

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA.
KIFIZETTETETT
19 40 év III. hó 28. napján
50. naplótétel alatt.

GYULA KOMJÁTI : WANDERER

HENRIK KÓBOR: DORF

Kobor Henrik

e.a.

Újság 1940 dec. 12.

211

E. SZENTIMREI: KALOTASZEG

Az „Ars Hungarica" kiállitása

Az „Ars Hungarica" is olyan természetü egyesülése több müvésznek, amilyen mostanában a müvészetnek ujra igen megnehezedett idejében, több alakult. Müvészek szövetkezete és az a célja, hogy jó kiállitások utján jó müvészeti alkotásokhoz juttassa a közönséget.

A Pátria-Club Andrássy-uti helyiségében rendezte kiállitását az „Ars Hungarica". Három termet négy müvész külön kiállitásának szentelt, három festőnek, meg egy szobrásznak. A festők mind régi és jólismert résztvevői kiállitásainknak. Czenez János pályája még a nagyháboru előtt indult el és sok sikeres állomása volt. Gyüjteménye igen változatos. Nem csupán alakos képek szerepelnek benne — a müvésznek a ruhátlan nő, az akt a kedves témája —, hanem szép számmal tájképek is. Az utóbbiak közül finom „Őszi tája" a legszebb.

Kóbor Henrik mindig is jól felszerelt festő volt s most, hogy a modorává lett kék tónustól megszabadult és festői előadásában is egyszerübb vonzóbb müvész, mint valaha. Őszirózsás csendélete, a tiszadadai református templomról és a börzsönyi vadászházról festett képei a leginkább figyelemreméltóak. *Prohászka* József a festők harmadikja. Képei közül nekünk feleségének feketeruhás, nemes beállitásu arcképe tetszik legjobban.

Elsőizben jelenik meg a nyilvánosság előtt *Pikszai* Rudolf szobrász. Nem kezdő, hanem érett müvész, aki mesterségét jól megtanulta és azzal amit tanult, önállóan bánni is tud. „Aggódó" cimü szobra magasra nyult.

Der vierte Bach der Wasserscheide von Sztaná, der Kimás, der das Wasser des Tieflandes von Kalotaszeg ist, fließt nach Norden und öffnet eine Militärstraße, die dann zur Schatzkammer Mittelsiebenbürgens, in

Haustein, Kalk und
der Gegend beliefe
geringer Qualität. I
Dörfer längs des K
Frauen von Felszeg
herrliche Blumen-
die nun schon welt
Osten bis Konstan
England und Ame
stammende »Racka
von Kalotaszeg ke
allzulanger Zeit, al
hausgewobenem »A
bei dem Kirchgang
geschmückte »Con
hindurch Wolle. I
zu beobachtende E
das rumänische Vo
sich immer mehr
Lederjacke verbreitete.

Die Erklärung dafür ist einfach. Das Bergvolk der Mozen, das im

összefoglalt rajta minden részlet és
megragadó kifejezés dolgában is. Még
megkapóbb alkotás rózsás asszonyá-
nak márványba faragott alakja. De
általában a mintázatnak hagyott alak-
jai hatnak kedvezőbben, mert a már-
vány tulságos részletezésre csábítja a
művészt, s a sok részlet kicsinyességet
jelent, azonfelül Pikszi esetében ke-
ménységet is. Minden esetre örülni való,
hogy tehetséges fiatalabb szobrász-
gárdánk újabb tehetséggel nőtt meg.

A kiállítás három további termében
a művészek hosszu sora vonul fel.
Bényi László dr. magasiatról meg-
nézett zebegényi tája jól összefogott,
érdekes előadásu kép. Monosiori-
Moller Pál „Szobros csendélet"-e egy
szobrászműterem rekvizitumait és
szobortöredékeit szerkeszti egybe ere-
deti módon. Gerber Lászlónak (27.),
Halvani Perlusz Gyulának, Förstner
Dénesnek („Téli táj"), Sz. Lám Ilonának (10.), Juszkó Piroskának („Régi holmi" cimü finom csendéletes interieur-je), Demeczkyné Wolf Irmának (30.) és Gyimes Lajosnak (35.) van-nak sikerült képei a kiállításon, a szobrászok közül pedig Gerő Ferencnek két kitünő feje, Márkup Bélának tetszetős kakasos szobra és Geer Károlynak „Menekülés" cimü szép majolikája.

(e. a.)

Kóbor Henrik festő"

Magyar Csillag: 1942 II. dof.

6. sz. 378. l. – Farkas Zoltán:

A balatoni kiállítás.

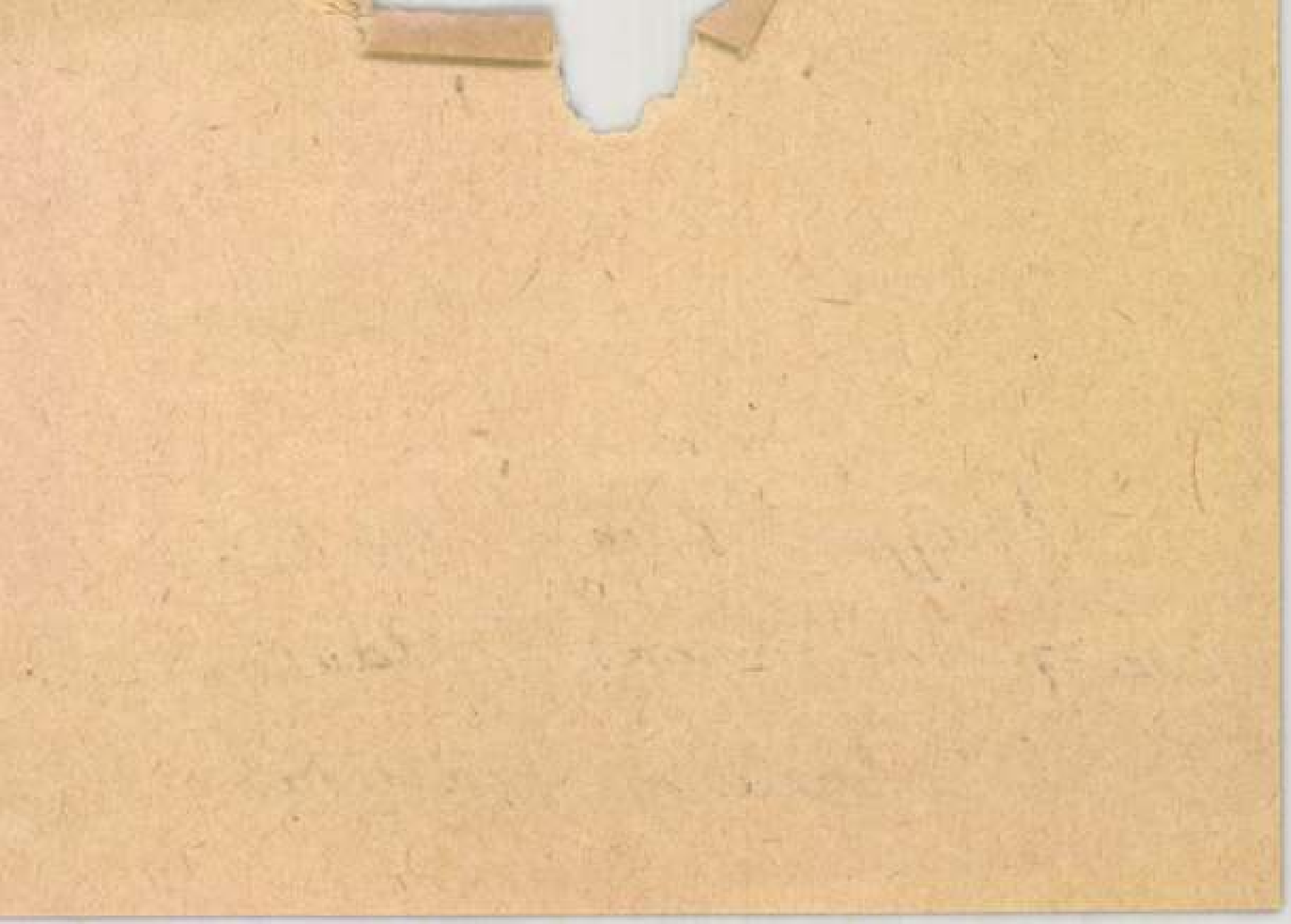

Kóbor Henrik [illegible]stő

Művészet, 1940

V. évf. 35. sz. 830.

kende Béla: Cem polgóni képgyűj te-
mény.

Kóbor G. Henrik festő"

Magyar Művészet, 1927

113.0.
kiállítások.

Kóbor Tamás

A Nemzetnek 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. XII. 8.

Leider Bleib

4 Personen IPN2 - Bro- ten-
dient tele Elektrik einsetzt.

Mfg Langenda IPN2 XII 8

Kóbor Henrik MDK

Györöki Kis-utda, olf.

Mücsarnok 1940 a Magyar művészetért kiáll.

Kókor Henrik
festő

Kiállít a Téli Tárlaton

N.U. 1939. I. 28.

Kóbor Henrik MDK

Faluvége

Mücsarnok 1939 dec.-1940 január

Kóbor Henrik

MDK

Balatoni hangulat

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Kóbor Henrik MDK

Boriska udvara Keszin

Öreg porta

Mücsarnok 1939 dec.-1940 január

Kóbor Henrik MDK

Balatongyöröki utca

Börzsönyi patak

Csendélet

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

MDK

Kóbor Henrik MDK

Este a Balatonon

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

M.D.K.

Kóbor Henrik

"Feltünést keltő képe a Mücsarnok téli tárlatán"- kisérősorokkal a lap bemutatja a müvész "Balatoni hangulat" c. festményének repr.-ját

Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. febr.8-16. II. évf. 6. sz. 64. lap

Kóbor Henrik

M DK

Királyerdő

Mlesarnok 1938 Szent István kiállitás

Kobor Henrik

Királyerdő

Kóbor Henrik MDK

Reggel, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Kóbor Henrik MDK

Tiszadadai utcarészlet

Mücsarnok 1938 Téli tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Szendehelyi falurészlet

Mücsarnok 1938 Téli tárlat

MDK

Kóbor Henrik

MDK

Utcarészlet Győrökön

Muskátlis ablak

Micsarnok 1938 Őszi tárlat

Kobor Henrik

Kóbor Henrik

MDK

Balatongyöröki udvar

Katalini erdőrészlet

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Kóbor Henrik

Balatonfüredi nyár

Katalinl erdőrészlet

Kóbor Henrik (1885-)

Falusi ház.
Oljf.55x60.5 vászon Ltsz:2366.Sign.

Tájkép.
Oljf.39x40 vászon Ltsz:1097.Sign.1915.

Erdőrészlet.
Oljf.39.2x29.2 fa Ltsz:1150.Sign.1924.

Csend.
Oljf.60x55 vászon Ltsz:6412.Sign.1942.

A Fővárosi képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Kóbor Henrik

szobrász

Magyar képző-és iparművészet genfi kiállitása - a szobrászati anyag rendezésére a genfi Musée d,Art et d,Histoire igazgatósága két termet bocsátott rendelkezésre - szoborral szerepel. Kerámiával.

Nemzeti Ujság
1929 VIII.25.

MDK

Kóbor Henrik

Padlásfeljáró Keszin, o.

Késő délután, o.

Szépmüv.Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp.1952.

Kóbor Henrik

szobrász

Magyar szobrászművészeti kiállitás - Genfben a genfi Musée d'Art ed d'Histoire termeiben - szoborral szerepel. Kerámiával.

U j s á g
1929.VIII.25.

Kóbor Henrik festő

Szerepel a Műcsarnok tavaszi tárlatán

Az Est 1925 V. 16.

Kóbor Henrik MDK

Királyerdő

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Őszi rózsák

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Kóbor Henrik MDK

Börzsönyi részlet

Napraforgók

Műcsarnok 1938 Szent István kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Horgoló leány

Mücsarnok 1936 Nő a művészetben c. kiáll.

Kóbor Henrik MDK

Asztagok

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Kobor Henrik MDK

Est a Dunán, olf.

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Kóbor Henrik MDK

Csöregék tanyája, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Kóbor Henrik MDK

A dadai református templom, olf.

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Kóbor Henrik MDK

Délután, olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Reggeli hangulat, olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

M.D.K.

Kóbor Henrik

A Nemzeti Szalonban megnyilt -balatoni ösztö
dijasok- kiállitásán szerepelnek müvei.

Csemiczky: "Nemzeti Szalon,- Müterem" c.
Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. május 1-7.
V. évf. 18. sz.

Kóbor Henrik

MDK

Hajnal

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Öreg kapu

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Szabóék portája

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Kóbor Henrik

Bugyi néni háza

Műcsarnok 1943 Téli kiállítás

Kóbor Henrik

MDK

Györöki udvar

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

KÓBOR HENRIK festményei:

64. Tavaszi eső.
65. Budakeszi pincék.
66. Udvarunk vége.
67. Öreg ház.
68. Balatongyöröki utca.
69. Padlásfeljáró Keszin.
70. Tolnaiék háza.
71. MATZON FRIGYES: Torzo. Gipsz.
72. Délutáni hangulat.
73. Györöki utcarészlet.
74. GYŐRY DEZSŐ: „Kata". Terrakotta.

42. JELZÉSŰ TEREM

75. FERENCZY VALÉR: Édesanyám arcképe. Magántulajdon.
76. KRUSNYÁK KÁROLY: Asztaltársaság.
77. FERENCZY VALÉR: Asztalra könyöklő ifjú.

M. kir. Vallás- és közokt. Mi-
nisztér. V. Nemzeti képzőmű-
kiállítás képes katalógusa.
Kassa, 1939.

VIDOVSZKY BÉLA festményei:

93. Borús téli nap.
94. Interieur a mosóczi Hubay kastélyból.
95. Borús őszi alföldi táj.
96. Téli táj a Tátra vidékén.
97. Zagyvapart Szolnokon.
98. Szalatnai kastély.
99. BOLDOGFAI FARKAS SÁNDOR: Copfos fej. Bronz.
100. Napsugaras szoba.

47. JELZÉSŰ TEREM

101. FÖRSTNER DÉNES: Este.
102. CSUCS FERENC: Férfi fej. Bronz.
103. FÖRSTNER DÉNES: Kötörők.
104. DÖBRENTEY GÁBOR: A játszadozó gyermekek.
105. BURGHARDT REZSŐ: Patak szélén.
106. BURGHARDT REZSŐ: Sajóparti részlet.

Kóbor Henrik, festö MDK

Rózsák.	55 x445	Olf.
Tanya.	4o x 3o	"
Tabáni részlet.	4o x 29	"
Déli nap.	4o x 3o	"
Dunarészlet.	4o x 3o.	"

Áll. Árv. Csarnok.-M.Képzöm.Egy.kiáll. 1922 dec.15.-17.
Kat. 9.l.

MDK

Kóbor Henrik

Horgoló leány

KMTárs. A nő a művészetben.1936. 36.l.

MDK

Kóbor Henrik

Déli nap, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 22.l.

MDK

Kóbor Henrik

Tanya, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 14.l.

MDK

Kóbor Henrik

A Duna, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 12.l.

MDK

Kóbor Henrik

Tabáni utca, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Mücsarnok. 1921.nov. 22.1.

Kóbor Gy. Henrik

Szerepel a Nemzeti Szalon 53.
csoportkiállításán

Magyarország 1927 I. 14

Kóber Henrik

Szerepel a Neukrét szalon
tavaszi tárlatán

Nipóg 1927 VI. 16.

Kober G. Hendrik nobrán

Szerepelt a Nemzeti Szalon csoportos kiállításán

Nemzeti Újság 1927 I. 13

Kóbor G. Henrik szobrán

Szerepel a Nemzeti Szalon
csoportkiállításán

Magyarság 1927 I. 13

Kóbor Henrik festő

Képeket a Nemzeti Szalon
Nagy Tavaszi Tárlatára

Pesti Napló 1927 VI. 16.

Kóbor Henrik

szerepelt a nemzeti kiállításon.

P H 1933. IV. 20.

Kóbor Henrik

„Muskátlis ablak" c. műve.
„nekrepel a Kezőmű. Társulat
őni tárlatán a hűcsarnokban
(emlitve).

Nemzeti Lipóg 1938 XI. 12

Kóbor Henrik

Egyházművészeti kiállításon a Nemzeti Szalonban szerepelt.

IVH·930.VIII.13.

Kóbor Henrik szobrai

Modern egyházművészeti kiállításon a Nemzeti Szalonban szerepelt.

M.930.VIII.13.

MDK

Kóber Henrik

Padlásfeljáró Keszin

A vallás-és közokt. min. vásárlásainak kiáll. a Szépm. Muzeumban. Szépművészet 1941. 2o6.l.

Kóbor Henrik MDK

Napsugaras udvar, olf.

Mucsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

"Erre jártam ő vele", olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kóbor Henrik

MTK

Cigány, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

Kóbor Henrik MDK

Téli est, olf.

Mücsarnok 1917-18 téli tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Öreg kapu, olf.

Mícsarnok 1917-18 téli tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Éjfél, olf.

Műcsarnok 1917-18 téli tárlat

Kóbor Henrik MDK

Nyári este, olf.

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Csend, olf.

Mücsarnok 1917 tavaszi tárlat

Kóbor Henrik festőm. MDK

a választmányi döntés alapján a Műcsarnok téli tárlatán kiadásra kerülő díjak közül:

a "Neuschloss-Knüssli"- érmet kapta.

A Magyar Képzőművészek Egyesülete ....
Pesti Napló. 1938. febr.16.

MDK

Kóbor Henrik

Tenger, olajf. 32x40. J.f.b.

Árverési Csarnok aukció kat.1933.okt.
3.sz. 25.l.

MDK

Kóbor Henrik, festőm.

Öreg porta. Repr.

KMTára. -Horthy jub.-kiáll. 1939-4c.

Kóbor Henrik MDK

Téli este, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Téli este, olf.

Mücsarnok 1921 tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Holdas este, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállitás

MDK

Kóbor Henrik, festőm.

491. Téli táj. Olf. J.1.j.

Árverési Közlöny. 1932.1.rk.sz. 28.1.

MDK

Kóbor Henrik, festőm.

467.	Interieur.	Olf.	Jelz.
468.	Tiszaparti este.	"	"
469.	Esti hangulat.	"	"

Árverési Csarnok, Aukció. Kat. 47.l.

1934. szeptember.

esendéleteivel tünik ki.

Pipics Zoltán: Téli Tárlat. -Műegyetem.
Uj Magyarság. 1939. jan.29.

MDK

Kóbor Henrik

Fiumara reggel, of.

KMT. 1912/13. téli kiáll. kat. 61.l.

MDK

Kóbor Henrik

Este

A tavaszi tárlat eredménye. Művészet 1914. 282.l.

MDK

Kóbor Henrik,festőm.
/Kóbor János ip.müv.?/

nagyobb anyaggal szerepel.

/-t-/: Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás Kassán.
A kassai MÁV palotában.
Pesti Hp 1ó.1939.okt.29. 6.1.

Kóbor Henrik MDK

Este, repr.

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Este, olf.

Mücsarnok 1916. tavaszi tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Hangulat, olf.

Mücsarnok 1916. tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Május, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

Kóbor Henrik MDK

Nyári éjjel, olf.

Mücsarnok 1916-17 téli tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Márciusban este, olf.

Nicsarnok 1916-17 téli tárlat

Kóbor Henrik MDK

Udvarrészlet, olf.

Mücsarnok 1915-16 téli tárlat

MTK

Kóbor Henrik MDK

Velencei utdarészlet, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

Kóbor Henrik MDK

Esthangulat, olf.

Mücsarnok 1915. tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Csend, olf.

Műcsarnok 1915. tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Holdsütés, olf.

Csend, olf.

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Kóbor Henrik MDK

Őszi est, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Öreg este, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Esthangulat, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Szomoruságok kapuja, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Kober Henrik, festöm.

570. Holdvilágos táj. Jelz. Olf.

571. Interieur. Jelz. Olf.

Árverési Közlöny. 1936. 2.sz. 41.l.

MDK

Kóbor Henrik

A Képzőm. Társ. 1918-19. évi téli kiállitása.
Müvészet 1918. 5o.l.

MDK

Kóbor Henrik, festöm.

szerepelt e kiállitáson.

Mücsarnok. Kiállitás.
Müvészet. 1918. 5.1.

Kober Henrik, festő.

300. Interieur. Jelzett. olf.

301. Erdőrészlet. - olf.

Arverési Közlöny. 1937. okt.hr.sz. 27.1.

MDK

Kóbor Henrik, festőm.

7. Kisék tanyája.

KMTárs. 1941 dec.-1942.jan. téli kiáll. kat. 5.cíd.

MDK

Kóber Henrik, festőm.

Budakeszi pincék. Repr.

M.kir. vallás- és közokt. Miniszt. V.Nemzeti Képzőmüv. kiáll. Képes tárgym. Kassa. 1939.

MDK

Kóbor Henrik

Falusi udvar c.festménye a Műcsarnok 1943/44 évi téli tárlatan.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943.nov.21. 14.1.

MDK

Kóbor Henrik

Este c. festményének repr.

Műcsarnok, 1914. tav.k.

MDK

Kóbor Henrik

Művével résztvett a kiállitason.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 27.lap

MDK

Kóbor Henrik

Szeptember, of.

Keresztek a Balaton partján, of.

Balatongyöröki-utca, of.

A festői Balaton. N. Szal. 1942. ápr.

MDK

Kóbor Henrik

Balatongyöröki táj, of.

Kovácsék tanyája, of.

Balaton-part, of.

A festői Balaton. N. Szal. 1942. ápr.

MDK

Kóbor Henrik

Délutáni hangulat. Olajf.
Erdélyi Mari haza. "

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jún.1-18-ig. 5.1.

MDK

Kóbor Henrik

A Rózsa-vég.olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 9.1.

MDK

Kóbor Henrik

Őszirózsák. Olajf.

Az első magyar representativ csendélet kiállitás katalogusa. Nemzeti Szalon 1932. Febr.-Márc.

Kóbor Henrik,festöm. MDK

Dalmát bárka. Olf.

KMTárs.1912/13. Téli kiáll. Kat. 86.old.

Kóbor Henrik MDK

Részlet a régi Bakács utcából, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Csiklóbányai utcarészlet, olf.

Mücsarnok 1913-14 téli kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Oraviczabányai táj, olf.

A Józsefvárosból, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállítás

Kóbor Henrik

MDK

Este, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Holdas est, olf.

Mücsarnok 1913-14 téli kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Késő délután, olf.

Mücsarnok 1913-14 téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Téli este, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Holdas este

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Kóbor Henrik

Csendes éjjel, of.

Képzőm. Társ. 1912/13. téli kiáll. kat. 81.l.

Kobor Henrik MDK

Holdvilágos utca

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Önarckép

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

Kobor Henrik MDK

Holdas estė

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

B.-Kenesei utca

Műcsarnok 1924 őszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Udvarrészlet

Mücsarnok 1924 őszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Csend

Mücsarnok 1924 őszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Hangulat

Műcsarnok 1924 őszi tárlat

MDK

Kóbor Henrik, festöm.

696.	Utcarészlet.	J.l.j.	Olf.
697.	Adriai-tenger.	J.f.b.	Olf.

Árverési Közlöny. 1929. ápr. 3. rk. sz. 31. l.

Kobor Henrik

Naplemente, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

MDK.

Kóbor Henrik, festőm.

A M.Kir. kultuszkormányzat és a m.Kir. Balatoni Intéző Bizottság ujabb Balatoni ösztöndijai sokban hozzájárultak egyes müvészeink stilusának kiérleléséhez.

Ösztöndijas müvész, idegen szinlátásu.

Csánky Dénes: A balatoni tájképfestőészet.

A festői Balaton. Bp. 1942. 78.lap.

Kóbor Henrik, festőm.

Kóbor Henrik

Esthangulat, olf.

Nicsarnok 1920-21 téli kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Elhagyott ház, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállítás

Kóbor Henrik MDK

Csendes este, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Erre jártam ő vele, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Öreg este, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Napsugaras udvar, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kóbor Henrik

"Őszi est," olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Kóbor Henrik

Este, olajfm.

KMT 1916. tav.kiáll. 35.lap

Adr.

Kóbor Henrik MDK

A györöki kisrabló, olf.

Mücsarnok 1942 [redacted]
A magyar müvészetért c.kiáll.

Kóbor Henrik MDK

Csend

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Biró Dani udvara

Műcsarnok 1942-43 téli kiállítás

Kóbor Henrik

MDK

Itt lakik a csend

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Nógrádi táj, olf.

Györök főutcája, olf.

Mücsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Kóbor Henrik

MDK

Őszi reggel

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Király Pista udvara, olf.

Mücsarnok 1942 [redacted]

A magyar művészet ért c.kiáll.

Kóbor Henrik MDK

Réggel

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Elhagyottan

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

Kóbor Henrik

MDK

Pisztrángok tanyája

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Késő délután

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Délelőtti hangulat

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

A mogyoródi Kővár-utca

Mücsarnok 1933 Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik

Vásároltak tőle a kassai Nemzeti Képző-
művészeti kiállításon

NM 1939. XI. 15.

Kóbor Henrik MDK

Erdélyi Mari háza, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kóbor Henrik

MDK

Öreg kut

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Délutáni hangulat, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kóbor Henrik

MDK

Délelőtti hangulat, repr.

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik

MDK

A Rózsa-vég, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti KÉpzőművészeti Kiáll.

Kóbor Henrik

Délután

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április,
Lo 1.

bal a XVIII. sz.-ból és Bonaventura bíbornok bronzérem, Lepold 1264.

A *vegyes vagy ú. n. „miscellán"* érmek csoportjában, melyek tárgyuknál fogva a kegyérmeket egészítik ki, említhető ezüst Krisztus-érem P. H. Müllertől XVII. sz. vége, Lepold 499., Salvator-érem Antonio Abondio stílusában, Lepold 506., joachimsthali veretű ezüst biblikus érmek, úgymint: Pásztorok imádása és Királyok imádása Katz Viktor: Die Erzgebirgische Prägemeda a ille 354. sz., Lepold 569. Pestis érem Katz 161., Lepold 624. Halotti érem Katz 405. Lepold 625. Salamon Katz 449., Lepold 1754. Jozsué és a szőlőt vivő zsidó, Katz 533., Lepold 1755. Továbbá néhány keresztelési, bérmálási és házassági érem, valamint egy kabbalisztikus érem, Lepold 838.

Esztergom ... AÉ, IX., 1875., 127. l. (A múzeum alakulása.) — Keresztény Múzeum Esztergomban. Egyházművészeti Lap, V., 1884., 363. l. (Padlótéglák.) — Radisics: A Simor-Múzeum. Művészi Ipar, II., 1887., 222. l. (3 képe 219. l.) (Padlótéglák.) — Balogh Albin: Az esztergomi múzeum bélyeges agyagedényeiről. AÉ, XLI., 1927., 209—217. l. (8 képpel.) — Gerevich PA, 258—259. l. — Balogh Albin: Az esztergomi Régészeti Múzeum történetének áttekintése. Esztergom, 1927. — Lepold—Lippay 63—68. l.

214

Kóbor Henrik

Mogyoródon készült alkotásaiból kiállitás nyilt Mogyorodon.

Magyar Hirlap 1974/ 68/13

Kóbor Henrik

Kotász Károly, Littkey Antal, Markó Ernő, Mányay József, Plány Ervin, Pörge Gergely, Sas Ferenc, Vörös Ernő, Zord Arnold, Bánsághy Vince, Borszéky Frigyes, Kató Kálmán müvészek szerepelnek müveikkel a Nemzeti Szalon kiállitásán . A Müvészet c. rovat -sign. nélkül közölt beszámolójában rámutat, hogy "a tárlat karakterét nem az ismert nevek adják, hanem a fiatalok, akiknek munkái feltünő előnyösen érvényesülnek az intim kis kiállitáson."

A HÉT, Bp. 1909.május 30. XX. évf.
22. sz. 370. lap.

Kóbor Henrik, festő

„kiállítás nyílik meg ... Magyarországon

készült műveiből."

– A 900 éves Magyaród ünnepe 6,

Népszabadság, Bp. 1974. márc. 14.

Kóbor G. Henrik

Mányay József, Rudnay Gyula, toroczkai-Trnyák Osvald, Csordák Lajos, Góth Móric, Kléh János, Zord Arnold festőművészek "A Mücsarnok tavaszi tárlatá"-n szerepelnek müveikkel.
A Müvészet c. rovatban közölt beszámoló kiemeli az ifju müvészeket, elmondva róluk, hogy a mücsarnoki törzstagok képeinek sivatagában néhány tenyérnyi óázist jelent munkájuk, sokat igérő müvészetükkel.

A HÉT, Bp. 1909. ápr. 4. XX. évf.
14. sz. 234. lap.

Kóbor János

iparművész

l.

Pécsi kiáll. 1941. ősz

SAJÓ GYULA
III. ÉVES
BÚTORTERVEZŐ.

KOSZTÜMTÖRTÉNET.
ÉKÍTMÉNYES RAJZOLÁS ÉS T
PROF. K
STUDIEN IN STYL

1021 1989 MÁJ 30.

Kóbor tanár úr

KÓBOR JÁNOS, a honi belsőépítészet országos hírű iparművésze, az ormánsági karcolásos bútormotívumok életrekeltője csaknem egy emberöltővel ezelőtt, 1909-ben végezte el az Iparművészeti Főiskolát.

A művészi pályára az asztalos ősök kicsiny műhelyei, különös szerszámai, megvalósulatlan álmai inspirálták. A mértani idomokra szabdalt fának akarta visszaadni a lelkét, amit elvett tőle a fűrész, a gyalu, a hántolókés. A természetét akarta visszaadni, azt, amivel nem kelhet versenyre semmiféle más anyag. És a minden anyagok e legnemesebbike lassanként kitárulkozott előtte pompás színeivel, erezeteivel, teljes struktúrájával. S mindez, ami előtte évszázadokkal az első művészt az intarzia megteremtésére ihlette, őt sem hagyta nyugton.

Az Iparművészeti Főiskola után minisztériumi ösztöndíjjal a münchenei mesterek műtermeiben érlelte tovább tehetségét, amit sok kortársával ellentétben mégis idehaza kívánt gyümölcsöztetni.

És évekkel később, amikor jónéhány tanítványát már külföldön kapta szárnyra a hírnév, ő továbbra sem engedett a kísértésnek. Pedig a Párizsba, Münchenbe, Düsseldorfba elszármazott tanítványok hozzácímzett leveleiből híres katedrák, zsíros poziciók kacsintgattak felé. S noha sohasem titkolta, hogy büszke rájuk, őt mégis jobban érdekelte a már akkor haladó magyar bútorművészet feltámasztása, mint a XV. Lajos korabeli bútorcsodák ismétlései.

Kóbor János idehaza is meggazdagodhatott volna, ha az eldugott falvak kiskapui helyett a kastélyok, a kuriák vasvirágos, bronzveretes, kapuin kér bebocsátást. Ő más gazdagságra vágyott. Eljutni egy olyan katedráig, ahonnan két kézzel szórhatja szét nehezen gyűjtött kincseit. És ha mi, mai szemmel túl szerénynek tartjuk is azt a katedrát, amit a gróf Klebelszberg Kunóról elnevezett pécsi ipari tanulóiskolában kapott meg annakidején, ő abban látta beteljesülni a sok-sok éven át dédelgetett terveit. S ha az egymást követő évek, évtizedek alatt, abban az iskolában akarta feltámasztani a magyar bútoripar hagyományait, akkor elmondhatjuk: az sem rajta múlott, hogy ma mégis akadozik valahol e tisztes ipar jóhírneve. Nem arról van szó, mintha Kóbor János tagadná az egyre inkább tért hódító modern bútorok létjogosultságát, de abban, amikor minden különösebb megjegyzés nélkül megmutatott egy cirádá nélküli 30 éves szekrényt, azzal a mozdulattal minden zokszónál, kritikánál többet mondott. Annak a szekrénynek újabb 30 év múlva sem hullik ki a lába, újabb 30 év múlva sem vedlik meg a színe.

— Én erre sok ezer kisinast tanítottam meg, nem hinném, hogy elfelejtették...

KÓBOR TANÁR UR ma is tanít, pedig a nyáron elkerüli a hetvenötödik évét is. Tíz évvel ezelőtt adta át helyét a pécsi 500-as Iparitanuló-iskola fiatalabb szaktanárainak, s azóta nem ipari tanulókkal, bajlódik. A Nagy Lajos Gimnázium politechnikai óráin tanítja a faipar ábécéjét olyan emberkéknek, akik az érettségi után orvosi, tanári, jogi egyetemeken alapozzák majd meg választott élethivatásukat. S hogy ezek a kisdiákok a néhány nappal ezelőtti keszthelyi Helikonon mégis arany és ezüstérmeket nyertek a politechnikumi órákon produkált faipari műveikkel, feltétlenül elgondolkoztatók.

Mi ragadhatta magával a diákokat, hogy ebben az életcéljuktól távoleső szakmában is valami kiválót alkossanak? Csupán a velük született kézügyesség vagy holmi barkácsolókészség?

Erre is választ kaptam, amikor Kóbor tanár úr megmutatta a tanműhelyt és a faipari politechnika előadótermét. Lenn a műhelyben a tizenhat satupad a szalagfűrész, az egyetemes gyalugép körül egész sora giédába áll a féligvagy készremunkált apróbútoroknak, melyek becsületére válnának egy kisebb asztalosüzemnek is.

Mégis az igazibb, a hitelesebb választ odafent a tanteremben kaptam. A terem falain körös-körül fametszetek, idomok, hazai, külföldi fa- és gyökérminták metszetei, intarzia tanulmányok és a korabeli kézműveslpar különböző kéziszerszámai szemléltetik a mesterség minden szépségét, bonyolultságát. És ami mindennél megkapóbb, az értékes gyűjtemény mind-mind Kóbor tanár úr adománya, amit eleinte talán azért cipelt be egyenként az iskolába, hogy az elméletet ilyképpen is összekösse a gyakorlattal, hogy aztán valamennyit lemondó önzetlenséggel rátestálja az iskolára.

CSODA-E HÁT, ha az orvosnak, történésznek készülő diákok arany, ezüstérmekre váltják a tanár úr meghatő ügyszeretetét! És hány meg hány új terve van még az idős tanárnak arra, hogy még gazdagabb, még szemléltetőbb legyen az osztálya! A sok terv közül a legdédelgetettebb terve, hogy a bútoripar miniatür múzeumát mielőbb létrehozza az iskolában.

— Igaz, van még tíz évem, mert az apámék, nagyapámék is nyolcvanötnél adták le a kulcsot, de azért biztos, ami biztos, ezzel a kis múzeummal nem várok annyi ideig.

Mi mégis azt kívánjuk, hogy a kis múzeum tíz éves jubileumát is haladja túl erőben, egészségben drága tanár úr.

P. GY.

tudeni első ízben a serdülők is részt vesznek a versenysorozatban és a tapasztalatok azt mutatják, helyes volt a kezdeményezés, a serdülők rendszeres foglalkoztatása révén jobban lehet az utánpótlást biztosítani. Az új pontozási rendszer lehetővé teszi, hogy nemcsak a helyezettek kapnak pontot, hanem mindazok, akik egy bizonyos szintet elérnek és ez érdekessé teszi a versenyt, továbbá serkenti a résztvevőket a minél jobb eredmény elérésére.

A második fordulót június 1-én rendezik a Tanárképző Főiskola pályáján, míg az első osztályúak június 8—9-én Budapesten állnak rajthoz. A bajnoki táblázat állása II—III. o. és serdülők összesített eredménye alapján:

FERFIAK: 1. PVSK 1873, 2. P. Sportiskola 649, 5. P. Cementipari Epitők 624, 6. F PEAC 568, 8. 5(Komlói Bányász DOSZ 385, 11. 5(Epitőipari Techr és ITSK 178 pot

NŐK: 1. P. S Komlói Bányász 785, 4. P. Bány 332, 6. PEAC 23(nius Gimn. 116]

SERDÜLŐ FI 536, 3. 506-os IT Bányász 346, 4. P. 5. PVSK 191, 6. 7. P. Postás 109, 164, 9. Pécsi Bány

SERDÜLŐ LÁNY iskola 1158, 2. K(525, 3. Pécsi Bány SK 193, 5. Janus Pannonius Gimn. 116 pont.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Szentlőrinc, 2. Bicsérd, 3. Gör csöny. Leánycsapat: 1. Bükkösd 2. Szentlőrinc, 3. Olasz. Fiú egyé

APRÓHIRDETÉSEK

Bútorozott szoba albérletbe kiadó. Kertváros, Makarenkó u. 7 sz.

Beköltözhető új két és félszobás, összkomfortos családi ház, 370 n. öl telekkel eladó fizetési kedvezménnyel. Pécs, Május 1. u. 11 alatt. Érdeklődni vasárnap a helyszínen

Ház, házrész eladó. — Három szoba azonnal beköltözhető. Bajcsy-Zsilinszky út 38.

A Bányaipari Aknászképző Technikum iskolai karbantartó munkák ellátására férfi munkaerőt keres azonnali belépésre. Jelentkezés az intézet gondnokságán Pécs, Székesfehérvár u. 4 sz.

Bútorok olcsón, hálóbútor, konyhabútor, rekamiék, asztalok, székek, hármasszekrény, kombináltszekrény, sublód, ágynemütartó eladók részletre is. Megyeri út 6. Bútorüzlet.

Költözködést bútor és zongora szállítását szakszerűen vállalom. — Schreer Tibor, Alkotmány u. 31. Telefon: 42-90.

Autóhűtők, traktorhűtők, permetezőkannák javítása, asztal lapok befedése, jégszekrények javítása horgany lemezből. Telfel, Rákóczi út 38. Érckoporsó eladó.

Polgári iskolai találkozó! 1938-ban a polgári iskola IV. a. — (Mozsgay) osztályában végzett tanulók június 1-én, szombaton este 6 órakor a „Susogó" vendéglőben tartják 25 éves találkozójukat. Rendelés szabadon. — Osztálytársakat, családtagokat szeretettel várja a rendezőség. Bővebbet sz. k. Horváth József a 65-55-ös telefonon, — vagy Vágó (Wágner) Ádám az Elefánt vendéglőben.

Veszek használt férfi félcipőt, gumicsizmát, esőköpenyt, férfi ruhát, rossz bakancsot. Koltai, Zetkin Klára utca 2 sz.

Házhely a Szigeti úton 133 öl, 27-es autóbusz végállomásnál eladó. Szigeti u. 71/a.

Széchenyi tér mellett házrész 48 000-től eladók, részben azonnal beköltözhetők. Sallai utca 26. 2. ajtó.

Balatonfenyvesen nyaralásra legszebb helyen szoba kiadó. Telefon: 43-38. Kombináltszekrény eladó.

Számológépek tsz részére készpénzért beszerezhetők. Telefon: Bp: 336-845.

Harmonikát garanciával javítok. — Boczán Béla Pécs, Kossuth L. utca 52.

Vasútállomáshoz 3 percre ház eladó. — Kétszoba, konyha, mellékhelyiséggel. Szőkéd 111 szám.

Beköltözhető 2 szoba, összkomfortos utcai házrész eladó. Kulich Gyula utca 30.

Egy szoba, összkomfortos főbérleti lakásért adnék egy Somogy megyei 2 szobás családi házat 1200 n. öl telekkel. Érdeklődni: 14-98 telefonon.

Pótmama-szolgálat

Tempó Ksz. Pécs, Sallai u. 22. Telefon: 60-34.

Kárpitos szakmunkásokat, ponyvavarrókat, és festőket

felveszünk. Jelentkezés: Pécsi Vegyesipari Vállalat munkaügyén. Pécs Irányi Dániel tér 9 sz.

Eladó különálló udvari házrész egyszoba, konyha, előszoba. Fizetési könnyítéssel. — Ára: 48 000 Ft. 35 000 készpénzzel beköltözhető. Kisrókus u. 22.

Azonnal beköltözhető 2 szoba, nyárikonyha, éléskamra, istálló, — kamrák, disznóól. — Ugyanott egy Benczur tv kifogástalan állapotban eladó. Érdeklődni 5 után. Gyöngy u. 7. Matosics, Kisállomás alatt.

2 szoba, konyhás, kertes családi házat vennénk 50 000 kp. a többi havi részletre, megegyezéssel. Értesítést levélben Németh József Pécs, III. ker. Kőrösi Csoma Sándor u. 10/a fszt. 9-be kérem. Kovács-telep és Patacs környékiek előnyben.

Jó állapotban lévő fekete asztalitűzhely olcsón eladó. Rausch Ferenc, Donátusi u. 34.

Eladó két ajtó tokkal és két kettes ablak. Muskátli u. 4. (Cupi-telep).

HALÁLOZÁS

PINTÉR GYÖRGY nyugdíjas volt légszeszgyári fűtő, 79 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 31-én, pénteken 1 órakor a központi temetőben. A gyászoló család

Vaskapuk, vaskerítések, vasablakok ízléses kivitelben beszerelve megrendelhetők. Gazdag Sándornál — Szentlőrinc.

Hálóbútor, konyhabútor, szekrények, ágyak szelonok, rekamiék, ágybetétek, fotőlyök, olcsóbb árban vásárolható Sooky bútorüzletében, Zsolnay V. utca 1.

Szentképet, olajfestményt, fényképet, gobelint, oklevelet, rézkarcot, legszebben, legolcsóbban keretez Poszák képkeretező, Bem utca 16.

Tűzifafűrészelés? Kapitány. Tel.: 10-01. Al-

Elcserélné konyhás, lakásomat Marx út nál. Gyer

Családi h szerelését vállalom. Kossuth Telefon:

Eladó há sezlonok, ágyak, sodronyok toalett-tük szekrénye gyermeká nál. Rák

Kitűnő S gép, szék Warex e utca 42.

MDK

Kóbor János festőmüv. Pécs

Pécsi Képzőmüv. és Mübarátok Társ. kiáll.
Pécs, 1936. jun. 11 l.

Simontornya (Volna)

Ferences templom, homlokzati órapárk
dag homlokzattal. Kapu felett 1760-
Egyenes záródásu szentély. Osztrák
világrészek. Barokk oltárok. Rokoko
nos kehely, XV. század. Két harang,

(Vályi András: Magyar országnak leiró
nyai Gr. Ferenczieh kelyhe. Egyházmüv
Gerő László, 1953)

tovább Kóbor János
festő, Pécs, Erzsébet L.u. 22
Kovács J. József, festő
Kaposvár, Kálvária u. 41.
Kovácsné Farkas Klára
festő Kaposvár, Kálvária u. 41
az előbbi felesége
Kőszeghy Gyula
építész, Pécs, Árpád u. 41.
Kruck Ágoston festő
Pécs, Kertváros u. 41.
Lakatos Artur festő,
iparm. Budapest, X. Budafoki u. 47
Liebstöckl Jenő festő
Kaposvár, Németh István
Ludwig Károly u. 2.
építész. Pécs, Dohány u. 7
A Pécsi Képzőművészek és
Műbarátok Társaságának
művészetagjai 1942-ben

befindlichen Kunstwerke des Mittelalters.

1. Theil mit 64 grossen Holzschnitten.

I. – VI. + 1. – 160. M.

Cöln u. Neuss
L. Schwann
1867

Kóbor János
ipanműnix

M.D.K

Facsillárjai szerepéllek
a tarhálon.

Dr. Marcus Otló: Ipar és nép művészeti kiállítás
Dunaújvárosi Napló, 1957. dec. 17 - 3 lap.

Kóbor Gaius

M.D.K.

Farostlemezel ~~[illegible]~~ készült
dolgozo szobát malatott
be a tarlaton.

Dr. Harcos Ottó: Az első nagyi . . .
Dunaintúli Napló, 1957. márc 7 – 4 lap

Kóbor János

Pécs

Pécs KMT. 1928

tav. kiáll

8 l.

Krisztus az Olajfák hegyén

Krisztus elfogatása

Fa, olaj, egyenkint 48×32 cm.
Dürer hamis monogrammjával. (42. szoba.)
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 849. l. — Maszlaghy II., 427. és 428. szám.

OLASZ FESTŐ, Pinturicchio után

VI. Sándor pápa

Vászon, olaj, 80×67 cm. (Lépcsőház.)
Maszlaghy II., 409. szám.

OLASZ FESTŐ, Piombo után

Krisztus ostorozása

Réz, olaj, 58×41 cm. (26. szoba.)
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 763. l. — Maszlaghy II., 87. szám.

OLASZ FESTŐ, Tizian után

III. Pál pápa arcképe

Vászon, olaj, 105×85 cm. (Lépcsőház.)
—ó: Az esztergomi hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. — Maszlaghy II., 403. szám. (Paris Bordone.)

OLASZ FESTŐ, Jacopo Salimbeni után

Krisztus keresztelése

Szent János keresztelése

Fa, olaj, egyenkint 61×81 cm. (Kupola.)
Az urbinói S. Giovanni freskóinak másolatai.

Kóbor János

iparművest

l.

Pécs, kiáll. 1940

ősz

EGYETEMI NYOMDA

OKTÓBER

31 nap — 40. hét

1 irnap	
2 étfő	
3 edd	
4 erda	
5 örtök	
6 ntek	
7 mbat	

Kőbor János

építőmunkás

Pécs

Tompa Mihály

u. 41

MKSz 1947

MDK

Kóbor János

A Pécsi Képzőm. Társ.és Műbarátok Társ. művésztagjai 1938.

Kóbor János

MDK

szerepelt a pécsi és baranyai művészek reprezentativ kiállitásán a Janus Pannonius Muzeumban.

Farostlemez alkalmazásával készült dolgozószobája.

Dr. Harcos Ottó: Az első megyei ipar- és népművészeti kiállitás.
Dunántuli Napló , Pécs. 1957. V.7.

MDK

Kóber János, iparm.

Magyar Iparmüvészet, 1931. 39. 1.

MDK

Kóbor János pécsi festő

a Társaság tagja

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. 23.kiáll. 1938. jun.

MDK

Kóbor János ~~ép~~. Pécs festő

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. kiáll. 1936. nov.

MDK

Kober János, festöm. ip.m.

butorokat, interieurterveket állitott ki.

Pécsi Képzömüvészek es mübarátok Társasága XXVI.kiáll.
Grafikai és Iparmüvészeti kiáll. nov.24.-dec.1.
MI. 1940. 143.l.

MDK

Kóbor János

Lakásberendezések, fényképek

Pécsi Képzőmüv. és Mübar. Társ. kiáll. 1935.

jun. 29 l.

MDK

Kóbor János festő, Pécs

Pécsi Képzőm. és Iparb. Társ. kiáll. 1937. máj.

Kóbor Henrik festőművész
Magyar kiállitás Belgrádban
Művészet, 1940. 33.sz. 47.l.

gok között tizenkilenc játszadozó gyermek.
közepén a két szöveghasáb között a perga-
arany-rózsaszín keskeny szalag húzódik
amelyet középen s két végén virágkehely
ék, zöld, rózsaszín levélmotívumok dísz-

ifex pueros in fronte chrismare volens...)
ílé (70×67 mm) aranyalapon, kandela-
bőségszaruk motívumaiból képzett kék
nelyet gyümölcsök, levélkék s két kúszó
szít. A betű belsejében a *Bérmálás* ábrá-
ható. Fekete alapon rózsaszín köpenyű,
s süvegű püspök előtt sárgaruhás ifjú
márakulcsolt kézzel, mögötte zöldruhás
ében szalagot tart. A háttérben még két
ózsaszín s szürke ruhában, homlokukon
. (303. kép.)

(II): (De clerico faciendo.) *D* iniciálé
mm) aranyalapon, színes levelekből kép-
. A betű belsejében *Püspök klerikusokkal*
Aranycirádás, zöldvirágos alapon, fehér
karminpiros bélésű kék köpenyben
l, balkezében pásztorbottal. A püspök
nzurás pap nyitott könyvet tart, míg
ifjú térdel. A betűből két arannyal
zöld-lila hosszú csipkézett levél nyúlik
ghasábok között, hármas s négyes cso-
tállas aranytallérokkal.

'III'): (De septem ordinibus ecclesias-
iciálé (70×67 mm). A külső lapszélen

Kóbor G.Henrik,
Téli éjszaka, olaj

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Művészeti kiállitás. 1914. 3 l.

özti csehsüvegboltozat.
őház valószinüleg a negyedik és ö-
nyilott. Uj lépcsőháza az udvari
k el.

. Lakóház.
zepéről való épület, kivül-belül
mlokzat középrésze rizalitszerüen
elyezkedik el a szélesen tagolt kő-
-as szám látható. Kétoldalt egy-egy
m 2 + 2 + 2 ablak.
őteljes övpárkány választja el az
Ezen lábazat helyezkedik el, amely-
egy-egy féloszlop emelkedik fel a
rkányig.
eltek, szemöldökük alatt három-há-

boltozatos. Közepén hevederiv oszt-
részlet födéme sik.
gek sikfödémüek. Szük, kétkaru lép-

Kóbor G.Henrik
Külvárosi Utcza, olaj

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Művészeti kiállitás. 1914. 4 l.

letes toronnyal. Kivül körbe sima lá-
eugró, ereszalatti tagolt párkánnyal.
lkörös záródásu ablakkal. Félkörös
lomtorony alatt. Csinosan tagolt, nyo-
u bádogsisakkal.
lkül.

, egyik részén mintegy két méter magas-
vány, amely a hajdani Bokorvár már
te. Bokor a XV. században Buják elő-
dalombań eddig nem szerepelt.

alig megközelithető völgykatlanban

Kóbor G.Henrik
Este, olaj

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Művészeti kiállitás. 1914. 4 l.

onytest felső részében szegment-

~~ó hosszúnégyszögű~~ ablak.

kon négy-négy kettős lizénákkal el-

. Magas lábazat fut körbe.

eredetileg két csehsüvegboltozatos

y zárta le. Az átalakitás során a

yenes záródású apszis járult hozzájuk.

pillérkötegeken emelkedő hevederivek

ota miatt a boltozást is le kellett

a torony alatti ~~térben helyezkedik el.~~

nt, ~~a templom tituláris szentjét~~ áb-

s. Gyenge ~~kvalitású~~, XVIII. század

dása. XIX. század első fele, ~~még~~ gyenge.

Kóbor Henrik

Reggeli hangulat

Tavaszi Várlat. Műcsarnok, 1932. Április,

20 ~~[illegible]~~ 1.

224. kép. *Bronzkori mészbetétes edények. Jokodi lelet.*

mely agyagból készült, de alakja és díszítése teljesen az angyalföldi aranytálak mása.

A hallstatti vaskorra jellemző vastárgyak, különösen a lószerszámhoz tartozó karikák, azután jellegzetes vas lándzsák stb. mellett külön is föl kell említenünk a bronzból készült fogadalmi tárgyakat és érdekes formájú ékszereket, különösen pedig e korban unicum jellegű két önálló szobrot.

A magyarországi La Tène-kornak Esztergom volt egyik középpontja. Neve, mely a római uralom korában is megmaradt: Solva, már a kelta korszakban egy előkelő ember, princeps székhelyét jelöli. Sőt a Régészeti Múzeum egyik sírkövéből következtetve, egyenesen fejedelmi szék-

Kóbor Henrik

Napsugaras udvar, olak

Téli tárlat. Műcsarnok. 1919-2e. 13 l.

kanunk. Esztergomban is a trónoló M
pezi a két cherub fej. Szent Adalb
párisi mintának megfelelő, a franc
a püspök és a király. Párisban a
rehulló király alakja és mondatsz
tikus pontját, mely a lehajló félk
lon viszont egy ülő és iró szerze
sematikusabb a kompozició: a kard
egy-egy fa, mint a mennyei paradi

A két kompozició rok
szolgáltatna feltevésre, hogy gene
dombormüvek
panonok között, amit fölöttébb va
Párisban, Esztergomban egyaránt je
van dolgunk, amit a Madonnának ce

A Szent Anna kapu tö
század elején s igy további össze
panon alatt Mária életéből vette
Angyalokat, Prófétákat, Patriarchá
lakon négy-négy szobor: Péter, Sal
a másikoldalon pedig Keresztelő s
je és egy király foglal helyet. Mi
korábbi reliefet, feltehető hogy

MDK

Kóbor Henrik, festö

Padlásfeljáró Keszin.

A Vall. és Közokt. min. vásárlásainak kiállitása. Az O.M. Szépmüv. Min.-ban. 1938. jul. 1.-aug. 1. Bp. 1941. Kat. 7. 1.

MDK

Kóbor Henrik festő

KMTárs őszi tárl. 1938. Műcs. ~~19~~x nov.
36 l.

MDK

Kóbor Henrik, festö

Esö után.
Reggeli napsütés.

Nemzeti Szalon. -Tavaszi tárlat. 1932.junius. Kat.

MDK

Kobor Henrik festő

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 35.l.

MDK

Kóbor Henrik

Kora reggel, of.

VI. N. Képzőm. Kiáll.on megvásárolt mütárgyak.
Szépmüvészet, 1942. 2o5. l.

M.D.K.

Kóbor Henrik

Kis tájképeit kiemeli a "Tavaszi tárlat" c. közlemény.
A kiállitás helyét és a megnyitás idejét a cikk nem közli.

Kárpát: Tavaszi tárlat c.
Szinházi Élet. Bp. 1917. ápr. 1-8. VI. évf.
14. sz. 8. l.

Kobor Henrik MDK

Holdvilágos utca, of.

Tav. tárlat kiállítás, Mücs. 1985. máj.
31. 1.

MDK

Kóbor Henrik

Önarckép, of.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 23 l.

Kobor Henrik

Holdas este, of.

Tav. Kiáll. Műcs. 1925. máj. 21. 1.

MDK

Kobór Henrik, festőm.

Holdvilágos táj. Olf. Jelz.

Interieur. " "

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.rk.sz. 41.l.

MDK

Kober Henrik, festöm.

Holdvilágos táj. Olf. Jelz.

Árv. Közl.1937. 4.rk.sz. 27.1.

MDK

Kober Henrik, festőm.

Interieur.	Olf. Jelz.
Erdőrészlet.	" -

Árv. Csarn. 1937.okt. 83.sz./Árv.Közl. rk.sz./ 27.1.

MDK

Kóbor Henrik

Szegények c.kép repr.

KMTárs.1918.tav.kiáll.

M.D.K.

Koboz Henrik

A Mücsarnok kiállitásán szereplő müvészek fényképei, illetve arcképei között szerepel a müvész arcképe.

Szinházi Élet. Bp. 192o. május 23-29. IX. évf. 21. sz. 21. lap.

KÓBOR HENRIK

$C_s$endes éjjel. Olajf.

KMT 1912/13. téli kiáll.kat. 81.oldal.

KÓBOR HENRIK

Utcarészlet Györökön.
Muskátlis ablak.

KMTárs. 1938. őszi tárl. kat. 18.oldal

Kóbor Henrik MDK

Esthangulat, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Szomoruságok kapuja, olf.

Miesarnok 192o. tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik festőművész

Horgoló leány

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Mücsarnok.

Kóbor Henrik

"Őszi est", olf.

Műcsarnok 1919-20. téli tárlat

Kóbor Henrik MDK

Napsugaras udvar, olf.
Öreg este, olf.

Mücsarnok 1919-2o. téli tárlat

Kóbor Henrik MDK

Balatoni hangulat

Mücsarnok 1939. téli tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Börzsönyi patak
Csendélet

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Balatongyöröki utca

Műcsarnok 1939. téli tárlat

KÓBOR HENRIK;

Tiszadadai hangulat. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
21.oldal

MDK

Kóbor Henrik

Utcarészlet, festm.

Művész Kurir 1938. 1-2.sz. 7. l.

Kobor Henrik MDK

Holdvilágos utca

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Kobor Henrik MDK

Holdqs este, olf.

Mücsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Önarckép, olf.

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Tiszadadai utca, olf.

Uj Szalon 1934. máj.
Tavaszi kiállitás

Kóbor Henrik festőművész

MDK.

Képzőművészeti Társulatnak Tavaszi Kiállitásán vett részt a Szépművészeti Muzeumban.

Művészet, 1918. 1.1.

Kóbor Henrik festőművész.

[illegible].

[illegible] vett részt. a Szépmüvészeti Muzeumban,

[illegible], 1918. 2. 1.

Kóbor Henrik festőművész

Holdvilágos est

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcarnok. 1934.

MBK

Kóbor Henrik

Csendes este, of.

Téli este, of.

M.Szol. tov.tárl. 1922. máj.

MDK

Kóber Henrik, festöm.

Esti hangulat. Olf. 100x70.
J.l.j.

Árv. Közl. 1930. 4.rk.sz.55.szám. Kat. 26.l.

MDK

Kóbor Henrik

Erdőrészlet, of.

Magyar Nemzeti Müvészet 1938. 4.sz.
63.l.

MDK

Kóbor Henrik, festöm.

Esti hangulat.	Olf.	J.l.j.
Téli tájkép.	"	J.l.j.
Tabán éjjel.	"	J.l.b.

Árv. Közl. 1931. 3.rm.sz. 58.l.

M.D.K.

Kóbor Henrik

A kritika kiemeli -a Mücsarnok tavaszi nagy tárlatán szereplő- müvét, amelyet 443 kép és szobor között mutattak be.

A 16. oldalon a 2-es számmal közöl fényképet a lap a müvészről.

Képek, szobrok-- festők, szobrászok c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. juni. 26.- juli.2.
X. évf. 26. sz. 21. lap.

MDK

Kóbor Henrik festő

Mindszentek 1916

Művészet 1917. 3. 1.

MDK

Kóbor Henrik

Müvészet 1917. 4. 1.

MDK

Kóbor Henrik, festöm.

Holdvilágos táj. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1910.1.rk.sz. 27.1.

Kóbor Henrik

MDK

Tabáni részlet, olf.

Műcs vnok 1918-19. Téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Csendes este, olf.
Téli este, olf.

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Elhagyott ház, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Esthangulat, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Csendes este, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Holdvilágos est

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Reggel, olf.

Mücsarnok ~~1924~~ 1918-19. Téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Éjfélkor, olf.

Műcsarnok 1918-19. évi Téli kiállitás.

Kóbor Henrik

MDK

Délelőtti hangulat, repr.

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi tárlat

MDK

Kóbor Henrik
műve:

Este a Balatonon.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 40.1.

MDK

Kóbor Henrik, festöm.

494.	Tenger.	Olf.	32x4o.	J.f.b.
495.	Tiszai részlet.	Olf.	4ox3o.	J.l.h.
496.	Krimzon rózsák.	"	54x58.	J.l.j.
497.	Paraszttudvar.	"	54x7o.	J.l.b.

Árv. Közl. 1933. dec.hó 4.rk.sz. 68.aukció. 25.l.

MDK

Kóbor Henrik, festöm.

491. Téli táj. Olf. 50x40 J.l.j.

Árv. Csarn. 1932. I.n.á. 28.1.

MDK

Kóbor Henrik, festőm.

Holdas este. olf.

Téli este. "

Műcs.-OMKT. 1921. Tavaszi kiáll. Kat. 11.1.

Kóbor Henrik

MDK

Este a Balatonon

Mucsarnok 1936. máj. jun. Jub. kiáll.

Kóbor Henrik, festőm. MDK

a bronz emlékérem nyertese.

M.Képzőm. Egy.-nek közgyüléše. -Magy. Nemz. Müvészet.
1938.1.sz. 12.1.

MDK

Kóber Henrik, festőm.
19.sz.

Esthangulat. Jelz.f.j.: Kóber Henrik./Fest.1914-be
70x72 Vászon.

Ernst Múz. XVI. okt. 1921. Kat. 32.1.

Kóbor Henrik MDK

Öreg kut

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Bugyi néni háza

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Szabóék portája

Mücsarnok 19436 novódec.
Téli kiállitás

Kóbor Henrik MDK

Györöki udvar

Mücsarnok 1943. nov-ded.
Téli kiállitás

Kóbor Henrik

MDK

Pisztrángok tanyája

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

A mogyoródi Kővár-utda

Mücsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Délelőtti hangulat

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Késő délután

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Horgoló leány

Mücsarnok 1936 okt-nov.
A nő a müvészetben kiáll.

MEK

Kóbor Henrik

Holdvilágos táj, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz. 28 l.

MDK

Kóbor Henrik

Interieur, of.

Erdőrészlet, "

Árv. Közl. 1937. 7.rk.sz. 84.sz. 23 l.

MDK

Kóbor Henrik

Tiszadadai utcarészlet, of.

Tav.tárlat, N.Szal. 1934. jun. 6 l.

MDK

Kóbor Henrik

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 27 l.

Kóbor Henrik, festö

Tavaszi esö.	Olajf.
Kovácsék öregháza.	Olajf.

Nyíregyházi Műv. Hetek. 1910 máj. 4.-től jun. 3.-ig.
Képzőműv. Kiáll. tárgymutató. 8.l.

MDK

Kóbor Henrik

Boriska udvara Keszin

Horthy jub.kiáll. Mücs. 1939. dec.

5. 1.

MDK

Kóbor Henrik

Öreg porta

Horthy jub.kiáll. Műcs. 1939. dec.

5. 1.

MDK

Kóbor Henrik

Faluvége, of.

Horthy jub. kiáll. Miles. 1939. dec. 7. l.

MDK

Kóbor Henrik

Csendes eső, of.

Duna, of.

N.Szal. őszi kiáll. 1921. szept. 12 l.

MDK

Kóbor Henrik

Tabáni hangulat, of.

N.Szal. őszi kiáll. 1921. szept. 12 l.

MDK

Kóbor Henrik, festö

Asztagok.

OMKT.-műcsarnok..IV.Nemzeti Képzömüv. Kiáll.
BP.1937.ápr.29.-jun.2o. Kat. 2o.1.

MDK

Kóbor Henrik, festö

Tiszadadai utcarészlet.
Szendehelyi falurészlet. 19.1.
Öszi rózsák. 28.1.
Királyerdö. 29.1.

KmTárs. Téli tárlat. 1938 febr.-márc. G/yüjt kiáll.
Bp. M/ücsarnok. Katalog. 10.1. és 19.,28.,29.1.

MDK

Kóbor Henrik

Budakeszi pincék, of.

Magy. Művészetért kiáll. r. Mücs. 1940. febr.

16. l.

MDK

Kóbor Henrik

Eső, of.

Magy. Müvészetért kiáll. r.Mücs. 194o. febr. 16. l.

MDK

Kóbor Henrik, festö

Rózsák. Olf.

Tavaszi tárlat. 1923 ápr.-máj. MIKT-ülés. Kat. 35.1.

MDK

Kóbor Henrik,festö

Csendes este. Olf.
Balatoni hangulat. "

Tavaszi tárlat.1923 ápr.-máj. OMKT-Mücs. Kat. 25.1.

MDK

Kóbor Henrik, festö

Öszi este. Olf.

Tavaszi tárlat.1923 ápr.-máj. OMKT-Műcs. Kat. 28.1.

MDK

Kóbor Henrik

Holdvilágos táj, of.

Árv. Csarnok, 1940. jun. 94.sz. 29. 1.

Kóbor Hnerik

Szendehlyi utca

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kábor Henrik

Szendahlyi utca

Kóbor Henrik

Kiákít

Kj M. 1942. IV. ép.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vonat

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Kóbor Henrik MDK

Tiszadadai hangulat, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Kóbor Henrik

Kiáltó

Ph. 1942. IV. 22.

özpont meginditotta rotaprintes for-
kötetéként a
épzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
tkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható
ok 1954-55."
özpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

ok 1956-58."

ok a Művészettörténeti Dokumentációs
ingv. ut 41.) készpénzfizetés ellenében

M.D.K.

Kóbor Henrik

Cimnélküli festményt, -tájképet- mutat be a lap és megjegyzi, hogy a müvésznek ez a képe nyerte a Téli Tárlat Neuschloss-díját. Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1938. márc. 12. XXVIII. évf. 12. sz. 64. lap

.A.D.S.

Róbert Henrik

Címmélkülli testmények, -tévképet- mutat be a lap és megjegyzi, hogy a művészeknek és a képe nyerte a Téli Tárlat Nemzetiosa-díját. Repr.

Szinházi élet. Bp. 1938. márc. 12. XXVIII. évf. 12. sz. 64. lap.

Kóbor Henrik

Kiáltó

Mi M. 1942. IV. 26.

zpont meginditotta rotaprintes for-

köteteként a

pzőművészeti Élete"

mely a Közoktatásügyi Népbiztosság

a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es

kozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

iadványai közül kapható

k 1954-55."

zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

k 1956-58."

k a Művészettörténeti Dokumentációs

Kóbor Henrik

Kiéhl

NV. 1942. IV. 26.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Györ
Megrendelés esetén az összeg MNB 149.
ciós Központ számlaszámára utalandó. I
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "A
mely a terület épitészeti állagának a tör

Mü

Kóbor Henrik

Kálit

PH. 1942. IV. 28.

pont meginditotta rotaprintes for-
ötéteként a
zőmüvészeti Élete"
nely a Közoktatásügyi Népbiztosság
Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
ozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

dványai közül kapható
1954-55."
ont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

1956-58."

a Müvészettörténeti Dokumentációs

MDK

Kóbor Henrik

A Rózsa-vég, of.

7. nemzeti képzőm. kiáll. 1944.jun. Műcs.

láttuk. Olyan szép fényes volt, néz
it. - Mögijjedtünk, megfogtuk egymás
minden, az egész épület. Hajts kifelé!
z most? Tudtuk, éreztük, hogy fölső
en, egy hétre történt: "Megint megmoz-
tten voltunk. /T.i. az előző történet-
Én a hetedik gyerek voltam, ő a nyol-
az ablakra. Magosan fekvésü ház volt,
etett volna, nézzük, megvan-e az ab-
gyönyörü szép nő, nincs az árnya, nem
a fölső lényeknek/, megáll, igy /me-
felé. /Mi meg/ náztünk rá. Egyszer csak
rre /balra/, se lefele nem mén, hanem
ső lénnyel állunk szemben, fölfelé ipar-
egindult, visszanézett. Láttuk, hogy
haja volt /térdig mutatja/ - olyan
lt fejezve, többet nem láttam. Ez /az

79. **KÓBOR HENRIK**
(Budapest, 1885 – ?)
Csendélet lámpafénynél
Olaj, fa 110x90. Jelezve lent jobbra:
Kóbor H. 1918.

20.000,-

85. Müvészi Képaukció. Bp., 1991. aug.
BÁV

MDK

Kóbor Henrik

Délutáni hangulat, of.

7. nemzeti képzőmüv.kiáll. 1944. jun.

Mücs.

MDK

Kóbor Henrik

Reggel, of.

M. táj- és életképkiáll. 19-2o. sz.

Mücs. 1927. jan.

MDK

Kobor Henrik

Naplemente, of.

M. táj- és életképkiáll. 19-2o. sz. Mücs.
1927. jan.

MDK

Kóbor Henrik

Erdélyi Mari háza, of.

7. nemzeti képzőműv.kiáll. 1944. jun.

Műcs.

Kóbor Henrik MDK

Tanulmányfej

Műcsarnok 1941 Arcképkiállitás

Kóbor Henrik MDK

Délutáni hangulat

Mücsarnok 1941 Téli kiállitás

Kébór Henrik MDK

Cech József

Műcsarnok 1941 Archápkiállítás

Kóbor Henrik MDK

Kisék tanyája

Műcsarnok 1941 Téli kiállítás

Kóbor Henrik MDK

Győröki part

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Kóbor Henrik

Tanulmány

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

Kóbor Henrik MDK

Zsuzsika ablaka

Műcsarnok 1941 Téli kiállítás

Kóbor Henrik MDK

Reggeli hangulat

Mücsarnok 194o Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik

Délutáni hangulat

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Oszi verőfény

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

MDK

Kóbor Henrik

Téli táj, of.

Árverési Csarnok aukcio kat. 1931. dec. 4.sz.

MDK

Kóbor Henrik

A Képzőm.Társ. fennállásának nyolcvanéves jubileuma alkalmából kiállitást rend. a Műcsarnokban. Műveivel résztvett a kiállitáson.

Lazáni Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság, 1941.marc.2. 13.l.

MDK

Kóbor Henrik

A Képzőm.Társ.fennállásának nyolcvanéves jubileuma alkalmából kiállitást rend. a Műcsarnokban. Alkotásával résztvett a kiállitáson.

Lázár Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság, 1941.márc.2. 13.l.

Kóbor Henrik

MDK

Tabáni utca, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállítás

Kóbor Henrik MDK

Őszi este, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Rózsák, olf.

Mücsarnok 1923 tavaszi tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Balaton, olf.

Mücsarnok 1922 őszi tárlat

Kóbor Henrik

MDK

Balaton, olf.

Műcsarnok 1922 őszi tárlat

MDK

Kóber Henrik, festöm.

Dorf.-Falu, Repr.

Csánky Ung Mal.

Kóbor Henrik

Csöndes este, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Kóbor Henrik MDK

Balatoni hangulat, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

MDK

Kóbor 2. Henrik, festőm.

Budapest, 1885. okt. 9. Budapesten és Münchenben tanult. 1907 óta gyürün állitja ki tájképeit a Mücsarnokban és a Nemzeti Szalonban. -Egy tájképe a Székesfővárosi Muzeumban.

E.G. I. 573.1.

MDK

Kóbor Henrik, festöm.

4. Szegények. Repr.

Képzöm. Társ. 1918. tav. kiáll. Kat.

MDK

Kóbor Henrik, festöm.

Este. Repr.

Képzöm. Társ. 1914. tav. kiáll. Kat.

MDK

Kóbor Henrik, festőm.

56. Udvarrészlet. Repr.

Műcsarnok. 1915/16. téli kiáll. Kat.

MD K

Kóbor Henrik, festőm.

Festményei:

64. Tavaszi eső.
65. Budakeszi pincék.
66. Udvarunk vége.
67. Öreg ház.

V. Nemzeti Képzőm. kiáll. 1939. Kassa. Kat. 7.1.

MDK

Kóbor Henrik festőm.

Festményei:

68. Balatongyöröki utca.

69. Padlásfeljáró Keszin.

70. Tolnai ék háza.

V. Nemzeti Képzőm. kiáll. 1939. Kassa. Kat. 7.1.

MDK

Kóbor Henrik, festöm.

534. Téli est. Olf.

Képzöm.Társ. 1912/13 téli kiáll. Kat. 73.old.

Kóbor Henrik MDK

Reggel, olf.

~~Kóbor Henrik~~

Mücsarnok 1918-19 téli kiállitás

Kóbor Henrik

MIK

Éjfélkor, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

Kóbor Henrik

Tabáni részlet, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

Kóbor Henrik, festőr. MDK

Budapest Székesfőváros vette meg.

"Május". Olf.

Az 1915/16. évi téli tárlat eredményei.
Művészet. 1916. 41.42.l.

MDK

Kóbor Henrik, festőm.

"Felségem". Repr.

Művész -Élet. 1932. szept.

1/. MDK

Kóbor Henrik, festőm.

Festményei: 64. Tavaszi eső.
65. Budakeszi pincék.
66. Udvarunk vége.
67. Öreg ház.

M.kir.Vall. és Közokt.Min. V.Nemzeti képzőm.kiáll.
Kassa. 1939. Képes tárgym. 7.1.

2/.

MDK

Kóbor Henrik, festőm.

68. Balatongyöröki utca. Festm.
69. Padlásfeljáró Keszin.
70. Tolnaiék háza.

M.kir.Vall. és Közokt.Min. V.Nemzeti képzőm.kiáll.
Kassa. 1939. Képes tárgym. 7.l.

MDK

Kóbor Henrik, festöm.

56. Udvarrészlet. Repr.

KMT 1915/XX 1916 téli kiáll. Kat.

MDK

Kóbor Henrik

Résztvett a magyar művészek belgrádi kiállitásán, melyet a Cvijeta Zuzorics kiállitási csarnokban rendeztek.

Cikk: Magyar kiállitás Belgrádban.

Művészet, 1940. 33.sz. 47.l.

MDK

Kóbor Henrik

Györöki Kis-utca, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok,1940 Dec.15 -1941 Jan.12. 8.l.

Kóbor Henrik, festő MDK

55. A györöki kisrabló. Olf.

63. Király Pista udvara. "

Bp.Mücs.-"A Magyar Müvészetért." Képzőmüv.Kiáll.1942. jun.6.-22. Kat.6.l.

MDK

Kóbor Henrik, festö

Szendehelyi utca.

Bp.Műcs.-OMKT Nemz.Képzőmüv.kiáll./Rend.M.Kir.Vall.- és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 28.1.

MDK

Kóbor Henrik

Isaszegi szobarészlet, of.

" templom 1222-ből, of.

M.Szml. kiáll. 1927. jun. 15. 1.

MDK

Kóbor Henrik

Zsuzsika ablaka

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 13.1.

MDK

Kóbor Henrik

Várakozás, of.

Tanulmány, of.

N.Szal. 1913. tav. 15. 1.

MDK

Kóbor Henrik

Badacsony, olaj

Nádaspart részlete, olaj

Györöki part, olaj

M.Szal. 92. csop.kiáll. 1940. ápr.

Kóbor Henrik

Reggeli hangulat, olaj

Balaton Fonyóddal, "

Füzfák I., olaj

" II. "

N.Szal. 92. csop.kiáll. 194o. ápr.

MDK

Kóbor Henrik

a Balatoni Müvésztelep ösztöndiját kapta

Balatoni Müvésztelep. Képzőm. Közl. 1939. 2.sz.
8 l.

MDK

Kóbor Henrik

Téli este, olaj

N.Szal. és Bicskei Müv.telep kiáll. N. Szal.
1922. jan. 7 l.

MDK

Kobor Henrik

Tájkép, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.
23 l.

MDK

Kóbor Henrik

Tájkép, of.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz.

23 l.

MDK

Kobor Henrik

Tájkép, of.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88. aukc.

23 1.

Kóbor Henrik

Tiszadadai ucca, olaj

Uj Szalon tav. kiáll. 1934. máj.

MDK

Kóbor Henrik

Ars Hung. 1.kiáll.
Uj Magyarság, 1940. dec. 21.

MDK

Kóbor Henrik

Szendehelyi utca

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.
28
l.

MDK

Kóbor Henrik,

Padlásfeljáró Zeszin.

Kassa, T. Nemz. Képzőmův. kiáll. a V. és Közokt. Min. által megrás. képek.

Képzőm. Közl. 1939, 3-4 s.

MDK

Kóbor Henrik, festő.

Esti hangulat, of.-

Árv. Közl. 1930 jun.3.rk.sz.-54.aukc.- 24.l.

MDK

Kóbor Henrik

M.Képzőművészek Orsz.Szöv. és a Délvidéki Szépmives Céh ... Kiáll. Ujvidéken. Szépmüvészet, 1941. 1.sz. 32 l.

Kóbor Henrik
Tabáni részlet, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mücs. 21 1.

Kóbor Henrik
Reggel, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mücs. 7 l.

Kóbor Henrik
Éjfélkor, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 7 l.

Kóbor Henrik
Tengerpart, olaj

N. Szal. III. aukc. 1924. 8 l.

Kóbor Henrik
Holdvilágos utca

O.M.K.T. 1925. május. 31 1.

Kóbor Henrik

Önarckép, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 23 1.

Kobor Henrik

Holdas este, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 21 1.

Kóbor Henrik
Balaton, olaj

Őszi Tárlat. Mics. kiállitása. 1922. nov. 23 l.

Kóbor Henrik
Balaton, olaj

Őszi
~~Tavaszi~~ Tárlat. Műcs. kiállitása. 1922. nov.
23 l.

Kóbor Henrik

Holdvilágos táj, olaj

Interieur, olaj

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2.rendk.sz.

41 l.

Kóbor Henrik
"Őszi est", olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 16 l.

Kóbor "enrik

"Erre jártam ő vele", olaj

Téli tárlat. Mücsarnok, 1919-2o. 13 1.

Budapest

A kiadvány hiteléül:

Zsámányi

min. iroda s. tiszt

A Müemlékek Orsz. Bizott

Kóbor Henrik
Öreg este, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok. 1919-20. 13 l.

szám alatt kelt rendeleteim
viselőket /alkalmazottakat/
tel nélkül eltiltottam. Fel
delt tisztviselőket /alkalm

Budapest,

A min

dr.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri iroda s.tiszt.

A Műemlékek Országos B i z

MDK

Kóbor Henrik

Csöregék tanyája, of.

Téli Kiállitás. Mücs. 1935. nov.
32.1.

- Na megállj! - azt

tan én kiteszek veled.

Akkor összeveszte mi
sőről levetette a nyerget,

Kóbor Henrik

Őszi verőfény

Tavaszi tárlat. 1940 ápr.-máj. 5.l.

Mücs.

MDK

Kóber Henrik

Délutáni hangulat

Tavaszi Tárlat. 1940 ápr.-máj. 6.l.
Mücs.

MDK

Kóbor Henrik

A dadai református templom, of.

Téli Kiállitás. Műcs. 1935. nov.
33.1.

MDK

Kóbor Henrik,

Padlásfeljáró Keszin.

OZ.: A Vall. és Közokt. Min. vásárlásainak kiáll. az O.M.Sz.Muz.-ban. Szépmüvészet. 1941. 2o6.1.

8. n

MDK

Kober Henrik, festö

Holdas este. Of.

MKT-Műcs. Tavaszi kiáll.és gyűjt.kiáll. 1938 máj.-jun.
Kat. 21.l.

MDK

Kóbor Henrik, festö

Önarckép. Of.

OMKT-Műcs. Tavaszi kiáll.és Gyüjt.kiáll. 1925 máj.-jun.
Kat. 23.1.

MDK

Kobor Henrik, festö

Holdvilágos utca.

OMKT+Mücs. Tavaszi kiáll.és Gyüjt.kiáll. 1925 máj.-jun.

Kat. 31.l.

MDK

Kóbor Henrik

Utcarészlet, of.

Esti hangulat, of.

" " "

Árv.Közl. 1929. jun. 4.rk.sz. 24 l.

MDK

Kóbor He rik

Adriai tenger, of.

Árv.Közl. 1929. jun. 4.rk.sz. 24 l.

MDK

Kóbor Henrik, festö

Nógrádi táj. Olajf.
Györök föutcája. "

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. "A Magyar Müvészetért."
1943. máj. 16-30. Kat. 5. l.

MDA

Kóbor Henrik

Kisék tanyája

A Tűz kiáll. 1941. dec. hucs. 5.l.

MDK

Kóbor Henrik

Délutáni hangulat

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 16. 1.

M.D.K.

Kóbor Henrik /1888-

309. Padlásfeljáró Keszin. Olajf. 55 x 60. vászon.
310. Késő délután. Olajf. 55 x 60, vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 35. l.

M.D.K.

Kóbor Henrik /1885-

415. Falusi ház. Olajf. 55x60.5 vászon.
416. Tájkép. Olajf. 39x40 vászon.
417. Erdőrészlet. Olajf. 39.2x29.2 fa.
418. Csend. Olajf. 60x55 vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 29. l.

MDK.

Kóbor Henrik festő

"Téli táj" /olaj/

Árverési Közlöny 1939. december. 4sz.

38.1.

MDK

Kóbor Henrik

Reggeli hangulat.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 21.l.
Mics.

Robert Henrik

Reggeli beugrat.

Kóbor Henrik, festö MDK

Holdvilágos táj. Jelzett. Olf.
Interieur. " "

Árverési Közlöny. Festm.,rajzok. 1936 okt.4. rk.sz.
35.l.

MDK

Kóbor Henrik

Est a Dunán, or.

Téli Kiállitás. Mücs. 1935. nov. 30.1.

Robert Henrik

Bet & Dunn, or.

No. 1.

Kóbor István MDK

Szerepelt a "Béke és a népek barátsága" kulturális szemle képzőművészeti kiállitásán Győrött.

Barabás László: Uj tartalom és formakeresés. Kisalföld 1962.máj. 10.

Kóbor István, építész MDk

45 éves. Most szerezte meg a diplomát.
Az államvizsgán egy 400 vagon befogadó
képességű hűtőházat tervezett.

Dersi Tamás: Okl. építészmérnök 3.

ESTI HIRLAP, bp. 1960. nov. 1.

MDK

Kóbor István

szerepelt a győri tárlaton/máj12-22/.

b.s.: Pedagógus képzőművészek megyei tárlata.
Kisalföld. 1963. máj. 17.

Kóbor János

Megnyílt a szombathelyi M. Kir. Vasúti Műhely üzemi képzőművészeti szakkörének kiállítása, melyen szereplőnek képei.

Kertai Pál: Képzőművészeti Kiállítás a Vasműhelyben.
Vas Népe, 1944. júl. 14.

Kóbor János
iparművész

lakik: Pécs, Nevtelen u. 12

Pécsi IKMT művésztagja
1933

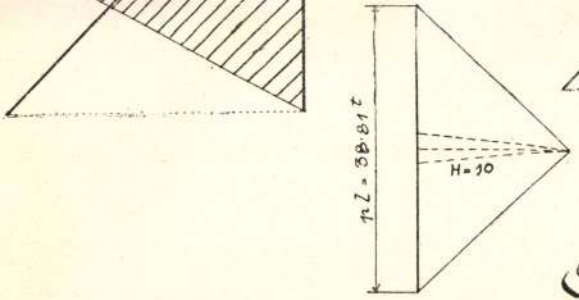

A támpontok feletti nyom

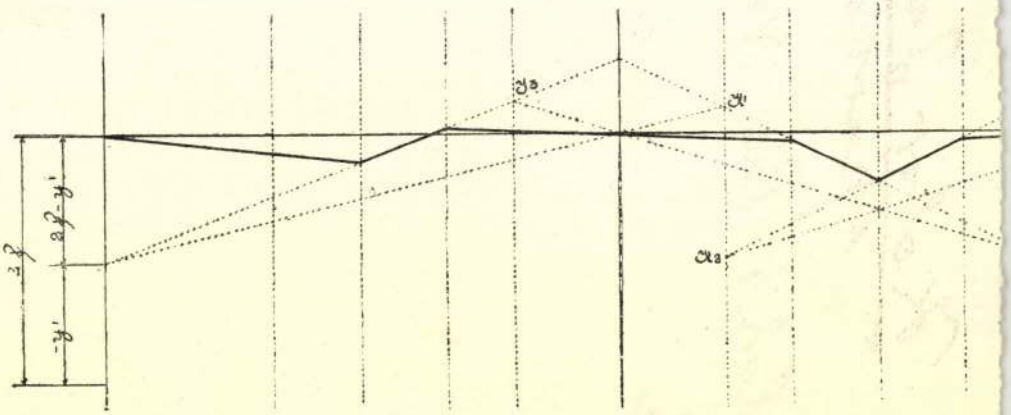

Többtámaszú rácsos híd. A vasszerkezet ho

Rádió

Vasárnap, hétfő, február 14 és 15-iki műsor:

Budapest
(Hullámhossz 546 m.)

Vasárnap:

D. e. **9.30:** Ujsághírek, kozmetika. **10:** Református istentisztelet a Kálvin-téri templomban. D. u. **3:** Bergengóc bácsi mesél. (Zsombok Zoltán iró.) **4:** Délutáni hangverseny. Harik Anna előadóművésznő, Taksonyi Piroska operaénekesnő és Gere Zsigmond, Magyar Színház tagja felléptével. **7:** A Faluszövetség előadása. **8:** Hangverseny. Neuwelt Klára zongoraművésznő, Singer Ibolya hegedűművésznő és Jakab Irén operaénekesnő közreműködésével.. **9.15:** Tréfák. (Sándor József és Forgács Jenő előadóművészek felléptével.) **10:** Tánczene.

Hétfő:

D. e. **9.30, 12.30** és d. u. **3:** Hírek, közgazdaság. **5:** Tompa Miály költészete. (Lengyel Sándorné), Wlassics Gyula bárónak a Magyar Történelmi Társaság 1926. január 29-i ünnepi Deák-ülésen tartott előadásának felolvasása francia nyelven. **8.30:** Mozart-est. **10:** Tánczene.

Bécs
(Hullámhossz 530 m.)

Vasárnap:

D. e. **10.30:** Orgonahangverseny. **11:** Szimfonikus hangverseny. D. u. **4:** Népszerű zenekari hangverseny. **6.15:** Trio-est. **8:** Shakespeare: Szentivánéji álom c. szinmű végének előadása.

Hétfő:

D. e. **11: Hangverseny.** D. u. **4.15:** Hangverseny. **5.15:** Mesék. **7.10:** Esperanto. **7.40:** Angol nyelvóra. **8.15:** Róbert Fuchs-est. **10:** Víg zene.

Berlin:
(Hullámhossz 505 és 570.)

Vasárnap:

D. e. **11.30:** Hangverseny. D. u. **2.20:** Sakk, **4.30:** Hangverseny. **7.30:** Cár és az ács. Komikus opera. **10.30—12:** Jazzband.

Hétfő:

5: Philipp-Scharwenka hangverseny. **7.25:** Francia nyelvóra. **8:** Zenekari hangverseny. **10.30—12:** Tánczene.

Róma
(Hullámhossz 425 m.)

Vasárnap:

D. e. **10.30:** Egyházi zene. D. u. **5.30** Hangverseny. **8—11:** Válogatott részek Gounod Faustjából.

Hétfő:

5.15: Hangverseny. **5.30:** Felolvasás. **6:** Jazzband. **8.40:** Hangverseny.

A kávé élvezete egészséges, de legyen az tiszta, hamisitatlan babkávé!

Meinl Gyula

Fióküzlet: Pécs, Király-u. 19.

Csendélet a Markó-utcában

Egy budapesti hirlapiró feljegyzései a Markó-utcai fogházból

Budapest, Markó utcai fogház febr. 12. — Mindenkit érhet baleset. Ezzel a jelszóval vigasztalják a biztosító társulatok a közönséget; aranyigazság ez, mely alól úgylátszik, még az ujságiró sem kivétel.

E sorok iróját (egy budapesti ujságirót) az a különös és szerencsésnek éppen nem nagyon mondható baleset érte, hogy bár bejelentett főbérleti lakással birt, egy tévedés folytán sajtóvétség miatt körözték. Ő maga mit sem tudott róla. Egy szép napon annak rendje, módja szerint eljött a detektiv és imigy szóla:

— Szerkesztő urat körözik. Jöjjön velem a főkapitányságra!

— Már mint én ? — dörzsölte a hajnali álomtól még párás szemeit a szerkesztő és rezignáltan gondolt azokra a hamisítatlan frankokra, melyekről álmodott, majd a tegnap esti körözöttre gondolt, melyet egy vizes-spriccer mellett mélabúsan vacsorázott a Ritz melletti kisvendéglőben.

— Itt valami tévedés van, — mondotta az ágyból kilépve, miközben agyában egymást kergették az asszociációk, — itt nyilván tévedés van, mert szent igaz, hogy frankokról álmodtam és körözöttet vacsoráltam de mégis...

— Mégis és valóban körözik a szerkesztő urat, de nem franküygyben.

— Ahó, — mondá a szerkesztő, most már végleg felébredve — pedig kár, hogy nem franküygyben. Hja éhes ujságiró frankkal álmodik.

Miután megitta hideg frankkávéját, megindult a detektiv oldalán a főkapitányság zordon, de óh nem lehet komor, épülete felé.

Úgy ketartóztatták mint a pinty, hiába öltögetett magával hozott kutyanyelveket, bevitték a hotel Markóba.

— Ujságiró, ujságiró, — zúgott fel a Markó hotel apraja-nagyja. Biztos franküygy...

— Biztos úr kérem, már adjanak egy szobát, — kérte a harcsabajuszú főfoglárt.

— Nincs, nincs szerkesztő uram, nagyon sajnálom, egy kiadó szoba sincs.

— Talán fordulhatok egy más hotelbe, — vélekedett szerényen a szerkesztő miközben meglöke könyökével a mellett lcholó u. n. háziszolgafoglyot:

— Windis? Hol van Windis? — suttogta.

— I. emelet 12. — súgja vissza a rabruhás egyéniség.

Az első emeleti folyosón felvették az adatokat a szerkesztő urról. Egy volt tényleges alezredes volt az irnok. Nem franküygyes, valami másért jutott eme magas polcba.

—Első emelet 13. Tessék besétálni.

— Jól kezdődik... A 13-as egész életemben kabalám volt.

Barátságos kis magánzárka, azaz akarom mondani cella. Két lépés hosszú, négy lépés széles. Puha szalmazsák, még puhább vánkos, mégpuhább két pokróc az ágyon. Fönt kicsi de kedves zsalugáteres ablak. A zsalugátert vasrács pótolja. Az ágy előtt lóca, előtte csinos kis asztal; a sarokban ugyancsak lóca, azon ménkü nagy horgonybádog mosdó, alatta nagy korsó. A házi szolga bevezet és udvariasan vizet hoz. Törülközőnek ebben az esetben csak saját zsebkendő szolgálhat. A falon kis szekrény, mellette fogas. Milyen jó, hogy visszaadták már a rendőrségen a cipőből kifűzött cipőfűzőt, meg a nyakkendőt, meg a nadrágtartót. És ugyan, ugyan mindezek a mütárgyak, meg ez a fogas, milyen potétikus gondolatot fogamzanak együttesen... De milyet!

Az ajtó biztonság kedvéért állandóan zárva. Nagyon vigyáznak itt az emberre. Nagyon szeretik és dédelgetik.

Este jön a borbély. Ő is rab. Valamikor rosszabb napokat is látott. Állitólag valakinek elvágta a nyakát. Most a szerkesztő nyakán kaparász a kezével. A szerkesztő homlokán kiül a hideg veríték.

Az ajtó nyitva, ott áll az őr. Beszélni nem szabad.

— Vigyázzon, ne kaparja itt ki, hol van Nádossy — teszi hozzá halkabban a szerkesztő.

— Nem kérem, nagyon vigyázok, Nádossy a 12-esben van.

— Majd megvágott, hát itt van mellem. Rossz szappanja van és a 14-esben?

— Ne tessék mozogni. Esküdt Lajos.

— Itt pattanás van. Windis mit csinál?

— Ne beszélgessenek — szól az őr szerényen. A borbély elsiet. Arca a szerkesztőnek vérzik. Szívesen. Kész a riport. Odaül a falhoz és figyel a falhoz lapulva. Kopog. Nádossy sétál. Női hangok, beszélget. Hangja tisztán, nyugodtan cseng.

A másik szomszédban Esküdt Lajos nyugtalanul sétál.

Az őr beszól.

— Esküdt ur tessek fürdeni menni.

A szerkesztő urat is viszik Esküdttel fürdeni. Két kád. Egyikben Esküdt ül nyakig, másikban a szerkesztő félig. Egymásra néznek és integetnek.

Esküdt lefelé mutat a vízbe, a szerkesztő az égre.

— Csak egy kis interjút kolléga.

A zordon őr megakadályozza az interjút. A sarokban medence. Fölötte két melegvizet csurgató csap. Alatta három sikkasztó fürdik.

Odafönt most viszik Windischgraetzet kihallgatásra. Fürgén, frissen mozog. Mintha bálba menne.

Nádossyhoz beszól az őr. Hangja tekintélyes.

— Méltóságos uram, kérem szépen. Nádossytól most megy el a védője. A cella állandóan nyitva marad. Nincs bezárva. Nádossynál állandóan van valaki. Neki is mint Windischgraetznek külön rézsodronyos otthoni ágya van! Kosztot is kivülről kapnak.

Ébresztő harangjelzéssel reggel 5-kor. takarodó 8-or, 6-kor reggelire egy komisz kenyér, ebédre leves és főzelék vagy tészta, vacsorára este 6-kor leves. Kanál nincs, kés még kevésbbé. A levest is inni kell a tésztát is. Vagy kézzel.

A szerkesztő úr már álmodik. Szorosan mellette a falon túl alszik Nádossy is. Nádossy nem tudom mit álmodik, a szerkesztő azt álmodja, hogy nem a szerelem rózsaláncán hozzák le Pécsre, itt huszonnégy óráig kotlóként ültetik a pécsi fogházban, aztán kétszáz pardon hallatszik és a szerkesztő felébred. A pécsi fogház előtt. Végre szabadon. B. B.

Tanárképző internátus épül a pécsi egyetem mellett

A kultuszminiszter kedvező igérete Pécsnek

Pécs, febr. 13. — Pécs fejlődése az egyetem ide költözése óta állandóan nagy lépésekkel halad előre. A kultura nyomában pedig gazdasági előnyök is támadnak. Ujabban ismét nagy jelentőségü vállalkozásról értesültünk igen jól értesült helyről.

Klebelsberg Kunó gróf vallás és közoktatásügyi miniszter már többször bizonyságot tett Pécs városa iránt érzett jóindulatáról és a várost ahol csak tehette, támogatásban részesitette. Igy a gyárvárost 6 tantermes szép uj iskola létesitésén kivül a kultuszminiszter *igéretet tett a pécsi egyetem bölcsészeti karával kapcsolatban egy tanárképző internátus felállitására. Az uj internátus 3 milliárdos költséggel épülne fel* és a várost abból semmi más nem terhelné, mint a telek adományozása. Ily célra pedig a város egész természetes, hogy szivesen adományozza a területet.

Az uj internátus épitése közgazdasági szempontból mint több milliárdos befektetés, nagyon jótékony hatással volna a pangó ipari élet fellenditésére. De van egy másik országos fontosságú kulturális célja. A tanárképzés jelenlegi akadályait kivánja legyőzni és decentralizálni a fővárostól. Meg kell könnyiteni a tanárjelöltek tanulási lehetőségeit és ezáltal az ifjuság ismét nagyobb kedvvel fogja ezt az életpályát felkeresni. A kultuszminiszter igérete Pécs városának kulturális és gazdasági fejlődése tekintetében egyaránt jelentős segitséget fog nyujtani.

— Az Erzsébet egyetem ma este lezajlott fényes sikerü báljáról anyagtorlódás miatt csak lapunk legközelebbi számában számolhatunk be.

— A Napkelet legujabb száma megérkezett és kapható a Dunántúl Egyetemi könyvkereskedésében. Széchenyi tér 9. Telefon 5-50.

Donnersmark, Myslovitz, elsőrendü orosz szenek, orosz kokusz, pecsi lészeszgyári kokusz, tatai kocka szén, legolcsóbb napi áron kapható a Szállitmányozási és Kereskedelmi Részvénytársaságnál Városházépület, Telefon: 2—65. 6176

Eljegyzése előtt

e cimet jegyezze fel: **HELL** ékszerésznél **Pécs, Király-utca 20. sz. alatt** tömör, divatos jegygyürük, órák, ékszerek dús választékban kaphatók. Telefon 5-64.

Farsangi riport egy városi tanácsülésről

Nagykörös városa nemrég a városi tisztviselők és a polgárság közti jó viszony kimélyitésére farsangi táncmulatságot rendezett nagyszerü sikerrel. A jó viszony tényleg amennyire csak lehetett, kimélyült, sok helyen egészen a homokréteg alatt elhuzódó sárga földig.

Mivel Pécs városáról is közismert, hogy azonnal minden modern eszmét magáévá tesz és a leggyorsabban megvalósitani igyekszik minden másutt bevált ujitást, szintén érdeklődtem, lesz-e hivatalos városi farsang.

— Éppen most kezdődik — mondta a polgármester ajtónállója, az egyedüli ember a városházán, aki felelősségе tudatában nyilatkozni mer.

— Ez a mai éppen farsangi tanácsülés. Tessék csak bemenni, hiszen nyilvános.

Éppen akkor léptem be, amikor felzendült a

Megdrótozom, foltozom
Fazekadat, üstödet

kezdetü régi magyar népdal, amelyhez állitólag a városházán hagyományosan ragaszkodnak néha még a közigazgatásban is.

A bált a polgármester nyitotta meg egy szakértővel. Majd hatalmas erővel zendült fel a bordal a Bánk bán operából és megkezdték a vizmü kibővitésének tárgyalását. Amig az összes ismert bordalok el nem hangzottak, addig mindig a vizműről volt szó. A táncban kimelegedett tanácstagoknak végül Halas György tb. műszaki főtanácsos bemutatta a Markó-csárdai uj kut 202.3 m. mélységéből nyert első pohár vizet.

A tanácsülésen azért általában jelentékenyen kifejezésre jutott a nyomasztó gazdasági helyzet, amennyiben tulnyomó részben olyan ügyeket tárgyaltak, amelyek a gazdasági ügyosztály keretébe tartoznak. Megállapitást nyert, hogy pompásan ki is rügyeztek a Széchenyi-téren tavaly elültetett sétabotok. A hősök emlékművét még a legközelebbi háboru előtt felállitják, legfeljebb a hősök utódainak kihalását várják meg, hogy a hősök katasztere ellen ne szólaljanak fel.

A csatornázás is szóba került. Németh Kornél főszámvevő kiszámitotta, hogy a horatiusi elv: Nonum prematur in annum alapján csak másfélszer kilenc év mult el az elhatározástól. Most fele utján vagyunk a megvalósitásnak, tehát oly gyorsan haladunk, hogy a külföldi kölcsön letörlesztése előtt való teljes befejezésétől lehet félni. Szarka müszaki tanácsos prezentálta a legujabb kész terveket és az 1911-ből való még nem teljesen kész számlákat. Nagy örömet keltett az a bejelentés is, hogy a lepedő és budala külvárosok megtagadva az ősi vetélkedést, egyértelmüleg vállalták a belváros összes csatornázási költségeinek fedezését. Viszont a belváros a legnagyobb örömmel jelentette ki, hogy a külvárosok csatornázási költségeit ő fedezi. Ahol a költségek többet tennének ki, mint amennyi egy külvárosi ház vételára volt, ott a ház örökös adómentességet fog élvezni. Vica Alajos dr. főügyész jogi véleményében nem emelt kifogást és vállalta az ebből folyó perek ódiumát. Bár a gazdasági ügyek szükszavu előadója a legrövidebbre szabta mondókáját, a szokásos záróráig az ő táncát járták.

A záróra meghosszabbitása után került sor az adó- és pénzügyekre, amelyek vezetése a szemészeti klinikától nyert kitünő éleslátással folyik. Ez örvendetes hirre lényegesen emelkedett a hangulat és a pezsgőre tértek át, amely adó nélkül fogyott. A fogyasztás emelése érdekében a sör adóját is felfüggesztették, ezt azonban csak a tb. tanácsnokok kultiválták.

Az elsőfoku közigazgatás intézése vidám énekszóval folyt, amig a vezető hangját nem vesztette. Megkeresésére közérdekből az üresedésben levő kéményseprő kerületekre pályázókat küldtek ki.

Naptári Lóránt m. főtanácsos az ujab táncokról szóló szakjelentését nyujtotta be. A speciális pécsi simmit most tanulmányozza. Volt vetitett képes előadás is. A pécsi házfalak mutatták be gyakorta megujuló leomló hódolatukat a tanács előtt.

A főjegyzői ügyosztály beterjesztette a státusrendezési javaslatot. Ezt a kérdést titkos szavazással döntik el. A szavazatszedő bizottság elnökéül bokros városi érdemei elismeréséül a népszerü Koabakovics Andrót kérik fel. A régi szellemet mindenesetre nyugdijazzák.

A jogügyi és népjóléti ügyosztály bejelentette, hogy a jogot egyenlően osztották meg a városrészek között, csak a siklósi külváros nem tudja még, hogy a budai vagy szigeti városhoz van-e több joga csatlakozni. A népjólét emelkedése lassan halad, aminek az oka azonban az, hogy a város lejtőn fekszik.

A tanácskozási mulatság világosig tartott, a tanácstagok gyakori fejbólintása között, ami azonban nem az álmosság, hanem az intenziv érdeklődés következménye volt. Tévedésből sem hangzott el egyetlen ellenvélemény. Ez a husz esztendei jó nevelés dicséretes következménye. A vidám nótákat ismételten meg-megszakitotta a bevezető lassu táncdallam, amire a cigányok minden külön rendelés nélkül automatikusan visszatértek, hogy szimbólikus jelentőségének minden ügynél kifejezést adjanak.

A toronyig emelkedett jó városi hangulatból pottyantam vissza, amikor a felelős szerkesztőm, ugyis mint városi bizottsági tag felvilágositott:

— Ezt a riportot csak akkor lehet leadni, ha a feje lágya *benő.*

Figyelem!

jelmez és esküvői felvételeknél **nagy árengedmény. Kolos** fényképész-nél, Kazinczy-u. 2.

SZABADALMAT

megszerez, értékesit minden államban, „feltalálók utmutatóját" díjtalanul küld

ARON ÉS MOLNÁR

szabadalmi iroda

Budapest, VIII. ker. József körut 9. sz.

Eljegyzésre!

Jegygyürük, menyasszonyi ajándéktárgyak, függők, ridikülök stb. Nagy választék. Szolid árak

Bálint ékszerész és órás

Király-utca 11. (Szinházzal szemben.)

HIREK

— **Személyi hirek.** Fischer Ferenc dr. főispán és Fischer Béla alispán a ma esti gyorsvonattal visszaérkeztek Pécsre. Fischer Ferenc dr. főispán távolléte alatt Somogymegyében tett látogatásokat a közeli főispáni beiktatása előtt, Fischer Béla alispán pedig hivatalos ügyekben Budapesten tárgyalt.

— **Szentségimádás a belvárosi plébánia templomban.** A farsang három utolsó napján szokásos szentségimádás az idén is a szokott keretek között lesz és pedig mindhárom nap délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmise lesz, ½10 órakor pedig csendes sz. mise; délutánonkint 5 órakor áldás szentbeszéddel kapcsolatban. Kedvező idő esetén kedden az áldás befejezése után a Széchenyitéren az Oltáriszentséggel körmenet lesz, amely alkalommal az egyházközség azzal a kéréssel fordul a Széchenyi-téri házak lakóihoz, hogy a körmenet idejére ablakaikat kivilágitani sziveskedjenek.

— **Közegészségügyi előadás Vókányban.** Vasárnap Vidákovich Lajos dr. vármegyei tiszti főorvos Vókányban igen értékes előadást tartott. Vele volt Fenyvessy Béla dr. pécsi egyetemi tanár is. Német nyelven tartott előadásaikon jelen volt a község felnőtt lakossága teljes számban. Az előkészités munkájában Ralovich dr. járásorvosnak és Osvald dr. tanitónak volt érdemes fáradozásuk.

— **Hétfőn állitják össze véglegesen a somogyi főispáni beiktatáson szereplő pécsi és baranyai küldöttséget.** Fischer Ferenc dr. főispán február 18-án Kaposváron végbemenő főispáni beiktatásán ugy Baranya vármegye, mint Pécs város törvényhatóságát 15—15 tagu küldöttség fogja képviselni. A vármegye 15 tagu küldöttségét Blaskovich Iván dr tb. főjegyző állitja össze, a városnál a polgármester. A résztvevők névsorát csak hétfőn publikálják.

— **A városi nyugdijasokat** felhivják, hogy a kedvezményes vasuti jegy megváltásához szükséges arcképes igazolványok kiállitása céljából a fényképeket és 20.000 koronát legkésőbb február 20-ig juttassák el Arató Antal városi irodatiszthez (Városház I. emelet 38.) Ha ezt az időt elmulasztják, 30.000 korona pótilletéket kell fizetniök az igazolvány kiállitásáért.

— **A ciszterci reálgimnázium farsangi délutánjának** rendezősége értesiti a szülőket, hogy vasárnap délután csak a zöldszinü jegyek érvényesek, hétfőn pedig a sárgák. Kedden délután fél 6 órakor megismétlendő előadásra még kaphatók jegyek. A müsort mindenki vigye magával.

— **Az urak kongregációjának** febr. 15-én, hétfőn délután 6 órakor kápolnagyülése lesz a papnöveldében. Utána a jelöltek oktatása.

— **Szinielőadás Nagybudméron.** Erkölcsi és anyagi szempontból fényes sikerü szinielőadás folyt le a napokban Nagybudmér községben. A szereplők a helybeli leventék voltak, akik minden dicséretet megérdemelnek játékukért. A rendezés nagy munkáját Petz László kántortanitó és növére Petz Erzsébet végezték nagy körültekintéssel.

— **Az asztalos rajztanfolyam kiállitása.** A pécsi m. kir. ipari szakiskola igazgatósága által rendezett asztalos ipari szakrajz tanfolyam befejeztetvén, annak tanulmányi eredményét az igazgatóság kiállitás keretében kivánja az érdeklődő közönségnek bemutatni. A tanfolyamon a rajzot Kóbor János iparmüvész, városunk kiváló butor és lakástervezője tanitotta és főkép az ő odaadó ügybuzgóságának köszönhető, hogy a tanfolyam hallgatói az ő hozzáértő, szakavatott vezetése mellett, rövid 3 hónap alatt az esti időben tartott rajzórákon oly szép és a jövőre biztató eredményt értek el. Ugyancsak nagy érdeklődéssel hallgatták Schindler Aurél okl. gépészmérnök ipariskolai tanár előadását, aki az asztalos iparban szükséges alapismereteket, számtan, mértan, költségvetést és a pácolási müveleteket tanitotta. Városunkban ez az első asztalos tanfolyam melynek hallgatói mindvégig dicséretes buzgósággal és szorgalommal kitartottak. A jövőben rendezendő tanfolyamokon ezek már mint haladók vehetnek részt. A tanfolyam iránt a Kereskedelmi és Iparkamara és az Ipartestület is érdeklődött és az igazgatóság felkérésére biráló bizottságot küldöttek ki, mely a bemutatott rajzokat megbirálva elismerésének adott kifejezést az elért eredmény felett. Iparkamara részéről Géczy József, Tóth Ferenc, az ipartestület részéről Hegedüs Jenő, ifj. Hermesz Leó és Schönberger Lajos asztalos mesterek küldettek ki. A kiválóbbak jutalmazására az iparkamara 500,000 koronát, az ipartestület pedig egy igen értékes körzőkészletet adományozott. Ezeken felül az érdemesek az ipartestülettől dicsérő oklevelet is kapnak. Ezeknek kiosztása a kiállitáson vasárnap délelőtt 11 órakor történik. Az igazgatóság ez uton is köszönetet mond az iparkamarának és ipartestületnek szives érdeklődése és áldozatkészségéért. A belvárosi népiskola rajztermében rendezett kiállitás vasárnap és hétfőn egész nap dijtalanul megtekinthető.

— **Csalás egy nem létező pécsi részvénytársaság nevében.** Ma ismét feljelentés érkezett az államrendőrség pécsi kapitányságához egy ismeretlen ügynök ellen, aki — mint ahogy arról már egy izben beszámoltunk — megrendeléseket gyüjt és előlegeket szed fel a nem létező Pécsi Kereskedelmi Részvénytársaság nevében. A feljelentés a Biharmegyei Egyek községből érkezett, ahol a szélhámos másfél millió előleget szedett fel a kisiparosoknál eszközölt megrendelésekre. Addig, mig más helyeken a Kardos és az Ungár nevet használta, ezuttal a Barta nevet irta a megrendelő lapok alá. Ugy értesülünk, hogy az államrendőrség pécsi kapitánysága által megindított nyomozás a legjobb sikerrel kecsegtet. Olyan nyomokra bukkantak a nyomozás során, amelyek alapján a titokzatos csaló ügynök rövidesen kézrekerül.

— **A Kovács-féle álarcosbál,** amely ma vasárnap este lesz a nőegyletben, siker és hangulat tekintetében a farsang egyik legjobb mulatságának igérkezik. A bált Kovács tánctanár tulajdonképen esti tanfolyamának növendékei részére rendezi, akiken kívül csak meghivott vendégek vehetnek részt. A bál zártkörü jellegü a meghivó senkire át nem ruházható. A bál egyik vonzó száma lesz a szépségverseny. (6699)

Kóbor Tanó

iparművész Pécsett

Életr. lásd

II. r.

Lamagy iparalm. 305. l

Kóbor János

kereskedő min. tól 400 k

Értimisk 1908/9. B. l.

T. 3934.

én, mely az előtért szeli, FVLDWAR
közt, mig a háttérben a parancsno-
irendbe állitott csapatokon innen
ra és II di S.A. di Lorena tünik
ndőn:

e.

5 : 37 cm.

6.

Kóbor János

600 kr államsegély

Éjmik 1912/13

28. 1.

~~Abáj Tóra vármegye~~

~~III. 178, 179~~

Kóbor János

Lakberendező

Végbiz. Jó eredm.

Kitimisk 1908/9

16. l.

Dácza I. ok.

Érkezett 1905 szept. 5.

807/1905 sz. (Kassa. 1905 szept. 3. 283 sz. a.)

Mihalik József köszöni az áll. letésként átengedett lep-
kegyűjtemény és jelenti, hogy a doborok az egyidejűleg
vissiakiadóste. (Tudomásul. IX. 5.)

Kober János

ludovikás

cenzorunk regr.

Ludovikás Levente

1927. VI. évf. 1-7.

m !

r. Horváth Henrik "Budai kőfara-
st megjelent munkájából a Müemlé-
vtára és tisztviselői részére öt

Gunther István

Kóbor János

bútorasztalos

1904 - 8.

Életrajz 1930. 85. l.

Vörös László:

Térdig ~~látható~~, áll(
keztyüi s baljában czilinde
a vaskoronaren det gomblynkba
szakálla leberetvált. Ingének álló
csokorra kötötte; mellénye kivágott;
sorban:

FÁRADI VÖRÖS
államtitkár

a Lipót-r. Középker., a III. osz
a szerb Száva-r. és a néme
Kaposvár ker. orsz

a jobb karnál: Gichsz.
alól balra: Kiadta özv. V
Középütt: Utánnyomás
jobbra: Ny. Légrády Tes

Könyomat, az alak na
9762 (ch. r.)

Az **Országos Széchenyi Kör**
Képzőművészeti Csoportja és a
Józsefvárosi Kulturális Központ Galériája
(VIII. József krt. 70.)
meghívja Önt
2003. szeptember 17-én,
17 órakor
megnyíló

VIZEINK

c. kiállítására.

Megnyítja:
E. Csorba Csilla
művészettörténész
a Petőfi Irodalmi Múzeum
főigazgató helyettese

A kiállítás megtekinthető október 1-ig
munkanapokon 10-17-óráig.

Kiállítók:

Boromisza Zsolt
Démuth Ágnes
Kóbor Jenő
Medveczky Ágnes
Medveczky Edit
Medveczky Miklós
Páll A. Enikő
Takács Tamás
Varga György

A Kamaraterem ben **Boromisza Zsolt**
web-oldala (www.bzs.hu)
elkészülte alkalmából
kamara kiállítást rendez.

KÓBOR JENŐ

Kóbor Jenő

Verzprémben, a pedagógus festők kiállításan szerepeltek művei.

Balogh Elemér: Megszerettetni a szépet.

Napló (Verzprém) 1972. ápr. 7.

MDK

Kóbor Jenő
Vázlat , festm.
Parkrészlet,festm.

Pósfai József: Egy kiáll. margójára. Nyugati Kis Ujság, Szombathely, 1949, ápr. 14.

Kobor Jenő

festő

Bombathely

Dunántuli Szemle

1944. 222 l

Kóbor Jenő,
lakatos.

A Vasmegyei képzőművészek Szövetsége rendezett kiállításán képei szerepeltek. Kóbor Jenő a képzőművészeti tanfolyam hallgatója.

Vasmegye, Szombathely, 1952 Jan. 27.

Kobor Jenő

lakatos, festő

1952. 2. r. 96. l.

BIZOTTSÁGA
034
11.

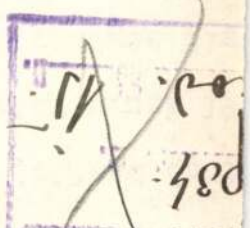

Ellennyu

..208.. Pengő.....fillér, azaz...

.....fillérről, mely összeget a Bud

utca, ~~tér~~ 16...szám alatt fekvő Al

donát képező és müemléki jellegü épül

után a m.kir.pénzügyminister urnak 19

te, valamint a Müemlékek Országos Biz

alatt kiadott engedélyirata alapján,

letö 1/2 %-os járulék fejében a Müeml

rába befizettem.

Budapest, 1934.....nov

Kóbor Jenő
Jenő

Szabad Művészet

1957. 423. l.

1149?/1933. szám.

III.

tudomás és további eljárás céljából
másolatban megküldöm.

Budapest, 1934. évi november hó 15-

A miniszter h e l y e t t :

ifj. báró Wlassics Gyula s
h.államtitkár.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri iroda s.tiszt.

Kóbor Jenő festő, Szombathely

n.t: Az első O. Vasutas Képzőm. kiáll. Szombathely
Kis Ujs. 1951. aug. 26. 4.l.

Kóbor Jenő MDK

A képzőművészeti pályázaton dicsérő oklevélben részesült.

..: A Jankovics Lajos kulturális szemle - alkotásra ösztönöz.
NAPLO/Veszprém/ 1962. okt.18.

Kóbor Jenő

szerepelt a veszprémi SZMT nagyteremben rendezett rajztanár-festőművész képkiállításon.

"Soproni látkép"

Cserhát József: A Képzőművészeti kultura terjesztői.

Napló, 1963 jan 11.

MDK

Kobor Leó

Művészet 1918. 13.1.

11/. **Kóber Leó, festöm.** MDK
föhadn.

47.	Mennek a katonák.	Guache.
48.	Fel,fel vitézek.	Guache.
49.	Hir hazulról.	Guache.
5o.	Haditanács.	Guache.
51.	Jön az ercsz.	Guache.

Ignotus:Jegyzetek es megjegyzések a hábóruról.
Könyves Kálmán termei.-Kóber Leó kiáll. -a.1916.nov.
Kat. 8.l.

Kóbor Leó, festöm. főhadn.

MDK.

42.	Temetés a front mögött.	Guache.
43.	Ément.	Guache.
44.	A háboru.	Aquarell.
45.	Csata után.	Guache.
46.	Kürtös.	Guache.

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a hábóruról. Könyves Kálmán termei.-Kóbor Leó kiáll. -a.1916.nov.

Kat. 8.1.

Kóber Leó, festöm.

86.	Hadnagyocskák 1915-16.	Szines tollrajz.
87.	Erdeklödés. /" Még sincs béke?"/	" "
88.	Helyi szolgálat.	" "

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a háboruról. Könyves Kálmán kiadó temni.-Kóber Leó kiáll. -a. 1916.nov. kat. 11.l.

28/.

MDK

Kóber Leó, festöm.

89. Jó fogás. Szines tollrajz.

/"Örmesternek alássan jelentem: három muszka, két zsidó!"/

90. A sveszter. Aquarell.

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a háboruról. Könyves Kálmán kiadó termi.-Kóber Leó kiáll. -a. 1916.nov. kat. 11.1.

33/.

MDK

Kóbor Leó festőm.

97. A mi ellenségeink.VI. Egy kis félreértés. /
Az Entente: "Ugy-e, édes a csókom, kis japán?"
Japán: "Söt!...bár addig csókolnál míg bele nem fulladsz!"/

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a háborutól. Könyves Kálmán kia.termei.-Kóbor Leó kiáll. -a. 1916. Kat. 12.1.

Kóbor Leó,festőm. MDK

95. A mi ellenségeink.IV. Csábitás. . .
/Az Entente:" Látod, kedves Wilson, most, hogy olyan szépen telezabáltad magadat, most haza kisérhetnél engem!"/
96. A mi ellenségeink.V. Kihült szerelem. ..
/"...Nem kellesz már,France..nagyon sovány lettél...!"/

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a háborutól. Könyves Kálmán kia.termei.-Kóbor Leó kiáll. -a. 1916. Kat. 12.l.

31/.

Kóbor Leó,festöm. MDK

94. A mi ellenségünk.III. Románia.

/Itália: "Látod, muszikám, ezt a kis nöt
Te csiphetnéd magadnak, szép is, fess is
és a mi fö,olcsó... ugy hivják:Románia!"/

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a háborutól.
Könyves Kálmán kia.termei.-Kóbor Leó kiáll. -a.
1916. Kat. 12.1.

MDK

Kóber Leó, festőm.

78.	Meglepetés.	Aquarell.
79.	Hadtáp.	Színes tollrajz
80.	Inspicirung.	" "
81.	A Gracchusok anyja.	" "

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a háboruról.
Könyves Kálmán termei.- Kóber Leó kiáll. -a. 1916.n
Kat. lo.l.

MDK

Kóber Leó, festöm.

82. Az optimista és a pesszimista. Aquarell.

83. A népfelkelö álma. Szines tollrajz

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a háboruról.
Könyves Kálmán termei.- Kóber Leó kiáll. -a. 1916.no
Kat. 10.1.

25/. MDK

Kóbor Leó, festőm.

84. Reminiszceniák. Szines tollrajz.
/"...Barátom...micsoda mozgókonyha!..."/

Ignotus:Jegyzetek és megjegyzések a háboruról.
Könyves Kálmán termei.- Kóbor Leó kiáll. -a. 1916.nov
Kat. 11.1.

22./ MDK

Kóbor Leó, festöm.

76. Rapport. Szines tollrajz.

/" Szerencsétlen, micsoda maga, mikor nincs háboru?"
" Hadnagy urnak alássan jelentem: szolgálatvezetö örmester!"/

77. A kis gyáva. Aquarell.
/"Kis arany, nagy arany, de itt nem meresz, ugy -2?

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a háboruról.
Könyves Kálmán termei.- Kóbor Leó kiáll. -a. 1916. nov
Kat. lo.l.

HMK

Kóber Leó, festőm.
főhain.

64. A Flieger az égben. Aquarell.
/A flieger: "Mondja csak maga, jó Isten... remélem, van itt külön étkezde a fliegereknek?!"../

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a háborúról. Könyves Kálmán temesi.-Kóber Leó,festőm.fiáli. -a 1916.nov. Kat. 9.1

16/.

MDK

Kóber Leó, festőm.
főhadn.

63.... Hadi mecaenások. Aquarell.

Er: "Megvenném ezt a Kóbert... de rettenetes pénzt kér: 12o.koronát!"
Sie: "Orrivl!... pedig tudtommal még csak el sem esett!..."

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a háborúról. Könyves Kálmán termei.-Kóber Leó,festőm.fiáli. -a 1916.nov. Kat. 9.

MDK

Kóbor Leó, festöm.
föhadn.

58. Népfölkelö zászlóhordó. Guache

59. Rábeszélés. Guache.
/"De mikor mondom neked; a saját szememmel láttam,mikor elesett."/

Ignotus: Jegyzetek és megjegyzések a háboruról.
Könyves Kálmán termei.-Kóbor Leó,festöm.kiáll. -a
1916.nov. Kat. 8.1.

Kóbor Leo.

Kiállitotta müveit a Könyves Kálmán Szalon 1908-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Kóber Leo.

Kiállitetta müveit a Könyves Kálmán Szalon 1916-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Kóbor Leó.

Kiállitotta müveit a Könyves Kálmán Szalon 1909-ben.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Kóbor Leó, grafikus

MDH

Rajzsorozat.
(Karikatúra)

Repr.

— : 1919 eszméihez hiven

7.1

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. márc. 21.

MDK

Kóbor Leo, festö

Hajótörött halászok partraszállitása a Bretagneban.
Olf.

A "Visszautasitottak Szalonja" 1906 körül. Kat. 9.1.

MDK

Kobler Leó
grafikus

karrikaturákat rajzolt.

– újság és könyv-illusztrálás Magyarországon.

Grafikai Szemle 1909 évf 5 sz. 105 l.

Kóbor Leó grafikusművén

- Egy 1905 őszén szigetkezett Kóbor vajzainak (plakát-tervének) elkészítésében.

Szerd: Egy József

Művészet, 1983. dec.

Kóbor Mátyás grafikusművész

900 éve halt meg Szent László

A középkori magyar és a közép-európai történelem egyik nagy jelentőségű uralkodóháza az Árpád-ház volt. Az uralkodóház királyainak családja három férfi és több női szentet adott az országnak és a katolikus egyháznak. Az Árpád-házi szentek közül is kiemelkedik Szent László, akiről Bálint Sándor néprajzkutató gyűjteményében ezt olvashatjuk: „László király a magyar lovagkor példaképe, népmondáink hőse, alighanem a legnépszerűbb magyar szent (benne) a harcos nomád férfieszmény és európai lovagideál ötvöződvén eggyé, a magyarság küzdelmes századaiban Mihály arkangyal, továbbá Dömötör, Móric, Jakab mellett követendő példaképpé és szent patrónusává vált. A középkori hazai mondák és legendák egyetlen szentünket sem magasztalták annyira, mint László királyt", aki 1077. április 25-én lépett trónra és 1095. július 29-én halt meg.

A középkorban Szent Lászlónak 150 templomot szenteltek. Az évforduló alkalmából megjelenő bélyegen ezek közül a székelyderzsi, mai unitárius vártemplom freskójának egy részlete látható.

Magyar Posta

A Szent László halálának 900. évfordulójára kiadott 22 Ft névértékű emlékbélyeg Kóbor Mátyás grafikusművész terve alapján a Pénzjegynyomda Rt.-ben 700 ezer példányban készült. Perforálási mérete: 30x40 mm.

Saint Ladislaus died 900 years ago

A significant dynasty of the medieval Hungarian and Central European history was the Árpád-dynasty.
The family of the kings of the reigning house dedicated three male and several female Saints to the country and the Catholic Church.
From among the Saints of the Árpád-dynasty Saint Ladislaus is rising above the others, on whom we can read the following in the repertory of the ethnographer Sándor Bálint: "King Ladislaus was the model of the Hungarian age of romance, hero of our popular legends, probably the most popular Hungarian Saint, in the personality of whom the flighting nomad ideal of men became amalgamated with the European ideal of knights, and in the hard centuries of the Hungarians he besides Archangel Michael, as well as Demetrius, Maurice and Jacob became an example to be followed and a saint protector. The medieval domestic sagas and legends praised non of our Saints so highly than King Ladislaus", who came to the throne on April 25th 1077 and died on July 29th 1095.
In the Middle Age 150 churches were consecrated to Saint Ladislaus. The stamp to be issued for the anniversary depicts from among these a section of the fresco of the present Unitarian castle chapel in Székelyderzs.
The memorial stamp issued for the 900th annniversary of the death of Saint Ladislaus with a face value of HUF 22 was made on the basis of the design of graphic artist Mátyás Kóbor in the Banknote Printing Office Co. Ltd. in 700 thousand copies. Its perforation size is 30x40 mm.

Sankt Ladislaus starb vor 900 Jahren

Ein hochbedeutendes Herrscherhaus der mittelalterischen Geschichte Ungarns und Mittel-Europas war das Arpadenhaus.
Die königlichen Familien des Herrscherhauses haben dem Land und der katholischen Kirche drei männliche und mehrere weibliche Heiligen gegeben.
Sankt Ladislaus ragt auch von den Heiligen des Arpadenhauses hervor. In der Sammlung des Ethnographen Sándor Bálint liest man folgendes über ihn: *„König Ladislaus ist ein Vorbild des ungarischen Ritteralters, ein Held der Volkssagen, wahrscheinlich der volkstümlichste ungarische Heilige. In ihm vereinigen sich das kämpferische, nomadische Männerideal und das europäische Ritterideal. In den kriegsreichen Jahrhunderten der Ungarn wurde er neben Erzengel Michael sowie Demetrius, Moritz und Jakob zu einem befolgenswerten Vorbild und heiligen Patron. Die ungarischen Sagen und Legenden aus dem Mittelalter haben keinen einzigen Heiligen derart hochgepriest wie König Ladislaus"*, der am 25. April 1077 auf den Thron kam und am 29. Juli 1095 starb.
Sankt Ladislaus hat man im Mittelalter 150 Kirchen gewidmet. Auf der Briefmarke, die anläßlich dieses Jahrestages herausgegeben wird, ist von diesen ein Teil des Fresko aus der Burgkirche von Székelyderzs – heute Unitarierkirche - zu sehen.
Die anläßlich des 900. Todestages von Sankt Ladislaus herausgegebene Gedenkbriefmarke mit einem Nennwert von 22 Forint wurde nach dem Entwurf des Graphikkünstlers Mátyás Kóbor in der Staatlichen Münze AG in 700 000 Exemplaren gedruckt. Die Zähnungsgrößen sind 30x40 mm.

Jánoska Antal
1203 Budapest
Pázsitos s.6.

Művészettörténeti Kutatócsoport

B u d a p e s t

Tisztelt Uram, tisztelt Asszonyom!

A közeljövőben Kóber Leó festő, grafikusművész tevékenységéről kell előadást tartanom. 1900-1920 közötti munkáiról tekintélyes anyagot sikerült gyűjtenem. Kérem - amennyiben lehetőség van erre - segítsenek az alábbi hiányosságok pótlásában:

- 1921-től haláláig /1932/ az Egyesült Államokban élt. Erről az időszakról nem sikerült adatot gyűjtenem;
- Feltétlenül emelné a beszámoló színvonalát, ha Kóber Leóról készült fotó, portré, önarckép egészítené ki a képanyagot, de ilyet nem sikerült beszereznem.

Szíves válaszukat várva, üdvözlettel:

Jánoska Antal

Budapest, 1995 március 11.

Kóber Leó

Kóbor Nagy István

Szerepelt a művészportok műcsarnaki kiállításán.

MH. 1931. II. 22.

Kóbori Mihály
ács
1632. Kolozsvár
Bal kel 123. l.

BUDAPEST
42 III 3-9
1862

Kóbori ref. erőd templom

tárlati képei, alaprajzai gótikus.

Debreczeni László

1930. 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139.

482 szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Baky L. h. pléb. bemutatja a lámpák tervét.

A beadvá

Melléklete

Egyúttal

Előirat sz

Utóirat sz

Másolta:

Összeolvas

Kobr Jakab

ötvös.

A XVIII. század elején Selmecbányán élt.

Dr. Illésy János: Magyarországi ötvösök 1732-ben. Arch Ért 1904 évf. 394 l.

Kóbor Jenő, rajzpedagógus.

A Magyar Rajzpedagógus Szövetség Székely Bertalan stúdiójának tagjai Veszprémben alkotnak és kiállításon mutatják be műveiket.

„Csopaki utca" c. (repr.)

V.L.: Rajzpedagógusok Veszprémben.
Napló (Veszprém), 1980. aug. 7.

Kobrany Pál

lásd

Mur és könyv. cit

1913. 238

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

A JÖVŐ MÉRNÖKE
Budapest

Koburger Csaba

1972 FEB 12

százfeléfutásom
vállalod-e, mondd?

házad lesz-e, mondd?

1021

KOBURGER CSABA TOLLRAJZA

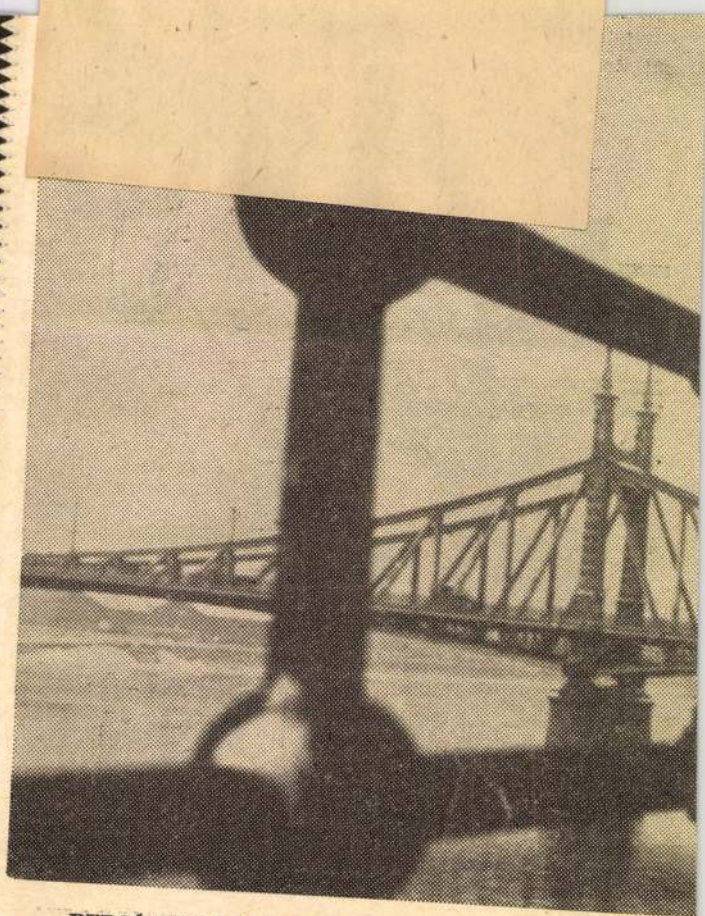

PERJÉS TAMÁS FOTÓJA: SZABADSÁG-HÍD

KOBZA Gusztáv orgona épitész. Az aldebrői ~~uj~~ rk. templom uj orgonáját késziti 1876-ban.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Kolza Gusztáv, orgonakészítő

1873-ban, 700 forintért
vállalós új orgonát szállí-
tott az aldebrői templom
részére.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál.
Magyarország műemléki topográfiája VII.kötet.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó. 479. old.

Kobza Károly, ejután

A Mexikói úti forgalom irányító

torony tervrajza: Repr.

Emjedy László: Megújult a Millenneumi Földalatti

3-7.

XXIX

1.

Élet és Tudomány, br. 1974. jan. 4.

K

~~Hamburger József~~
hangszerkészítő 10. l.

~~Holderer Christian~~
könyvkötő 14. l.

Kobza Károly
fegyverkovács 4. l.

Markó Károly id 25. l.

Oeser Károly Friggyes
festő 23. l.

Pfeiffenberger Vilmos
órás 11. l.

Rahl Karl 25. l.

Schmidt Károly
zongoraggyáros 11. l.

Sommer Mihály
órás 11. l.

lásd

Pozsony: Kiáll-kat.
1865.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Polgm. Hiv. meghívója a Szt Gellért-tér helyének megállapítása iránt.

A beadvá

Melléklet

Egyúttal

Előirat sz

Utóirat s

Másolta:

Összeolva

Kobza Károly épitész M.D.K.

Résztvett a Tatabánya rendezési tervpályázaton

Társtervező: Fekete Ferenc

I. dijas terv. repr.

Elekes Andrásné: Uj gondolatok az elmult év városrendezési pályázataiban

Magyar Épitőművészet 1962/1. 13.1.

Résztvett a Tatabánya rendezési tervpályázaton

Elekes Andrásné: Uj gondolatok az elmult év városrendezési pályázataiban

Magyar Építőművészet 1962/1. 13.1.

M. D. K.

KOBZA Károly építész

Kiemelt megvételt ugert terv (Repr.)

Társtervező: Ferete Ferenc

Hegedüs Béla: 350 személyes filmszín-
ház tervpályázata

Magyar Építőművészet 1960. 6. sz. 31. l.

MDK

Kobza Károly fegyverkovács

Pozsonyi kiáll. kat. 1865. 4.1.

M.D.K.

KOBZA Károly építész

Filmszínház (Kiemelt megvétel)

Társtervező: Tekete P.

Tetőpályázati eredmények

Magyar Építőművészet 1960. 4. sz. 62. l.

M.D.V.

KOBZA Károly építész

Pésztvesz a Veszprém városköz-
pontja rendezésére kiírt Terv pá-
lyázatra

Társtervező: Dunai Rezső

Magyar Építőművészet 1960. 1. sz. 64. l.

M.D.U.

KOBZA Károly építész

Résztvesz a Székesfehérvár Dózsa György tér és környéke rendezésére kiírt tervpályázatán

Társtervező: Pázsy L és Vajna J.

Magyar Épi~~tészet~~ omművészet 1960. 1. sz. 64. e.

Kobza K.

puskaművei Pozsony

Vadászpuska, gruta-
asos, kétcsövű

XIX. sz. vége

M. N. M. Fegyvertár

1665. lett. sz.

Fajánszedény. Osnabrück, XVIII. század.

Gerevich PA, 262 l.
9. Marco.

Kobza László

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán m
megvételben ré szesült 42.sz. pályami egyik tervezője.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályá-
zata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3.l

Kobra László építész

Tervezővsoportjának tervét
költségtérítésben részesítették
az alábbi pályázaton

Kovács Ferenc: A tabáni Rác
gyógyfürdő tervpályázata 1969

magyar Építőművészet 1970/4 2 old.

Kobzos Nagy Sándor

festő

Bul. Bpest. U. i-
tanult. 1938-ban
Törökországban.

Cód

S

Nemesvári 73. l

nhaus in Böhm.-Leipa.

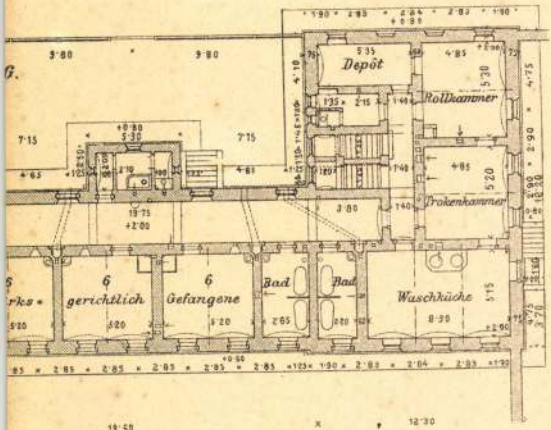

MDK

Kóbra M.: magyar fegyverkovács.

Porsonyban.

dr. Kahnár János kézirat: Magyar fegyverkovácsok neve.

Hotra M., magyar fogyorkovács
Pozsonyban.

az Halmár János kőrlési; Magyar-
fogyorkovácsok nevei.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
19731284

Kocák János

Kisalföld

1021

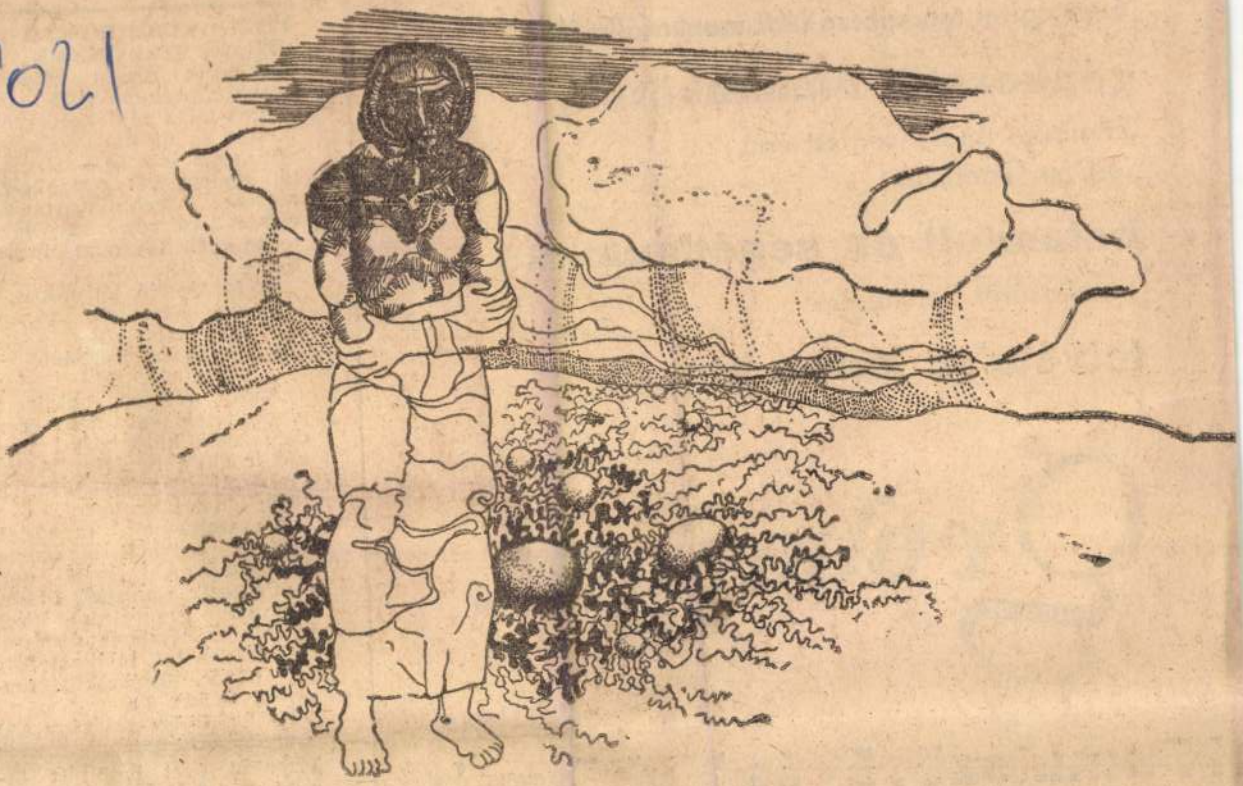

Kocák János

Dinnyeföldön

üzemekbe

érettségivel rendelkező férfi munkavállalókat

gépkezelői munkakörök,

általános iskolai végzettségű
férfi munkaerőket

betanított és segédmunkás

munkakörök betöltésére

felvételre keres a

Graboplast

ri Pamutszövő- és Műbőrgyár

ezés a vállalat felvételi irodáján, Győr, Fehérvári út 16.

technikusi szakokat indítja be:

a) forgácsoló technikus,
b) gyártástervező technikus,
c) közlekedésgépgyártó technikus.

Azok részére, akik az alapfeltételekkel nem rendelkeznek, különbözeti vizsgát ír elő a rendelet. A különbözeti vizsgára 1973. II. 15-ig lehet jelentkezni.

A szakágnak megfelelő kétéves szakmai gyakorlat szükséges. Aki ezzel nem rendelkezik, annak ötéves szakmai gyakorlatot kell igazolnia. Részletes útmutatót az iskola tájékoztatója ad. (Győr, Tanácsköztársaság u. 7., fszt. 3.)

Az Iskola igazgatósága (X)

Tizenhat évet betöltött lányokat **szövőnőnek** és **csévélőnek** felvesz a PTM Angyalföldi Szövőgyára. A betanulási idő szövőnek 8 hét, csévélőnek 3 hét. Jelentkezés írásban a gyár munkaerőgazdálkodásán, 1138, Bu-

KOCH, Anton, pozsonyi asztalosmester

A.K.,bürg.Tischlermeister,

2 gyermeke megh. 1811, 753 l.
1820,II.köt. 78 "

U.az, † 55 évesen,Pozsony, 1827 máj.27.
1827, 668 l.

Pr.Z.

KOCH, Anton, pozsonyi avztalosmester
A.K.; bürgerl. Tischlermeister, 1 éves lánya meghalt.
(1811, 753 l)

—

U.az, 12 éves fia meghalt. (1820, II. kötet, 78 l)

—

U.az, † 55 éves korában, Pozsony, 1827 május 27. (1827,
668 l)

—

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Koch Árpád, fotográfus

k.: Balogh Györgyné

-: Kiváló népművelők és népművészek kitüntetése 4.
Népszabadság, Bp. 1980 aug. 19.

Koch Árpád népi iparmüvész

A szolnoki Damjanich Muzeumban Buna Konstantin festőmüvész szeptember 10.-ig, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállitótermében Hallgass Jenő Zoltán /Olaszország/ szobrászmüvész szeptember 10.-ig, az egri Kisgalériában Bodrogi Sándor és Koch Árpád népi iparmüvészek augusztus 31.-ig, az ujpalotai Lila Iskolában Matyófalvi Gábor szobrász aug. 28.-ig. a Magyar Nemzeti Galéria Mühely-sorozatában Helényi Tibor grafikus aug. 29.-től, a szentendrei Vajda Studióban Agócs Attila, Csajka Cyprián és Ef Zámbó István aug. 27.-től, a hódmezővásárhelyi Medgyessy Teremben Holler László festőmüvész aug. 26.-tól, a kőszegi Zwingerben Gecser Lujza aug. 26.-tól mutatja be müveit.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. aug. 26. XXII. évf. 34. sz. 8. lap.

1021

Koch Árpád fafaragó művész a Népművészet Ifjú Mestere

1981.III.25.Petőfi lc,15/Z.
Néhány szó zene közben

- Koch Árpád fafaragó művész Recsken telepedett meg néhány esztendeje. Hogy érzi magát?
- Hát ha arról kell beszélnem,hogy ahhoz képest, mikor idejöttem, mennyi minden alakult,akkor nagyon jó.
- Nyujtott-e az valamivel többet,hogy néhány éve a Népművészet ifjú mestere, könnyebben tud-e mozogni a szakmában ezzel?
- Nem. Nem tudok könnyebben mozogni,esetleg azoknak az embereknek mond többet ez a cim, akiknek dolgozok,akiknek dolgozok, vagy tőlem vásárolnak, mint a Némüvészet ifjú mestere.
- Akkor,amikor ide Recskre három évvel ezelőtt betette a lábát, akkor mindjárt ki is rukkolt itt Recsken egy olyan játszótéren, amire itt a recskiek elsősorban fölkapták a fejüket, a gyerekek nagyon örültek neki, és úgy hallottam,hogy a szakmabéliek is néhányan tágra nyitották a szemüket.
- Igen, hát ez egy ilyen pontom nekem,hogy azok közé az épületek közé, amik önmagukban is nem az emberhez méltóak,szerintem, ugyanolyan rossz, vaslánccos hintákat tesznek,ami a gyereknek az esztétikai érzékét egy cseppet sem fejleszti, a minimális mozgásigényét, ha kielégiti. Na már most ez nem egyedül,hanem az országban nagyon sok olyan ember akadt már,aki fáradságos munkával kikisérletezte,és csinált ilyen játékokat, amik ebből vannak,és igen szépet,sokat adnak a gyerekeknek,
- Ennek a játszótérnek mi az alapgondolata?
- Hát ez egy madárház.
- Lényeg,hogy csak fa legyen?
- Nem lényeg,hogy csak fa legyen,hanem a formája, állatfigurák,és inkább olyan gondolkodtató alakok,vagy rendszerek, amik megfogják a gyereket,és csupán látványában is megmarad, ahol valamelyik üzemnek védnöksége van óvodával,vagy bármiféle ilyen gyermekintézménnyel kapcsolatban jó lenne,hogyha komolyabban utánanéznének,hogy nemcsak én,de nagyon sok mások kialakitották ezeket a játékokat,és ezeket be kellene,hogy épitsük,és ne álljunk meg azoknál a játékoknál,hanem próbáljunk valahogy esztétikailag is és formailag is többet adni annak a gyereknek.
- Hány darabos ezek játszótér,és milyen méretüek?
- Hát itt olyan hinták is vannak,amire 25 gyerek is fülfér, vagy mérleghinta, libikók, mászók, aztán olyan fa,ami kicsi gyerekeknek csak ilyen kis mászóka,vagy egy krokodil,vagy bármiféle olyan figurák,amik elgondolkodtatják,és azon lehet lemérni,hogy alattuk teljesen sima a föld, annyira ki van játszva, iskolások
- Szeretik,
- Igen, iskolások tornaórán, óvodások naphosszat ott vannak. Épp utánajártam,hogy egy fém glóbusz, ez a mászóka-féle lo ezer forint,és nem sokkal többé lehetne sokkal emberibb játékokat csinálni a gyerekeknek. Az alapja fa,de ebbe lehet

ötvözni kenderkötéltől kezdve bármiféle olyan anyagot, bőrt például, ami kisebb léptékben is olyan játékok,amik nem hasonlíthatók össze a mostani műanyag milliószínű,sőt lehetetlen színű lila-nyáltól kezdve a kék-kutyáig színű játékok tömkelegével.

- Nemcsak játszótereket tervez természetesen,hanem sok mást is, apró használati tárgyaktól elkezdve egészen bútorokig. Min dolhozik most?

- Vendéglőbe csinálok bútorokat, tálalószekrényt, asztalokat, székeket, egyszerű megfogalmazású, tehát színében és formájában emberi jellegű dolgokat, azért is nem csak a palóc vidéknek a mintáit használom fel,vagy a formáit,hanem egészében végigsoron mindent.

- Szövőszék mellett beszélgetünk.Tán nemcsak ezzel is foglalkozik?

- Nem. A feleségem tanulmányozza,és azzal a gondolattal,hogy a majdani lakásba különbözőféle takarókat, falvédőket,bármi-félét szőjjön saját magunknak.

- Murányi László riportját hallották.

Koch Árpád, fafaragó, a Népművészet Ifjú Mestere.

1975-ben a Vas megyei Művelődési és Ifjúsági Központ egy pályázati kiállításra hívta meg a vasi fafaragókat. A zsűri egyik tagja Péterfy László. — Két éve nagy vállalkozásba fogtak, saját alkotóműhelyt kezdtek építeni, 1980. aug. 20-án rendkívüli intenzív munka után elkészült az épület. — Péterfy László szobrászművész bemutatja a vendégeket a stúdiójában. Kötetet kaptak aug. 20-án a „Népművészet Ifjú Mestere" címet, Vajcsák Attila, Egerből és Koch Árpád, Recskről.

Fiatalok órája

1980. aug. 24. Televízió 21.45 | Vörné |.

- A Népmüvészet Ifju Mestere cimmel frissen kitüntetett vendégeink azt hiszem, hogy hivatásként választották azt, azért a kitüntető cimet is kapták. Fiatalemberek vagytok, pályátok elején. Hogy volt merszetek ilyen dologra tenni azéletet? Ez egy kicsit tulzás igy kérdezni talán,de milyenperspektivát láttok ebben? Most nemcsak müvészileg, egzisztenciálisan is, hiszen élni is kell belőle?

- Igen,ez nagyon nehezen alakul ki,nagyon elölről kezdtem, és nagyon sok munka van mögöttem, mindenféleképpen.

- Hány esztendős vagy?

- 27voltam nemrég, és tényleg nagyon sokat dolgoztam, játszótereket, butorokat, mindent, ahogy alakul az ember. Tehát ilyen emberek között alakul, és az előzőekhez abban kapcsolódnék,hogy ennek a mühelynek olyan kisugárzása van valóban, ami itt készült, hogy én is 45o kilométerről, mindenhonnét jönnek el,

- Már a velemi mühelybe,

- Igen, a velemi mühelyre gondolok, igen, és az ebben a nagyon szép,hogy azt a formát, azt a bármiféle gondolatot, az országban, nagyon sokfelé visszük, és próbáljuk meghonositani, és megvalósitani.

- És sikerrel? Mert a kérdés erre vonatkozik.

- Ez a velemi, ez nagyon rendhagyó eset, ugyhogy itt tényleg nagyon összejött, és minden,az egész , sok embernek a munkája.De én abban bizom, és azért, hogy az életemet erre teszem, mondjuk erre a faragásra magam is, hogy nekem is sikerülni fog, és ezt a környezetet, amit ugy érzem idáig nem becsültünk meg, és ezt a kulturát, amit elődeink kemónykisérletező munkával és olyan munkával, amiből tehát élni kellett, meg kellett élni, funkcionálisan terveztek mindent, azt mi nem becsüljük meg. És csak oda kell visszanyulni, nem kell mégegyszermegizzadni azért, hogy ezt miujra megcsináljuk.

- Ritkán van-e érdeklődés a munkád iránt? Hiszen ott élsz.

- Hát igen. Mondhatnám azt, hogy van, mondhatnám azt is, hogy nem. Mert egyedül vagyok , ugy érzem, igen egyedül vagyok. Tehát csak akkor tudtam, akkor éreztem, mikor a velemimunkából hazafele jöttem az uton, és akkor már az autóval jöttünk, akkor egy ilyen embercsoport közül kiszakadni, akkor érzi meg igazán az ember, és utána megy haza egyedül. Ezt megtudnám fogalmazni azoknak az embereknek, azoknak a fiatoloknak az indulásához, akik ugyanott állnak, mint én, tehátegy bizonyos faragási készséggel vagy bármivel rendelkeznk, hogy könnyebbé tudjam tenni ezt az utjukat azáltal, hogy keressék ezeket a kapcsolatokat, keressék az embereket, ésmindent, mindenhonnan tanuljanak. Izoláltan élniebben nem lehet komoly munkát elérni.

KOCH AURÉL

Magyar Nemzet, 1991. aug.9.

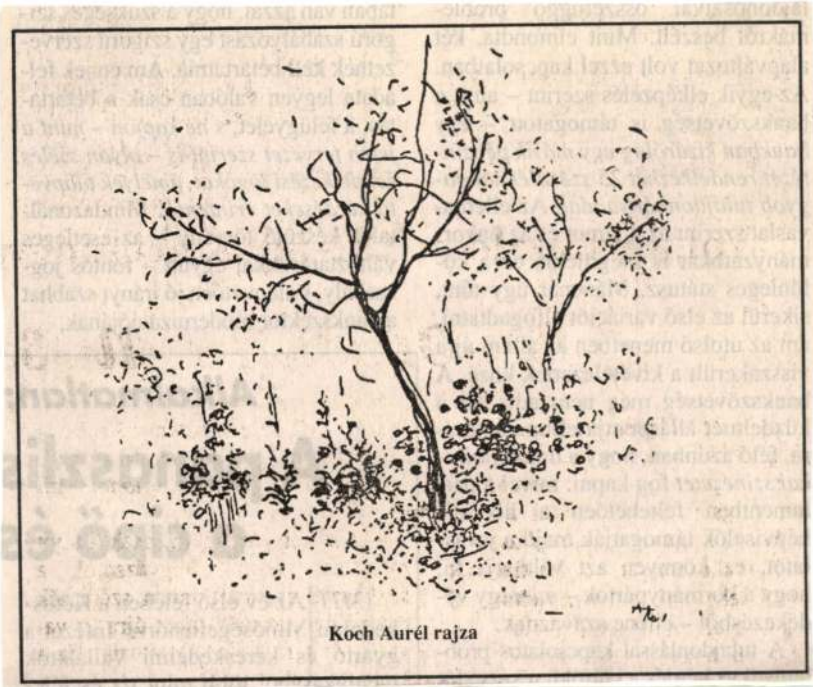

Koch Aurél rajza

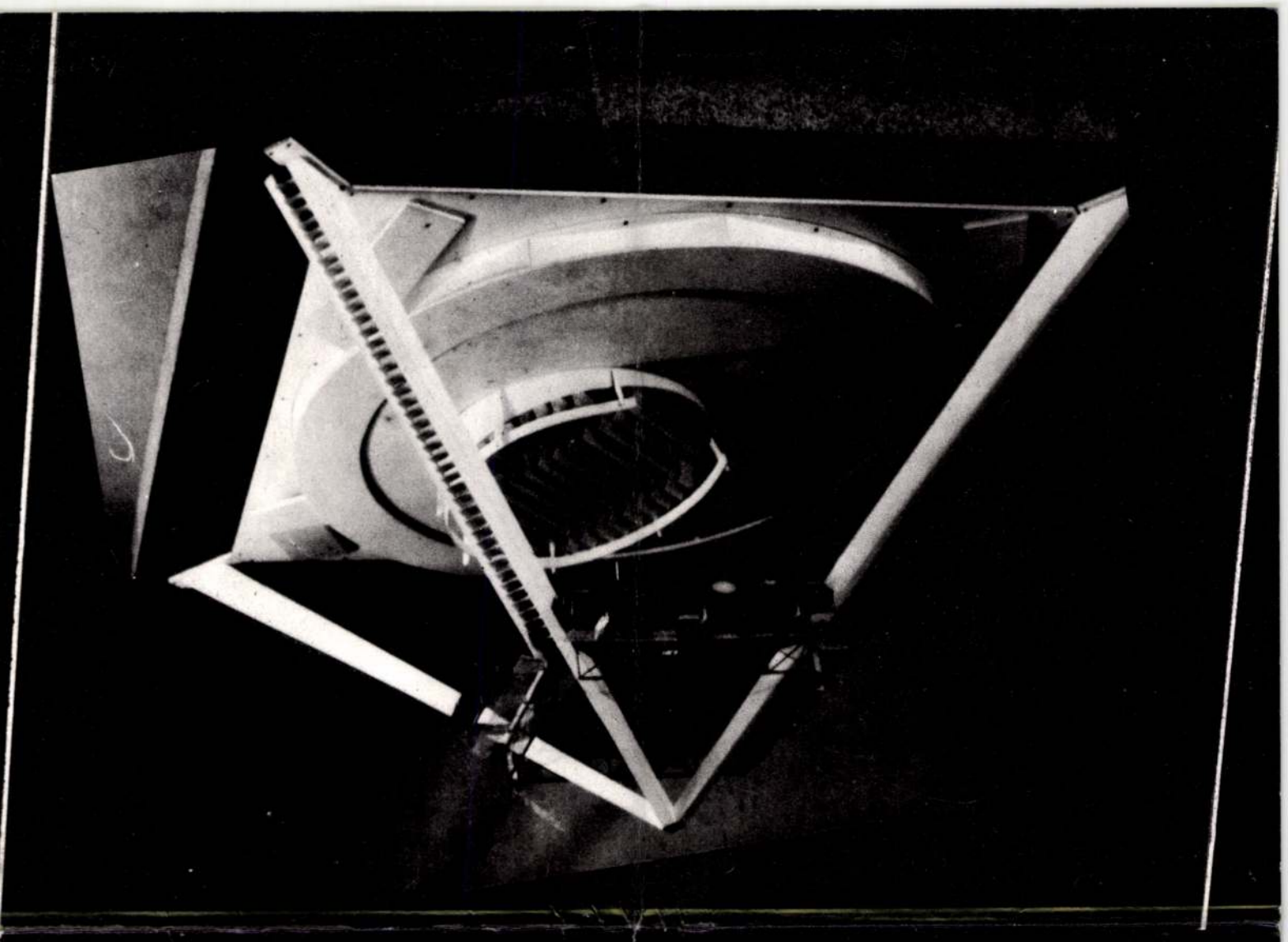

A Vak Bottyán Múzeum tisztelettel meghívja Önt és családját

KOCH AURÉL

díszlettervező és képgrafikus kiállitására

Megnyitja : DR. CENNER MIHÁLY szinháztörténész

1989. július 6 - án 17 órakor

Megtekinthető a Görög templom kiállitóteremben július 30 - ig

Vác Március 15. tér 19.

A XX. századi, forradalomba átcsapó színházi reform nem a színpad oldaláról indult, hanem a közönségéről. Ennek a pólusnak az igénye, világképe, érzelmi — gondolati alapállása változott meg gyökeresen századunkban, s e megváltozott belső tartalom adta a színpadművészetnek az inspirációt s várta követelően a rezonanciát attól a fórumtól, ahova most is azért vándorolnak el a tömegek, hogy egymásbaolvadó lelki közösségben tapasztalják meg a világ sűrített valóságát és igazságát. Csakhogy ezt a közösségi elvét a színház ma már hiába próbálja régi eszközeivel: elkülönített játékterével, mesevilágszerű doboz színpadával, „élő díszleteivel", hamis, festett világával, vagyis illuzionista bűvésztrükkjeivel megadni. Korunk közönsége nem hisz már a „kukucskáló szekrénynek". Saját sorsproblémáit akarja látni, keményen, élesen megfogalmazva s nem esik semmiféle cukros mézeskalács látványok csapdájába.

Külső szemlélő előtt a mai színház tervezőinek és szcenikusainak szerepe a múlthoz képest látszólag csökkent — hiszen az írói gondolatot hordozó színész körül sokszor üres a játéktér, egy-két jelzett díszletdarab adja a környezetet — valójában azonban megnőtt felelősségük. A tervező munkája húzza alá a színpadon elhangzó életigazságot, belső tartalmat; ő az írásjel a színpad által megfogalmazott aforizmákban: aláhúzás, felkiáltójel, s idézőjel, ha tetszik. De mindezen túl ő a látványos összekötő kapocs a néző és a színpad között, a néző saját korának, képzeletének, érzésvilágának a visszatükröződése, amely keretbe foglalja a színpadi hősök cselekvéseit, az író és rendező alkotógondolatait.

KOCH AURÉL azok között a tervezők, színpadművészek között foglal el jelentős helyet, akik teljes mértékben tudják és vállalják a színpadművészet e korszerű feladatait. Kiállításán bemutatott díszlettervei, makettjai, montázsai alapos szakmai felkészültségről, képzőművészeti kultúráról, az új grafika, festészet és architektúra erényeinek eredeti, szellemes, soha sem sablonos, de mértéktartó alkalmazásáról tanúskodnak. Egy-egy konkrét feladat megoldásánál az adott mű mondanivalójától, szellemétől ösztönözve törekszik annak magashőfokú kifejezésére, hatásos, csattanós színpadi eszközök megtalálására. Segítségére van ehhez nagy szín és formakultúrája és biztos térérzéke. Olyan művész, akinél a csapongó fantáziát mindig kontrolálja a mérnöki pontosságú szerkesztési készség és az anyagismeret. Távol áll tőle minden szokatlannak, sőt bizarrnak tűnő formai megoldások és térkompoziciók ellenére a l'art pour l'art, absztrakt eredetieskedés; terveiben mindennek kiemelő jelentősége, legtöbbször szimbolizáló ereje és fontossága van. A helyes tipizálás, szimbolizálás képessége és az anyagban való gondolkodás erénye természetes módon viszik Koch Aurélt a bábjátszás felé, ahol talán a leginkább van szükség e képességekre. A játékos fantáziából született bábszínpadi és bábfilm terveinek időbeli sorrendje azt is mutatja, hogyan válik készítőjük egyre inkább a „lehetetlenség" és az „sűrítés" újszerű művészetének biztos értőjévé és rokonszenves gazdagítójává.

Még egy szembetűnő általános vonás, bármelyik alkotását nézzük: a tiszta és precíz kidolgozás, amely nemcsak a hanyag eleganciájú ösztönösség elvetését, vagyis a tudatosságot jelzi. Ezek az írót, rendezőt, színészt segítő, levegős atmoszférájú színpadképek nem üres képzelődések, de azonnal megvalósítható, anyagba átönthető, pontos méretrajzú műalkotások. Színházi kultúránk bizony jócskán elmaradt attól a korszerű színházeszménytől, amelynek megvalósításán az európai szellem legjobbjai Gordon Craig-től Piscator-ig Chagall-tól Léger-ig, Stanyiszlavszij-tól Meyerhold-ig és Ohlopkov-ig immár egy fél évszázada munkálkodnak...

Szilágyi Dezső dr.
Állami Bábszínház igazgatója
Kossuth-díjas kiváló művész

KOCH Aurél

M. Nemet 1991. július 8.

Koch Aurél: Lilafürdő tájkép

...ág nem akar – de nem is nagyon ...ud – többet fizetni, a költségvetés ...sem járna jól, ha a tévéreklámot meg-...szüntetnék. Egy 1990-es felmérés sze-...int ugyanis a TV és a Rádió együtt ...*kétmilliárd* forinttal kerülne többe az ...államháztartásnak a kieső reklámbe-...vételek következtében.

Az élet ugyan igazolta a médiák ...reklámtevékenységét, de azért az a he-...yes, ha ezt törvény is szabályozza – ...véli az ügyvezető igazgató. Rögtön ...ltal is az Igazságügyi Minisztérium ...*rádió-televízó-törvény*-koncepciójára, ...melynek parlamenti megvitatása je-...enleg is folyik. Ez a törvénykoncep-...ció a közszolgálati intézmények szá-...nára előírja, hogy „a kereskedelmi ...reklámok, hirdetések aránya egy mű-...sorórában nem haladhatja meg a tíz, a

megosztozik. (Magyarországon például a televízió-előfizetőktől befolyt összeg egyhatod részét az MTV átadja az MR-nak.)

S hogy mi lesz a jövő útja? Az Európai Médiakutató Intézet az *Európai Műsorszóró Szervezet* (EBU) felkérésére 1990 végén tanulmányt készített, melyben a rádió fő fejlődési tendenciáját vázolta fel. A 2000-ig szóló előrejelzés szerint a kereskedelmi és a közszolgálati rádiózás a továbbiakban is együtt fog élni – azaz a duális rendszer lesz az uralkodó.

A reklámnak tehát mind a tévében, mind a rádióban van jövője.

Az oldalt írta és szerkesztette:
Durst Judit és Siposs Zoltán

KOCH AUREL

A VÁCI VAK BOTTYÁN MÚZEUM

meghívja Önt

KOCH AURÉL

NDK-ban készült grafikai és díszlettervezői anyagát bemutató

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1973. július 1-én, vasárnap délelőtt 11 órára
a Vak Bottyán Múzeumba

A kiállítás július 1 és 29 között tekinthető meg,
hétfő kivételével naponta 10—12 és 13—17 óra között

800. PV. 73-2134.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 JUL –

TÜKÖR
Budapest

Koch Aurél, festő-grafikusművész

1021

KOCH AURÉL KIÁLLÍTÁSA

A váci születésű Koch Aurél festőművész és grafikus, az NDK képzőművé-
ség tagjának alkotásaiból, kiállítás nyílt az NDK Kulturális és Tájékoztató
jában. A bemutatott több mint 70 mű között akvarellek, kollázsok, rajzok é
képek láthatók.

sz szövet-
Központ-
és díszlet-

1? műemléki rejtvényjáték szelvénye

2

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

1977.VII.13. 21.lo N. Tv 2.

1021

Tv-hiradó 2.

- Szinpadtervek, forgatható nézőtérrel pe plexiből és fából. Diszlettervek. Szinpadképek. Valamennyi Koch Auréi munkája. És a többi is az NDK Centrumban megnyilt kiállitáson. Négy esztendőt az NDK-ban töltött, onnan hallei és thüringiai emlék és kollázs. A hazai ihletö Szentendre. Mi ezeket tartjuk a legsikerültebbek nek. Koch Auról a Magyar Televizió diszlettervezője vegyes techni kával készült rajzai, akvarelljei, diszlettervei julius 28-ig láthatók a budapesti NDK kulturális és Tájékoztatási Központban.

- Időjárásjelentés!

Koch Aurel diszlettervező

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1977 JUL 21

Ludové Noviny

Aurél Koch

4 21. júl 1977

Výstava Auréla Kocha

021

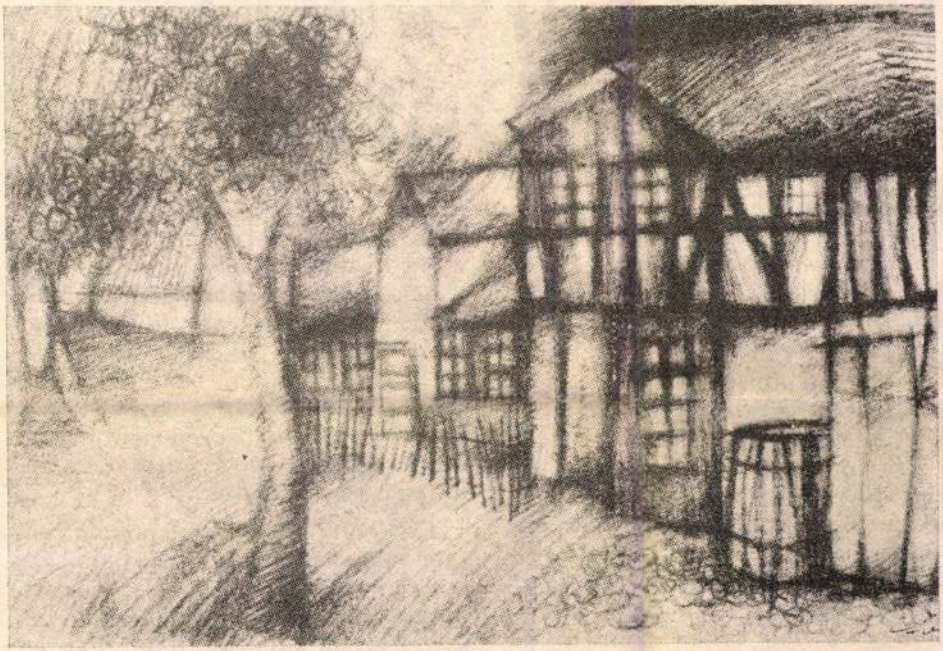

Dvanásteho júla bola slávnostne otvorená výstava umelca maliara-grafika Auréla Kocha v Budapešti v Kultúrnom a informačnom stredisku Nemeckej demokratickej republiky. Aurél Koch je príslušníkom nemeckej národnosti v Maďarsku. Narodil sa v roku 1926 vo Vacove. Výstavu, ktorá bude otvorená do 29. júla, usporiadalo Kultúrne a informačné stredisko NDR spolu s Demokratickým zväzom Nemcov v Maďarsku. — Na obrázku jedna z tvorieb Auréla Kocha

TI POD POĽANOU

püspökhatvanských
rnikov v Detve

odzrkadľovali programy „Piesne moje piesne", „Hudáčikovia", „Medailóny", v rámci ktorých sa na javisko dostali desiatky folklórnych umeleckých skupín, sólistov a hudobníkov.

Vyvrcholením slávností boli nedeľňajšie programy. Predpoludním pred obrovským hľadiskom amfiteátra program súborov zahraničných Slovákov „Sokolia čeľaď" slávnostne otvoril správca Matice slovenskej Štefan Krivuš. Najskôr sa asi 18-tisícovému obecenstvu predstavili tanečníci folklórneho súboru Limbora z New Yorku, po nich tancili chlapci a dievčatá z juhoslovanského Iloku. Veľa potleskov dostali aj tanečníci z poľského Jurgova, slovenský tanečný súbor Nádej z Paríža a druhý umelecký kolektív z juhoslovanských Hložian.

Vo skvelom programe, zostavenom hatvanu. Svojím programovým číslom — Štefanom Lamim spracovanými Priadkami na Mikuláša — na vysokej úrovni reprezentoval naše slovenské národnostné ľudové umenie. Prekrásne piesne a tance, viažúce sa k priadkovým zvykom, a tieto spájajúce vtipné vinše a hry, patrili medzi najúspešnejšie programové čísla celého predstavenia zahraničných Slovákov.

Týždenný pobyt püspökhatvanského súboru popri tomto jeho vystúpení spestrili a obohatili i stretnutia s domácimi a zahraničnými slovenskými súbormi, ďalej oboznamovanie sa s kultúrnymi a historickými pamiatkami slovenských miest a prírodnými krásami Slovenska. Všetci členovia súboru sa vracali zo Slovenska s bohatými umeleckými zážitkami podpolianskych slávností a s nadviazanými mnohými novými

Koch Aurél, festő

□ Az NDK Kulturális és Tájékoztató Centrumában tegnap kiállítás nyílt Koch Aurél festőművész és grafikus munkáiból.

– : □ Az NDK ... 2.

Esti Hírlap, Bp. 1977 júl. 13.

Koch Aurél

Szerepelt a kiállitáson

diszlet- és szinpadtervei

--: Több szászan tekintették meg a IV. váci képzőművészeti kiállitást.

PESTMEGYEI NÉPUJSÁG. 1956. jun. 29.

Koch Amél, díszlettervező

A Gyermekkiukás előadásához tervezte a díszleteket.

(morvay): Pro Kroba

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 nov. 4.

Koch Aurél

A váci születésű Koch Aurél festőművész és grafikus az NDK képzőművészeti szövetség tagja kiállítást rendezett az NDK Kulturalis és Tájékoztató Központjában.

—: Koch Aurél kiállítása.
Tükör, 1977. juli. 24 - 43. oldal.

KOCH AUREL

A VÁCI VAK BOTTYÁN MÚZEUM

meghívja Önt

KOCH AURÉL

NDK-ban készült grafikai és díszlettervezői anyagát bemutató

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1973. július 1-én, vasárnap délelőtt 11 órára
a Vak Bottyán Múzeumba

A kiállítás július 1 és 29 között tekinthető meg,
hétfő kivételével naponta 10—12 és 13—17 óra között

800. PV. 73-2134.

Koch Aurél.

Ötödik alkalommal ad hírt a tudósítás a hajdúszoboszlói képzőművészeti táborról, eseményeiről, az ott folyó munkáról. — A művész munkája szerepel a kiállításon.

Csoltói Gyula: Jegyzetek a hajdúszoboszlói képzőművészeti alkotótáborról. Kiállításokról.
Petőfi Népe, 1983. febr. 2. 5. old.

KOCH AUREL

SZINRŐL SZÓRE

45.a

A hely a dátum alatti utcanévből, a

MTAK Kézirattár Ms 4590/57.

Kézírás.

Zengővárkonyba írt levél.

1. A van Eyck-kötetet FL már 1261.s
   A Fl-nak küldött példány dedikác
2. Ld. 1054/3. il1. 1079/5.
3. FL A jövő nemzedéke c. cikkének
   ban van (Firenze,m Casa Buonarro
   Ms 4555/2o.
4. Tolnay 1939 tavaszán utazott az

MDK

Koch Ella, festöm.

377. Parkrészlet novemberben.

M.Kir. Vall. és Közokt. Min. V.Nemzeti Képzöm.kiáll. Képes Tárgym. Kassa. 1939. 18.l.

MDK

KOCH ELLA

felvidéki festő

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa
29 l.

MDK

Koch ? építőmester

Szkalnitzky ? - ép. m-rel:

Beregnászy Lajos II. em. átmenő told.,
Belv. Kiszó - u. 7. Sebastiani g. sarok.
1864. ömes alapr., mednet.
Gottgeb Antal ellenjegyzete

MDK-A-II-1/1422.

M.D.K.

KOCH . építész

M. kir. egyetemi könyvtár

Szkolnitzkyval

(repr.)

Bp. építményei (Szerk. Rozinay István)

Bp. – Eperjes 1880–1884. 44., 45., 46. t.

MDK

Koch épitőmester

és társa; Skalnicely:

Állatheat óljai és hetseci

1866. ——

MDK-A II -1/2214.

M.D.K.

KOCH építész

1952

Művért. Gerő László: Az építészet a koraeklektikus stilusa 103.

Koch

építész

MDK

Az igazságügyi palota tervezésével 1864-ben Ybl Miklóst bizták meg. A kiegyezés után Szkalnitzky és Koch építészekkel készittetik a megoldási terveket. Irodáikban részt vett a tervezésben Hauszmann Alajos is, de az építkezés elmaradt.

5.e.

1891 nov. 7.-én Hauszmann kap megbizást a tervek elkészitésére.

6.e.

YBL ERVIN: A Magyar Nemzeti Galéria palotája.
Bp. 1960.

Koch, , épitéz M.D.K.

1830 k. a sárospataki vár homlokratál. épiti

Détshy Mihály: A sárospataki vár helyreállitási munkálatai.

Műemlékvédelem, III évf. 1959. 2 sz. 90 l.

Koch

MDK

építész

A Pannónia Szálló melleti üres telken állott a Zitterbarth Mátyás tervei szerint 1837-ben épült régi Nemzeti Szinház. 1870-ben Szkalnitzky és Koch terveiszerint modernizálták. Később négyemeletes bérpalotás építettek köréje. Az egész épülettömböt 1908-ben tüzveszélyessége miatt lebontották. Az 1912 évi pályázatot a régi helyén épitendő uj Nemzeti szinházra Töry Emil és Pogány Móric tervei nyerték el, de a világháboru miatt nem valósult meg.

277.o.

Borsos-Sódor-Zádor: Budapest. Bp. 1959.

Loch

KOCH H.építész

Szkalniczky Antal társaságában megtervezi 1873-ban a Petőfi Sándor utcában a Posta és Távirda épületét. Ezt Szkalniczky kivitelezi. 248.old

TÖRÖK LÁSZLÓ: A szegedi eklektika 227.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, 1. Szeged, 1966

MDK

Koch és Szkalnitzky

Bmk. 86.

MDK

Koch és Szkalnitzky

Országh 213, 231, 232.l.

Koch

épitest

ivod

2

Vachon 29.8

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő- és
könyvkiadó r. t.
Bp. V., Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-837.

Koch

Leib IV, 13, 73

9644. G. Heiss.
Meghalt Augsburgban 1740-ben 54éves Korában.

III. Károly

~~Szobrának megkoronázása.~~

Az oszlopcsarnok közepére helyezett ~~felállitott~~ talapzaton, melyet monogramm és a sarkokon két sas diszit, látjuk III. Károlynak mellszobrát, mely őt szembe nézve s parokával ábrázolja. ~~A szobor~~ Mellette az ellenséget letipró allegoricus alakok állnak akik ~~s a király feje~~ fölé koronát tartanak. Fölül ~~a felhőkön~~ az Nemtő térdel jogarrales fénylő szem ragyog, ~~mely~~ ez utóbbi sugaraival az oszlopok között elhelyezett ~~hét-hét~~ előd ok szobrát világitja meg. Legfölül pedig mondatszalag lebeg e szavakkal: „Domus Justorum permanebit. Prov. 12. V. 7." Felirata alól balra: „Pet. Schubert v. Ehrenberg del. Vien.", jobbra „Gottlieb Heiss sculps. Aug. Vind."

778

Feketemodor, méretei a ~~rl.~~ rézlapnak 42.1:28 cm. — Ly lebt. 4,85. — Atrétetett

Koch

l.

Lykanemzromantika

82,230.l.

DOHÁNY KISÁRUS
SAJÓSZENTPÉTER

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi utca 36

Koch

1.

LykaMagyműI800-50

81, 304, 338, 390,
461 c.

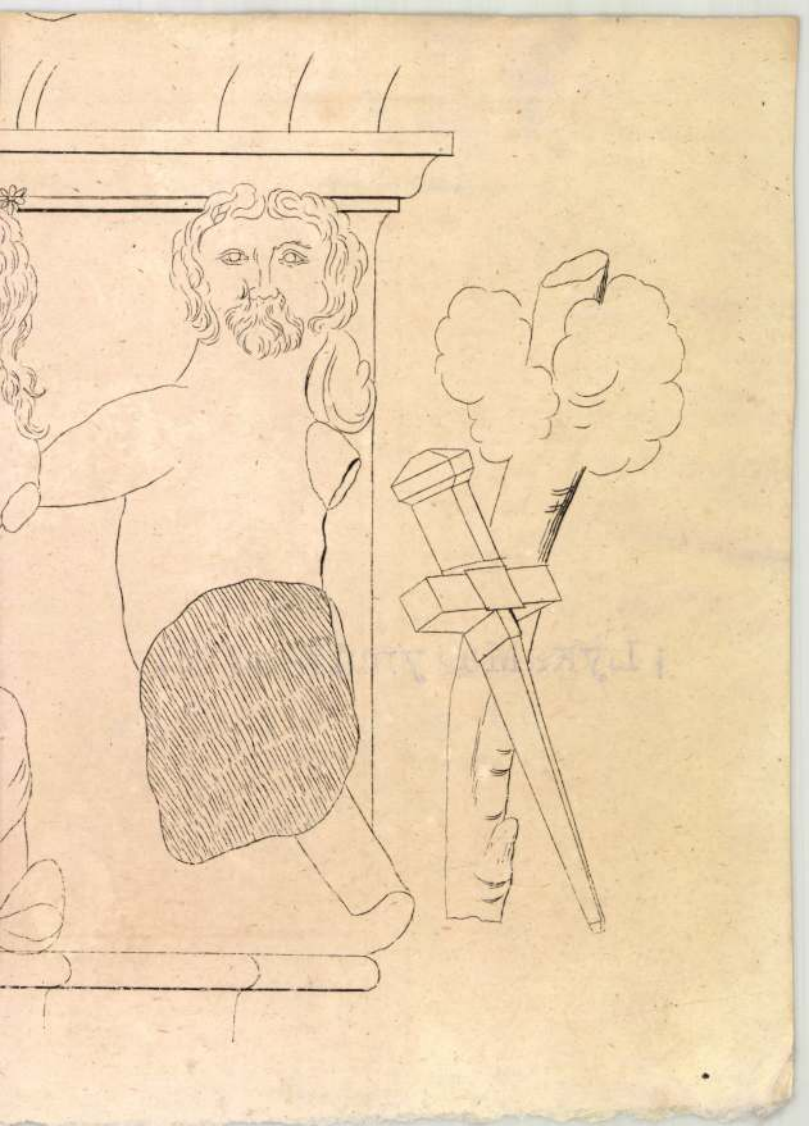

Koch

bécsi épitész 1830 előtt.

lásd

Bier Kass Ho

70. l.

K o c h

építész

Lechner Jenő dr.: Amig Pest-Budából Budapest lett. Az Ujság.1925. febr.15.

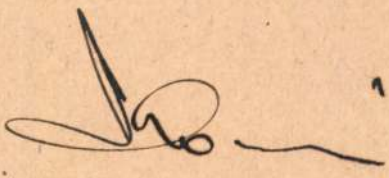

Koch

pesti építész

ivod

Nefelejts. 1867. 243. l.

(Az akadémia-épület földiszítése.)

fenti vett

részt benne

Szkalniczkyvel

együtt

T.

Europa Film-, könyv-,
Septerjeszto" és Könyvkiadó R. D.

Budapest

V., Rothemare-u 12

III. 2

Koch épitész

1844-től épitette a
fehérvárcsurgói gr.
Károlyi Kastélyt-

Doc Bakony

43. l.

éből jobbra kanyarodva út vezet a
ort lombos ~~koronája~~ és balról egy ház
nentén mezei virágok és buzaföl-
láthatók ~~[illegible]~~ Az égbolt köny-
ise alól balta: „Baditz".

·1: 42 cm.
ipis 3án kelt 31153 sz. rendelettel (228/99),
ár elszámoltatott 1899. V. 18-án (250/99)
ornásulvették 1899. VIII. 25-én 12993 szvsz.

ii fiáma 454/99.

633 a. leirattal kiadatott a pétervári
ra (573/99), hozzáan 1900. IV. 9-én
).

Vid. Muz.

MDK

Koch és Szkalnitzky

1870-ben átalakitották és megnagyobbitották
a Zitterbarth-féle Pesti Nemzeti Szinházat
/Szkalnitzky és Kocs/

Bpmüsz 164 l.

MDK

Koch épitész

1868-ban Szkalnitzky és Koch épitészeket Horváth Boldizsár igazságügyi miniszter megbizta, hogy a régi kuria épületének helyén igazságügyi palotát tervezzenek. A tervek el is készültek, de az épitès elmaradt.

Hauszmann Alajos: A bpesti igazságügyi palota.

MMÉKözl. 1897. 56-68.l.Képekkel.

MDK

Koch

A gróf Károlyi-palotából muzeummá átalakitott épület belső diszitését tervezte.

Cikk: Budapest szfőv.képtára.

Képzőművészet, 1933. 227-228.lap

MDK

Koch és Szkalniczky

1867-ben Szkalniczky és Koch tervet készitettek a bpesti Deák-téri ev. templom átalakitására, de a szerényebb és olcsóbb tervet, Benkó Károlyét fogadták el kivitelre.

Győri A.dr,: Evangélikus templommüvészet Budapesten. Bpest. 1935. 19.l.

MDK

Koch és Skalnitzky

Az egyetemi könyvtár palotája.
Az épitési ipar. 188o. 159.l.

MDK

Koch és Skalniczky

épitették a koronázás alkalmával a király-dombot

Vasárnapi Ujság 1867. 299.l.

MDK

Koch és Skalnitzky

tervezték az alábbi épületet

T.L.: A "Hungaria" szálloda Pesten. Vas. Ujs. 1871. 319-320.l. Képekkel.

MDK

Koch épitőművész

A fővárosban páratlanul szép és előkelő művéket létesített a már városi értelemben szabályozott utcákban.

Jakab Dezső: Láng Adolf élete és művei.

Épitő Ipar - Épitő Művészet,1917.máj.20.
1[illegible].lap

M.D.K.

Koch

"Önarckép" cimmel kép, amelyet a lap "Tehetségavatás" c. megjelent felhivásra küldött be a művész Herman Lipót ajánlásával.
Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1932. szept. 25.-okt. 1.
XXII. évf. 4o. sz. 87. lap.

Koch és Szkalniczky M.D.K.

Az Andrássy ut egyik épitője

preisich Gábor: Bp. városépitésnek története

a kiegyezéstől a Tanácsköztársaságig Bp. 1964

I. mell

osztrákok a piemontiakkal és angolokkal szövetkezve 1746-ban a szigetet megtámadták s az erődöt is elfoglalták. A kis váracs jelenleg félig rom, s aligha lesz többé ellenség, ki azt elfoglalni érdemesnek tarthatná. A sziget a rajta levő „Grand Jardin“ (nagy kert) kivételével ismét franczia államtulajdon.

A sötét fenyőerdőn, mely a kis várat körülveszi, a sziget egy kis öblöhez kanyargó ösvény visz keresztül. E keskeny gyalog ösvény szintén szerepel ama népmondák egyikében, a melyek a hires „Vasálarczos“-ról (Masque de Fer) a sziget lakói közt ma is ajkról ajkra járnak. Mert megjegyzendő, hogy sz. Margit szigete már a régi korban is gyakran szolgált egyik-másik államfogolynak kényszerlakásul. De legnagyobb hirü és legtitokszerübb lakója még eddig az ugynevezett „Vasálarcz“ volt, kiről az emlitettük népmonda következőleg hangzik: Egy halász a parton ezüst tányért talált, melyen valami be volt karczolva. Mint lelkiismeretes ember, a lelt tárgyat rögtön átadta Cinqmars akkori kormányzónak. Ez kérdezte tőle, hogy tudja-e, mi van a tányérba vésve? „Nem,“ — felelé a halász — „olvasni nem tudok.“ — „Akkor távozzál,“ — mondá neki Cinqmars — „és adj hálát istennek tudatlanságodért.“ A tányérba állitólag ez volt vésve: „Én Bourbon Lajos, Vermandois grófja és XIV. Lajos fivére vagyok.“ De a név, melyet a néprege a titokszerü fogolynak tulajdonit, nem illette őt meg; hogy tulajdonképen ki lehetett, a legszorgosabb kutatásoknak sem sikerült a levéltárakból kiböngészni. A két szoba, melyben a „Vasálarcz“ hét éven át lakott, nem mondható tulságosan erősnek. Ha a butorok, melyeket ma is mutogatnak, valóban a régiek, akkor a fogolynak aligha meg volt engedve az a nagy fényüzés, melyről a monda emlékezik, mert azok csupán egyszerü, közönséges menynyezetes ágyból s pár székből és asztalból állanak.

A „Vasálarcz“ után még lakott egy hires fogoly a szigetke várában, t. i. Broglie Móricz herczeg, Gent püspöke, kinek tulságba vitt vallásos fanatizmusa I. Napoleonnak s később a hollandi kormánynak igen alkalmatlanná kezdett lenni. Névtelenül pihennek itt azok az algieri arab foglyok, kiket Lajos Fülöp telepitett ide s kikre egy kis mecset és temetőkert emlékeztet. Ujabb visszaemlékezések csiráját ültette most el a szigeten Bazaine sorsa, kiről a történelem bizonyára több határozottsággal fog itélhetni, mint nagy hirü elődéről, ki e kis várban mindig vasálarczot viselt s később a párisi Bastille-ban végezte be titokszerü életét.

A tenger szinének sülyedése.

A külföldi tudományos irodalom terén élénk vita foly a geologia egyik kérdésének szellőztetése körül, mely fogalmainkat a szárazföld keletkezéséről és jelenlegi állapotáról tökéletesen ellenkezőre változtatni igyekszik. A tárgy oly érdekes és fontos, hogy nem késünk azt röviden olvasóinkkal is megismertetni.

Cuvier hires franczia természetbuvár abban a nézetben volt, hogy a tenger szine földünkön folytonosan apad, mig Lyell jelenleg is élő angol geolog a tenger szine állandóságát vitatja világhirü művében „A geologia elvei“-ben. És azt tartja, hogy a hegyeket a vulkanikus erő emelte a tenger és a föld szine fölé. Legujabban Le Roy Mabille védelmére kelt honfitársának és Lyell nézeteit nagy elmeéllel és valószinüséggel bonczolgatja s talán mondhatnók, czáfolja meg.

Lyell Chili esetét hozza föl állitásainak igazolására. Chiliben ugyanis az 1835. év febr. 20-án földrengés következtében a tenger mintegy negyedfél lábat sülyedt, ugy hogy dagály idejében is a parton holt csigákat és kagylókat lehetett látni. De ezen viszonyos különbség a föld és tenger szine között lassanként kevesbedett és április közepén a tenger már csak egy láb és tizenegy hüvelykre állt rendes vizállása alatt. Lyell ebből a part gyors emelkedésére következtet a földrengés következtében. Mabille azonban ép az ellenkezőben s talán helyesen keresi a dolog nyitját. Ugyanis a föld belsejében a vulkanikus erő következtében barlangok, irtóztató üregek képződnek; földrengéskor a föld kérege megrepedez és a viz az örvényekbe óriási sebességgel fut be és tölti ki azokat, innét a tenger gyors apadása Chili partjainál. De ez megmagyarázza azt is, hogy mi az oka annak, hogy néhány hónap mulva a viz már ujra meglehetős magasan állt, ugyanis az elsülyedt viz helyébe a szomszéd tengerekből más viz futott, mindaddig, mig az egyensuly helyre nem állott, azonban a tenger ma sem érte el azt a fokot, hol a földrengés előtt volt. Ellenkezőleg, ha Lyell nézetét fogadjuk el, lehetetlen kimagyaráznunk, az egész óriási hegyláncznak fölemelkedését negyedfél lábnyi magasságra néhány nap alatt, majd ismét viszszasülyedését idő multával. A vulkanikus erőnek vagy egész Amerikát kellett volna egyszerre fölemelnie oly magasra, a mi képtelenség, vagy pedig ha csak egy részét emelte, az emelt résznek a nyugvásban maradottól el kellett volna szakadnia, a szakadás helyén óriási hasadékoknak, örvényeknek képződniök, mivel pedig ez mind nem történt, emelkedés sem állhatott elő. Hanem igen is lehetséges, sőt mondhatnók, való, hogy a tenger sülyedt, a mi végeredményben mivel a föld megmaradt helyén, ugy tünt föl, mintha a föld emelkedett volna. A léghajós is ugy látja, mintha a föld távoznék tőle s nem ő attól, a gőzkocsin azt képzeljük, hogy a vidék fut el mellettünk.

De ha a föld szine emelkednék, a tenger szine pedig állandó maradna, akkor egy kihülésben levő szilárd testnek (milyen a föld) térfogata növekednék, a mi hasonlólag lehetetlen. Mert hisz minden iskolás gyermek tudja, hogy a hideg a szilárd testeket összehuzza, mig a meleg kiterjeszti.

Fogadjuk el egy pillanatra, hogy a vulkanikus erő képes volna ily hegyláncot több lábnyira fölemelni, nyilván való, hogy a föld belsejében óriási barlangnak kellene képződnie, mely a hasadékokon, repedéseken keresztül idővel vizzel telne meg, s igy végelemben a tenger szine még sem maradna állandó. S mivel a tengerek vesztenek magasságban és kiterjedésben, kell hogy nyerjenek mélységben. Ebből értelmezhető az is, hogy magas partok mellett, miért van rendszerint igen mély tenger.

A partok pedig sülyednek, vagy megmaradnak (de semmiesetre sem emelkednek), a szerint a milyen képződésük, anyaguk. Igy a lágy anyagu partok a földrengésnél a habokba merülnek, mint ez az Indus torkolatánál történt 1819—1845-ben. Mig a sziklás partok nem változnak a földrengés következtében semmit, hanem a tenger fut be ilyenkor az örvényekbe és ez okozza azt a csalódást, hogy a föld mintegy kimagasodni látszik.

Mabille szerint Skandinavia félszigete, melyről a geologok azt állitják, hogy északi része folyton emelkedik, nem változtatja helyét, hanem a tenger fogy körülötte. Mig a déli része, mely puha és lágy alkotásu, csakugyan sülyed.

A vulkanikus lökéseknek ki nem tett országokban ugyanezek a hatások állnak elő, azonban az ok különböző, és ezen ok a vizek munkája. Ha a föld alatti képződések nem szilárdak, mint Hollandiában, Grönland nyugati részén, vagy mint majdnem minden nagy folyam torkolatánál, nevezetesen a Rajnánál, Pónál, Gangesnél, Mississippinél, a partok lassan sülyednek és észrevétlenül a tenger szine alá szállnak. De ha a képződmények igen kemény sziklákból állnak, mint Norvégiában, a partok ellenállnak a vizek munkájának és a tengert lassan visszahuzódni látják lábaiktól.

És igy nem a hegyek folytonos kiemelkedéséből keletkezett földünk mai alakzata, hanem a tenger folytonos sülyedéséből. A vulkanikus erő kitör, barlangok támadnak és ezek a nehézkedő erő következtében vizzel megtelnek. A legmagasabb hegyek oldalán, sőt némelyek tetején is találunk állati és növényi maradványokra. A föld fölülete kezdetben teljesen gömb alaku volt. A vizben mielőtt még állati és növényi élet fejlődhetett volna, ferde, lejtős zátonyok képződtek, a mint a viz idővel sülyedt, ezek a fölszinre jutottak, és igy képződtek jelenlegi hegyeink, valamint földünknek igen véletlen, minden összefüggést szabályszerüséget nélkülöző alakja. Az örvényekbe sülyedt viznek a többi segélyére jött, és igy folytonosan kiegyenlitődött a viztükör, azonban folyvást alább és alább szállt. Eszerint Cuvier ama nézete is megfejtést talál, hogy a föld egyik fele száraz föld volt, a másik pedig tenger, a mennyiben a zátonyokból lett lassanként a száraz föld, a száraz földből pedig tenger. A tenger eme folytonos ide-oda vándorlása mellett nem csodálkozhatunk azon, hogy Páris medenczéjét kétszer, Bécsét pedig háromszor boritotta sósviz.

A Nilus napjainkban nem nyujt Egyptomnak sem annyi vizet, sem oly termékenységet, mint a Pharaók idejében; annyi pedig bizonyos, hogy eme kevesbedésnek nem oka az erdők kiirtása, mint ez Európára nézve áll. Közép-Afrika lakói még korántsem annyira barátjai a földmivelésnek, hogy azokat termőfölddé változtatnák. E kevesbedést tehát nem lehet másnak tulajdonitani, mint a kevésbbé gazdag esőzésnek, és az esőzés eme kevesbedését pedig ama medenczék felületének kisebbedésében kell keresnünk, melyekből a légkör táplálkozik, vagyis a tengerek és tavak apadásában.

Másik oka pedig a vizszin kevesbedésének, hogy a hó és jég a sarki vidékeken összehalmozódik. Annyi bizonyos, hogy eme viz, mely többé föl nem olvad, légkörünkre nézve egyszer s mindenkorra elveszett, ép ugy mint az a forró viz, mely a lávával küzködik e pillanatban földünk belsejében, és hogy nem teszi meg többé örökös utját a földről az aetheri vidékekbe és onnét a földgömb különböző részeibe. A Mars ép ily módon veszitette el a csillagászok szerint vizét és légköre legnagyobb részét; a szilárd gyürü elnyelte azt. A viz saját sulyánál fogva a föld központja felé törekszik, s igy lassanként a fölszinről eltün a belsőbe. Ugyan igy vagyunk a holddal. Ezek kisebbek, mint a föld, tehát itt a viz hamarabb megtette utját a középpontig. A szárazság itt tökéletes. A Venusnak ellenben van tengere és elég nagy légköre, az ok igen közel fekszik, vagyanis ennek nagysága majdnem ugyan olyan, mint a földé.

Kvassay Jenő.

Jellemrajzok.

E czim alatt ad Pulszky Ferencz a „Budapesti Szemle“ idei első füzetében két igen érdekes czikket. Egyik Széchenyiről, a másik gróf Dessewffy Aurélról és társairól szól. Vázlat mind a kettő, s nem is akar egyéb lenni, mert — kivált Széchenyiről, annyi iratott már, s mind a két tárgy oly bő, hogy nehány lapon kimeritő s részletes élet- és jellemrajzot sem várni, sem adni akarni nem juthat eszébe senkinek.

A politikai történetünkben oly nevezetes szerepet játszott két vezérférfi személyes jellemzésén kivül fölötte érdekesek a Pulszky rajzaiban azok a vonások, a melyekkel a jelen század első felének társadalmi és közéletet irja le. E vonásokból akarunk nehányat, érdekességökért — s ismertetés gyanánt is — összeállitani.

Széchenyi, reformatori működését, részben talán egy ösztön suggalatára is, az akadémia alapitásával megkezdvén, attól kezdve tervszerüen járt el s oda czélzott, hogy Pestet országos és nemzeti központtá tegye.

„Széchenyi — irja Pulszky — a ki harminczhatodik évéig ismeretlen maradt, egyszerre kivivta a nagy hazafi nevét s befolyását. Ez uj állását minél elébb föl kezdte használni terveinek kivitelére. Az arisztokráczia t, mely Bécsben élt s a közdolgokkal nem gondolt, le kellett csalnia Pestre, de akkor lakhatóvá kellett tennie Pestet. Ez volt második nagy eszméje, melyhez egész életén keresztül szivósan ragaszkodott, még akkor is, midőn első eszméjéről lemondott, hogy az országot az arisztokráczia által megujitja, s önmagában többet bizott, mint osztályában. Föladatát ismét angol módon kezdte megoldani akkor, midőn a nemzet müveltjei a franczia irány felé hajoltak s inkább általános elvek mellett hevültek föl. Nem terrorizálta tehát mágnásainkat, nem szidta magyartalanságukat, sem absentizmusukat, de kieszközölte a legfelsőbb engedelmet, hogy Pesten, az angol klubbok mintájára, kaszinót alapitson, kényelmes butorral, válogatott könyvtárral, számos külföldi lappal, jó asztallal s pinczével s a társas élet minden kényelmével, hogy legyen hely, hol a fővárosi közönség müvelt formák közt találkozhassék s az arisz-

Vas. Ujs. 1874

sidente (elnök) zsebkendőjével intett és ez volt a jel a verseny megkezdésére.

„A czirkusban ekkor még a portugal társaságnak csupán egyetlen tagja volt látható, José Bó, kit rendkivüli ügyessége és gyorsasága miatt tigris névvel tiszteltek meg. Ott állt fegyvertelenül pár lépésnyire a chiquero ajtajától — igy nevezik Andaluziában azt a szük helyiséget, a hol a bikákat a verseny előtt fogva szokták tartani. A harsonák első hangjaira egyik rejtek ajtaja hirtelen föltárult s a dühös állat vágtatva rontott elő a térre, de észre vévén ellenfelét, ki mozdulatlanul állt előtte, hirtelen megállott, s miután első lábaival egész porfelleget vert föl, fejét lehorgasztotta s dühösen José Bó-ra rohant. A programm szerint Josénak be kellett várni a bikát s azután annak első és hátulsó lábai között villámgyorsan átsiklani. Nem tudnók hirtelenében kimagyarázni, hogy miként történhetett az, oly hihetetlenül gyorsak voltak a tigris mozdulatai, de annyi ta gadhatatlan, hogy egy percz alatt mint a nyil, már a háta mögött volt a dühös állatnak, mely látva, hogy hatalmas öklelése csupán az üres levegőben veszett el, szörnyen megijedve, torka szakadtából bömbölni kezdett.

„A küzdtér tulsó felén don Joaquin de los Santos, a caballero en plaza ült nyergében leirhatatlan hidegvérrel nézve az eseményeket; kezében rejoncillo-t, azaz: könnyü, törékeny fából készült lándzsát tartott, mely a legkisebb rázkódásra szilagba törik s csupán arra való, hogy az állatot szurkálja, ingerelje, a nélkül, hogy megsebesitené. A bika feléje törvén, don Joaquin de los Santos keményen az orrára koppantott rejoncillo-jával, ugy hogy ez a falándzsa darabokba hullt szét; a neki bőszült bika meg akarván magát boszulni, rá rohant, de a caballero, kinek lova igen ügyesen be volt tanitva, egy merész ugrással kikerülte rohamát s elvágtatott uj rejoncillóért, melyet még vagy 3—4 mással együtt szintén eltört a bika hátán, oly ügyesen, hogy a bika egyszer sem érhette el őt. Azután a néző közönség hatalmas helyeslése és tapsai közt szép csendesen visszavonult.

„Alig távozott el a küzdhomokról a caballero en plaza, midőn a czirkusba nyolcz pormozdulatlanul tartották azt, de a hely elnökének jeladására ismét szabadon bocsátották.“

Ezután Davillier hosszasan irja le a bikaviadal egész menetét, melyet olvasóink lapunk régibb folyamaiból ismerhetnek. A bikákat sokáig boszantják és kinozzák még, mielőtt a banderillero a szegény állatnak a kegyetlen döfést megadja. A Davillier által leirt portugal czirkustársaságban két hires torera (bikaviadornő) is volt, Maria-Rosa Carmona, kit la intrepida Portuguesa-nak, a rettenthetetlen portugalnőnek neveztek és Teresa Bolsi, ki a három bika közül az utolsót saját kezével ölte meg. Nem a legnőiesebb foglalkozás!

Ez izgató, kegyetlen mulatságot, mely részint a bikaviadorokra nézve jár életveszélylyel, részint pedig a legrutabb állatkinzáson alapszik, az egész művelt világ rég elitélte már s nagy ideje volna, hogy a spanyol nép maga is megértené czivilizált korunk intő szózatát s fölhagyna e középkori barbar szokással.

Sámi Lajos.

Bazaine számüzetési helye.

A Földközi-tengernek Francziaországhoz tartozó részlete Cannes közelében két kis öblöt képez, melyek közül az egyik Napoule, a másik Antibes városka után van elnevezve és egymástól a Croisette-fok választja el őket. E fok előtt két hosszukás keskeny sziklasziget terül el, melyeket a régiek együttesen Lérin szigeteknek neveztek, valószinüleg a kelták Lero nevü istenéről. A keresztyén korban mindkét szigetnek szent nevet adtak és a kisebbiket sz. Honoratus, a nagyobbikat sz. Margit szigetének nevezték el.

A két szigetet csak $1^1/_2$ kilométernyi szélességü tengerszoros választja el a parttól, melyen a gyógyfürdőiről hires Cannes városka terül el pompás narancs- és czitromberkeivel, olaj- és szőlőfakertjeivel. Szent Margit szigetén, melyet hajdan Leronak neveztek, a hasonnevü kelta regehősnek, vagy félistennek fényes temploma volt. Azonkivül Plinius egy Vergoanum nevü várost is emlit, mely e szigeten feküdött volna, de a mely a római természettudós és iró idejében már el volt enyészve a föld szinéről. A rómaiak később a szigeten hajóhaduk számára fegyvertárt alapitottak, de a nemsokára bekövetkezett népvándorlás annak is elsöpörte minden nyomát.

Az erőd, mely most Bazaine-nek börtönül szolgál, a sziget északi partján emelkedik a Croisette-fokkal átellenben és a száraz földhöz oly közel, hogy erkélyéről Cannes házainak ablakait kényelmesen meg lehet számlálni. A kis vár a középkor kezdetén zárda volt, melynek 699-ben több mint 3700 lakója volt, kik az ájtatoskodó életnél sokkal többre becsülték a társas élvezeteket és mulatságokat, ugy hogy később nem a legjobb hirben állottak. Többször megtörtént, hogy a jókedvü páterek ledobván magukról a barátcsuhát, sisakot és paizsot kötöttek föl, hajóra szálltak és kegyetlen harczokat vivtak a betolakodó szaraczénok ellen. Majdnem 1000 évvel később a sziget Richelieu bibornok kezére jutott, ki azt királya nevében elfoglalta és a harczias pátereket elűzte. Vauban a zárdát megerődítette, de az

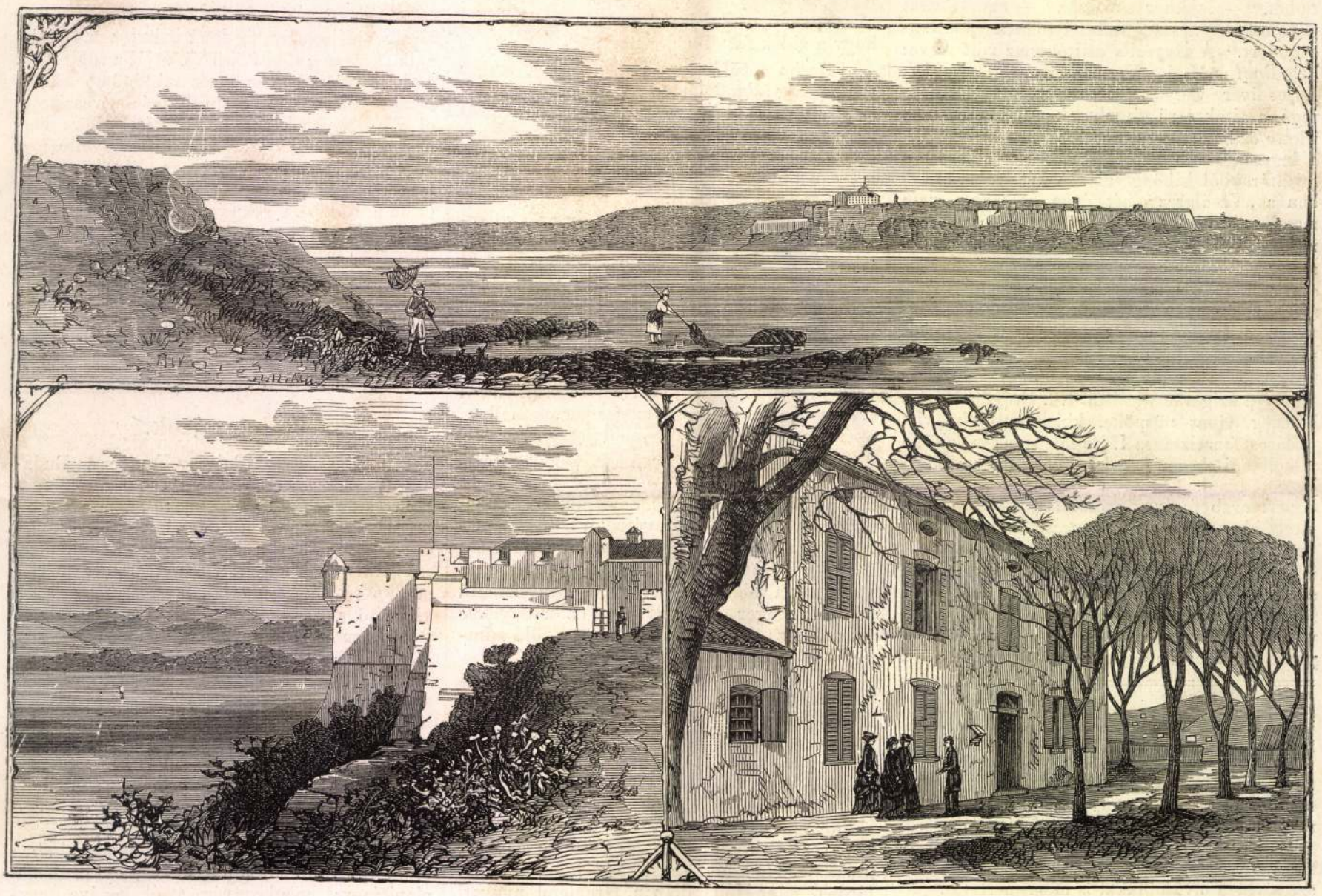

Szent-Margit sziget és erőd.

Az arab foglyok börtöne. Bazaine fogháza.

tokráczia megismerkedhessék az intelligencziával. Ugyanez irányban hozta be a lóversenyt, hogy a sportvilágot Pesthez szoktassa. Később be is választatta magát a zártkörü, önmagukat kiegészitő százasok közé, kik akkor, mint kültanács, a pesti polgárságot képviselték. Bizott állásában, szivósságában s lelki erejében, hogy nemcsak a nyárspolgári korlátoltságot legyőzni s a német patricius háziurakat magasabb lelkesedésre buzditja, de egyszersmind kitágitja József főherczeg jóakaró, de e részben némileg szük nézeteit. A nádor szerette a serdülő várost, de soha nem álmodta meg jelenlegi nagyságát; hogy Budapest világvárossá, elsőrangu kereskedelmi piaczczá emelkedhessék, azt soha sem hitte. Némán folyt le a budai vár ablakai alatt a széles Duna, olykorolykor leúszott a Vágról nehány fával rakott tót talp s alulról fölfelé iszonyu ostorpattogtatással vonta a dohány- s gabnahajókat a kicsigázott lovak hosszu sora. Mint buzavásár Moson is nevezetesebb volt Pestnél, a kereskedés pangott, nagyobb részt görögök és németek kezében, az országgyülés Pozsonyban székelt időről időre, Budán, a várban, csak a helytartótanács s a magyar kamara székelt, melyek a bécsi kanczellária tól s birodalmi kamarától kapták parancsolataikat, Pesten a kuria. Ily körülmények közt az ősz nádor csinos provinciális várost akart alkotni Pestből, olyat, mint Karlsruhe vagy Mannheim, s azért széles egyenes utczákat tervezett, két-, vagy kivételesen háromemeletü házakkal, könnyü, kellemes stilben, olyakat, minő a mostani földhitelintézet, az akkori Marczibányi-ház, mely sokáig Pest legszebb házának tartatott. Pollák, ki a muzeumot, Hild, ki a Lloydot s a bécsi Koch, ki a Károlyi-palotát épittette, fogták föl legjobban a nádor eszméit; nagyszerü épület megrontotta volna a harmoniát. Széchenyi ellenben történelmi előrelátással szemlélte Budapest páratlan fekvésének jövőjét s tisztán látta, hogy a tér, mely a Margit- és Csepelszigetek közt elterül, egykor az alsó Dunavölgy kereskedésének gyülhelye s raktára lesz. Magasra szállt phantáziája a várt, a szigetet, a rónát egy gyönyörü egészbe foglalta össze, villákkal a hegység oldalán s a Duna mentében föl egész Visegrádig. De annyi nehézség állott utjában! Hány előitélet, mily vastag otromboság. S ő el nem csüggedett, éveken keresztül kapaczitálgatta a patricius nyárspolgárokat, kik sérthetetlen elvnek hitték, hogy zöld gyep és lombos fasor nem való a térekre és utczákra, hisz ez faluvá változtatná a várost. Mennyi szóba s időbe került csak az is, hogy a mostani Erzsébettérről elvitessenek a vásári sátrak! Széchenyi nagy lökést adott a pesti kereskedésnek azáltal, hogy a jelenlegi olyannyira szidalmazott Duna-gőzhajótársaság élére állott, mely elébb csak Bécset, nemsokára Konstantinápolyt, Trapezuntot s Smyrnát hozta összeköttetésbe Pesttel, s az ó-budai szigetre telepitette nagyszerü hajógyárát.“

Még ennél is koraibb idő társadalmi viszonyaiba hagy pillantanunk a Dessewffy Aurél jellemrajzának bevezetése, mely e korán elhunyt nagy tehetségü publiczista s államférfi neveltetését az atyai háznál s az akkori társadalmi környezetet élénken ecseteli.

„Hazánkban“ — irja Pulszky — „e század első négy tizedében a társas élet sokkal jelentékenyebben viselte magán a középkori feudalis szinezetet, mint most. A polgárságnak nem volt semmi befolyása a közéletre, országgyülésen szava nem vétetett tekintetbe, a megyével nem volt semmi összeköttetésben, a városi ügyeket a polgárság befolyásán kivül élethossziglan választott tanács intézte el a magát kiegészitő kültanács ellenőrizete alatt. A városi birtokosok s iparosok tehát közdolgokkal nem gondoltak, azon voltak, hogy szük körükben megélhessenek s gyarapodhassanak, a nemesi körökbe alig jutottak, mert ott a polgári elemet csak a honoraczior, azaz: a prókátor s az orvos képviselte. A nemesség nagyobbrészt falun élt, gazdálkodott igy amugy, bejárt a városba gyülésre, törvényszékekre, vásárra s bálokra, sokat vesződött pereivel, virtualitásaival s választásokkal, lenézett minden tudományt, kivévén a jus patriumot, szerette az anekdotákat, a kártyát, a vendégségeket, beszélgetett gazdaságáról s megyei viszonyokról, ritkán országos dolgokról, hiszen ujság csak kétszer hetenként járt házához, ha ugyan járatta, mert abban Magyarországról, sőt az országgyülésről is egy árva szót sem talált, csak külföldi viszonyokról a legszárazabb tudósitást. Néhány házba azonban járt az „Augsburger Allgemeine“, mely szabadelvü lapnak tartatott, mert a franczia kamara s angol parlament vitáit adta, más külföldi lapot járatni csak a kanczellária engedelmével volt szabad. A társalgási nyelv a nemességnél az alföldön a magyar volt, a felföldön a deák, nők körében a német, tótul beszélni társaságban alig tartatott illedelmesnek; a főrendi körökbe csak a gazdagabbak s tekintélyesebbek, az aranykulcsosok, a katonatisztek s fertálymágnások vegyültek. A mágnások ismét egy egészen különvált társaságot alkottak, mind tegezték egymást, mint a katonatisztek a seregben, a gazdagabbak Bécsben teleltek vagy Pozsonyban, a tiszaiak leginkább Kassán. Kevés kivétellel alig tudtak magyarul, németül bécsiesen beszéltek, de francziául jobban, a fiatalabbak angolul tanultak s társalogtak asszonyokról, lovakról, vadászatról. A nők e társaságban épen nem tudtak magyarul; maguk közt francziául szerettek beszélni, hogy ez által is mutassák felsőbbségüket a nemesség női fölött, kik csak németül társalkodtak s Lafontaine, Kotzebue és Karoline Pichler munkáit olvasgatták, mig a mágnásnők Madame de Stael és Madame de Genlis regényeiben gyönyörködtek. A mágnás a nemestől már gyermekségétől el volt különözve, mig ez fiát a nyilvános iskolába küldte, hol sok életfogytig tartó barátságot s ismeretséget kötött, a mágnásfiu otthon nevelkedett, egyházi praefectus, franczia gouvernante és tánczmester alatt, kikkel a háznál valamivel jobban bántak, mint a cselédekkel, s kiknek a fiu e szerint nem engedelmeskedni csakhamar megtanult. Voltak egyébiránt kivételes házak, hol a magyarságnak is jutott egy kis hely, s hol néha magasabb érdekek is szőnyegre kerültek. Ilyen volt gróf Dessewffy József háza Kassán. A közönség csak Kazinczyval folytatott levelezéséből és Széchenyi hitelének taglalatából ismeri a kedves s az egész felföld társadalmi életére nagy befolyással birt férfit, kit Abbauj, Zemplén, Szabolcs és Sárosvármegyében mindenki ismert, hihetetlen szórakozottsága miatt sokszor kinevetett, de hazafisága és műveltségéért általánosan tisztelt. Gróf József, ki többször követül küldetett az országgyülésre, az akkori divat szerint, a deák irodalomban különösen jártas volt, sőt ebben találta a czivilizácziő legmagasabb fokát, a német classikusokat becsülte, de nem igen kedvelte, a francziákat szerette, mert felületes, átalános, de az alaki szépséget mindenek fölött becsülő műveltségének leginkább megfeleltek, az angolokat forditásból tisztelte, az olaszokat eredetiben ismerte, de a rómaiakon különösen Tacituson, szenvedélyesen csüggött; ezt vitte minden utazásánál magával s ezt olvasgatta ujra meg ujra. Azon előszeretetből, melylyel a római világ iránt viseltetett, gyermekeinek neveit is a római történelemből kölcsönözte. Aurélnek nevezte legidősebb fiát.“

A mangrovok között.

— Elbeszélés. —

Mayne Reid kapitánytól.

(Vége.)

Mintegy háromszáz ölnyire haladtunk, midőn, daczára a cazador csodálatos ügyességeinek, meg kellett állanunk. A hold gyorsan eltünt a felhők mögé s a fák között teljes sötétség lett. Csaknem őrültek lettünk a miatt, hogy ez megakadályoz szándékunk kivételében. Minden percznek rettenetes következményei lehettek. Képzetemben már magam előtt láttam Engraciát, a mint álmaimban megjelent: hogyan igyekszik küzdve kiszabadulni az ellenséges állat ölelő karjai közül. Oh, bár csak kiáltana; mert most már hallhatom szavát s kiáltása elvezetne arra a helyre, hova vonszolták.

Hallgatóztunk, de semmiféle emberi hang nem jutott el hozzánk, csak az éji hangok, minőket a mangrove-mocsár közt hallhat az ember. Rettenetes hangok: a nagy déli bagoly üvöltése, a qua-madár szomoru sikoltása, az óriási varangy-béka kvakk-kvakk-a s az alligatorok orditása. Mindezek a ha[illegible]k megegyeztek helyzetünkkel; ugy látsz[illegible], minden csak gunyolja nyomoruságomat. Me[illegible] most már nyomorult, kétségbeesett voltam, azt hivén, hogy minden erőlködésünk daczára vissza kell térnünk s a foglyot nem szabadithatjuk meg. S minő fogság! Olyan borzasztó volt ez, hogy féltem is rá gondolni.

Társamhoz fordultam abban a reményben, hogy tőle hallok valamit, a mi megvigasztalhat. De nem. Ő is csak ezt sugta:

„Nincs semmi lehetőség, caballero. Várakoznunk kell, mig a felleg elhalad. Ha megkisérlenénk tovább menni, a nélkül . . . Ha! mi az, minő csoda?! Világosság? Talán csak nem az ördög lámpása.“

Oda néztem, a merre mutatott. Bizonyos, hogy a fák között csillámlott valami világos. S a piros fényről azt is meg tudtam mondani, hogy az valódi tüztől ered s nem valami lidérez-fény, mint Gaspardo hitte, midőn azt az „ördög lámpásá“-nak nevezte.

Hosszasan nézve a fényre, végre meggyőződtünk annak valódi jellegéről, s elhatároztuk csakhamar, hogy feléje megyünk.

Lassan előre kúszva, mintegy tizenkét lépésnyire mentünk előre; itt megállottunk, hogy szétnézzünk, vagyis inkább, hogy lélekzetet vegyünk az utolsó ugrásra, miután a tüz közel volt. Most már megértettük s egész bizonyossággál tudtuk, mi volt előttünk.

Az elszökött rabszolga kunyhója volt.

Nyitott oldala felől közeledtünk hozzá s mindent láthattunk benne.

Élénk tüz égett a földön s a mellett feküdt maga El Cocodrilo. Kezében az iguana volt, melyet épen nyársra akart huzni. Ugy látszik, hogy e hüllő ebédjének legjobb falatját fogja képezni.

A bambusz-ágyon két alak ült egymás mellett, az egyik egyenesen tartva magát, a másik meghajolva, szomoru arczczal. Az egyenesen ülő alak a goajiro volt, a másik Engracia Agüera. Láthattam, hogy haja szét volt bomolva; ruhája is foszlányokra szakasztva. Kinézése is igen szomoritó volt. Arcza halvány, ajkai reszketők, szemei telve könyekkel.

Nagy nehézségembe került, visszatartani magam, hogy előre ne ugorjak s őt rögtön meg ne szabaditsam.

Az eszélyesség visszatartóztatott, — világosan beláttam, hogy az ő veszedelme legalább egyelőre elmult, de visszatérhetne, ha meggondolatlanul cselekszem.

Még mindig jó nagy távolságban voltunk attól a szinhelytől, hol a dráma utolsó jelenetének kellett megtörténnie, és távolabb, semhogy egyszerre oda ugorhattunk volna. Közelebb kellett mennünk, mielőtt megkisérlettük volna a támadást.

Mig igy közelebb lopózkodtunk, egy gyökérről a másikra csúszva, Gaspardo mellettem, mindketten hallgatagon, mint a hogy a vadállatok közelednek prédájokhoz, már hallottam beszédjöket.

„Nos, szép urhölgy! Mit gondolsz most a dolgokról? Aha! Donna Engracia Agüera! Most hatalmamban vagy s kezeim közt foglak tartani, mint a kajman megragadott zsákmányát. Ma éjjel nálam maradsz!“

„Nem!“ kiáltám, oda ugorván, miután nem tarthattam vissza többé magamat.

Azután torkon ragadva a rablót, mig Gaspardo egyszerre a szökött rabszolga ellen fordult, igy folytatám:

„Add meg magad, Rafael—Carrasco! Ha ellenállasz —ezen éjszaka —e pillanatban —ez az ágy halálos ágyad lesz.“

Soha életemben nem voltam ugy meglepetve, mint e föllépésem hatásától. Kevésbbé tragikus, mint inkább komikus volt, mint mikor egy tragédia után bohózat következik. Azt hittem, hogy a vad, szökött szolgával és az élénk goajiroval kétségbeesett küzdelmünk lesz, s csaknem nevetnem kellett, midőn az utóbbi rögtön térdre hullott 's siránkozva kért kegyelmet, mig az előbbi csaknem hasonlón könyörgött Gaspardo előtt.

Mindkettőt reábiztam Gaspardo gyöngéd gondjaira, ki máris megkezdte kötözni kezeiket, lábaikat, egyik sem tanusitott legkisebb ellenállást sem.

Erre n[illegible]fordultam s a megmentett fogolyt karjaim köz[illegible]rtam.

Midőn k[illegible]men feküdt s szivét dobogni éreztem a mag[illegible]é fölött, tudtam, hogy meg van mentve, ho[illegible]y egészen tiszta. Ajkaink mint egy nappal előbb, találkoztak s ő ismét elfogadta szerelmes csókomat.

A két bűnöst ott hagytuk a kunyhóban, gondosan összekötözve, hogy utánok küldhessünk, s a törvényszék elé hozhassuk.

Után visszatértünk a bokrok labirinthja közé. Engraciát sokkal gyöngédebb kezek vezették, mint a mikor ide jutott. Elértük a partot, s lovainkra ültünk. Engracia mellettem foglalt helyett.

Csendesen lovagoltunk vissza a kávételepitvényhez; de itt nem állapodtunk meg. A „casa grande“ már rom volt. A tető épen most esett be. A gerendák egymásután zajjal hullottak le. Ha tovább itt maradunk, nem tehettünk volna egyebet, minthogy a füstöt nyeljük s a füstölgő romokat szemléljük.

Csak azért állottunk meg, hogy még egyszer megnézzük a rombo lásokat. Ezután, megforditva lovaink fejét. B atabano felé folytattuk utunkat.

Másnap reggel m ndjárt az első vasuti vonattal a szigeten keresztül Havannába utaztunk; s még a reggeli órája előtt az én jegyesem kényelmesen el volt helyezve nagynénje házában, én is osztozván vendégszeretetében.

Mielőtt a cubai élet e kis drámája fölé a függönyt legördülni hagynám, el kell mondanom, mi történt ezután a dráma szereplőivel, kikkel olvasóim megismerkedtek.

Legelőbb említem a tolvajokat. Mint mondám, megkötözve hagytuk őket; mint igértük, utánok küldénk. — Ugy találtuk, a hogy hagytuk. A gyenge pálmával fedett kunyhóból erős kőfalak közé — Batabano börtönébe vitetve, onnan csakhamar előhozták, kikérdezték s halálra itélték őket. Innen ismét a börtönbe vitték, majd ujra kihozták a bünösöket, másodszor és utoljára, hogy a halálitéletet végrehajtsák rajtok.

A becsületes szereplők sorsa még nem dőlt el. A „független kreol leány“ még mindig leány, nagynénje oltalma alatt ama külvárosi villában Havanna mellett. Fivére tábornok a Cespedes seregében; a derék Caspardo mellette van s mindketten küzdenek a szabadságért, és a szabad Cubaért. Isten segitse őket győzelemre!

Spanyolországi temető.

Spanyolországi temető! Minő gúny! Avagy nem temető-e egész Spanyolország a Pyrennaei hegyektől a Biscaya-öbölig? Bizony az, egy szomoru, kopár, elpusztult temető, enyészet és elfeledés hona, hol csak azért látszik élő ember megjelenni, hogy ölve vagy öletve a halottak birodalmát szaporitsa.

De most az egyszer nem erről az átvitt értelemben vett temetőről beszélünk, hanem arról a valódiról, a hova azokat temetik el, kik többnyire ágyban, párnák közt, természetes halállal halnak el.

Különös, hogy mig az élő ember tartózkodási helyei mindinkább hasonlitani kezdenek az elhagyott temetőkhöz, — a valódi temetők az emberi kéz és a természet legszebb munkáitól pompáznak s oly lakályossá, kedvessé van bennök berendezve minden, hogy az embernek Spanyolországban szinte kedve lehet a halottak országába költözni.

Hiszen nagy városok közül Európa többi városaiban is vannak szép temetők, árnyas fák és bokrok, himes virágu, gyepes hantok, müvészi faragmányu emlékkövek, értékes, drága sirboltok. A kegyelet itt is megadja, a mivel a halottak emlékének tartozik.

De Spanyolországban nem elégszenek meg ezzel. Az a szellem, mely az Alhambrát és Escuriált épitette, nem éri be pompás siremlékekkel, melyeken az elhunyt érdemei ragyogó arany betükkel fénylenek, hanem csarnokokat, palotákat épit halottjai számára, ellátva azokat tervszerint elhelyezett fülkékkel, hol minden halott külön szállást talál. Ha az alsó csarnok megtelik, uj emeletet épitenek reá, és ez igy halad, a halottak szaporodó számával s egy két emberöltő alatt néha hat emeletes sircsarnokok egész utczákat képeznek. Szomoru utczáit a halottak csendes országának, hol minden fülke sima márványlapon jelenti lakóját, a ki benne csendes és örökös otthont talált.

Bizony nem csoda, ha a szegény élő, ki annyi bizonytalanságnak, zaklatásnak, nyomornak, vagyon- és életveszélynek van kitéve, végre megirigyli a halottakat szép Spanyolországban.

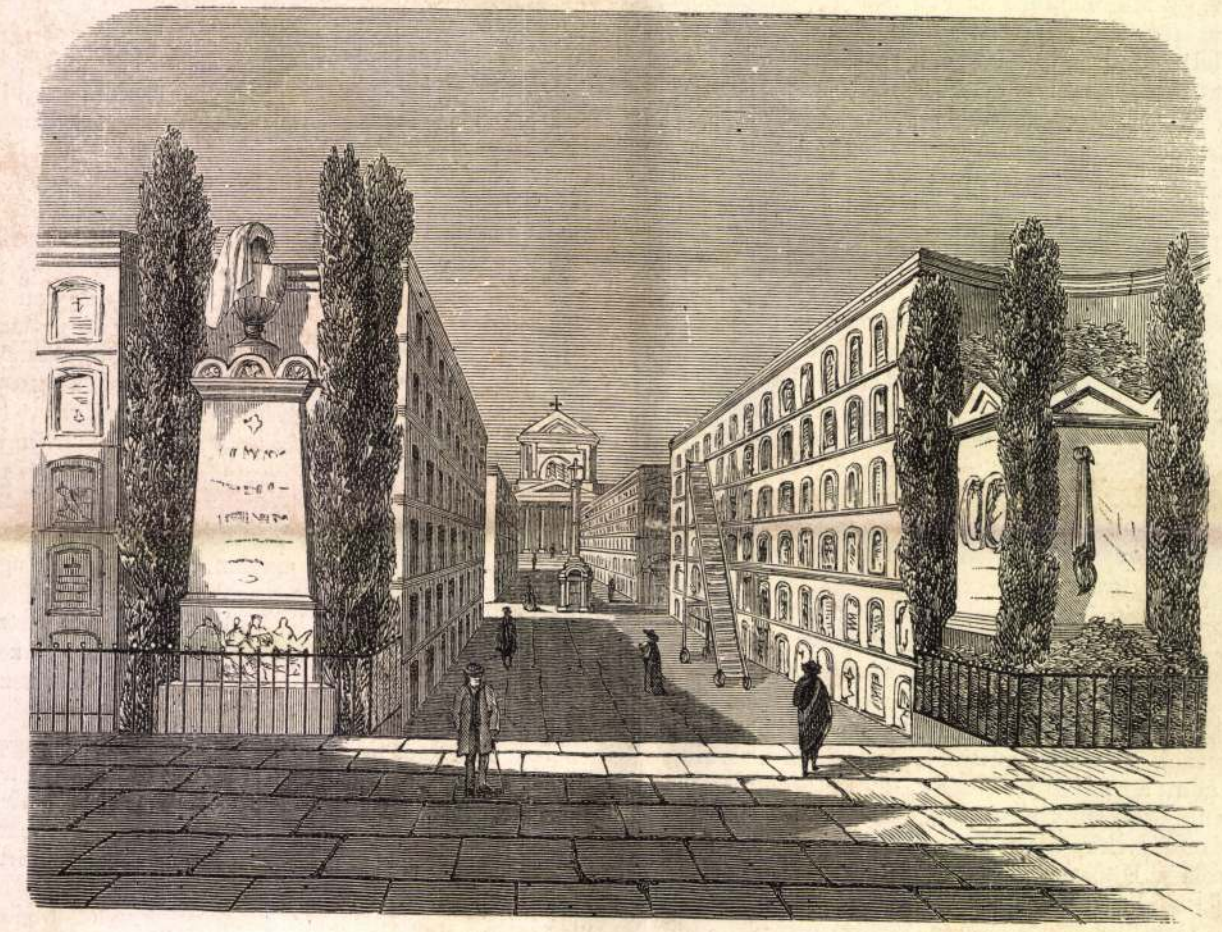

Spanyolországi temető.

Egyveleg.

— **Olcsó világ.** Mig Európa lakói alig tudnak megküzdeni a legszükségesebb élelmi szerek s életszükségletek folytonosan emelkedő drágaságával, Kambodsa és Annam lakói (Hátsó-Indiában), még a legelőkelőbbek is, kényelmes lakást és pompás élelmezést kapnak 15 frankért havonként; alsóbb rendü ember pedig 6 frankkal is jól „kijöhet.“ Mi ama távoli országokkal egy idő óta kereskedelmi összeköttetésbe léptünk — nem jó lenne az itt uralkodó roppant drágaságért cserébe egy kis olcsóbb életet importálni onnan?

— **A bibornoki kar** az uj kinevezések után következőleg áll: van ma összesen 54 bibornok, 2 pedig in petto; ezek közül 41 olasz, 3 ausztriai, 1 magyar, 1 spanyol, 1 portugal, 1 irlandi, a többi franczia. — A bibornoki kar teljes számához hiányzik még 14. IX. Pius pápáskodása alatt száz bibornok halt meg, s ő 1846 óta 1873-ig 16 consistoriumban szintén százat nevezett ki. Életkorra nézve legöregebb bibornok De Angelis, ki 1792-ben született. Rangra nézve azonban idősebb nálánál Patrizi, lévén ez 1834-ben kinevezve, mig Angelis kinevezése 1838-ban történt. Az utolsó konklavében részt vett bibornokok közül már csak 8-an vannak életben.

— **Egy szerkesztőségi bucsu.** A „Spener'sche Zeitung“ január elsejétől kezdve uj szerkesztőség alatt jelenik meg, s a nevezett lap szerkesztői valamennyien megváltak a szerkesztéstől. Ezek nevében egyik munkatárs: „Mog“ az olvasóközönséghez bucsuszót intézett, melyben a journalistákra vonatkozó következő érdekes részletek foglaltatnak: „Szónok és iró között közép-helyet foglalván el a journalista, e hivatások minden keserüségét élvezi, anélkül, hogy azok élveiben részesülne. Ha szenvedély fogja el keblünket, s azt kebeledbe akarjuk átültetni, olvasó, sohasem ismerjük beszédünk sorsát. Nem látjuk szemeidnek villogását, s nem halljuk lelkesülő szavadat, vajjon jóakarólag buzditó-e az, vagy roszalást fejez ki. Ha a hatás saját bününk nélkül elmarad, akkor hasztalan dolgoztunk. — Az idő nem hozza meg nekünk az elismerést. Hamar röppen el szavunk; s nincs hatalmunkban, hogy hangunk által uraljuk a közönség érzelmeit, hogy az akarat nélkül követni legyen kénytelen eszmemenetünket. Még a legroszabb könyvnek is jobb sorsa van, mint a mi szellemi termékeinknek. Ha te olvasni akarod, választasz magadnak egy csendes háboritlan órát; nekünk azonban ki kell erőszakolnunk a te figyelmedet a napnak ezer kellemetlenségei közepette. Lapod az üzleti órák szüneteit tölti be, vagy legfölebb a kávéházban olvasod, midőn melletted a dominó-kövei csattognak, s a léha semmittevés zaja csapkod füleid körül. — Legszerencsésebb még a czikkező, ha este, thea mellett ülsz olvasásához; de akkor is fiaid tombolnak végig szobáidon. Vagy reggel kell olvasnod, midőn feleséged haragszik valamiért. Mit érnek neked a közélet bajai, családi kellemetlenségeid mellett? Haragosan dobod el az ujságot, s nekünk kárba veszett egész napi munkánk. De mindamellettmégis jó dolog journalistának lenni, s a ki egyszer ez ösvényre tévedt, főleg napjainkban, nem igen hagyja azt el többé. Meglehet, hogy sokan, kik eddig békében, nyugodtan usztak tova az élet tengerén, visszariadnak a vad elemekkel való mindennapos küzdelemtől. Talán türelmetlenebb lesz, mint méltányos, ha egy szemtelem szélroham hajfürteit és a vizet szemébe csapkodja. Mi azonban, kik ifjukorunk óta megszoktuk a vizisten hamis játékait, nem félünk tőle, még akkor sem, ha a szelek robaja közben könnyü sajkánk elmerüléssel fenyeget. Nevetjük haragját s nyugodtan evezünk tovább, mig a vég-veszélyben a közelgő mentő sajkába menekülhetünk.“

— **Sir Bartle Frere**, e tudós utazó, érdekesen fejtegette közelébb az afrikai állapotokat az edinburgi „Philosophical Institution“ előtt. Kifejezést adott azon meggyőződésének, hogy Afrikában a rabszolgaság épen nem természetes és szükséges rosz s az ottani négerek ép ugy képesek szabad társadalmat alkotni, mint bármely más nép. És épen ezért nem helyeselheti Anglia afrikai politikáját, mely magukra hagyja a vad népeket. Ha más politikát követett volna az angol kormány: soha se lett volna Abyssiniával és nem lett volna Assantival sem háboruja. Csak bánni kellene tudni e népekkel, figyelemmel lenni érdekeik iránt és nem volna velök nagyobb háboruság. Az angol politika ellenkezőleg tesz. Elhanyagolja e népeket, eltüri apró sértéseiket; s aztán ha nagyobbá érlelődnek: akkor megtorolja ugyan, de teljesen szét is rombolja vele e népek állami életét. Abyssiniában megtörte a létezett kormányt, de nem gondolt tovább az országgal s teljes zürzavarban és anarchiában engedte át sorsának. Ez eljárásnak nem volna szabad az assanti háboru után ismétlődni s azt ajánlja Bartle Frere, hogy az angol kormány vegye gondjai alá az assantiak országát.

MDK

Koch és Szkalnitzky

A budapesti egyetemi könyvtár palotája. Az épitési ipar. 188o. 129,144.l.

MDK

Koch és Szkalniczky épitészek

Magyar V.: A pesti magyar szinház. Épitő Ipar 1913. 9. sz. 98,99,1o2.l. képpel.

MDK

Koch és Szkalnitzky

A m. kir. tud. egyetemi könyvtár reáltanoda-utcai homlokzatának első terve

A Ferenciek terén tervezett uj curia homlokzat-terve

Képzőm. Társ. 1899. tav. nemzetk. kiáll. kat. 56.l.

M.D.K.

Koch soproni építőmester

is közreműködött a soproni Széchényi palota 1828-1851 közötti Hild Vencel féle átépítésében

Horváth László: Budapest - Győr - Sopron

Bp. /é.n./, Panoráma, /Magyarország írásban és képben 13.köt./

119. old.

M. D. K.

KOCH

épitész

Bécsi épitész

Sopron, volt Széchenyi-palota 1851 (tló)

Csat. Sopron 37. l 63. kér

M.D.K.

Koch
építész

A Pollack Mihály által elkezdett Károlyi palotát
ő fejezte be. Műtermében tanult Ybl Miklós.

Dr. Lechner Jenő: Budapest Műemlékei
Dr. Lechner Jenő: Budapest Műemlékei József nádor
korától a Fővárossá egyesítésig. 1911.

Bp. 1924.

MDK

Koch és Szkalnitzky épitészek
megbizva a palota tervezésével

Hauszmann Alajos: A bpesti igazságügyi palota.
Épitő Ipar, 1897, XXXI.k. II. füzet

Franz Steinmisch, geb. den 29. Juli 1828. gest. den 21. Aug. 1890 Der letzte Stamm Ruhe sanft!

Franz Steinmisch, geb. den 30. 1799. gest. den 7. Juli 1877.

Rosalie Steinmisch, geb. den. 4. August 1814. gest. den 29. December 1880. Ruhe ihrer Asche.

Rosa Szekerák, geb. Forreth, gest. den 16. september 1878. in 29. Lebensjahre.

Julius Szekerák, gest. den 24. December 1892. Friede ihrer Asche!

Vincens Szekerák, gest. den 10. Februar 1877. im 77. Lebensjahre.

Alois Szekerák, gest. den 9. Juli 1873. im 28. Lebensjahre. Sie mögen sanft ruhen.

XIV. Jézust ruháitól megfosztják. A nyolcszög három oldalával záródó s csucsives bordázatu apsisban olajfestményü oltárképpel. Homlokzatának felirása: D. A. 1867.

Danielovits Antal a város közigazgatási tanácsától nyert engedélye alapján épittette e stációkápolnát 1866-ban. Az alapitó a kápolna föntartására 100 o. é. forintnyi összeget tábláztatott be a vagyonára s az alapitvány 5%-os kamatait egész haláláig fizette e városnak. 1895-ben restaurálták. E célra a város az alapitványi tőkéből 70 frtot utalt ki.

XV. Jézust keresztre feszitik. Olajfestményü oltárkép. Homlokzati felirása: Kozák 1865.

Eredetileg özv. Adamkovicsné vagyonából épült. Az alapitónak örökösei 1866-ban, az egyházi és városi hatósággal egyetértőleg, a Kozák családnak megadták a jogot, hogy a kápolna alá a maga részére kriptát épithessen. Ennek fejében a Kozák család a kápolna külsejét és belsejét jó karba hozza s ennek további fentartására a város felügyelete alatt kezelendő 100 frt. o. é. alapitványt tesz le. Ezt az összeget Kozák Jozefa hagyatékából az örökösök 3 év alatt lefizették s a törlesztésig 6%-os kamatot szolgáltattak be évenkint a városi pénztárnak. A kápolna fedelét és belsejét 1895-ben 63 frt. költséggel rendbehozatta a város. 1911-ben ujból restaurálták. A hátfalára illesztett vastábla felirása: A Kozák család sirboltja 1865.

XVI. Jézust sirbateszik. Olajfestményü oltárkép. Homlokzati felirása: Frantsek József családi sirboltja.

E kápolnát Frantsek József néhai kassai ügyvéd és székeskáptalani ügyész épittette s további karbantartásának céljára a városi pénztárnál 300 frt. alapitványi össze-

get tett le. Frantsek családja az időközben javításra szoruló kápolnát 1916-ban 250 korona költséggel rendbehozatta. A restaurálás költségeinek felét a város a fentartásra szánt 300 frt. alaptőkéből a családnak visszatéritette. E kápolna sirboltjába temették Frantsek József hamvait. A kriptabejárat fölött olvasható az elhunytnak e rövid sirfelirata:

Frantsek József * 1818. márc. 18. † 1881. jun. 10.

XVII. A Kálváriának azon stációját, mely az **Úr Jézust keresztrefeszitve** ábrázolja, a templom előtt álló nagy kőkeresztek alkotják. Itt van a golgotai jelenet, a keresztutnak legfájdalmasabb állomása. Két lator közt a Megváltó s a kereszt alatt a fájdalmas Anya és szt. János. A keresztek bádogból készült alakjait 1922-ben ujból átfestették.

XVIII. A kálváriai templom.

A kálváriai templom barok stilben 1758-ban befejezett, földszinti és emeleti résszel ellátott, kettős templom. Az alsó templom három hajóra osztott. Belsejét legutóbb 1907-ben festette ki Gratzl-Koch eperjesi cég. A főhajó barok oltára fából faragott s a fájdalmas Szüzet ábrázolja. A szentély déli oldal ajtaja a sekrestyébe vezet. Az északi kis hajó végződésében van a Szentsir-kápolna. E hajó falához vannak illesztve a még a középkorban csúcsives stilusban, perspektivikusan, müvészi izléssel faragott kereszten függő Jézus, a bl. Szűz és szt. János hatalmas szobrai.

E szobrok eredetileg a dóm szentélye és hajója között, a csúcsives templomoknál szokásos diadalivet (arcus triumphalis) alkották. Később ismeretlen időben onnét levették s a dómhoz az északi oldalon a torony mellett u. n. Csáky-kápolna külső falánál helyezték el őket. A székesegyház restaurálása alkalmával a Csáky-kápolnát eltüntették s a keresztet s a szobrokat a kálváriai templomba hozták. Legujabb terv szerint innen megfelelőbb helyre, a dóm déli kapuzata fölötti oratoriumnak a hajó felöli párkányára fognak kerülni. A templomkarzat két oldalán négy vasbádogra festett kép a kálvária egykori stációképei közül való.

A felső templom boltozatos, deszkapadlós. Főoltárán a bl. Szűz megkoronázását ábrázoló régi olajfestésü

Wick Béla dr
A kassai kálvária története
Košice 1927.

A templom előtt álló szobrok széjjel hullanak; ugyszintén a kakas és a Magdolna kutnál lévő szobrok teljesen tönkrementek.

A Kálvária hegy északi oldalán lévő lemenő lépcső nagyon hiányos, egyes fokok rothadnak, nagy része már hiányzik. Mind helyreállitandó.

A templomhoz felvezető út teljesen széjjel ázott a kitörő forrásoktól. Azelőtt a forrásvíz az út két oldalán lévő árokba volt vezetve és igy az ut száraz és használható volt. Most már évek óta sem az épületeken, sem a mütárgyakon, sem az uton, dacára jelentéseimnek, semmi javitás nem történt és igy megy tönkre minden.

Kérem jelentésemet tudomásul venni és a helyreállitások iránt intézkedni.

tisztelettel

Balogh János templom-gondnok."[1]

Ezen gondnoki jelentésre ez év május 4-én a tanács a következő határozatot hozta:

„Határozat.

A város tanácsa figyelemmel azon körülményre, hogy a számvevőség jelentése szerint a Kálvária-alapnak készpénz tőkéje nincsen és igy ezen alap terhére kiutalásnak helye nem lehet s a felmerült kiadások csakis a hivatalos előleg rovatai volnának rendeletre kiadhatók s elszámolhatók, tekintetbe véve azonban azon körülményt is, hogy Balogh János, a kálvária-templom gondnokának jelentése értelmében a kálvária-templom, a kápolnák és egyéb tartozékai oly rossz állapotban vannak, hogy a teljes leromlás veszélye nélkül kijavitásuk sürgősen szükséges a vonatkozó ügyiratok visszavárólagos kiadása mellett utasitja a Tanács a Vizmüvek Kassai Igazgatóságát, hogy a Kálvária épületeit sürgősen vizsgálja meg és a föltétlenül szükséges és halaszthatatlan reparációkra nézve készitsen költségvetést és a Tanácsnak véleményes javaslattétel kapcsán mutassa be. Ismételten kiemeli a tanács, hogy csak oly javitásokat vegyen figyelembe a Vizmüvek Igazgatósága, a melyek a Kálvária

[1] Kassa-városi levéltár.

„Határozat.

A város tanácsa tekintettel arra, hogy a számvevőség jelentése szerint a Kálvária templom-alapban semmi pénz rendelkezésre nem áll és amellett ezen alap terhére egyrész régen esedékessé vált számlák volnának kifizetendők, másrész pedig ujabb szükséges javitások merültek föl, — felhivja a városi számvevőséget, tegyen sürgös javaslatot az iránt, hogy ugy ezen régi számlák kifizetése, mint az elodázhatatlan javitások eszközlése, milyen pénzből volna előlegezhető, illetve mely rovat vagy alap terhére elrendelhető. Egyuttal tegyen jelentést arról, hogy a Kálvária templom alapjának azon része, mely 6366/1919. számu jelentése szerint állitólag Budapesten letétben van és pedig értékapirban és betétekben 4883 Kor. 89 fill. és adóslevél 1000 Kor. összegben, hol és mikép kezeltetik s mikép volna folyóvá tehető.

Košice, 1920. okt. 28.

Dr. Mutňanský"[1]

A Kálváriának mai állapota, főkép a kellő gondozásnak a világháborúban történt elmaradása miatt, már sok tekintetben teszi szükségessé az alaposabb és gyökeresebb restaurálást. Szakszerüen, hitelesen, de egyuttal szomoruan tanuskodik erről az a jelentés, melyet a templom gondnoka, Balogh János épitész 1921-ben terjesztett be a városi tanácshoz s a melyben megható szinekkel rajzolja meg ismételten a Kálvária siralmas helyzetét.

Az átirat a következő:

„Košice Város tekintetes Tanácsa!

Alulirott jelentem, hogy a Kálvária temető templomnál a fedélnél hiányok vannak, különösen a keleti oromzatnál, a két váza körüli fedés hiányos, mert e fal ázik, a fedél vasbádog fedése rozsdás, azt mázolni kellene, mert tönkre megy az egész fedés.

Az ut körül álló kápolnák fedése rossz, a vakolat hull, sőt már egyeseknél a lábazatból egész kődarabok kihullottak, mind helyre volnának állitandók, mert különben teljesen tönkre mennek.

[1] Kassa-városi levéltár.

Ugyanezen évben helyreállitják a kálváriai alsó templom főoltárát s bemázolják a padokat, megujitják a két templomi zászlót. A Kálvária utszéli árkait kitisztitják az utakat járhatókká teszik, rendbehozzák a kálváriai őrházat és istállókat.

1901-ben heves szélvihar megrongálja a templom tetejét lesodorja a keresztet, a csúcsgömböt. A javitásokat Novák János ácsmester, Vozári János bádogos és Reisz Nándor lakatosmester végezték, a kiknek munkájáért összesen 604 koronát fizetett ki a város.

1908-ban Kozora Endre kassai plébános (1899—1913) a kálváriai templomot az egyházpénztár költségén a Koch-Grazl eperjesi céggel kifestette. Ugyanakkor rendbehozatta a város a templom északi hajójában lévő Szentsirt.

1910-ben a temetőőr kútját tisztitják ki.

1911-ben a város mint kegyur rendbehozatja a kálváriai templom külső vakolatát a bejáratnak falait, a Magdolna kápolnát s a Dávidkó, Kozák és Nagy családok kriptakápolnáit s a fájdalmas Szűzanya szobra körüli vasrácsot, a kápolnához vezető hidacskákat s kitisztitatta a kálváriai út mentén beiszapolt árkokat.

A világháboruban a katonai hatóság 1916 szept. 2-án a kálváriai templom 44 kilogrammos nagyobb harangját 176 kor. megtéritési összeg ellenében hadi célokra elrekvirálta.

A városi tanács ugyan úgy szólván minden évben elrendel kisebb-nagyobb javitó munkákat a Kálvária körül, de ezek nem elegendők ahhoz, hogy az idők, vagy barbár kezek rongálásainak helyreigazitásaival a kálváriát a kivánt állapotba helyezzék.

Balogh János, a kálvária gondnoka, jelentésében évenkint megismételte előterjesztéseit e kegyhely gyökeresebb javitása érdekében, de ezek alap- és jövedelem hiányában minduntalan későbbi időkre halasztattak.

Jellemzően szól a nehéz anyagi viszonyokról az alábbi tanácsi határozat, melyet a város magistrátusa a gondnoknak a kálvária helyzetét feltáró egyik előterjesztésével kapcsolatban 1920. okt. 25-én hozott.

fatornyot kap. A munkálatokért 449 frt 84 krt. fizetett a város.

A Kálvária, a templom s kálváriai őr lakása körül kisebb-nagyobb javitások évről-évre ezután is előfordulnak. Igy 1875-ben a Kálvária kutat hozták rendbe, a minek költségeit, a városi tanács határozata szerint, a kálváriai hegyen felállitandó tábori „Kantin" bérösszegének kellett fedeznie. Ugyanezen évben a szélvész által a templomtetőn okozott károkat is helyre hozták.

1886-ban a templom alsó téglapadozatát faragott kövekkel cserélik ki.

1890-ben a Magdolna-kápolna belseje ujabb javitást nyer. Ennek emlékét hirdeti a csinosan kiképezett Magdolna-barlang külső ivén olvasható felirás :

Dilexi decorum domus tuae. 1890."

(Szerettem a te házad ékességét 1890.)

1895. a városi tanács a Kálváriának kápolnáit rendbehozatta összesen 726 frt költséggel.

A templom karzata szüknek bizonyult. 1896-ban ezt kibővitik. A munka Lang József ácsmester és Krusinszky János lakatosmester végezte el 178 frt 74 kr. bérért.

Ugyanezen évben többféle javitást eszközölnek a templom talapzati vakolatain, a temetőt kitisztitják s a Magdolna kápolna mellett tölgyfalépcsőt helyeznek el. A kápolna tetőgerincét a következő 1897. évben restaurálják 142 frt 15 kr. költséggel.

A kálvária templomnak a XVIII. századból való hordozható orgonája volt, melyet a Kálvárián és Rozálián közösen használtak. Ezt a már antik és folyton javitásra szoruló hangszert, muzealis értéke miatt, a mult század kilencvenes éveinek elején a kassai muzeumnak adományozták. Helyébe egy harmoniumot szereztek. Mivel a harmoniumnak a Rozáliára való átszállítása alkalmatlan volt, ezért 1901-ben átadták ezt a rozáliai templomnak s a kálváriai templom részére ujat hozattak Zimmermann Henrik leipzigi hangszergyárostól 340 koronáért.

1900-ban Lengyel-Reinfuss Ede kassai festőművész megujitotta a kálváriai templom előtt álló feszületek alakjait. E munkáért a tanács 150 koronát utalt ki.

hozzák, alattok családi sirbolt épitenek s a kápolnák föntartására tanács által megszabott összegben alapitványt helyeznek el a város alapitványi pénztárába.

Az idők folytán már elrongálódott templom is alaposabb javitást igényelt. A város mint kegyúr már 1862. hirdet árlejtéseket a több ezer forintba kerülő munkálatokra. A költségek fedezéséhez Fábry Ignác kassai püspök (1852—1867) 1000 forinttal járult hozzá.

A terv szerint a templom emeltetnék s a kis fából való nyeregtorony helyett kettős tornyot nyerne.

Pavliár Károly kassai hitelemző 1863-ban a maga és testvérei nevében folyamodványt terjeszt be a városhoz, hogy az engedje meg, hogy elhunyt édes anyjuk Pavliár Andrásné szül. Hradszky Amália részére a kálváriai templom északi oldalán, a néhány évvel előbb felépitett sekrestyével simmetrikusan, külső bejáratu kriptát épitsenek, a melynek a templom belső hajójába érő része a Szentsirnak állandó helye legyen. Az e célra szükséges alapitvány megtétele után a város 1863 jul. 21-iki tanácsi határozattal az engedélyt megadta s a felépült kriptát ma is Pavliár-kriptának hivják.

1864-ben hatalmas szélvihar ledöntötte a templom előtt álló három keresztet. Dudovics János és Bednarik István a dóm épitésénél alkalmazott kőfaragók vállalják s elvégzik a helyrehozatal munkáját 124 forintért.

Eközben a templom átalakitásának a munkája megindult.

A templom fedélszéke, teteje, lépcsőzete, beázott plafonja gyökeres javitáson illetőleg átalakitáson esik át s fölépül a maig is impozánsan emelkedő szép magas torony. Az épités 1870-ben készült el s költségei 8128 frt. 82 krt. tettek ki.

A kálváriai munkálatokon ez időben a következő mesterek dolgoztak: Vallencsik János lakatos, Artimovics Tamás asztalos, Langh József ácsmester, Répászky Mihály kőfaragó, Scheller Ferenc üveges, Rélay Ferenc sodronyos, Klein Adolf bádogosmester.

A Magdolna kápolna 1888-ban alaposabb javitáson esik át. Külső falát, belsejét, restaurálják, bádogtetőt s kis

Az 1822-iki restaurálás évszáma a kápolna kapuzata fölött is látható.

A Kálvária templomnak XII. Leo pápa a búcsuk római Congregatiójának 1826. julius 15-én kelt decretumával teljes búcsut engedélyez. E pápai leirat értelmében teljes búcsuban részesülhetnek mindazon hivek, akik a szt. Kereszt ünnepén és a hétfájdalmu Boldogasszony ünnepén a templomot meglátogatják, ott szt. gyónást és áldozást végeznek s a pápa szándékára buzgón imádkoznak.

E pápai decretumot Cseh István kassai püspök még 1826. dec. 31-én kelt rendeletével kihirdeti s a teljes búcsu napjaiul a szt. Kereszt fölajánlása napját s a szeptember harmadik vasárnapjára eső hétfájdalmu Boldogasszony ünnepét jelöli meg.

E két latin nyelvü irat a kálváriai templom falán kiakasztva ma is látható.

Kortörténeti szempontból érdekes hogy a pápai rendeletet magyar királyi udvari kamara 1826. dec. 15-én „placetum regiummal" (királyi tetszéssel) látta el.

A mult század harmincas éveiben történt a Kálváriának fákkal való beültetése. A stációkat párhuzamosan haladó fasorokkal s a dombtető fensikját is szabályosan elhelyezett fákkal diszitik.

A nagyszámu hársfák, vadgesztenyék, topolyák s a régibb időből fönmaradt terebélyes tölgyek valóságos lombsátort vonnak a Kálvária egész területe fölé s árnyékukkal barátságos védelmet nyujtanak a nap heve ellen az ide zarándoklóknak.

A Kálvária befásitójának Vinkler István Kassa egykori köztisztasági felügyelőjének emlékét őrzi a templom apszisának külső falába illesztett sirkő felirata.

1846-ban a kálváriai templom a régiek helyett két uj harangot kapott. Mind a kettőt, mint felirásuk mondja Schmitz Pál öntötte Eperjesen.

A mult század második felében, különösen a hatvanas években igen dicséretes buzgalmat fejtettek ki egyes családok a Kálvária érdekében. A várostól nyert engedély alapján arra vállalkoztak, hogy a Kálvária kápolnáit rendbe-

Wick Béla dr.: A kassai Kálvária története. Košice 1927

Koch épitém
Lotz Károly

A BUDAI KIRÁLYI PALOTA.

HAUSZMANN ALAJOS.

(1847—1926.)

Írta: PETHŐ ZOLTÁN.

Csiky Imre felvételeivel.

Képrm Társ Évk
1928
20 – 36. l arch. elés
képeszel

Hogy egy nép művészeti kultúrájának intenzitásában mily nagy szerepet játszik egy-egy m[illegible]rát fejedelem mecénási tevékenysége, az bizonyításra alig szoruló tény. A fejedelmek művészetszeretete mint hatalmas lendítő erő kíséri végig a műtörténelem egész folyamát. A Mediciek, Sforzák s a nagy renaissance pápák, a Mátyások, XIV. Lajosok és a Mária Teréziák udvarai hatalmas művészeti kultúrák kisugárzó gócpontjaivá lettek.

E fejedelmi műpártoló tevékenységre gyakran egy-egy fontos históriai esemény adott impulzust. Bizonyos például, hogy amint Mátyás királynak az olasz renaissance művészet iránti csodálatában s annak hazánkba való átplántálási vágyában igen nagy szerepe volt Aragoniai Beatrix-szel kötött házasságának, éppúgy nagyarányú művészeti fellendülés kiindulópontja lett hazai művészettörténetünkben az 1867. esztendő, a kiegyezés éve is, amelyben a király és a nemzet egymásra talált akarata végre megteremtette a béke, a haladás s vele együtt a művészi fejlődés termékenyítő atmoszféráját. Az 1885. évi országos kiállítás sikere s az ezeréves fennállását megünnepelni készülő nemzet lelkes, jubiláris hangulata még csak fokozta az alkotásvágyat s a nemzeti géniusz szabad kibontakozását, amit egy bölcs uralkodó kísért szeretetteljes figyelemmel s támogatott áldozatkész bőkezűséggel.

A BUDAI KIRÁLYI PALOTA LÉPCSŐHÁZA.

Boldogult *I. Ferenc József* királyunk, kinek Bécs nagyarányú kiépítése oly sokat köszönhet, fővárosunk rohamos fejlődésére is nagy befolyást gyakorolt. Társulatunk volt nagy elnöke, *id. gróf Andrássy Gyula* nevéhez fűződik ennek az újjáépítési aranykorszaknak a kezdete, aki keresztülvitte a főváros legszebb útjának, a mai Andrássy-útnak (akkor Sugár-út) merész kihasítását és felépítését. E páratlan szépségű útvonalon végrehajtott munkák s ezzel egyidejűleg megindult nagyszabású építőmozgalmak számos kiváló építészünket hívták haza a cselekvés terére. Az idevarázsolt palotasorok bő alkalmat nyujtottak tudásuk és tehetségük bebizonyítására. Az Operaház nagynevű építője, *Ybl Miklós* köré nagytehetségű munkatársak sorakoztak, kiknek nevét azóta aranybetűkkel jegyezte fel a magyar építészettörténet.

Ezek sorából kitűnt rendkívüli művészegyéniségével *Hauszmann Alajos,* kinek Magyarország kulturális újjáébredésének aranykorában a felépítésből oroszlánrész jutott. Tanulmányait a pesti Műegyetemen kezdte, majd ismereteinek kibővítése céljából Berlinben Lucas és Orth építészek mellett működött, kiknek klasszicizáló törekvései jótékony befolyást gyakoroltak a fiatal Hauszmann művészi képzeletére. A 70-es években ismét a magyar fővárosban találjuk, ahol 1872-ben már, tehát huszonöt éves korában műegyetemi katedrát kapott.

1891-ig, halálának évéig *Ybl Miklós* a magyar építőművészet vezérlő egyénisége. *Hauszmann* számára ez az időszak a kibontakozás kora. Első úttörő munkáját, a *Tüköry-palotát,* egymás után követik vidéki kastélyai. Ezek közül különösen kiválik a nádasd-ladányi *gróf Nádasdy-kastély* nobilis vonalaival, elmés beosztásával. Ehhez csatlakozik gróf Pejacsevics *podgoráci* és báró Vécsey *szöcsényi* kastélya, melynek stílusában már modern motívumok is jelentkeznek. Egyik legsikerültebb kastélya még *Széll Kálmán rátóti rezidenciája,* melynek befejezése után Hauszmann megalkotja Budapest egyik legjellegzetesebb épületét, a *New-York-palotát,* mely szerencsésen egyesíti magában az újklasszicizmus és a modern rendeltetés összes követelményeit. Állami megbízás révén ő tervezi továbbá *a kolozsvári egyetem élettani és bonctani épületeit,* melyek az elszakított Erdély szellemi központjának máig is legértékesebb építészeti alkotásai közé tartoznak. Ő építi *a budapesti törvényszék palotáját, a fiumei kormányzói palotát, a nyitrai vármegyei kórházat, a budapesti Erzsébet Vöröskereszt-kórházat,* amelyen első ízben érvényesíti a fejlődő egészségügyi elvnek megfelelő pavillonrendszert. Szombathelyen láthatjuk a mester újabbkori alkotásainak egyik legjelentékenyebbikét, annak *vármegyeházában* és *színházában.*

Budapest székesfőváros monumentális épületei között Hauszmann Alajos művészete az *Alkotmány-utcai törvényszéki palotában,* a *Markó-*

A KIRÁLYI PALOTA TRÓNTERME.

A BUDAI KIRÁLYI PALOTA UDVARA.

utcai reáliskolában, a József-körúti *Technológiai és Iparmúzeumban,* az Esterházy-utcai régi *Műegyetem* palotájában és a *Szent István-kórházban* kezd kibontakozni teljesen. Ezeknél a zseniális tervező a kerámia alkalmazásának nyujt bő teret bámulatosan szép részletképzésekkel, melyeken tisztán felismerhetők a mester egyéniségét és nemes ízlését elárulo jellegzetes motívumok. Hogy ezek a terrakotta-részletek az idő viszontagságainak milyen kitünően állanak ellen, hosszú évek tapasztalata igazolja.

Budapest újabb monumentális épületeinek nagy klasszisát az Országház, a Lipótvárosi Bazilika, a restaurált Budavári koronázó főtemplom, a Királyi palota és a Kúria adják meg.

Hauszmann Alajos fentebb vázolt páratlan termékenységű építészeti tevékenysége impozáns preludium csupán élete két főművéhez, melyeket a *Királyi palota* és a *Kúria* fejedelmi homlokzatában s pazar belső kiképzésében hagyott hátra az utókornak. Főleg a Királyi palota volt az, amelynél egész tudását, művészi érzékét, minden erejét latba vetette, hogy királyunk székhelyét minél szebbé, monumentálisabbá varázsolja.

A *Várhegyen,* melyet Hauszmann királyi palotája koronáz, történelmünk egész folyamán királyi rezidenciák emelkedtek. Hazai, de idegen kútforrások is elragadtatással emlékeznek meg *Zsigmond* és *Mátyás* palotáiról, melyek, mint tudjuk, a török hódoltság idején megsemmisültek. Később, 1715-ben *III. Károly* azok helyén egyemeletes palotát építtet, mely azonban alig ment afféle megszállóhelynél nagyobb számba. Ezt az épületet később kaszárnyának, majd fegyverraktárnak használják. *Mária Terézia* 1741-ben a rendek kérésére elhatározza a palota újjáépítését, melynek kivitelével a nagy *Lucas von Hildebrand* udvari főépítészt bízza meg a királynő, ki az országos gyüjtéshez tetemes összeggel járult hozzá. A közben kitört porosz háború, majd Hildebrand halála késlelteti az építkezés befejezését, úgy, hogy 1764-ig csak a középső szárny került tető alá. 1771-ben felépült a második emeletsor. A Mária Terézia-féle palota egy hosszanti fekvésű középépületből s két ehhez jobbról-balról csatlakozó négyzetalakú oldalszárnyból állott, melyek a középső szakasszal nyugat felé egy díszudvart alkottak, míg keleti irányban egy erős kiugrású rizalit és torony hangsúlyozta a főépület centrális jellegét. Eltekintve attól, hogy József császár uralkodásának idején a középső szakaszra egy harmadik emeletet építettek, a palota Mária Terézia-kori külseje a mult század ötvenes éveiig nem igen változott. 1849-ben, a szabadságharc idején a középső és a déli szárny leég. Ezt azonban a következő években némileg reparálják.

A KIRÁLYI PALOTA ÉSZAKI SZÁRNYA.

A palota nagyobbszerű átalakítását és kibővítését az 1867. évi koronázás és ünnepségei tették időszerűvé. 1871-ben pályázatot hirdetnek a fenti munkálatokra, *Feszl* nagyszerű tervet nyujt be, de közbejött események a kivitelt megakadályozták. 1874-ben *Ybl* Miklós kap megbízást a tervek elkészítésére és a munkálatok vezetésére. Ybl első feladatának tekintette a dunai front megoldását. A Várhegy Pest felé néző oldalára rávarázsolta az olasz renaissance kertépítészet minden csodáját, pergolákkal, szobrokkal élénkítve a vegetáció buja zöldjét. 1881-ben megbízzák Ybl-t a palota kibővítésével is. Kikötés volt, hogy a Mária Terézia-kori épületet lehetőleg ne érintsék. Ybl azonnal átlátta, hogy ez a szempont és a távlati benyomás egységessége csupán akkor juthat érvényre, ha a kibővítés nem hosszanti irányban, hanem a régi épületre merőlegesen, a Krisztina-város irányában fog megtörténni. Terve az volt, hogy megfelelő talajszabályozások igénybevételével s támaszfalak építésével a Várhegy krisztinavárosi oldalán egy, a régi épülethez hasonló, hármas beosztású palotát emel és kapcsol a dunai szárnyhoz, hogy ily módon a két épülettömb egy hatalmas, zárt díszudvart alkosson. 1890-ben vette kezdetét az építkezés. Első volt a krisztinavárosi támaszfalak megépítése. Ybl Miklós azonban még ezen előkészítő munkának a befejezését sem érte meg. Egy év mulva, 1891-ben meghalt.

Hauszmann még ez évben megkapja a megbízást a munkálatok folytatására. 1893-ban átdolgozza Yblnek a krisztinavárosi szárnyra vonatkozó terveit. A támfalak felépítésénél a szeszélyes talajalakulatok igen sok akadályt gördítenek a munka továbbhaladásának útjába. Ennek a szárnynak alsó traktusaiban helyezte el Hauszmann a konyhákat, raktárakat és mellékhelyiségeiket (I.), valamint a gazdasági hivatalokat, személyzeti lakásokat, asztali ezüst- és fehérnemű-raktárakat (II.). Az emeleti traktusban egy főhercegi lakosztály, a kabinetiroda, pósta- és távirdahivatal, két koronás vendég és kíséretének lakosztályai és a szent koronát őrző kamra nyert elhelyezést. A Mária Terézia-kori régi épület alapjában nem változott. Mindössze a jobboldali szárnyhoz csatlakozó Zsigmond-kápolna oldalkápolnáját bontatta le Hauszmann, hogy a különben teljesen zárt udvarra megfelelő bejárást biztosítson.

A krisztinavárosi szárny megépítésével sok igény nyert kielégítést, de még mindig szükség volt olyan nagyméretű reprezentációs helyiségekre, melyekben fényes udvari ünnepségek, fogadtatások, bálok rendezhetők. Ez tette szükségessé az északi szárny megépítését, melyet Hauszmann a régi palota Szent György-téri négyzetéhez csatolt oly módon, hogy a Mária Terézia-kori palota alaprajzának elmés megismétlésével a régi északi szárny négyszögének a rajta emelkedő hatalmas koronás kupolával impo-

RUHATÁR A KIRÁLYI PALOTÁBAN.

A KIRÁLYI PALOTA MÁRVÁNYTERME.

náló centrális hangsúlyt adott. Az új északi szárny nagy ünnepi terme 724 m² (a pesti Vigadó 600 m²) magassága 15·5 m. Buffet-galleria, garderobe, cercle-termek, elő- és toilette-szobák nyertek itt még elhelyezést. Az új északi szárnnyal való meghosszabbítással a dunai teremsor éppen 200 métert tesz ki. Önérzettel jegyzi meg Hauszmann a királyi palota építéséről szóló monográfiájában, hogy ilyen arányokkal még csupán a versaillesi palota dicsekedhetik.

A palota homlokzatának kiképzésében Hauszmann kegyelettel alkalmazkodott a régi palota megadott barokk stílusának kereteihez. Elve az volt: «nemesebb részletkiképzést adni» a megszabott arányok keretében. Főgondot fordított a dunai homlokzat monumentális, reprezentatív megoldására. A főhomlokzat központi hangsúlyát a Habsburg-terem fölött emelkedő kupola adja meg, mely előtt magas lábazaton álló oszlopsor tympanont tart. E rizalit és a kiugró szárnyak közeinek falfelületét erős árnyékhatású oszlopokkal élénkítette és töltötte ki a mester.

A termek és szobák belső kiképzése tekintetében már nagyobb szabadságot engedett magának Hauszmann, amennyiben az újabb épületrészeken a rokokó ornamentikától függetlenítve magát, a modern s főleg a magyar díszítőművészet formakincsének engedett teret. A termek berendezésénél irányelve az volt, hogy az ünnepi és az elsőrangú termek a

fejedelmi, míg a többi a főúri kényelem és pompa szellemében rendeztessenek be. Bár a magyar díszítő motívumoknak e tekintetben vezetőszerepet juttatott, a történelmi stílusok is méltó képviseletet kaptak nemzeti multunk egy-egy dicső korszakának szentelt teremben. Igy a Szent István-terem a román, a Mátyás-terem a renaissance, a Habsburg-terem a barokk stílus jegyében nyert belső kiképzést.

Örök érdeme Hauszmannak, hogy felismerve a képzőművészetek különböző ágainak egymást kiegészítő s egymás hatását emelő testvériségét, a festészet és szobrászat kiválóságait is maga mellé véve, az ő közreműködésükkel gazdagította a magyar király palotájának művészi szépségeit. Igy *Lotz* Károly és *Deák Ébner* Lajos főleg a reprezentatív termeket, *Roskovics* Ignác, *Tury* Gyula és *Hegedüs* László a Várkápolnát díszítették festészeti alkotásaikkal, míg *Strobl* Alajos, *Fadrusz* János, *Senyei* József, *Vastagh* György és *Róna* József szoborműveikkel járultak hozzá a királyi palota és kertjének pompájához, melyek építési és kibővítési költségei összesen 33,385.766 koronát emésztettek fel.

Bizonyos, hogy Hauszmann Alajos e nagyszerű munkájával a magyar királyhoz és a magyar nemzethez méltó fejedelmi rezidenciát alkotott a kezdetleges magból, mely fenséges monumentalitásával, környezetének

A KIRÁLYI PALOTA SZENT ISTVÁN-TERME.

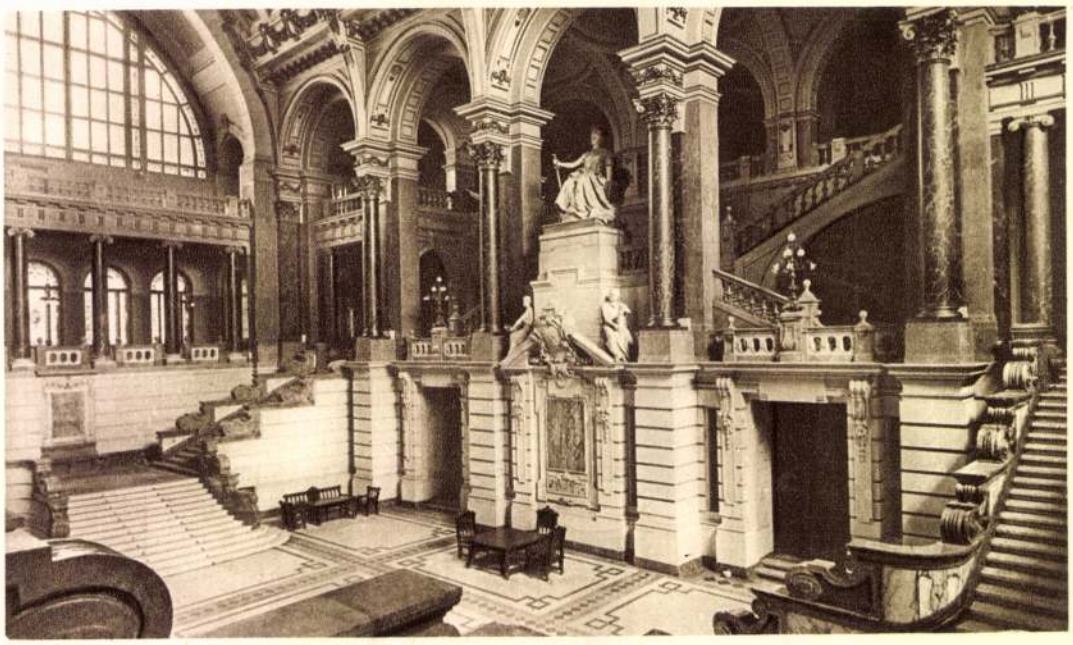

A MAGYAR KIRÁLYI KÚRIA ELŐCSARNOKA.

mesteri megoldásával fővárosunknak és hazánknak az idegenek által is megcsodált egyik fő büszkesége.

Hauszmann zsenijének másik legszebb és legmegkapóbb alkotása fővárosunk egyik legremekebb palotája, a *Királyi Kúria* épülete, melyben az ő művészi lángelméje kijegecesedett. Aki ezt a nagyszerű épületkolosszust látja, talán nem is hinné el, hogy a legfőbb magyar bíróság 1895-ig egy a Ferenciek-terén álló egyemeletes, eredetileg magánház szobácskáiban volt kénytelen meghúzódni, melyet még 1770-ben Mária Terézia vásárolt meg a Kúria céljaira. 1868-ban már felvetődött az ötlet, hogy a régi helyén egy megfelelőbb épületet emeljenek. A tervek kidolgozásával *Szkalnitzky* és *Koch* építészeket bízzák meg. E tervek azonban — melyek kidolgozásában a 21 éves Hauszmann is közreműködött — kivitelre nem kerültek. Később a Várban, a királyi palota közelében óhajtották elhelyezni a Kúria épületét; e megoldásról azonban le kellett tenniök, mivel e helyen a legfőbb magyar bíróság kívül esett volna a főváros forgalmán. Az 1891. évi döntés határozza el a Kúriának a mai helyén történendő építését egy 6588 m² hatalmas területen (e helyen eredetileg társzekér-fiókraktár volt), kikötve, hogy a kir. Itélőtáblát is annak épületében kell elhelyezni. A megbízást 1891-ben kapja meg *Hauszmann* s az általa benyujtott terveket 1893-ban fogadta el a törvényhozás, majd szentesítette a király. Az ő

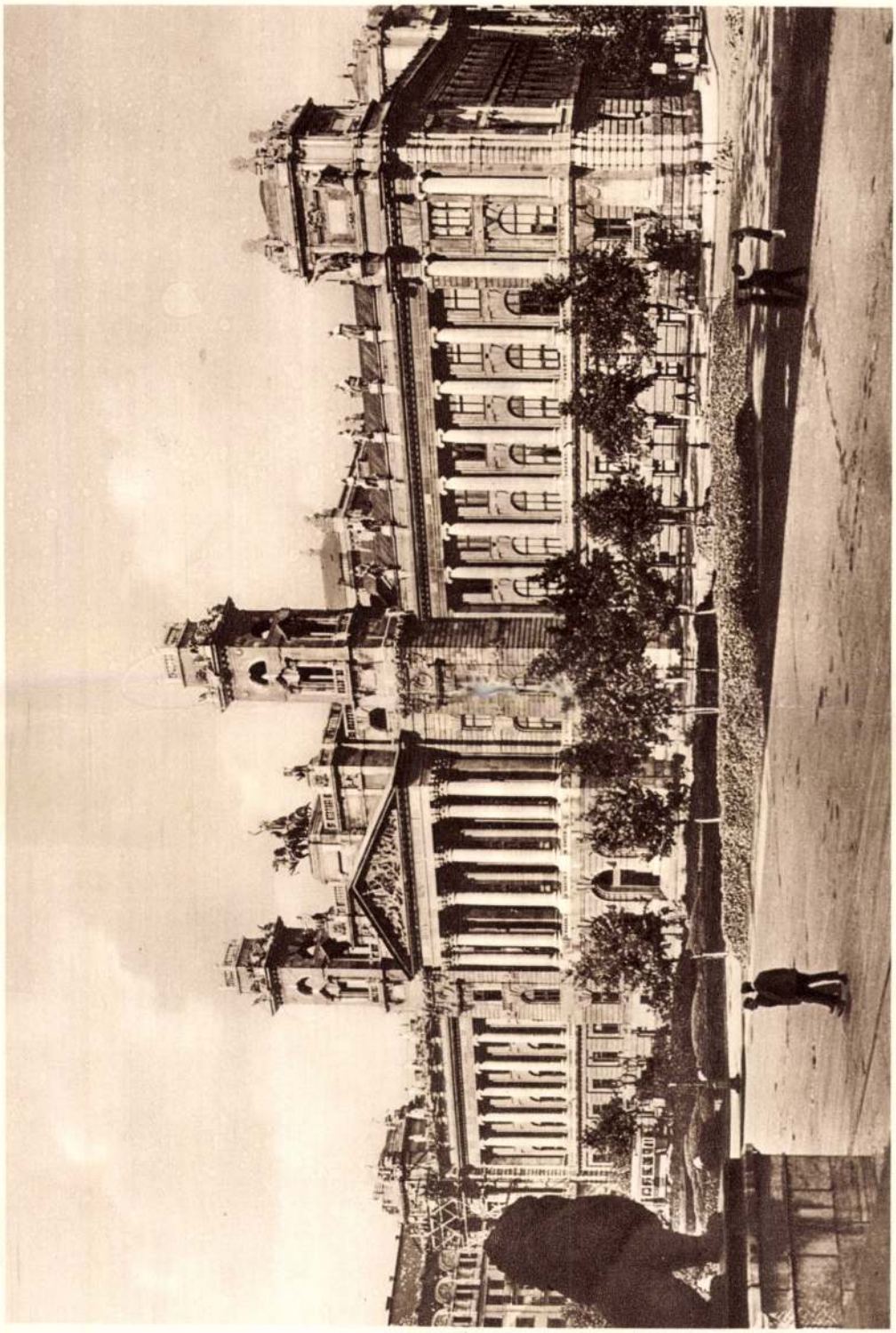

A MAGYAR KIRÁLYI KÚRIA BUDAPESTEN.

terve szerint a fenti két törvénykezési fórumon kívül még a főügyészség és a koronaügyészség hivatalai nyertek itt elhelyezést.

Hauszmann a Kúria építéséről szóló monográfiájában említi, hogy az Országház-tér szerencsétlen architektonikus elgondolása, jobban mondva elgondolatlansága milyen súlyos probléma elé állította őt a Kúria stílusának megválasztásánál. Félt, hogy az Országház, *Steindl* remekműve a maga monumentális arányaival, uralkodó gotikájával el fogja nyomni az ő épületének arányait, homlokzatát. Fínom stílusérzékével azonban csakhamar rájött, hogy ennek veszélyét csak úgy lesz képes kiküszöbölni, ha merőben ellentétes stílustörekvés jegyében alkotja meg művét. A vízszintes nyugalmát kellett hangsúlyoznia a gotika égbetörő vonallendületével s a síma, nagyvonalú tetőlezárást az Országház nyugtalan, ezertornyú, neogotikus tetőzetével szemben. A Kúria épületét ennélfogva az olasz érett barokk komoly, római megfogalmazásában tervezte meg s csupán a részletekben engedett teret az olasz barokk könnyedébb ornamentikájának. Az óriási épülettömb hatalmas főhomlokzatát egy középső és két sarok-rizalittal tagolta. Ezek közül a középsőt egyemelet-magasságban előugrással hangsúlyozta, melyen hat hatalmas oszlopot helyezett el, melyek viszont oromcsoporttal díszített tympanon architrávját támasztják alá. Az oromzatos középrésztől jobbra és balra egy-egy hatalmas pylon emeli a főhomlokzat monumentalitását. Az egyemelet-magasságnak meg-

A KIRÁLYI JÓZSEF-MŰEGYETEM BUDÁN.

A KIRÁLYI JÓZSEF-MŰEGYETEM AULÁJA.

felelően Hauszmann roppant méreteket alkalmazott a főhomlokzat részletképzésénél. Igy pl. az oszlopok magassága 12 méter, átmérőjük 1·5 méter. A természetszerűen épített lábazat köveinek magassága 0·80 méter. A dekoratív szobrok kétszeres életnagyságban készültek. A részleteknek roppant méretei okozzák a homlokzat monumentális benyomását, annak dacára, hogy a palota voltaképpen csak egyemeletes. A homlokzatnyujtotta monumentális benyomás még csak fokozódik a Kúria világhírű *előcsarnokában*. Áhítat hatja át azt, aki ide[illegible]méreteiről elég annyi, hogy hossza 40, szélessége 18, magassága 24 me[illegible]márványfalak pompáját stukkódíszítmények, üvegfestmények élénkítik, a mennyezeten *Lotz* Károly festette meg a törvény védő és boldogító hatalmának allegóriáját, egyemelet magasságában pedig, a lépcső szétágazódásánál *Strobl* Alajos fenséges fehér márvány Justiciája trónol. Amint látjuk, Hauszmann itt is érvényesítette a művészetek összműködésére vonatkozólag a királyi palotánál követett elvét, különösen a homlokzat plasztikai díszítésénél. Igy a középső rizalit tympanonja feletti római triga *Senyei* József alkotása, jobbra és balra egy-egy törvényhozó alakja *Fadrusz* János kezemunkája, a törvényszéki tárgyalást ábrázoló oromcsoport pedig *Zala* György mesterműve. A tetőzeten elhelyezett szimbolikus alakok tizenkét *Strobl*-növendék művei, kiknek egyöntetű munkáját maga *Strobl* Alajos ellenőrizte.

Az itt említett nagyobbarányú építkezések, melyekhez még a *József-m egyetem* központi épülete is csatlakozik, korántsem ölelik fel *Hauszmann* Alajos teljes építőművészi tevékenységét, de már önmagukban is bizonyítják, hogy Hauszmann az építőművészeti szakoktatásban milyen óriási tapasztalatokra támaszkodott. Építészetünk mai jelesei szinte kivétel nélkül tanítványai voltak és közülük többen a műegyetemi katedrán foly-

tatják mesterük művészi irányítását. Művészi szakoktatásában mindenkor tiszteletet igyekezett teremteni a klasszikus stílusok iránt, a nélkül, hogy befolyásolni kívánta volna tanítványainak egyéni megnyilatkozását.

Érdemekkel és sikerekkel teli életpályáján gyakran volt része elismerésben és a legmagasabb helyről jött kitüntetésben. Művészi működésének ötven éves jubileumát rendkívüli ünnepségekkel ülték meg tisztelői 1913-ban, minek emlékére márványtáblát helyeztek el egyik legszebb alkotásának, a Kúria épületének falában. Az örömök és ünnepeltetések közepette kijutott neki a keserűségből is, mikor meg kellett érnie azt, hogy egyik stílusos alkotásának, az *Erzsébet-téri kioszknak* utcai homlokzatát a Nemzeti Szalon beköltözésekor megbontották, modern stílusban átépítették, amely műve mai alakjában, felemás formájában rendkívül visszás hatást kelt.

A HABSBURG-TEREM A BUDAI KIRÁLYI PALOTÁBAN.

Művészi rajongással teli lelke szoros barátságba hozta képzőművészetünk egyik legnagyobb mesterével, *Lotz* Károlylyal, a magyar freskófestészet örökéletű mesterével, és *Strobl* Alajossal, kinek épületeiben ugyancsak teret juttatott, és a három barát karöltve vitte diadalra a testvér művészeteket, úgy a Kúria épületének, mint a Királyi palotának összhangzó megoldásában.

Hauszmann vérbeli művész volt, aki — mint említettük — az építészet elválhatatlan ikertestvérének tartotta a festészetet, szobrászatot és aki e hitvallásának — ahol tehette — érvényt is szerzett.

Ilyen meggyőződéssel, a művészetek iránti lelkese-

A BUDAI KIRÁLYI PALOTA A DUNA FELŐL.

déssel és szeretettel kezdte *Hauszmann* Alajos Társulatunk kebelében is, mint huszonhat éves ifjú hosszú, érdemdús működését, melynek 53 éven át tagja, 44 éven át választmányi tagja, 21 éven át alelnöke és 11 évig tiszteleti tagja volt. Óriási elfoglaltsága [illegible]ére sohasem ismert akadályt akkor, ha a Képzőművészeti Társulat s vele a magyar képzőművészet érdekei forogtak kockán. Az ő kezdeményezésére vásároltak 1903 óta a királyi palota termeinek díszítésére kiválóbb műveket a Műcsarnok kiállításain, amelyek ma, mint a magyar korona tulajdonai, egész kis múzeumra való anyaggal gyarapítják nemzeti kincseinket. Ha művészeink segítéséről volt szó, ha azok érdekében közben kellett járni, Hauszmann Alajos mindig ott volt és vezette a Képzőművészeti Társulat küldöttségét akár Wekerle miniszterelnökhöz, akár pedig a kommunizmus alatt Garbai Sándor népbiztoshoz, aki valamikor a királyi palota építésekor pallérja volt. Hauszmann Alajos a magyar művészet érdekében egyformán tudott mindkettő előtt kérni és meghajolni. És hozzátehetjük, mindenkor eredménnyel, mert a kiváló mesternek és nagy művésznek megvolt az a ritka emberi tulajdonsága : páratlan szeretetreméltósága, mellyel mindenki lelkéhez közel tudott férkőzni. Mindenkitől szeretve és tisztelve igyekezett megvalósítani az örök szépet. Igazi szép lélek volt, aki magából derűt és harmóniát árasztott.

Elhúnytával nemzeti kultúránk egyik hatalmas támpillére dőlt ki. Azóta örök álmát alussza a nagy művész. Alkotó elméje pihen, de szelleme él nagyszerű alkotásaiban, áldott emléke szívünkben !

LIPTÓÚJVÁRI STROBL ALAJOS.

LOTZ KÁROLY: BACCHUS DIADALA.

Még csak egy kis jelenet emlékét újítom fel befejezésül, mely oly élénken van most is előttem, mintha látnám az abban résztvevőket. Ez a kis jelenet azért tett rám oly eltörülhetlen benyomást, mert egy másik nagy művészünket, Benczúr Gyulát hozza Munkácsyval kapcsolatba s oly frappánsan jellemző, hogy talán kár volna, ha kimaradna mindkettőjük életrajzából.

1886 tavaszán Munkácsynak «Mozart»-ja volt a Műcsarnok nagytermében egyedül kiállítva. A megnyitás előtti napon művészek és a sajtó képviselői voltak ott együtt, hogy a festményt először láthassák. Munkácsynak ez a műve a «Milton» párjának készült. Tárgya is rokon. S ha az előbbi remekműhöz mérten meg is látszott rajta, hogy a nagy mester előrehaladott betegsége miatt már nem uralkodik többé oly feltétlen biztossággal a festői eszközei fölött, mint azelőtt, még mindig sok szépség maradt a régiből ezen a képen is, melyet a jelenvoltak nagyon tudtak méltányolni.

De Munkácsy képén hibát találni, nem csekély fontosságot adhatott a felfedezőnek. S az egyik ismert, nagyképűsködő kritikus sietett is hangosan megjegyezni, mielőtt még másnak is feltűnt volna, hogy «nézzék csak, a Mozart felemelt kezén a nagy ujj el van rajzolva».

S a kis Benczúr erre feléje fordult, szelíd mosolygó arcával s felsóhajtott:

«Ah, tudnék csak én így elrajzolni!»

Eger, 1927. november.

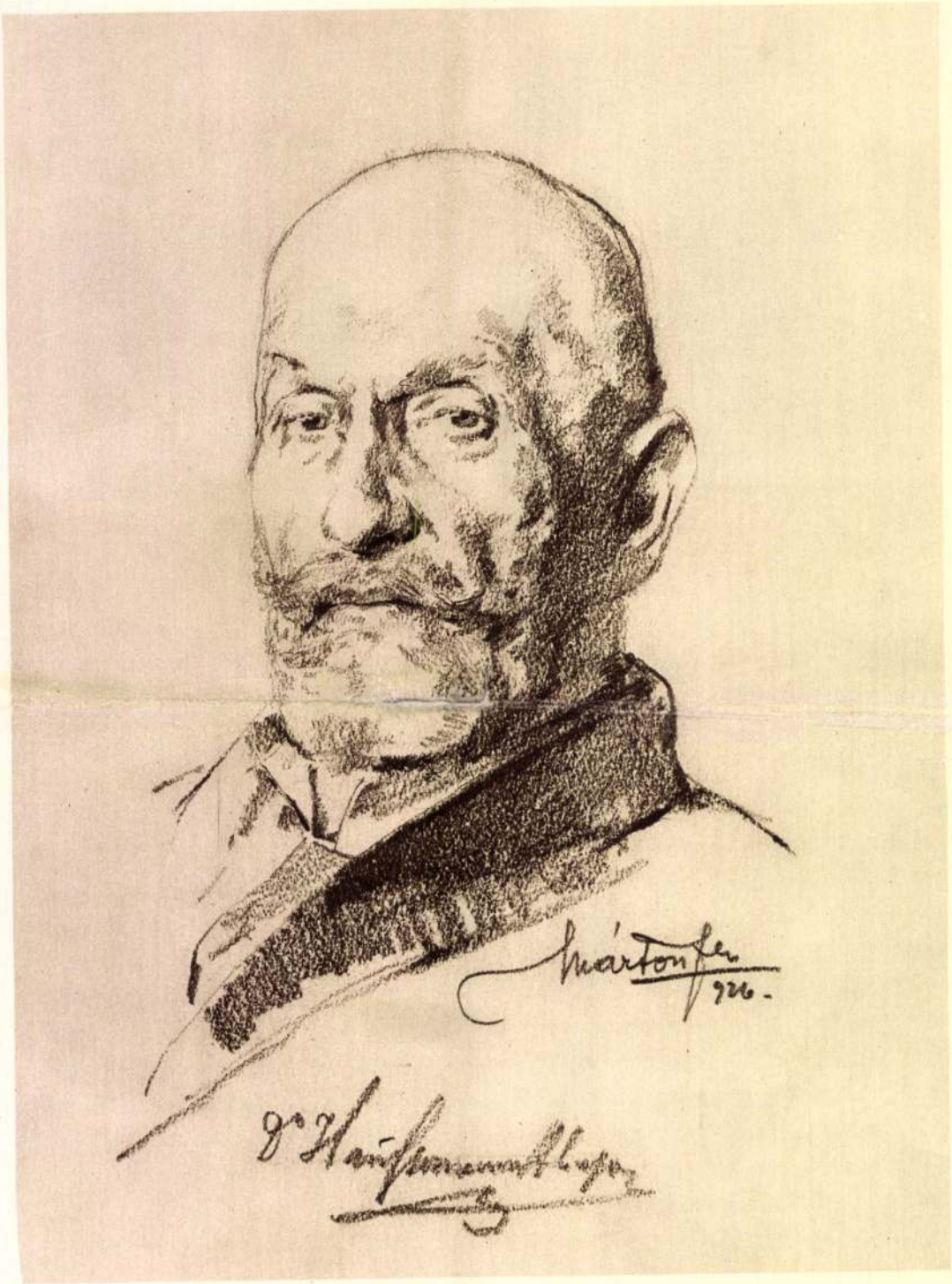

VELENCEI HAUSZMANN ALAJOS.
(MÁRTON FERENC RAJZA).

Erik KMT. 1928.

Hauszmann Alajos

lapunk első alapitójának, ny. műegyetemi r. tanárnak

nyilatkozata

az „Épitő Ipar—Épitő Művészet" alapitási idejéről.

A nagy mester, ki Isten kegyelméből 79 éves, a Döbrentei-utca 10. szám alatti pompás palotájában fogad gyönyörü dolgozószobájában, mely maga is egy műtörténelmi érték, hiszen mennyezetét Lotz Károly festette a két hires és ismert muzsaképpel, melyek közül egyik — az épitőművészetet ábrázoló — Hauszmann mester szépséges felesége, a másik — a műtörténet muzsája — az ő gyönyörü ifju leánykája, később dr. Hüttl Dezső professzor felesége. A plafon alsó hajlatában ott vannak sorban Hauszmann nagy épitőművész pályatársai, szintén Lotz ábrázolásában: *Ybl* Miklós, *Weber, Szkalniczky, Koch, Unger* Emil, *Petsacher* Gusztáv.

A nagy mester örömmel emlékszik meg lapunk alapitásáról, mely folyománya volt a Mérnök Egylet épitészi szakosztálya megalakulásának, melynek első tagjai Ybl, Weber, Szkalniczky, Pucher József, Pártos Gyula, Lechner Ödön, Gottgeb Antal és Hauszmann Alajos voltak és a Diana-fürdő II. emeleti 3. szobájában tanácskoztak. Itt beszélték meg a lap alapitásának szükségességét és a szerkesztőséggel a kiváló *Ney* Bélát bizták meg, ők meg mint munkatársak szerepeltek. 200 példányban inditották meg a lapot, melynek előállitási költségeit fedezték. Nehezen ment eleinte. Maguk eljártak az iparosokhoz, hogy a lapot hirdetésekkel stb. támogassák.

Azidőben igen küzdelmes élete volt a tervező épitészeknek. Nem becsülték őket többre, mint a kőmivesmestereket és ez a lealázó helyzet is nagyban sarkalta őket arra, hogy önálló lap által megismertessék az épitész munkakörét. Hogy ezt — bár lassan — sikerült a köztudatba bevinni, az elsősorban az „Épitő Ipar" érdeme volt. Hatalmas uttörő munkát végzett ez a lap, a közönyt megtörte, az épitészetet a többi művészettel egyenrangu magaslatra állitotta.

Sok igen érdekes epizódot mondott még el a nagy Mester lapunk szerkesztőjének, melyekre még vissza fogunk térni.

Koch építési

Andrássy- és nagykörut csak képzeletben van meg, s előbbinek helyén egy negyedrangu piszkos utcája a pesti ghettónak, a Könyök-utca disztelenkedik. A Vörösmarty-téren, ott, ahol most a Haas-palota áll, az összelövöldözött német szinház csupasz és megrongált falai meredeznek égnek. A Mátyás templom és csonka tornya sivár környezetben s hijával minden ékitménynek, néz le a már akkor is páratlan szépségü dunai panorámára. A királyi palota alig nagyobb a mainak harmadánál, eléggé szegényes külsővel. Ott, hol az Országház áll, fa és kötelepek terülnek el. A régi Nemzeti Szinház minden disz nélküli épülete, jelenleg üresen álló telkén már megvan, de sem az Opera, sem a Nép-, Vig-, Magyar-, Király-, Városi, s a többi kisebb szinház nem létezik, ellenben németül játszanak a Várszinházban, az Erzsébet-téri favázas, disztelen, de igen nagy — a gyapjuutcai és a Fürst-szinházban; magyarul csak a Nemzetiben, és az István-téri Miklóssy-féle primitiv favázas épületben. A Calvin-téri szökőkut, s szobraink legnagyobb része hiányzik. A Szabadság-teret az idétlen és annál nagyobb gyászos emlékü uj épület foglalja el. A Hatvani-, most Kossuth Lajos-utca szélessége csak fele a mainak. Az Apponyi-tér helyén apró sikátorok tömkelege. A lóvasut csak Óbudára, a Zugligetbe, Kőbányára és a Ludoviceumig jár. Villanyvilágitásnak még nyoma sincs, sőt számos utca petroleummal van világitva. Legyen még kuriózumképpen felemlitve, hogy a Duna mentén fekvő városrészekben a partokon meritett dunavizet puttonyos asszonyok hordták a házakhoz, puttonyonként 5 kr.-ért.

Talán ennyi is elegendő, hogy helyes képet alkossunk magunknak az akkori Budapestről, amely ma egy hatalmas, közel egymilliós világváros.

Hogy ez mennyi szellemi és fizikai munkának az eredménye, elképzelni is alig lehet. Ezen munkának az őt megillető részét az „Épitési Ipar" is kivette s a legsulyosabb körülmények között is lankadatlanul tört kitüzött célja felé. Az anyagi eszközök hiánya miatt már megalapitása nagy nehézségekbe ütközött, — s csak több lelkes kartárs hathatós anyagi és szellemi támogatása tette lehetővé megjelenését, akik nemes áldozatkészségükkel méltán kiérdemelték hálás elismerésünket. Ezek a következők voltak: *Hieronymi* Károly, *Lechner* Lajos, *Tolnay* Lajos,

MDK

Koch építész

Éble Károly: A Károlyi grófok nagykárolyi kastélya és pesti palotája. Bp. 1877.

MDK

Koch és Szkalnitzky

A m. kir. tud. egyet. élettani int. homlokzatterve

Képzőm.Társ. 1899 tav. nemzetk. kiáll.

MDK

Koch és Szkalnitzky

A m. kir.tud. egyetemi könyvtár reáltanoda-utcai homlokzatának első terve

Képzőm. Társ. 1899. tav. nemzetk. kiáll.

56.l.

M.D.K.

Koch épitész

nevét az 1870 után megindult hatalmas építőmunka erőteljes munkásnemzedéke között emliti:

Lechner Jenő dr.: Kauser József emlékezete

A Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Közlönye, Bp. 1921. 55. köt. 123. old.

MDK

Koch bécsi épitész

Sztáray Albert gr. nagymihályi,
gr.Dessewffy Józsefné szentmihályi kastélyait tervezte Koch bécsi épitész.Az utóbbinak parkja is az ő alkotása.

Ltáb IV. 13.1.

MDK

Koch és Skalnitzky

tervezték a posta és távirda épületét, a Thonet-udvart, egyetemi könyvtárt

Országh 208.l.

Koch [építész] MDk

A Múzeum körút és a Rákóczi út sarkán lévő parkban emlékműszerűen felállították a régi Nemzeti Színház egy nagyméretű oszlopfőjét. Az oszlopfő az 1837-ben épült Nemzeti Színház 1875-76. évi átépítéséből származik.
(Az átépítést Skalniczky és Koch tervezték.)

Tájékoztató

62. l

P.B.: A Múzeum körút ...

MŰEMLÉKvédelem

, bn. 1961. 1. sz.

M.D.K

KOCH építész

1870 - 1900 között működő

építész

Gerő László: Magyar építészet a XIX. η.

2. felében Bp. 1955. 30. e.

Koch Antal

ácsmester.

1700. Szatmár.

Kemeny Lajos: Műtörténeti adatok
Kassa múltjából. Arch. Ért.
1906. 58. l.

Kóbor Henrik,

MDK

Koch épitész

Képzőm.Társ. Évkönyve 1928. 20-36.o.
Pethő Zoltán: Hauszmann Alajos

Koch M.D.K.

A Zitterbarth-féle Nemzeti Színház egyik átépitője / társa: Saklamiczky/ 1875-76.

Tájékoztató

Műemlékvédelem 1961. / V./ 1. sz. 62. l.

MDK

Szkalnitzky és Koch.ép.-k.

A nemzeti szinház homlokzata.

KMTárs. 1899. Tav.Nemzetk.kiáll. Kat. 54.l.

MDK

Koch és Szkalnitzky

A tervezett "Hungária" szálloda épület metszete

Törvényszéki épület terve

Képszőm. Társ.1899.tav.nemzetk.kiáll.kat. 56.l.

MDK

Koch és Szkalnitzky

A m. kir. tud. egyetem élettani intézet homlokzatterve

Képzőm. Társ. 1899. tav. nemzetk. kiáll. kat.
55.l.

~~Gratzl és~~ Koch

mûrs eperjési templom-
ced festők
1907

l.

Wick kassai kálvária

48 l.

Sárszentmihályi gróf Zichy-park

II. 165.

a. D. a

KOCH Évilén

Skalniczkyvel

átépítette a Litterborth-féle 1834

ben létesült Nemzeti Szinházat

(1875-1876)

egyik oszlopfőzét feláleitottak

P.B.: A Muzeum körút és Rákóczi

út sarkán levő parkban

Műemlékvédelem 1961. 1. n. 62. l.

MDK

Kóbor G.Henrik, festö

Téli éjszaka. Olf.

MK.Seg.Biz.Müv. Kiáll. 1914.nov.-dec. Kat. 3.1.
Szépm.Mus.

MDK

Kóber G.Henrik, festö

Külvárosi utcza. Olf.
Este. "

MK.Seg.Biz.Müv.Kiáll. 1914.nov.-dec. Kat. 4.l.
Szépm.Muz.

MDK

Kóbor J. Henrik, festő.

Téli reggel. Of.

Képrőm. Társ. 1909/10 téli kiáll.- Kat.-60.l.

Telephone Tele. Type/Io Lelo Biscit - Tlex. Co.

KÓBOR G. HENRIK

597. Holdas est. Olajf.

Képzőm.Társ.1910/11.téli kiáll.kat. 58.oldal

MDK

Kóbor G.Henrik festőm.

Farkas Z: Téli kiáll. a Műcs.-ban. Vas. Ujs. 1910. 47.sz. nov. 20. 966. l.

LDK

Kobor G. Henrik

A Műcsarnok háborus kiállitasan szerepelt.

Cikk: Háborus kiállitás.

Művészet, 1914. 451-452.l.

MDK

Kóbor G. Henrik

Részlet a bányavölgyből.Olajf.

Ragusai kolostor.Olajf.

Műcsarnok 1912.tav.kiall.

MDK

Kóber G. Henrik

Ragusai kolostor, of.

KMT 1912. tav.kiáll.

MDK

Kóbor G.Henrik szobró

Magyar Müvészet, 1927. 113. l.

MDK

Kóbor G. Henrik

Részlet a Bányavölgyből, of.

KMT 1912. tav. kiáll.

Kóbor G. Henrik
Kövér Gyula

SEREG JAKAB.
677 Varrónök. Olajf. Eladó.

KÖVÉR GYULA.
678 Nápolyi utca. Olajf. Eladó.

MUSZÉLY ÁGOST.
679 Építkezés. Olajf. Eladó.

SZABÓ ANTAL.
680 Munka után. Olajf. Eladó.

SZINES ELEMÉR.
681 Mátyás-téren. Olajf. Eladó.

~~CSUK JENŐ.~~
682 Domboldalon. Olajf. Eladó.

~~TURÁN HACKER MÁRIA.~~
683 Havas utca a Rózsadombon. Olajf. Eladó.

~~CSERNUS FERENC.~~
684 Arckép. Olajf. Magánt.

VIDA ÁRPÁD.
685 Arcképtanulmány. Olajf. Eladó.

UDVARDY I. Ö.
686 Ház a hegyoldalban. Olajf. Eladó.

~~GRUZDA JÁNOS.~~
687 Felgyógyi falu. Olajf. Eladó.

UDVARDY I. Ö.
688 Váradi Köröspart. Olajf. Eladó.

Bede ~~SCHWARZ ELZA.~~
689 Bucsúzás. Olajf. Eladó.

KÓBOR G. HENRIK.
690 Ragusai kolostor. Olajf. Eladó.

UDVARDY I. Ö.
691 Váradi szőlőkből. Olajf. Eladó.

ALBERTH FERENC.

692 Tavaszi színek. Olajf. Eladó.

CZENCZ JÁNOS.

693 Mari. Olajf. Eladó.

KÓBOR G. HENRIK.

694 Részlet a Bányavölgyből. Olajf. Eladó.

PATAKY SÁNDOR.

695 Nyári délután. Olajf. Eladó.

MIKOLA ANDRÁS.

696 Nagybányai vásár. Olajf. Eladó.

CSUK JENŐ.

697 Hófoltok. Olajf. Eladó.

HONIGBERGER ERNŐ.

698 Leány gyümölccsel. Olajf. Eladó.

ZETELAKAI TÖRÖK GYÖRGY.

699 Részlet a nagy Biharból. Olajf. Eladó.

LUKÁCSY JÁNOS.

700 Téli napsütés. Olajf. Eladó.

W. GYENES GITTA.

701 Labdázó nő. Olajf. Eladó.

PERLROTT CSABA VILMOS.

702 Kecskeméti-utczai részlet. Olajf. Magánt.

703 Csendélet háztetőkkel. Olajf. Eladó.

ZIFFER SÁNDOR.

704 Önarckép. Olajf. Eladó.

UDVARDY J. Ő.

705 Zalai malom. Olajf. Eladó.

DÖMÉNY LÁSZLÓ.

706 Feketeruhás hölgy tükör előtt. Olajf. Eladó.

SOMLÓ LILI.

707 G. E. arcképe. Olajf. Magánt.

MDK

Kóbor G.Henrik,festöm.

608. Délután. olf.

Képsöm.Társ. 1910/11 téli kiáll. Kt. 59.l.

Kóbor G. Henrik MDK

Délután, olf.

Mücsarnok 1910/11. téli kiállitás

Fóbor G. Henrik MDK

Holdas este, olf.

Műcsarnok 1910/11. téli kiállitás

Kóbor G. Henrik

MDK

Csendes utca, olf.

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

Kóbor G. Henrik

MDK

Holdas este, olf.

Márciusi este, olf.

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállítás

MDK

Kóbor G. Henrik

Holdas este, of.

Márciusi este, of.

Képzőm. Társ. 1910. tav. kiáll. kat. 49.l.

MDK

Kóbor G.Henrik, festöm.

232. Reggelfelé. olf.

Képzöm.Társ. 1909.tav.Kiáll. Kat.37.l.

Kóbor G. Henrik

MDK

Reggelfelé, olf.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Kóber G. Henrik

MDK

Ragusai kolostor, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Kóbor G. Henrik

MDK

Részlet a Bányavölgyből, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

MDK

Kóbor G. Henrik szobraszművész

Gyüjteményes kiállitása a Magyar Nemzeti Szalonban 1927.jan.14.-én nyilt meg.

Magyar Művészet, 1927. 2. sz 113.l.

MDK

Kóbor G. Henrik

Holdas este. Olajf.

KMT 1910/11. téli kiall. 58.l.

MDK

Kóbor G. Henrik

Márciusban, of.

Képzőm. Társ. 1911. tav. kiáll. kat. 47.l.

Kóbor G. Henrik

"Reggel felé" c. képén három hólapátoló férfi munka végeztével megy az utcán.
Repr.

ÉLET, Bp. 19o9. juli. 4. I. évf. 27. sz.
37. lap.

MDK

Kóbor Gy.Elek

Viharban, br.

Magy.Művészetért kiáll. r.Kücs. 1940. febr. 25.1.

Koch

épitést

Ybl Miklós tervei

szerint épitette a

fehérvárcsurgói

Károlyi-kastélyt

1844-ben.

Dor Bakony

64. l.

III. sz. belklinika gyakornoka (prof. Dr. Korányi), januártól júliusig hét hónapon át folytatott tanulmányokat Baselben a La Roche-alapítvány és Basel-kanton ösztöndíjával. Hat hétig Verzár professzor élettani intézetében dolgozott. Az emberi vérserum festékanyagainak differenciálásával és a rekeszizomtónust szabályozó mechanizmussal foglalkozott. Ezeket a vizsgálatait a következő tanév folyamán 1936 januárjában Verzár professzor a svájci physiologusok kongresszusán is bemutatta. A hátralevő időt a belgyógyászati klinikán töltötte, ahol a klinikai munkálatokban vett részt, azonkívül továbbfolytatta a serumfestékanyagokkal megkezdett munkálatokat. A Baselban előforduló benzolmérgezések gyakorisága indította arra, hogy benzol quantitativ kimutatására alkalmas eljárást dolgozzon ki, amely munka különösen jelentős megállapításokra vezetett. Kutatásainak eredményeképen három dolgozatát közölte a Biochemische Zeitschrift: „Differenzierung der Serumfarbstoffe des Menschen“ — „Zur Lavulosereaktion mit Dinitrobenzolen“, — „Quantitative Benzolbestimmung mit Hilfe des Pulfrischen Stufenphotometers“.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Koch épitém

~~Hofrichter~~, Rigl

és Koch

K

mint
ced.

l.

Éble Károly:

A Károlyi grófok
nagykárolyi kastélya
és pesti palotája.
Bp. 1877.

MDK

Koch Elza

Parkrészlet novemberben.

V.Nemzeti képzőm.kiáll.1939.Kassa.Kat. 18.

Koch, Ernest

építőmester

1797

l. Bírógyűlési

34. l.

Győr.

Az előtérben égő váro
lyezése és tábori sátrai lát
Felirata:

Abcontrafactur vnd Gelegen
Keyserlichen
Majestät Lager. Cap. cccli
és Auszlegung der Buchstaben
Lagers vor Raab da auch
mü magyarázatnak kezdete
befejezése: ✝ In dieser Z
Lazarus von Schwendi nic

Fm., mér. a vk. 1

140-95.

Koch és Szkalniczky

Mincs Céd

az egyetemi természettudományi intézetek épületcsoportjából tervezték az élettani intézetet 1871-ben.

Thirring Bpest

49. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Koch Ella

festő Kassa

árad

Csíkvári Abany

149. l.

T. 1842.

uha.

mekeinek szőlőt adó hölgy bársony
redőjü derékkal és többszörösen
ány ruhája gyapjúszövet ellenkező
l. A kis fiu ~~nak~~ öltözete pedig
nadrág és alacsony szárú csizma. A
obra nyaralóval. Felirata:

DIVATÖLTÖNYÖK
tal divatterméből
k 39ik számához.

1861.

Koch Ella

festő

l.

Sziklay Kassa

233 l.

Библиотека Ягича

Koch Ella,

festő Kana

l.

Művészet (Kende)

1939. 30-a.

12. l.

Koch Ella

festő Kassán Bethlen körút 18.

Életrajz beküldésére felszólítva 1943. I. 1.

2 pasztell tájképe kiállítva

Kassai kiáll. 1942

Koch Ella

festő

cród

=

Mihalik Sándorné

Kassai képzőművé-
szek kiállítása.

Felvidéki Ujság

1942. dec. 12

Koch Elza

1916/17 - 1919/20

Ferképzomfoiskévk

102 l.

783

MDK

Koch Ella

Mihalik Sándorné: Kassai képzőművészek kiállitása.
Felvidéki Ujság 1942. dec. 12. 4.l.

Koch Ella

Szerepelt a Kassai Kazinczy-Társaság Képzőművészeinek kiállításán.

N U 1939 V. 9.

MDK

Koch és Szkalnitzky

Törvényszéki épület terve

Képzőm. Társ. 1899. tav. nemzetk. kiáll.
56.1.

Koch tuvél

Magyar Ifjúság, 1913. nov. 25.

KOCH AURÉL

egy munkája repr. ld. Jánoskuti Márta

A Műcsarnok "szinpada"

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.19.sz.24-25.o.

SZERZ[illegible]

munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesitéséhez

mely létrejött egyrészről a MTA Müvészettörténeti Kutató Csoport u. 62.), másrészről

név:

főállásu munkahelye:

állandó lakcime:

szem.ig.száma:

megbizott között az alábbi feltételekkel:

1. Az elvégzendő feladat részletesen:

2. A dijazás összege: Ft.
A dijazásnál alapulvett munkaköri besorolás

MDK

Koch és Szkalnitzky

A tervezett "Hungária" szálloda épület metszete

Képzőm. Társ. 1899. tav. nemzetk. kiáll. 56.l.

Koch Árpád fafaragó Recskről hozta el alkotásait. Ő „profinak" számít, hiszen szakmája is faszobrász, nyolcadik éve dolgozik e minőségében. Ez családi hagyomány, már nagyapja is híres citerakészítő volt, illetve ma is az, és Koch Árpád ma is sokat tanul az idős mestertől. Játszóterekre is készít gyermekjátékokat, mert úgy véli: a népművészet célja a mát szolgálni. Bútorokat is készít, viszonylag szerényebb díszítést alkalmaz szívesebben, mert nem szereti a hivalkodó megoldásokat.

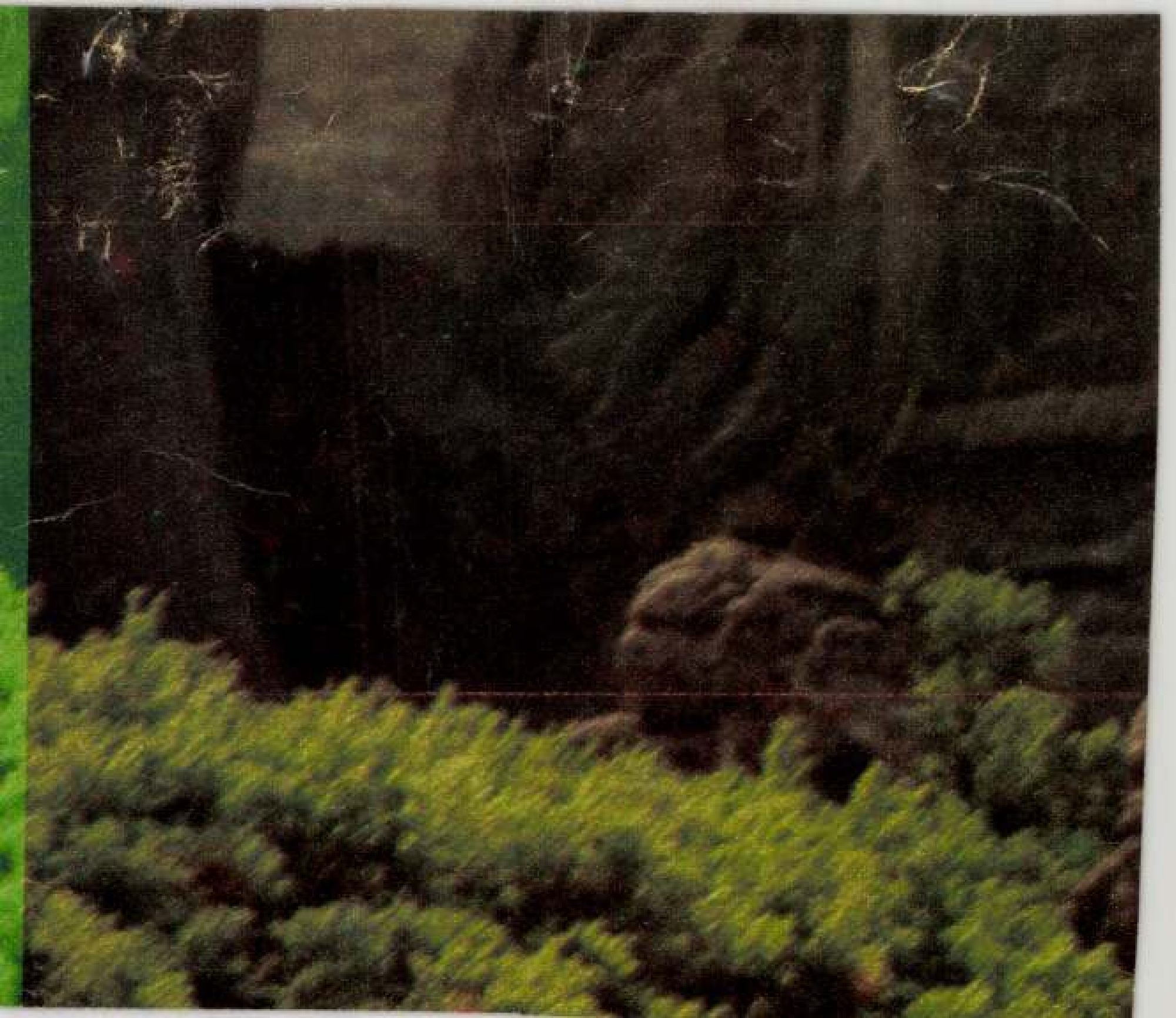

KOCH ÁRPÁD

UJ TÜKÖR 1930./XVII/ 16. sz. 47 o.

MDK

Koch és Szkalnitzky

A Ferenczieк terén tervezett uj curia homlokzatterve

Képzőm. Társ. 1899. tav. nemzetk. kiáll. 56.l.

B. J.

Totálszínház a múzeumban

Az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet gyűjteményébe kerül a Vácott élő és dolgozó *Koch Aurél* díszlettervező és grafikusművész munkáinak egy jelentős hányada.

– Megvalósult és tervnek megmaradt színpadi és televíziós díszleteim makettjeit, bábterveimet, tervdokumentációmat adom át, egy sereg kész báb, illetve számos színháztechnikai szempontból rendkívül érdekes foto társaságában a múzeumnak – mondta Koch Aurél, aki arról is tájékoztatott, hogy az intézmény egy mostanában elkészülő új, szcenikai gyűjteményrészben helyezi majd el a munkáit.

R. Z.

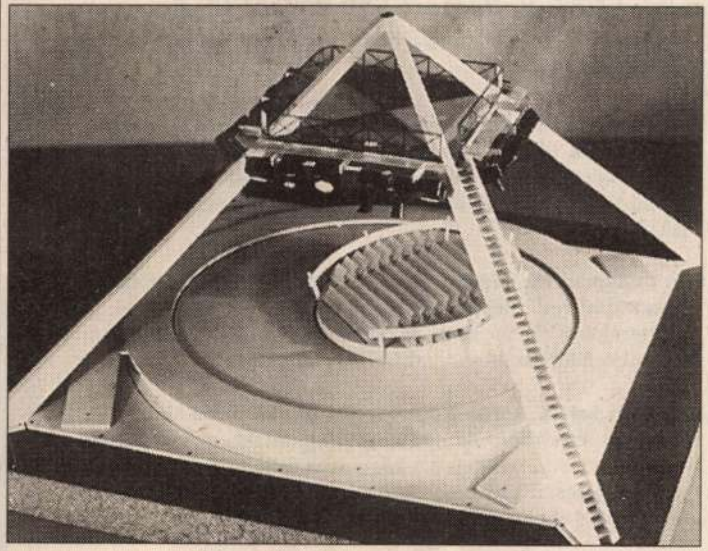

Totálszínház. A forgószínpados, mozgatható nézőteres, különleges akusztikai és világítási megoldásokkal elképzelt tervhez meglehetősen hasonlót építettek Halléban. Koch Aurél terme a közeljövőben a színháztörténeti múzeumban látható

– Pedig a diákotthonban is az életre nevelés lenne a fő cél.

– Igen, de ehhez egyre jobban hiányoznak a feltételek. A Pest Megyei Önkormányzat intézménye vagyunk, évről évre csökkentik költségvetésünket, s ez rontja a helyzetünket. Egy évben például 25 ezer forintot kapunk egy gyerek ruházkodására. Ez pár évvel ezelőtt még komoly összegnek számított, viszont ma már igen kevés. Ezek a gyerekek beleszülettek a szegénységbe. Azelőtt elvittük őket Pestre, moziba, de most már erre sem telik. Elmaradtak a nyári kirándulások, táborozások is, amelyek pedig jó hatással voltak a gyerekekre.

– Talán az étkeztetésben is spórolni kell?

csink, ezért nem tudunk érte menni.

– Mire számíthatnak az állami gondozottak?

– Semmi jóra. A családot helyettesíteni nem lehet, hiába beszélnek erről sok helyen. Ha pedig a továbbiakban is megnyirbálják a költségvetésünket, akkor még az is előfordulhat, hogy naponta egyszer-kétszer tudunk csak enni adni a gyerekeknek. De ami ennél is rosszabb: a gyerekek lopnak, csalnak, hazudnak, s ez arról árulkodik, hogy az emberi együttélés elemi szabályaival sincsenek tisztában. Mindez beláthatatlanná teszi a jövőjüket.

Gér József

Sorstársak konditerme

Nagykőrösön és vonzáskörzetében csaknem 600 mozgássérült ember él, közülük több mint 350-en tagjai a Mozgáskorlátozottak Nagykőrösi Egyesületének, akik már régóta szeretnének egy kondicionáló sportszobát, valahol a városban. Az ehhez szükséges felszerelést szinte hiánytalanul sikerült beszerezniük, ám megfelelő helyiség híján a drága eszközök azóta is raktárban hevernek.

Az egyesület három évvel ezelőtt bejelentette ugyan igényét egy, a Deák téri irodája szomszédságában megüresedett önkormányzati tulajdonú helyiségre, csakhogy azt nem a mozgáskorlátozottaknak, hanem a Kereszténydemokrata Néppárt helyi szervezetének utalták ki. A mozgáskorlátozottak ebbe nem nyugodtak bele. A napokban pont került a huzavona végére azzal, hogy a pártirodának a Szabadság téren biztosítottak egy másik szobát, a mozgássérültek pedig még ebben a hónapban berendezhetik és használatba vehetik a konditermet.

M. J.

KOCH Aurél
Népszabadság 96.03.26

pályázat útján meghirdeti a Kazár-Szőröspuszta 062/2 hrsz. alatti 1,2 ha alapterületű fűrészüzemi ingatlanát, a rajta lévő fűrészüzemi épületekkel, irodával, tárolóépületével, közműveivel (ivóvíz, tűzivíz, villany saját transzformátorról, telefon) valamint gépeivel.

Eredményesen zárult pályázat esetén a kiíró azzal köti meg az adásvételi szerződést, aki a legkedvezőbb vételárat ajánlotta és vállalja annak a szerződés hatályba lépése után 8 napon belüli megfizetését.

Az ingatlan, a rajta lévő felépítmények és a közművek ajánlati ára

18 000 000 Ft+áfa

A telepen tárolt alap-, félkész- és késztermék értékét az ajánlati ár nem tartalmazza.

***A pályázatok benyújtási ideje:* 1996. IV. 2. 12 óra.**

A pályázat benyújtásának helye:
2660 Balassagyarmat, Bajcsy-Zs. út 10.
(Ipoly Erdő Rt. központja)

A pályázatok elbírálása nyilvános értékesítési tárgyaláson 1996. IV. 2. 14 órakor, a pályázat benyújtásának helyszínén. A nyilvános értékesítési tárgyaláson az a pályázó vehet részt, aki 1996. IV. 2. 12 óráig a 200 000 Ft (azaz kettőszázezer 00/100 forint) bánatpénzt befizette az Ipoly Erdő Részvénytársaság központi pénztárába, és ezen időpontig írásos pályázatát is benyújtotta.

Részletes információt a fentiekben megjelölt ingatlan tekintetében Korbonski Kazimierz termelési vezérigazgató-helyettes ad a (35) 310-769-es telefonszámon.

A pályázat kiírója fenntartja a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa.

Ipoly Erdő Rt.

101974 LJ

(szövegszerkesztés, táblázatkezelés) rendelkezik.
Beruházói, kivitelezői gyakorlat és angolnyelv-tudás előnyben!

Jelentkezés magyar (és angol) nyelvű önéletrajzzal az alábbi címen:

McDonald's Kft.
1097 Budapest, Gyáli út 3/b.
Koblencz József műszaki igazgató nevére.

® TAKARÉK
VAGYONKEZELŐ
CSŐDMENEDZSER ÉS
FELSZÁMOLÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

H-1027 Budapest, Margit krt. 1. III./16
Tel./Fax: 212-0401, 212-1065, 212-1066,
212-1079, 212-4786

mint a GÉV Építőipari Vállalkozói Rt. f.a. felszámolója, értékesítésre meghirdeti az alábbi ingatlanokat:

1. **A Kőbánya városközpont közelében, Budapest X. kerület, Bihari utca 16/b. szám alatt,** jó villamos- és autóbusz-közlekedéssel, az utcán és az udvarban parkolási lehetőséggel, garázzsal, 5 szintes, szintenként 450 nm-es alapterületű IRODAHÁZ-at.

2. **A Budapest IX. kerület, Tóth Kálmán utca 33. szám alatti összközműves telephelyet.** Nagysága: 6749 nm, az épületek összterülete 3500 nm, iroda, raktár és műhely céljára alkalmas. A területen többszintes irodaház, lakóház építhető.

3. **A Budapest X. kerület, Keresztúri út 208. szám alatt** 16043 nm-es közúton és vasúton jól megközelíthető, jóváhagyott rendezési tervvel rendelkező **közműves telephely, építési telek** a 41-es építési övezet besorolással, rajta 700 nm-es több funkciójú új épülettel. Az ingatlan megosztható 3-6000 nm-es területekre is.

Az ingatlanok a helyszínen megtekinthetők, illetve további információ kérhető Németh Ervinné felszámolótól személyesen vagy telefonon: 212-1065, 06-30/426-871

SOPRONTÓL-ZÁGONIG

Pillanatképek a háborús Magyarország életéből

LÉVÁN, a Palócföld központjában a mult héten rendezték meg azt a falunapot, amelyen Bars megye szinte minden községének népe felvonult, ősi viseletében, hogy bemutassa szokásait, játékait, dalait. Vagy négyszáz szereplője volt az ünnepségnek, amelyet az óriási főtéren legalább öthatezer meghívott vendég nézett végig, gyönyörködve a lassan eltünő, kivesző színekben, mintákban, fejdíszekben, ezüst ötvös-ékszerekben. *A falunapot nem a bokréta szövetség, s nem a kulturális egyesületek rendezték meg, hanem a közigazgatás, a vármegye vezetősége, élén a lelkes palóc Hetényi Rezső alispánnal,* aki egész esztendőben sorra látogatja újra és újra a megye valamennyi faluját, hogy buzdítással, rábeszéléssel, sőt ha kell: a hatalom szavával is megmentse a veszendőbe induló népi értékeket. A magyar bürokráciáról hosszú időn keresztül, — sokszor okkal, néha ok nélkül, — az volt a vélemény, hogy különvaló életet él, s főként akták gyártásával szeret foglalkozni, óvakodván a néppel való természetes kapcsolatoktól. Nos, a bars-honti közigazgatást még a legnagyobb rosszakarattal se lehetne ilyesmivel vádolni. Egy alispán, mint lelkes néprajzi buvár, — egyáltalán nem tartozik a bürokratikus jelenségek közé... S hogy maga a nép milyen szeretettel és szívesen veszi, ha törődnek vele, ha vezetői érdeklődnek életének, sorsának, apró szokásainak minden részlete felől, mutatta a felvonult palócság vídám lelkesedése, ügyszeretete. Hosszú szekérkaravánok porzottak az országutakon a falunapon Léva felé, a községek apraja-nagyja útra kerekedett, a tulipános ládákból előszedték a nagyanyáktól örökölt ünneplő ruhákat, s olyan született játékos kedvvel szerepeltek az egyes csoportok a fenyőgallyakkal díszített pódiumon, hogy a közönség nem győzött nekik tapsolni. *Mennyivel természetesebb és jobb így összegyüjteni a maga pátriájában, megszokott környezetében a falvak népét, mint idegen nagyvárosokba szervezett expediciókon mutogatni,* ahol olyasmit is megtanul, aminek otthon aztán csak kárát látja. A lévai piacon, ahová hetenkint többször is beszokott járni a palóc menyecske, leány, vagy öregasszony, úgy mozgott minden szereplő, mintha a maga falujában, saját portáján díszelgett volna becsült vendégei előtt.

NAGYVÁRAD még az idén kereskedelmi kikötővé válik. A Sebes-Körösön, amelynek vizén legtöbb helyen még laposfedelü ladikok se igen járhattak, a jelek szerint egészen komoly méretü hajózás indulhat meg s beláthatatlan gazdasági hasznot hajt ennek a vidéknek. Ismeretes, hogy Asbóth Oszkár egész Európában figyelmet keltő találmánnyal lépett nemrég a nyilvánosság elé, az úgynevezett helikopter hajóval, amelyet a repülőgépekhez hasonló propeller hajt, tehát se kerekekre, se hajócsavarokra nincsen szüksége. Ezek a hajók a legsekélyebb vizű folyókon is képesek közlekedni anélkül, hogy medrüket akár kotrással, vagy szélesítéssel meg kéne változtatni. Az Asbóth-hajó kitűnő sikerrel végezte el próbaútját a Dunán s most már rövidesen megalakulnak az eddig hajózhatatlan folyókon a közlekedési társulatok. *Nagyvárad a Sebes-Körösön meginduló hajózást szorgalmazza s a folyót a Jád torkolatáig, esetleg Csucsáig akarja a vizi közlekedésre felhasználni.* Különösen ma volna ennek nagy jelentősége, amikor a háborús terhelést a vasutak már szinte alig bírják el s megtörtént például, hogy Nagyváradra a város tőszomszédságában lévő kitermelt tüzifát se lehetett beszállítani vagónhiány miatt. Amennyiben az Asbóth-hajókkal való közlekedést és teherfuvarozást a Berettyóra is kiterjesztenék, könnyen oldódik meg az érmelléki gazdák szőlő- és gyümölcsértékesítési lehetősége az Alföld felé. Nagyvárad valósággal lázban ég a tervek felmerülte óta s azt mondják: Szent László városa a legnagyobb gazdasági fellendülés elé néz, ha meg is valósítják a nagyszabású elgondolást.

EGER egy évtizeddel ezelőtt a magyar városok között olyan volt, mint egy különösen szép ékszeres doboz. A barokk korszakának hazánkban egyedülállóan szép építkezési emlékeit akkoriban bontogatták ki a későbbi idők mindent eltakaró, goromba vakolata alól, s szinte nem volt hét, hogy a szük, kacskaringós utcákban egy-egy gyönyörüen faragott, finom vonalú kaput, ablakkövet, házhomlokzatot ne fedezett volna fel a város építészeti stílusának rajongója, az elhúnyt Szmrecsányi Lajos érsek öccse, a tudós műtörténész: Szmrecsányi Miklós, aki a legegyszerűbb iparossal is meg tudta értetni: miért kell öreg házát restauráltatnia s visszaadni annak eredeti jellegét. *Talán egyetlen városunk sincs, amely oly egységes lenne építészetileg mint Eger, s ehhez a harmóniához járult akkoriban az utcák, terek képének csinossága is.* Ahol egy talpalatnyi hely volt, ott virágágyak pompáztak, gondozott pázsitok zöldeltek, a város művész-kertésze szirom-mozaikokkal rakta tele a Káptalansort, a Deák Ferenc-utcát s az idegen úgy érezte magát Egerben, mintha egy óriás, főúri kertben járna. Igaz, az akkori polgármester maga is rajongója volt a városnak, mint mondták: „mániája" az idegenforgalom, a szép kultúrája. Aki a harmincas évek Egerét látta, s most megint megfordul itt, *csüggedten tapasztalhatja, hogy a régi finomság és szépség hanyatlóban van.*

MAROSVÁSÁRHELY egyik büszkesége a hires Teleki—Téka, amelyet tudvalévően egy alapítványi tanács gondoz évtizedek óta. Az idegen uralom alatt meglehetősen mostoha sorsa volt a felbecsülhetetlen kultúrértékeket őrző könyvtárnak, a berendezés is romlott, maga az épület is erősen megviselődött, úgyhogy *sort kellett keríteni rendbehozatalára, ha csak azt nem akarják: helyrehozhatatlan károk keletkezzenek az óriási kincsben.* Az alapítványi tanács Marosvásárhely városához fordult, s négyezer pengős segélyt kért a legszükségesebb munkálatok elvégzésére. A kérelem körül vihar támadt, mert egyesek azzal vádolták meg az alapítványi tanácsot, hogy az elmult huszonkét esztendő alatt a Téka vagyonát az alapító levélben meg nem engedett módon használták fel. A vita során felmerült az a gondolat is, hogy *ha a Téka elszegényedett s az alapítványból nem lehet már fenntartani, adják át a városnak, vagy vegye gondozásába az ott lévő értékeket az állam.* Végül a kért segélyt mégis megkapta a könyvtár, s így elvégezhetők a legszükségesebb javítási munkálatok. Ha azonban a Téka sorsának kérdése így vetődött fel, csakugyan foglalkozni lehetne a marosvásárhelyi közgyűlési szónokok ötletével: nem volna-e helyes, ha a Teleki-Tékát csakugyan az állam venné gondozásába? A gyűjtemény annyira az egész magyarság közkincse, hogy a vélemény teljesen indokolt, nem is szólva arról, hogy *az állam sokkal nagyobb áldozatokat tudna hozni a könyvtár fenntartásáért, mint az alapítványi tanács.*

SZOMBATHELYEN esztendők óta sok baj volt az ott élő zsidósággal. Az ország sajtójában időről-időre felbukkant például a „szombat-zsinór" problémája, amelynek rendőri és közigazgatási fejleményei sűrűn foglalkoztatták a hatóságokat és a közvéleményt. A városnak e „kisebbsége" meglehetősen makacsul viselkedett mindig, nem volt hajlandó alkalmazkodni a szombathelyi magyarság életéhez s hangosságával, közismert feltűnési hajlamával mindig kiprovokálta az ellenérzéseket s azokat az intézkedéseket, amelyek igyekeztek idegen erkölcseit kordába szorítani. *A mult esztendőben már odáig fajult a dolog, hogy a szombathelyi strandról is ki kellett tiltani a zsidóságot.* A határozat ellen, mint minden intézkedés ellen, amit a zsidóság kordába szorítására hoztak, fellebbezsét nyujtottak be a városi képviselőtestülethez, majd amikor az is a fürdőigazgatóság álláspontját tette magáévá, az alispánhoz is. A vármegye most mindkét fórum határozatát jóváhagyta azzal, hogy a városi képviselőtestület határozata nemcsak a keresztény társadalom érdekeit képviseli, hanem a zsidóságét is, amikor intézkedésével megakadályozza az esetleg nem kívánatos összeütközéseket. A fellebbezés különben is csak presztizskérdésből történt, hiszen a szombathelyi zsidóságnak rendelkezésére áll a szóbanforgó strandon és fürdőkön kivül egy uszoda s a szabad fürdők, tehát „közegészségügyi érdekekre" való hivatkozással igazán nem lehetett megtámadni az eredeti határozatot...

PÉCS nagyszabású munkásdalosünnepet rendezett az elmult vasárnapon. Az olyan történelmi időkben, aminőnek mi is cselekvő részesei vagyunk, a legnagyobb szükség van társadalmi megmozdulásokra, amelyek alkalmasak a nemzeti érzés, a népi öntudat, erő felkeltésére, megerősítésére. Ezek a kezdeményezések emelik fel a lelkeket az örök eszmények magasságába s töltik el a győzelem hitével, hiszen rendszerint azt dokumentálják, hogy a nemzet, amelyhez tartozunk, múlhatatlan értéket őriz s ezért maga is mulhatatlan életü... A pannoniai szellem fellegvára, Pécs, megmutatta, hogy átérzi ezeket a magasabbrendü szempontokat, mert olyan tömeget mozgatott meg a dalosünnep, amilyet régen láttak már együtt a városban. A társadalom minden rétege ott sürült a ciszterciek gimnáziumának udvarán s hallgatta a férfiaszengésü kórusokat a hatalmas tömeg. Igaz, különös ünnepszámba ment ez a hangverseny, hiszen az első magyar dalosünnepséget is itt tartották meg 1864-ben a pécsi dalárda országos érdeklődést kiváltó zászlószentelésén s itt vetődött fel ugyanakkor a dalosszövetség megszervezésének terve is. Pécs tehát a magyar kórus-éneklés régi nemes propagálója.

CSIKSZEREDÁN az utóbbi időben sokat foglalkoznak azzal a kérdéssel: mikép lehetne hasznosítani ennek a vidéknek világhírü borvizeit, amelyek most mégse képviselnek jóformán semmiféle gazdasági értéket, s veszendőbe mennek. *Ma az a helyzet, hogy az ország különböző városaiban, de még Pesten se lehet székelyföldi borvízhez jutni,* s Csíkszeredán azt hiszik: ebben a körülményben ott kell keresni a szikvíz-kartelek kezét is. Ma már legalább annyira jutottak, hogy a Székelyföldön áthaladó vonatok étkezőkocsijaiban kétféle borvíz kapható, de ezzel még korántsem oldódott meg a probléma. A borvíz értékesítésének olyan akadályai is vannak, amelyeket máról holnapra nem lehet leküzdeni, s ezek között első helyen áll — az üveghiány. Évente legalább hatmillió üvegre volna szükség, s ezzel szemben a Székelyföldnek egyetlen üveggyára sincsen. Most újból sokat beszélnek a székelyföldi üveggyár felállításáról, s a legcélszerübbnek az látszanék, ha a palackozásra alkalmas borvizek forrásainak tulajdonosai, közöttük a közbirtokosságok és közületek szövetkezeti vagy részvénytársasági alapon maguk nyitnának egy üveggyárat. A terv megvalósítását erősen könnyítené, hogy a borszéki székely vagyonközösség területén üveggyártásra alkalmas anyagok találhatók, s Borszék-fürdőnek valaha hosszú időn át üzemben tartott üveggyára volt már. Az értékesítést is hasonló módon meg lehetne szervezni, s ezzel az összefogással háttérbe szoríthatnák a mesterséges vizeket, amelyek ma az egész piacot uralják. A forrástulajdonosoknak se kellene versenytársat látniok egymásban, hiszen ahány borvize van a Székelyföldnek, mindegyiknek más az összetétele, íze, gyógyhatása, a fogyasztók megtalálhatnák köztük a nekik legjobban megfelelőt.

SZEGEDRŐL nemrég ugyanezeken a hasábokon írtuk meg, hogy a délvidéki részek visszatérése óta mennyire észrevehető a város életének minden vonatkozásában a felszabadulás, s milyen nagy fejlődésnek indul a tiszaparti civitás gazdasági és szellemi vonatkozásban egyaránt. Természetes vezető szerepe van Szegednek ezen a területen, s a szláv nemzetiségi tömegek visszatérésével új feladatot is kapott: *irányitani e velünk élő népet, s vezetőket képezni számára.* Igy merült fel annak szüksége, hogy a város egyetemén tanszéket állítsanak fel a délszláv nyelveknek. Hogy miért éppen itt, annak magyarázata egyszerű. Természetes, hogy az otthonukhoz legközelebb eső főiskolára sereglenek a délvidéki idegen ajkú diákok s már az elmúlt tanévben volt is előadója a szegedi egyetemen a szláv nyelveknek. Ez csupán ideiglenes megoldás volt, s most már arra kellett gondolni, hogy a jövőre ezt a problémát véglegesen rendezzék, s ezért foglalkozott a bölcsészeti kar a szlavisztikai tanszék megszervezésével. A Délvidék számos iskolájában kötelező a szerb vagy horvát nyelv tanítása, tehát sürgős kötelesség olyan tanárok képzése, akik ezt a munkát el tudják látni. A magyar egyetemek közül csupán a budapestinek volt mostanáig szlavisztikai tanszéke, s ez egymagában nem lett volna képes ellátni feladatát. *Szeged tiszta magyar levegőjében s a kisebb hallgatóságú egyetemen családiasabb és bensőségesebb együttélésben több alkalom nyilik olyan tanárok nevelésére, akiknek nemzethűségét és magyar gondolkodását állandóan ellenőrizni is lehet.* Nem kicsiny dolog ez, s nem elhanyagolható tényező, hiszen a Délvidék valamennyi magyar gimnáziumában, négy leánygimnáziumában a szerb, illetve horvát nyelv kötelező tantárgy, azonkívül három kereskedelmi középiskolában, egy ipari középiskolában, valamint az újvidéki és zombori tanítóképzőben, meg az újvidéki szerb tannyelvű gimnáziumban egyaránt olyan tanárokra van szükség, akik hivatásuk magaslatán állanak, s a szentistváni gondolat hívei.

A bolsevizmus poklából megmenekült magyar művész elbeszéli Tallin „lefejezését"

Az észtországi vörös rémuralom drámai története

A mai ötven felé járó emberek joggal mondhatják el magukról, hogy többet éltek, láttak és tapasztaltak, mint három emberöltő magyarjai. Bölcsőjük a béke napfényes, gondtalan korszakában ringott. Ifjúságuk tavaszába már belebődültek az első világháború ágyúi, lesodorva álmaik zsenge virágait. Azután jöttek a forradalmak, majd a torzszülött béke ezer nélkülözése, gondja és most pár rövid, kiegyensúlyozott év után újra a háború problémái között vergődünk. E három-négy évtized alatt az egyszerű polgár is sokat megélt, *de mennyivel többet élt át a művész, akinek lelkében minden esemény sokszoros viszhangra talált és akiben a pillanatnyi jelen nem nyomja el a mult emlékeit.* A munkakörének szűk határai közé szorított átlagember legtöbbször csak a maga kicsiny világának a szemlélője, *a művész azonban függetlenebb, mert hiszen a művészet hazája a nagyvilág.*

A magyar művészekben különösen elevenen él az idegen tájak és az új emberek megismerésének a vágya. Képzeletüktől hajtva évszázadok óta járják Dél és Nyugat vándorútjait. *Észak felé azonban csak kevesen irányítják lépteiket.* Ezen kevesek közé tartozik az erdélyi származású *Koch* Ernő, aki egyhuzamban tizennégy évig élt Észtországban és munkásságával nagyban előmozdította az évszázadokon át tartó orosz uralom után fölszabadult testvérnép művészetének újjászületését. A zárkózottan fönséges észt táj újkori fölfedezőjét tisztelték benne, aki talán éppen azért látta tisztán annak sajátos szépségét, mivel idegen és mégis testvér volt. Annak ellenére, hogy sohasem vállalt hivatalos tanári állást, *műterme gyakran az iskolához hasonlított, mert a tanulni vágyó művésztársai eljártak hozzá a rézkarcolás technikájának elsajátítása kedvéért.* Koch hamar fölismerte, hogy *az észt tájak jellegének a kidomborításához sokkal inkább alkalmas a rézkarc, mint a festmény.* Százával készítette a régi városképeket, az új gyárakat, az érdekes embertípusokat megörökítő rézkarcokat, amelyeknek vásárlói között Paestnek észt köztársasági elnök mellett nemcsak pénzmágnásokat találunk, de egyszerű embereket is. Nagyszabású feladatokat is végzett, így például *a tartui színház díszítését ő kivitelezte.*

1926: láthatatlan kémek járnak-kelnek az országban

Idegen létére különös szerep jutott neki az észt nemzeti művészet kialakítása körül. Az idősebb művészek még az orosz akadémián tanultak, vagy Düsseldorfban, ahol egy észt honfitársuk, *Gebhardt* csiszolta tudásukat. Az ifjúság már Párisban nevelődött.

Mikor az észtek a világháború után önállóságukat kivívták, arra törekedtek, hogy levetkőzzék a sokféle idegen hatást és ebben segítségükre volt a magyar művész is, aki friss szemmel látta meg nemzeti jellemvonásukat és hívta fel figyelmüket a sajátos észt témalehetőségekre.

A gyors virágzásnak indult Észtország fejlődését a bolsevista megszállás vágta ketté. A vörös vihar poklából pár napi állandó életveszedelem után sikerült Kochnak családjával együtt hazájába visszatérnie. A borzalmas élmények hatása alatt lénye megváltozott. *Zárkózottabb és hallgatagabb lett.* Egyenes kérdésünkre, hogy milyennek látta ő Észtország bolsevizálását, csak fáradt, kitérő válaszokat ad. Kerülővel lehet a témára térni.

— Mi volt az a vonzerő — kérdezzük Kochot —, amely őt a távoli kis országba csábította?

— Látszólag — válaszolja — a Magyarországon járt észtekkel való barátságom. Az igazi indító ok azonban visszanyúlik gyermekkoromba, azokra az időkre, amikor apám mint mérnök, a Kárpátok egyrészének fölmérésével foglalkozott. Itt szerettem meg a magányos tájakat és a romlatlan, tiszta ízésű embereket. *Ezután vágyódtam és ezt találtam meg Észtországban.* Találtam ugyan mást is, amibe bepillantani egyideig szórakoztató volt. *Amikor*

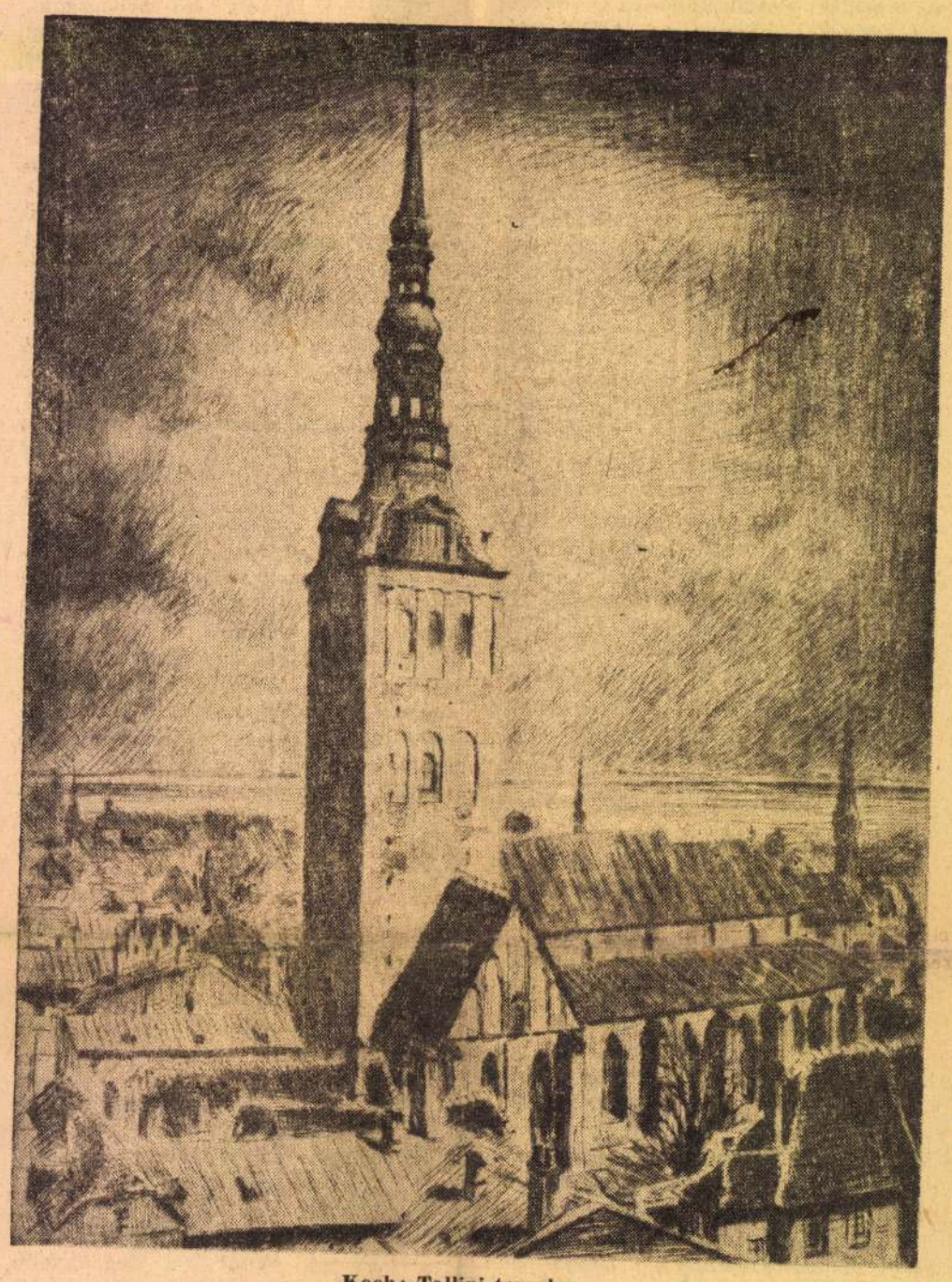

Koch: Tallini templom

én 1926-ban Tallinba kerültem, már megindult a kommunista forradalom leverése után kezdődő országépítés. Az élet lüktetése vibrált az országban. Ehhez a mozgalmassághoz hozzájárult a sok külföldi is, akik ugyan nem a felépítésben vettek részt, hanem különleges megbízásokkal voltak ellátva. *A szovjet határ akkor még nem volt áthághatatlan kínai fallá merevedve.* A hírek áramlottak ide-oda. *A láthatatlan kémek lázasan dolgoztak.* Az európai nemzetek, sőt az amerikaiak is a Baltikumon keresztül igyekeztek tájékozódni arról, hogy mi történik a szovjet belsejében. Észtország akaratlanul is olyan volt ebben az időben, mint Svájc, vagy Portugália, a nemzetközi hírszerzés paradicsoma. Csakhogy *Tallinban több volt a GPU-ügynök.* Hideg téli estéken néha fölcsattant a géppisztoly hangja, de reggelre már a vérnyomokat friss hó fedte be. *A tömegben néha összeesett hangtalanul valaki. Leszúrták.* Nem egyszer fordult elő, hogy a póstai küldemény a címzett kezében robbant föl. A tettesek kézrekerítése szinte lehetetlen volt. Külön világ volt ez, külön törvényekkel.

A „békés megszállás" és ami utána következett

— A független Észtország felépítése zavartalanul haladt. Húsz év alatt csodával határos eredményeket értek el, bebizonyítva azt, hogy az évszázados orosz elnyomatás ellenére mennyi életkedv maradt meg ebben a kis népben. A finn-szovjet háború azonban már előrevetette tragikus sorsuk árnyékát. A szovjet-észt megnemtámadási szerződés ellenére 1939 szeptemberében támaszpontok létesítését erőszakolta ki a hatalmas szomszéd a kis országtól.

— A finn pédán okulva — vetjük közbe —, miért nem tanusítottak ellentállást?

— *Arra gondolni sem lehetett, hiszen másfélmillióan voltak.* Azonban sok észt hazafi igyekezett átszökni Franciaországba és ott küzdeni tovább a saját hazájukért. A szovjet követelései villámgyorsan és váratlanul érkeztek. A német csapatok éppen Páris előtt állottak, amikor Sztalinék ultimátumot intéztek a balti államokhoz. Arra hivatkoztak: fenyegettetve érzik magukat és ezért rendszerváltozást követeltek. Pár órával később már Tallinban jártak a „rendfenntartó csapatok". Akaratuk teljesült és 24 óra sem telt el az ultimátum átadása után, amikor a szovjet hóhérai már megkezdték ítélkezésüket Sztalin nevében. Szocialista kormány alakult: összeverődtek az árulók s csak egy céljuk volt, hogy minél simábban jusson Moszkva kezére az ország.

— Teljes lehetett a khaosz...

— Csak egyik részről volt khaosz. *A szovjet részről még a forradalmi zürzavart is hideg számítással irányították.* Szükségük volt erre, hogy amíg az észt forradalmi elemek lármáznak, addig ők nyugodtan végezhessék a *„tisztogató munkát".* Először is az állami hivatalokat alakították át. *A vezetőállásban levőket elfogták, s valamilyen vád alapján bíróság elé állították. Kivégezték őket egytől-egyig...*

A kisteisztviselőket egyhavi fizetésük kiutalása után elbocsátották, de nyilvántartó lapjukra rávezették, hogy új állást sehol nem kaphatnak. Ezek az erődítményeknél napszámos munkára kényszerültek. Az iparosokat megfosztották szerszámaiktól és közös műhelyekbe sorozták. *A munkások közül csak az aktív kommunistákat hagyták meg, a többit Oroszország belsejébe vitték „átképzésre".* A parasztokat kolhoszokba tömörítették. A vagyonokat elkobozták. Az észt korona helyett a rubelt vezették be, ami ezerszeres áremelkedést eredményezett.

— A szellemi életet is átállították. A könyvtárakat megsemmisítették. Helyettük propaganda-kiadványokkal árasztották el az országot. Az iskolákat és az egyetemeket is bolsevizálták. *Az elbocsátott tanárok helyét részben magukkal hozott emigráns észtekkel, részben a gyorstanfolyamon átképzett tanítókkal töltötték be.* Az egyetem élére egy Kure nevű kommunista biztost állítottak, akinek néptanítói végzettsége volt.

Megindul az Ural felé az „eszt karaván"

— Azok azonban, akik a kommunizmussal rokonszenveztek, vagy politikailag közömbösek voltak, zavartalanul megmaradtak úgy-e?

— Ismerőseim között — válaszolja Koch —, voltak ilyenek szép számmal. Figyelmeztettem őket jó előre, hogy vigyázzanak, mert csak az aktív kommunistákkal kegyesek a GPU emberei. Azonban nem hittek nekem. Nos, *ezek ma a legjobb esetben halottak vagy ami rosszabb: valahol az Uralban kényszermunkások.* Szovjet felfogás szerint ugyanis a polgári rétegek nem nevelhetők át kommunistákká, ki kell tehát irtani őket és az utánuk következő nemzedéknél a húszéves koron alul lehet csak megkezdeni az igazi kommunista nevelést. A nemzeti és a faji egységet azzal is igyekeztek megbontani, hogy a férfiakat, nőket és gyermekeket ezer és ezer számra hurcoltak el és *akik kibírták a borzalmas utat, azokat a Szovjetúnió területén szétszórták.* A családokat szétválasztották. Máshová került az apa, máshová a feleség. Az anyától elszakították a gyermekeket, mert azokat külön nevelik fel állami költségen, hogy legyen katonai utánpótlásuk. *Az egy évig tartó szovjet uralom alatt a másfélmillió észt nemzet több mint a tiz százaléka örlődött fel!*

— Sokan a szovjetnek ezt az eljárását barbárságnak minősítik. Ez nem barbárság! A barbárság ősállapotot, kiforratlanságot jelent, amelynek durva vonásaiba beleszövődik a naivitásnak aranyszála is. Itt azonban ördögi rafinéria, hideg cinizmus mutatkozik meg, amely előtt nincs Isten, nincs emberi méltóság, nincs jog és nincs erkölcs. Csak egy van: *a világhatalom gondolata.* Ha a kommunizmus valóban az elnyomottak, a nincstelenek igazát akarná, akkor nem kellett volna Észtországban az ezreket kiirtani és száz és száz embert rabszíjra fűzni. A jelszavak csak arra voltak jók, hogy megtévesszék az embereket. Tallinban a csőcselék először meg is éljenezte őket, kéthavi rémuralom után viszont éppen a munkások álltak az ellenforradalmi sejtek élére. Irtózatos, kínzó volt az élet: ezrek választották az öngyilkosságot.

— Amikor, mint magyar állampolgár háromhónapi „szovjet paradicsom" után a sokat szenvedő észt földet diplomáciai közbelépés nyomán elhagyhattam, arra gondoltam, hogy inkább választanám a lassú éhhalált, de soha, soha, egy napra sem, a bolsevizmus életmódját.

BAKAY LÁSZLÓ

e. f. (Erste Hälfte des 19. Jahrhunderts).
ter).

(Jahrhundert).

l (Jahrhundert).
dnis).

d (Jahrhundert).

d (Jahrhundert).
(Bez.): „B. Km. 84.“

d (Jahrhundert).
ildnis zweier Kinder).

434. EGY SZIBILLA (Eine Sibylle).
Vászon (Leinwand). 75×62 cm.

Olasz festő (Italienisch), 19. század eleje (

435. 2 darab (Stücke): OLASZ TÁJ ARCH
tektur).
Vászon (Leinwand). 61×80 cm.

Olasz festő (Italienisch), 19. század eleje (

436. AMORETTEK (Amoretten).
Grisaille, elefántcsont (Elfenbein). ová

Olgyai Ferenc (Franz), szül (geb.) 1872.

437. TISZAPART (An der Theiss). Jelezve
Vászon (Leinwand). 87×100 cm.

Orlai Petrics Soma (1822—1880).

438. MÁTYÁS KIRÁLY PETERDI HÁZA
Vászon (Leinwand). 80×65 cm.

Orosz (Russisch), kb. 17. század (Ungef. 17. Jal

439. MIHÁLY ARKANGYAL SZENTEKK
(Im Originalrahmen).
Fa (Holz). 73×49 cm.

Koch Ernő MDK

Halászcsónak, rézkarc

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Koch Ernő MDK

Szélmalom, rézkarc

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Koch Ernő

MDK

Szakadék,Ravazdon, pasztell

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Koch Ernő MDK

Pannonhalma, pasztell

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Koch Ernő MDK

Halászbástya, rézkarc

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Koch Ernő

MDK

Kikötő, rézkarc

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Koch Ernő

MDK

Tallin látképe, rézkarc

Hangverseny az Operában, rézkarc

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Koch Ernő

MDK

Szélmalom, rézkarc

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Koch Ernő MDK

Kőhid, rézkarc

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Koch Ernő

MDK

Elhagyott gyár, rézkarc

Eszt falusi táj, rézkarc

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Koch Ernő

MDK

Vizimalom, rézkarc

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Koch Ernö M.D.K.

Módositotta a Helbing Ferenc által tervezett Pengö-filléres II. bélyegek 30-50 fillérig terjedö értékeit. xx

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 69. l.

Koch Ernő

Rézkarcok : Narva I.II.

Szélmalom III.

Műcsarnok 1942 A magyar művészetért c.kiáll.

Koch Ernő

Tallin I-III. rézkarc

Műcsarnok 1942 A magyar művészetért c. kiáll.

Koch Ernő MDK

Tallinn, rézkarc

Olajgyár, hidegtü

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

~~Koch~~ Koch Ernő MDK

Orosz kolostor

Narva

Tallin

Mücsarnok 1942 A magyar müvészetért c.kiáll.

Koch Ernő MDK

Sziklás tengerpart, rézkarc

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Koch Ernő

MDK

Kohó, rézkarc

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállítás

MDK

Koch Ernö, graf.

504. Orosz kolostor. } 494. {Tallin.
Narva. 2o.l. } {Tallin, rézkarc
Tallin. } 19.1.{Tallin

507. Narva. I., Narva II. Szélmalom III. Rézk.-k.
2o.l.

Bp.Mücs.-"A Magyar Müvészetért." Képzöm.Kiáll. 1942.
jun.6.-.22.
Kat.19.1.és 2o.l.

MDK

Koch Ernő

A velencei kiáll. megnyitása. Szépművészet, 1942. 183 l.

Koch Ernő

grafikus

l.

Kisgrafika

1943. 1–2. h.

12. l.

s Bizottságának,

Budapest.

becsü megkeresésére válaszolva van
megye területén levő müemlékeink-
ak,
szeptember hó 3-án,

alispán,

MDK

Koch Ernö, festö

Halászcsónak.	Rézkarc.
Szélmalom.	"
Szakadék Ravazdon.	Pasztell.

Mücsarnok. IV.Képzömüv.kiáll. "A Magyar Müvészetért". 1943 máj.16-3o. Kat. 19.1.

MDK

Koch Ernö, festö

Pannonhalma. Pasztell

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. "A Magyar Müvészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 20.1.

Koch Ernő MDK

Kikötő, rézkarc

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Koch Ernő

Halászbástya, rézkarc

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

MDK

Koch Ernő, Tallin

Kisgrafika 1939. 1.sz. 2.l.

MDK

Koch Ernö, graf.

Tallin látképe.	Rézkarc.
Hangverseny az Operában.	"
Szélmalom.	"
Köhid.	"
Elhagyott gyár.	"
Észt falusi táj.	"

Hücs.-OMKT.Őszi Tárlat. 1943.okt.2.-Nov.1. Kat. 27.1.
Magy. Grf .Művészek Egyesülete.

MDK

Koch Ernö, graf.

Vizimalom. Rézkarc.
Észt táj. "

Mücs. -OMKT.Öszi Tárlat. 1943.okt.2.-nov.1. Kat. 28.1
Magy. Graf. Müvészek Egyesülete.

MDK

Koch Ernő

Művével résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 27.lap

MDK

Koch Ernő

A metszettehnikaban mutatta be tudasat a Mű-
csarnok 1943/44 évi téli kiallitasan.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943.nov.21. 14.l.

MDK

Koch Ernő

Orosz kolostor, szines rajz

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 22.1.

MDK

Koch Ernő

Balás-Piry L: Megjegyzések az Őszi tárlathoz.
Az Ország, 1943. okt. 9.

MDK

Koch Ernő
Narva I. rézk.
Narva II, "
Szélmalom III. "

Szépmüvészet, 1942. 2o5 l.

MDK

Koch Ernő
bélyegek, 1926.

P: Unrein Jánostól Prahos Istvánig.
A Bélyeggyűjtő, 1937. 125-127 l.

Koch Ernő

festő

Részt vett az alábbi kiállításon.

Az Ország

1943. május 29.

(A finn-ugor népvándorlási kiállítás.)

A Képzőművészek Új Társaságának tagja

Csánky Dénes

Koch Ernő

grafikus

Vkminkiáll. 1943

Csónak a parton, rézkarc.
Öreg tornyok, rézkarc
Gyár, rézkarc
Lovaskocsi egy északi
városban, szines kréta-
rajz
Rézkarcok

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Koch Ernő

grafikus

l.

Szépmüvészet

1942. 205. l

Koch Ernő
grafikus

Budapest.
Fenti 10 eredeti
rézkarca. Balás
Piry László előszava
vol.

Koch Ernő

grafikus

l.

Bán 127. l.

134. l.

Belényesy Mária Várlat 05 IV n.
, álcán!

Koch Ernő

MDK

Orosz kolostor, szines rajz

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Koch Ernő

2 grafika

Csánky Ung Mal

41. l.

Koch Ernő

grafikus

1916–20.

Éimisk 1930. 85. l.

Vörös László:

Térdig ~~látható~~, áll és kissé balr
és baljában czilinderkalap
nazendet gombluykban viseli
leberetvált. Ingének álló galle
csokorra kötötte, mellénye kivo
alatt hat sorban:

FARÁDI VÖRÖS
államtitkár

a Lipót-r. Középker., a III. orz
a szerb Száva-r. és a német II
Kaposvár ker. országg
1898. Junius hóban egy r

a jobb kéznél: Gichsz.
alól balra: Kiadta özv. Veréby
Középütt: Utánnyomás tilos
jobbra: Ny. Légrády Testvérek

Vigázm. Könyomat, az alo
9763 Ck.-p. ozon
9764 Cch.-p. ma

KOCH ERNŐ

Nr. 82.
Ceruzarajz. Tallin. 45 x 59 cm

Budapest I. ker. Tárnok u. 7. Esterházy palota.
Veszélyeztetett Magángyüjtemények Miniszteri Biztossága
X. számu leltár. 1949. (Iparmüvészeti Muzeum, Adattár)

Nr. 82.
Germania. Tafeln. 45 x 59 cm

Koch Ernőné

A botanika világát képviselő munkáival

szerepelt.

Székely Artúr: Magyar plakát '66; Magyar Grafika, 1967. 1. sz. 19. l

Koch Ernőné Klopfer Erzsébet, grafikus

Szomorúan tudatom, hogy szeretet nagynéném **Koch Ernőné Klopfer Erzsébet** grafikusművész 1976. február 10-én súlyos szenvedések után elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása az Ujpest, Megyeri úti temetőben lesz 1976. február 27-én 13 órakor. A gyászoló család nevében Getller Istvánné Fábry Agota, Bp. III., Gárdos Mariska u. 6. IV. 23. Minden külön értesítés helyett.

11

— : Halálozás

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. febr. 24.

Koch Ernőné

Réntoet a „Magyar plakát 66" c.
kiállításon a Műcsarnokban

Székely Artur: Magyar plakát
Magyar grafika 1967. 1. n. 19.

Koch Emőné

Említve

T. E. Képrőmű vészeti Életrajz

Nagrád Salgótarján 1970. feb. 1.

Koch Ernőné
Alföldi ut, olaj

1924.

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 6 l.

Koch Ernőné
Tanya, olaj

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 7 1.

Koch Ernőné
Tanya, olaj

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 8 l.

Koch Ernőné
Tanya, olaj

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 6 l.

Koch Ernőné

Budapest, 1940. szept.

Koch Ernőné festőművész, V.
Csáky-u. 33. 293-968

Koch Ernőné

l.

a'

MAGYAR IPARMUVESZET

1940. 57. l.

MDK

Koch Ernöné, festöm.

498. Balaton. Olf. 5ox7o. J.l.j.

Árv. Közl. 1933. dec.hó. 4.sk.sz. 68.aukció. 26.1.

Kochné-Klopfer Erzsébet.

Műve szerepelt a Károlyi-palotá-ban rendezett művészeti kiállításán, melyet az árvízkárosultak javá-ra rendeztek.

Magyarság, 1926. ápr. 1.

Karlinné – Klapfer Erzsébet.

Mihai rezepelt a Karolyi – palotá-
ban szedenett nüvéreti jiválétasán,
nélkyt az ásvinkásszultale gará-
sa szudentele.

Magyarság, 1936. ápr. 1.

Koch Ernőné Klopfer Erzsébet.

Az ujpesti Surányi-cukrázdában rendezett képeiből gyűjteményes kiállítást.

Magyarság, 1928. dec. 18.

MDK

Koch Ernőné, 1906--

Védekezzünk az amerikai fehér szövőlepke ellen

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Mücs. 1960.

Koch Ernőné

Plakátja:

Dohánytermelők naptára. Bp.1961. 58x82 cm.

Ábrázolva:Képek magyarázó szöveggel, központban egy naptárral.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 157, 158. l.

Koch Ernőné 2.

Plakátjai:

Baracexportunk legnagyobb akadályozója a barackmoly.
Bp, 1961. 84x60 cm.

Ábrázolás: Két kép magyarázó szöveggel.

Egyetlen amerikai fehér szövőlepke által fertőzött szállitmány sem exportálható. Bp.1961. 82x57cm.

Ábrázolva: Egyetlen szövőlepke megfertőz egy láda export célra csomagolt jonathán almát.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/

154.l.

O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

Koch Ernőné 3.

Plakátjai:

Exportra alkalmas gyümölcsöt csak úgy termeszthetünk, ha ... védekezünk a kaliforniai pajzstetü ellen. Bp.1962. 82x57.cm.

Ábrázolva: Egy nagy levélen almafatörzs,ág é s gyümölcs magyarázó szöveggel.

Gyümölcsfák kártevői. Bp.1961. 84x56 cm.

Ábrázolva: Szines képek magyarázó szöveggel.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/ 154.l.

O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

Koch Ernőné 4.

Plakátjai:

Pajzstetü fertőzéstől mentes gyümölcsös... jövedelem, Fertőzött gyümölcsös...egyéni kár.
Bp. 1961. 83x59.cm.

Ábrázolva: Az egészséges almatermést szállitó vonat előtt megnyilik a sorompó, a fertözött gyümölcsöt szállitó szerelvény előtt tilost jelző táhla áll.

Szakszerü védekezéssel gátoljuk meg a dohányperonoszpóra /kékpenész/ fertőzését. Bp.1961. 82x56cm.
Ábrázolás:Balról dohánypalánta,jobbról dohánylevelek.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/ 155.1.

O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

Koch Ernőné 5,

Plakátjai:

Szép és jó gyümölcsöt akarsz? Védekezz a kaliforniai pajzstetü ellen. Bp.1961. 24x17 cm.

Ábrázolás: Almafaág két szép piros almával,melyet a pajzstetü támadott meg.

A szőlő betegségei. Bp.1961. 82x56 cm.

Ábrázolás: A háttérben teljesen megszürkült szőlőfürt levelekkel.Ezen az alapon négy szines kép látható magyarázó szöveggel.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/ 155.1.
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

Koch Ernőné 6.

Plakátjai:

A szőlő kártevői. Bp.1961. 80x58 cm.

Ábrázolva: Szines képek magyarázó szöveggel

Ujabb veszélyes kártevő...pusztit, - a narancslégy, keresd! Figyeld! Bp.1961. 84x58 cm.

Ábrázolás: Képek magyarázó szöveggel.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

155.1.

Koch Ernőné 7.

Plakátjai:

Védekezéssel előzzük meg a cseresznyelégy kártételét..
Bp.1961. 82x57 cm.

Ábrázolva: Cseresznyeág,gyümölcs és a kártevő légy.

Védekezz, mert elszaporodása esetén terméskiesést okoz
a burgonyabogár . Bp.1962. 84x56 cm.

Ábrázolása: Központban a kártevők egy nagy levélen
és venyigén.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/ 155.1.
O.Sz.K. kiadványai 1965. Bp.

Koch Ernőné 8.

Plakátjai:

Védekezzünk a raktári kártevők ellen . Bp.1961.
84x57 cm.
Ábrázolása: Képek magyarázó szöveggel.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai 1965. Bp. 155.l.

Koch Ernőné - Burger Ferenc

1.

Plakátjai:

A dohányperonoszpóra kártételét rendszeres védekezéssel előzzük meg. Bp.1961. 82x56 cm.

Ábrázolása: Öt szines kép a dohány-földekről és dohánynövényről.

Gyümölcsexportunkat mindaddig veszélyezteti s szövőlepke, mig ... a fertőzési gocokat fel nem számoljuk. Bp.1962. 56x82.

Ábrázolva: Két almafa. Mellettük két almával megtöltött láda, azok tetején szövőlepke.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/ 156.l.

O.Sz.K. kiadványai 1965. Bp.

Koch Ernőné - Burger Ferenc

Plakátjai:

Hungazinnal végzett vegyszeres gyomirtás munkaerőt takarit meg és termésnövelő hatásu. Bp.1962.84x56.

Ábrázolása: Négy kép kukoricaföldekről,növényekről az irtás előtt és után.

A kukoricamoly elleni védekezés a termelők kötelessége. Bp.1962. 82x56 cm.

Ábrázolás: Képek a megtámadott növényről, a molyról és az ellene való védekezésről.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/ 156.1.

O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

Koch Ernőné 1.

Plakátjai:

Az arankával fertőzött lucerna magtermése. Bp.1961. 82x58.cm.

Ábrázolása: Képek magyarázó szöveggel.

Barackexportunk legnagyobb akadályozója a barackmoly.Bp.1962. 82x60 cm.

Ábrázolva: Két ovál alaku szines kép magyarázó szöveggel.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 154.l.

Koch Ernőné

Plakátja:

Műtrágyázási és növényvédelmi naptár. Bp.1961.
68x98 cm.

Ábrázolva: Képek magyarázó szöveggel és naptárlappal.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/ 153.l.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

Koch Ernőné

Plakátja:

Gondozzuk gyümölcsfáinkat. Bp.1961. 82x56 cm.

Ábrázolás: Központban szép hibátlan almatermés, körül a modern gépesitett gyümölcsfagondozás képeken, magyarázó szöveggel.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 159.l.

Koch Ernőné

Védekezzünk az amerikai fehér szövőlepke ellen,é.n.

Műcsarnok 1960.Magyar plakát-történeti kiáll.

Kiriani

Koch Ernőné grafikus

Műszelt Nép, 1953. okt. 10. 30. old.

MDK

Koch Ernőné / 1906-/

Védekezzünk az amerikai fehér szövőlepke ellen. é.n., 84.5x59 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960. Műcsarnok. Kat. 28.1.

MDK

Koch Ernőné

4. m. plakát kiáll. Műcs. 1961.

Koch Ernőné

Plakátművészeti Kiállitás Ernst Museum 1953.
Kat.

Falmapfár

Koch Ernőné:
agrotrószt.

1963

Koch Ernőné, [grafikus ??] M Dk

„A kitűnően sikerült színes képekért Koch Ernőnét illeti dicséret."

(Mezőgazd. Kiadó): Kozma Pál: Csemegenőlőtermesztés 25. l.

I. évf./3. sz.

A KÖNYV, BP. 1961. március

FEHÉRVÁRCSURGÓ

Károlyi-kastély. (É. n. 1844, Koch)

Koch
építész

Kondor: Csurgó kastélya és vidéke
VV 1858, 171–173. l.
(képe 172. l.)

MDK

Koch Ernőné

Tanya, of.

Képzőm.Főisk. ifj.kiáll. Ernst Muz. 1924.

6.1.

SDK

Koch Ernéné

Tanya, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

8. 1.

Koch Ernőné /1906- /

"Védekezzünk az amerikai fehér szövőlepke ellen"

é.n.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.
28.1.

MDK

Koch Ernőné

Tanya, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Mus. 1924.

7. 1.

MDK

Koch Ernőné

Alföldi ut, of.

Képzőműv.Főisk. ifj. kiáll. Ernst Muz. 1924.

6. 1.

MDK

Koch Ernőné

Résztvett az Ernst Múzeumban rend.Plakátművészeti Kiállitáson 1953-ban.

Plakátművészeti kiall.1953.Kat.

Köck Etelka

Modellek

–: Az ősz színei.

Vörh Lapja, 1975. okt. 4 – 19 oldal

Nóch Etelka

Modellek

—. Őszi kosztüm, téli kosztüm
Nőr hapja, 1975. okt. 11 – 19 oldal

Koch Frigyes
épitén

d.
Siklóssy F K T tört.

173. l.

Koch Friggs
Epitess

l.

Lechner 1940
196. l.

AZ AQUARELLEK ÉS

Koch Frigyes

építész

Lód

Lechnópm .507.l.

~~Pontosan nem lehet datálni,de valószinülegb 1508-ből való.~~

Firenzeben nagy előrehaladást tett technikai téren.Az akkori modern müvészeti élet központja Firenze volt.Ő is itt sajátitotta el az ujitásokat,de már bizonyos tudással érkezett ide.Mindent meglátott és magábaszivott.Lionardotól eltanulta a gulaszrü csoportositást.

A gulaszrü csoportositást a legjobban,szinte szobornak ~~látszóan~~ oldja meg a Canigiani Szent Családon /München,Pinako/. Az alakokat zárt tömegben,gulában és nem háromszögben foglalja össze.~~Eleinte még csak háromszögben komponált.~~A gula tengelyét Szent József botja adja.Nem határozott vonalakkal, hanem fénynyel és árnyékkal mintáz.A lágyan egymásba fonodó vonalak mind nagyobb spontánsággal érvényesülnek.

Firenzeben fő témája a Madonna-kép,~~Ez~~ ami megfelelt,az ő lirai alaptermészetének.Drámai témához ~~itt még~~ nagyon ritkán nyul. Később,Rómában a drámai kompoziciónak magasabb történelmi értelmet tud adni,ami itt,Firenzeben még nem sikerül neki.

~~Egyéb,de különönösen~~ Drámai tárgyu müvein erősen Michelangelo hatása alá kerül.Nyilvánvalóan mutatja ezt a római Borghese Képtár Deposizioneja melyet a perugiai Baglione család szár

Koch Frigyes

épitész

irád

Váljubal

108. l.

Koch Frigyes

Köparagó Bpest

laisd

Lamagyiparalm

II. 505. l,

MDK

Koch Grazl eperjesi cég

19o8. kifesti a Kálvária tpl-ot

Bleck Béla dr: A kassai Kálvária története. Kosice, 1927.
34. l.

Koch. György kőműves

Győri Szemle 1941. 184.

• A győri ipar történetéről

Koch György MDK

kömüves mester

az 1649-ben alapitott győri kömüves céh alapitó tagjai közt szerepel.

Jenei Ferenc:Régi győri házak.
Bp. 1959. 8.o.

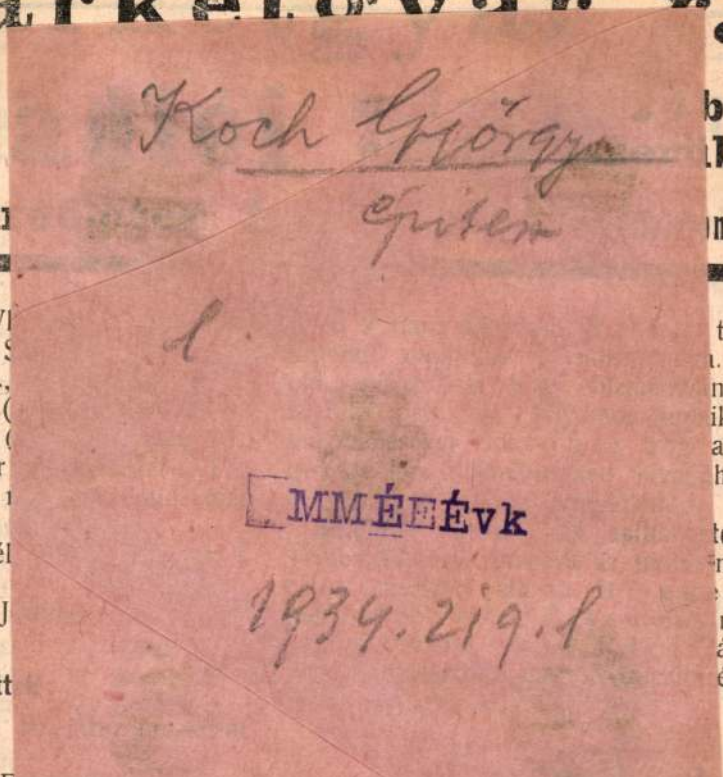

gek érintésével az oravica—németb
resicabányai h é vasut Resicabánya áll
vezetendő rendes nyomtávu gőzüzemü h.
vonalra az előmunkálati engedélyt e
megadta.

Villamos vasut Aradon. Az aradi lóvas
vénytársaság a városhoz intézett beadv
felajánlotta a városnak, hogy a lóvasuti
villamos-üzemmé változtatja át, ha azt U
is átvezetheti, továbbá hajlandó az aut
kat átvenni a várostól. A részvénytársas

épitészet és szabályozás.

Rábaszabályozó társulat legutóbb tartott elhatározta, hogy a mosonszentjánosi övnát 1500 méterrel meghosszabbittatja, a réti , rábapordányi-, egyedi- és bugadi csatat kiépitteti, valamint meghosszabbittatja a najor—kepési csatornát is. A beő-sárszivattyutelepnél pótszádfalazást fognak ni és több öntöző berendezést létesitenek. és Bánfalu belvizrendezési tervei elkék és e munkálatok is nemsokára kivitelre iek.

iteli Tisza—Duna töltésfentartási és bel-ábályozó társulat a IV-ik titeli főcsatorná- alsó szakaszán teljesitendő mintegy 30000 ., 3. sz. mellékcsatornájában 20000 köbm., bá VI. katy-kaboli öblözeti főcsatornájának zakaszain mintegy 58000 köbm.'s 1. sz. mel-tornájában 14000 köbm. összesen mintegy 00 köbm. földmozgósitással járó bővitési ákra szept. 15-én árlejtést tartott. Ajánettek: Guttmann és Frank (Ujvidék) k, Grimm Mór (Budapest) 1 15½ k, warcz Ede (Budapest) 1·20 k, Ma-r épitő r. t. (Budapest) 1·24 k, Gfre-Schoch és Groszmann (Buda-1·03 k-val köbm.-ként. Döntés még nem t.

rhuzammű helyreállitás. A bezdáni I. a. és rhuzammű és keresztgát, valamint bezdáni eresztgát helyreállitása céljából végrehaj-2939 köbm. II. o. kő beépitéséből és szálliól álló munkálatokra a zombori m. kir. mmérnöki hivatal által szeptember tartott árlejtésen a következő cégek

folyamán elhatározta, áron engedi át a m hogy tekintettel a me legyen a pályatester saját költségén kiép a kikötést nem foga uti létesitményeket vállalni, de csak az megállapitott szükse ministernek ezt a l közgyülés is tudom telekeladó albizottsá gyel és elhatározta, telekeladáshoz füz javasolni.

Kislakásos házak előterjesztést tesz a ker., Telepy-, Ern sarkán 350·000 k kislakás, a Gyáli munkásszemélyzete gel 180 földszintes

Az erzsébetvárosi nak átépitésére R i 13000 k-ért kapott

A Ferenc József járműszineinek kibő budapesti épitőmest k 45 f.-ért.

A

Az óbessenyő—ke km. szakaszának számában árlejtés 73272 k. Az ajá [Torontál m.] a fő

Koch György

ambergi orgonagyártó

Rozsnyói székesegyház

orgonája

1612

Iml.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖ

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán)
1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULA
mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca

Felelős kiadó: Kézai Béla.

Steph

Koch György

annbergi orgonaépítő

Rozsnyó 1612 -

laid

Gangel 17. l -

tér északi felét a püspöki rezidencia, a kano-
ajd a ferencrendiek temploma és kolostora kere-
tt emelkedik a szegényház, szemben vele a plébánia
. Eljutottunk a székesegyház elé. Innen tovább haladva
miért viseli Rozsnyó a büszke nevet: „sajóparti
róm. kat. főgimnázium, vele szemben a premontreiek
majd a püspöki szeminárium állanak itt. A tudomány
jaiban több mint három évszázados hajléka, az evan-
názium a város délkeleti részén, a Drázus folyócska
ült. Pillantsunk áhítattal a főtér Madonna-szobrára,
g Kossuth Lajos, gr. Andrássy Dénesné, Szabó István
tt és áldozzunk emlékük nek. Ha még ellátogatunk a
náz északi oldalán lévő temetőbe és felkapaszkodunk
ára: megláttuk Rozsnyó művészi értékeit.

ros történetére és a városkép kialakulására is elhatáro-
ott az a tény, hogy a kassai stratégiai út mentén fekszik.
lokon keresztül az volt a helyzet, hogy akinek birtoká-

Koch György

XXI

Koch György építészmérnök, építőmester irodája, VI. Aréna-út 92/a. 421-717

Bptávb. 1940. nept.

KOCH, 1. *Henrik*, német építész, * Maikammer bei Speyer 1781 dec. 24, † Borostyánkő 1861 júl. 1. A bécsi akadémián tanult, azután a Kinskyek udvari építésze volt. Működésének bécsi

idejében kastélyokat, villákat, stb. tervezett és épített át Csehországban, utóbb Pestre jött s ő fejezte be az Egyetem-utcai Károlyi-palota építését, K. tervezte gróf Károlyi György fóti és parádi kastélyát, a Piret-Bihain-palotát Pesten, a nagymihályi Sztáray-kastélyt, a szentmihályi Dessewffy-kastélyt, stb. Néhány iparművészeti tervét az Orsz. M. Iparművészeti Múzeum őrzi.

E. G. I. 5731

Lobkovitz hercegi család TV. 241

Koch Henry

epitez Bpest

5. Constructions publiques et privees executees a Budapest

Wod

Cat. spec. 6. P.

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

tam

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Koch György
könnives

1649-ben a győri ich
kötelékébe tartozott.

Bedy Vince
Adalékok a győri ipar
történetéhez -
Győri Szemle
1941. 184. l.

Koch Gyula

festő

1913.

Címtár 1930. 85. l.

T. 4857. (Zrigárd)

honvéd huszárok rontanak az uhlá-
nek Herzinger parancsnoksága alatt
hegyes háttérben középütt város

er grossen Schüttinsel d. 16 Juni 1849.

fen mit Uibermacht den General Pott
von G.M. Herzingers Cavallerie in der
umgangen, und so vereint mit grossem
eworfen.
berg.

elynek mér. 32: 37 cm.

-95-376.

MDK

Koch Henrik ép. - Ybl Miklós

Ybl M. tervei szerint Koch építész építette a fehérvárcsurgói Károlyi-kastélyt 1844-ben.

DorBakony. 64.1.

MDK

Koch Henrik bécsi épitész

Egyetem u.6. egykori Károlyi paleta.

1834. befejezi

GenZakBpest. Kézirat. 36.l.

Koch Henrik id.
épitett

Gentmüeml
48. 196, 290.
338. f.

M.M. és É.E. Szombathelyi Osztálya

Lotz Károly (Karl), (1833—1904).

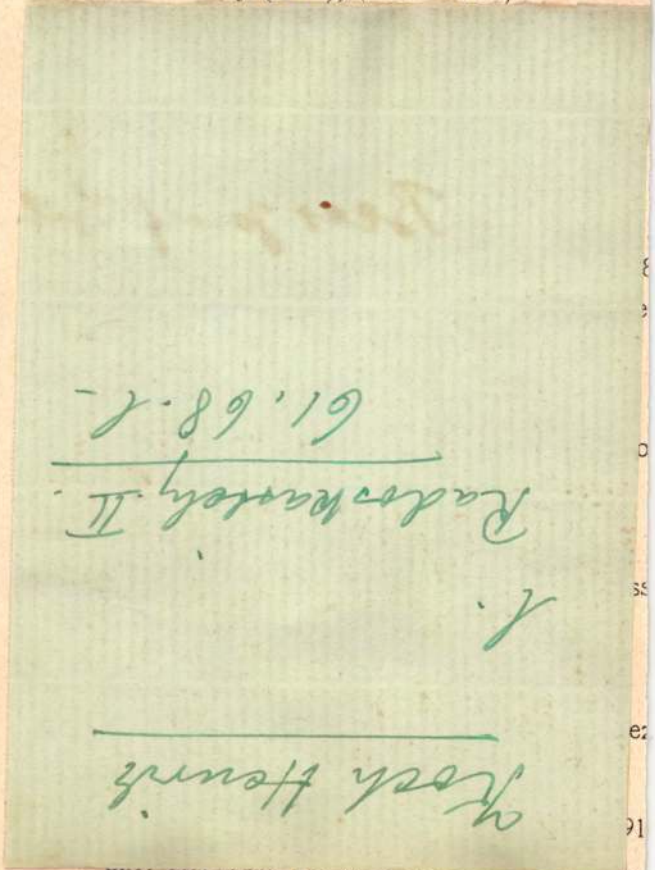

'3.
Bezeichnet): Nyilasy.

Anf. XIX. Jh.)
(Landschaft m. arbeitenden Figuren).

:ve (Bezeichnet): Perlmutter.

költeményéhez. (Der alte Hiob. Illustration z. Gedicht
.

Jelezve (Bezeichnet): Rónai.

llschaft am Tisch).

KOCH, Heinrich épitész

(BÉCS)

Az épület kiviteelzője 1834-től HofrichterJózsef helyett - a Pius Rigel féle terv kivitelezése volt feladata

ld.
BIBÓ István: Az egykori Károlyi palota építésének története. = Ép.-Építészettudomány, XVI. 1-2.1984

239-24o.p.

Koch Henrik

épitéz

l.

Tanulmány de Bpest II.

100. l. 101. l. 102. l.

103.

teljes élett.

Koch Heinrich

l. Flor Bp

91, l. 139-4.

SPRINGINZEISZ JÓZSEF
1914 APR 11
BUDAPEST, RÁKÓCZI-U. 121

Koch Henrik

építész

l.

Tanulmányok Bp.

múltjából.

X. 200. l.

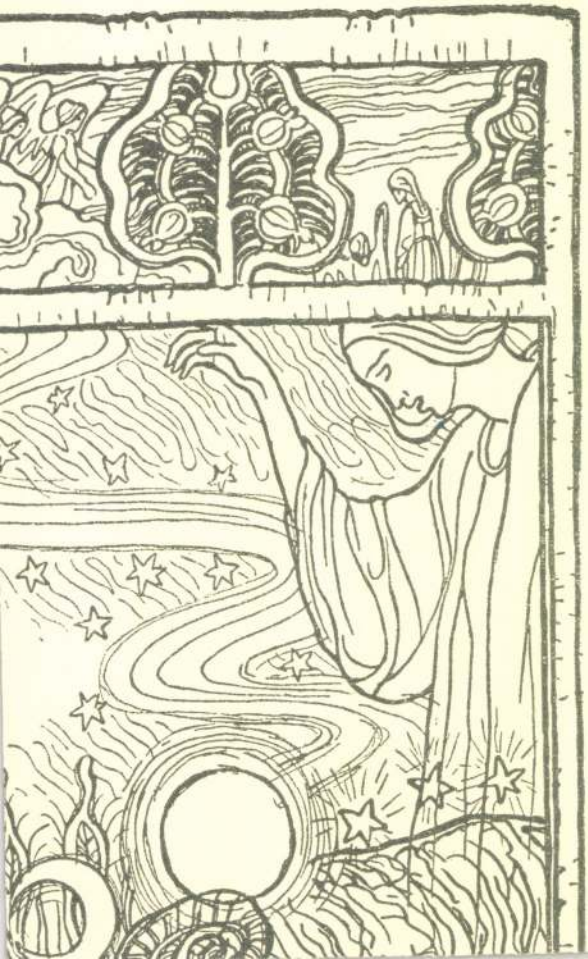

Koch Henrik

becsi épitész

Hofrichter József pesti épitőmesterrel kiviteleztette a gróf Károlyi palotát Riegl tervei szerint A palota kertfeléli homlok

MOB irattár

273/1944.

zatát, a termek elhelyezése és a lépcsőházat fenti elgondolásai szerint épitettek – Az ajtók

Szuprapostai a Lamdellaberek, kondallok, stukkódiszek Koch terverte, rajzai az Iparmüszeti-Muzeumban

Bíboros arcképe
Miniatűr, ovális pergamen 7·2×6 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XIX. sz. eleje
XII. Leo pápa
Miniatűr, pergamen, olaj, 14×9 cm.

OSZTRÁK FESTŐ 1810 körül
I. Ferenc
Tondo, miniatűr, pergamen, átm. 6·5 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XIX. század eleje
Kettős női arckép
Fordított szívalak, vászon, olaj, 52×47 cm.
A San Marco-gyűjteményből

OSZTRÁK FESTŐ, XIX. század eleje
Habsburg főhercegnő
Ovális miniatűr, 7×5·5 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, 1820 körül
Canova képmása
Miniatűr, pergamen, 7×6·2 cm.
A San Marco-gyüjteményből.

OSZTRÁK FESTŐ, 1820 körül
A reichstadti herceg
Vászon, olaj, 60×46 cm.
Maszlaghy II., 439. szám.

OSZTRÁK FESTŐ 1833-ból

Koch Heinrich

épitett

l.

Schoen Deakteri

7. l.

Körmöcki vár képe IX. 95.

Koch Henrik

wood

Hekler Budapest

89. l.

Koch Henrik

ép.

XIX sz. elso fele Pest.

ő épitette a grof Károlyi

palotát?

szód

Országh. 204, 205 l.

Hud. 1781, + 1861.

Thieme-Becker

21. k.

75. l.

magyarosz agon

halt meg

ohr. kell.

..... *műhely.*

főnökség!

v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... szamu .....

am.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

KOCH, Heinrich építész

KOPPÁNY Tibor - DERCSÉNYI Balázs - ÖRSI Károly:
Magyar kastélyok. Bp. : Officina Nova, 1991
28.p.

A Károlyi család házi építésze. Fót és Fehérvárcsurgó tervezője

KOCH HENRIK, ifj. építész

SÁRMÁNY Ilona: Historizáló építészet az Osztrák-Magyar Monarchiában. Bp., Corvina, 1990 12,56 60

Koch Henrik

A reprezentstiv magyar igazságügyi palota terveinek kidolgozására - a hely kijelölése nélkül - 1864-ben kapott megbizást Ybl Miklós, majd 1867 után Szkalnitzky és Koch kapott megbizást a tervezésre. A helykijelölés azonban húzódott, s a végleges épület csak 1893-1896 között épült fel Hauszmann Alajos terve szerint.

Gábor István: Kúria, Nemzeti Galéria, Párttörténeti Intézet. /Képes ismertetés/ - Budapest, 1974.6.sz. 13-17.l.

KOCH, Heinrich építész

XVIII. sz.-i tevékenységéről

ld.

Művtört.Ért. 1988 3-4 234-235.p

MDV1bri.Ert. 1988 3-A

urg

Koch Henrik, építész

A fóti templom

Fót — a főváros tőszomszédja. Dunakeszivel is határos. Vasúton és közúton egyaránt könnyen megközelíthető. A település országos nevezetességű intézménye az 1957 óta működő Gyermekváros, ahol ezer — három-tizennyolc éves korú — állami gondozottat nevelnek. A gyermekváros központi épülete a volt Károlyi kastély, amely Koch Henrik tervei alapján készült, mostani klasszicista stílusát pedig 1847-ben Ybl Miklós alakította ki. Az egykori kastélyt negyvenhektáros angol stílusú kert övezi.

A fóti uradalmat 1809-ben vásárolták meg a Károlyiak. A fejlődés szempontjából ez meghatározó fordulatot jelentett Fót történetében.

Szente

Országos nevezetességű a dombon álló, római katolikus templom, mely 1855-ben készült el. Ybl Miklós építette, Károlyi István gróf megbízásából. A templom a hazai romantika egyik legszebb alkotása. Külső képének és belső terének harmonikus arányai után méltán sorolható a múlt században épült, legszebb hazai templomok közé.

A fóti templom művészi berendezésének érdekessége, hogy a főoltáron kívül a mellékhajókban is található egy-egy mellékoltár. Freskóit és oltárképeit Blaas Károly készítette. A templom híres orgonája Moser Lajos orgonakészítő salzburgi műhelyében készült.

A középhajóból nyolc karrarai márványlépcső vezet fel a szentélybe. A szentély márványpadozatát vörös, fehér és fekete márványlapokkal rakta ki alkotója, az olasz Foretti.

A főhajó mennyezete kazettás, aranyozott gerendákkal. Az altemplom mérete teljesen megegyezik a felső temploméval. A szentély alatt van a kriptakápolna a fekete oltárral és rajta a karrarai márványból készült Krisztus-szoborral. Az oltárt firenzei márvány mozaiktábla díszíti: a templom legnagyobb értékű, művészeti kincsét Gaetani Bianchini alkotta.

11

A templom 18 mázsás harangját Bécsújhelyen, Hiczer Ignác harangöntő műhelyében öntötték. A 45 méter magas, oldalt levő, érdekes torony szinte közrefogja a nem mindennapi, fából faragott, remekművű főbejáratot.

A templomkertben áll egy mellszobor: Vörösmarty Mihályé, aki gyakori vendég volt Fóton.

Szente Erzsébet

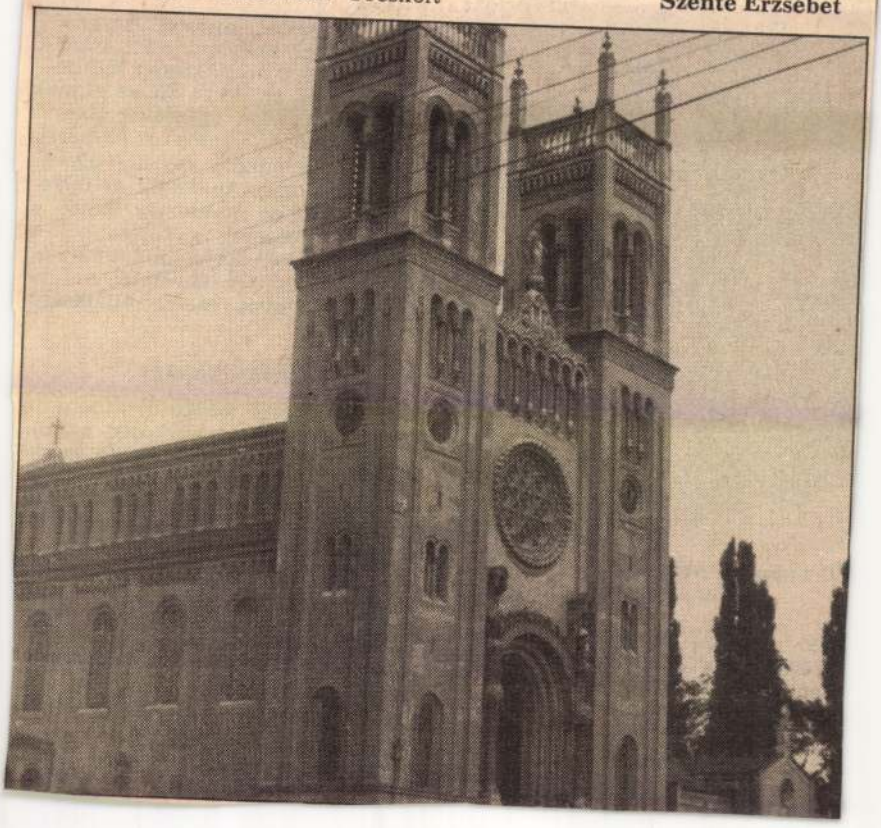

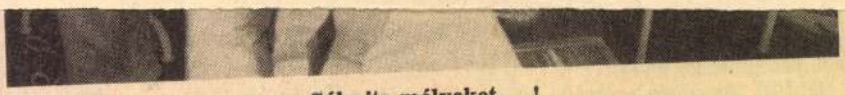

Sóhajts mélyeket...!

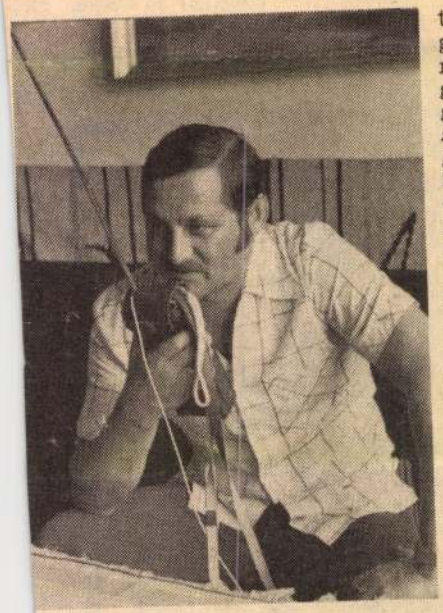

CB-rádióval könnyebb.

ERDEI KATALIN FELVÉTELEI

helyi tanácsi vezetőkkel, hogyan használja fel a rendelkezésre álló pénzt, mit kér, mit vásárol rendelője felszereléséhez.

— Megkérdezzük a tanácsban — mondja dr. Komáromi Zoltán —, mennyi pénz van, aztán itt a rendelőben összedugjuk a fejünket, mire

töltetlen, két orvos pedig szabadságon van, mégis mindenütt legyen rendelés, el legyenek látva a betegek. Ilyen esetben automatikusan segít a kórház, szakorvosokat irányít a körzetekbe, s nincs kiesés. Egy dolgot szeretnék felvetni. Én az elmúlt 24 órában voltam ügyeletes. Százöt esetet láttam el. Sajnos az emberek körében még mindig van egy olyanfajta tévhit, azért működik az ügyelet, hogy legyen orvos, aki felírja a receptet, lepecsételi az igazolást — akármikor. Nem hajlandók tudomásul venni, hogy az ügyeletet a sürgős, életveszélyes esetek ellátására szervezték.

Továbbképzés

Dr. Petróczy Ildikó jászberényi körzeti orvosnő csatlakozik az elhangzott véleményhez. Azzal toldja meg az elmondottakat, hogy manapság még nem mindenki előtt vált érthetővé az új kórházi beutalási körzetesítési rendszer.

— Szolnok megye a területi elv szerint a szegedi klinikához csatlakozik — mondja. — Ez úgy tűnik, hogy képtelenség, mert amíg valaki Jászberényből elutazik egy szakrendelésre vagy egy kivizsgálásra, ahhoz legalább két nap kell. Nehéz megmagyarázni a betegeknek, hogy a jászberényi kórházban vagy a szolnoki rendelőintézetben is megkap-

Koch Henrik épitész

Pesti Hirlap. 1881. jul. 9.

a szegedi szinhaz ügyre

Koch építész.

Akad. Értesitö. 1873. 10-11. l.

Koch műepitéz Pesten, aki
Hild előtt sok műepítményt létezített
a fővárosban.

Az Ország Tükre. 1864. 373. l.

Koch
épitész 1781–1861

bécsi, a Károlyi palotát épitette

Pulszky Ferenc. Jellemrajzok.
Gróf Széchenyi István. Bu-
dapesti Szemle. 1874. évf. 26. l.

rök A. és Társa

: **BANKHÁZ R.T.**

izlet. Központ: Budapest, IV., Szervita-tér 3.

:erencse-hengert tartalmaz.

:szon ezekből szerencseszámot

ıeg az eredeti sürgősen TÖRÖKNÉL!

Budapest, a postabélyeg kelte.

sztelt Cim!

: egyformán kedvez mindenkinek, ha azt megfelelő idő-meg. *Ehhez igen kedvező alkalom a nemsokára kezdődő ztálysorsjáték. Számtalan példa igazolja, hogy a m. kir. osztály-vétel által feleink komoly összegekhez jutottak.*

ugusztus 24-én *az V. osztály főhuzásain fényes eredményt ık. Igen sok nagy nyereményen felül a legnagyobb főnyere-*

tőszázezer) [illegible]

Koch Henrik

1885. orsz. ált. kiáll.: A gróf Erdődy-féle vadászkastély távlati képe.

Koch

K. 2. *Henrik*, építész, K. 1. ua., Bécs 1840 szept. 17. † Budapest 1889 máj. 14. Bécsben és Berlinben tanult, azután Pesten Szkalnitzky Antallal volt közös építési irodája. K. tervezte a bpesti Wodianer-palotát, gróf Erdődy vadászkastélyát, a bpesti állatkert (utóbb lebontott) épületeit, stb. Szkalnitzkyvel közösen tervezett és épített műveit (l. ott).

E. g. I. 573 l.

Lopez, Andreas, Spanyol festo

TV. 241.

Koch

budapesti epiksz.
1781 – 1861

vrid. esetl. lárd

M. Mérnök és Epitész
egylet Közlöje
1897. 56. l.

Koch pesti

építem 1787–1861

cria

Vas Ny. 1865.

530 l.

Koch Henrik

Épitész

Meghalt (Budapesten) a Thonet udvar lépcsőházában alkalmazott felhúzógép kosarából való kibukásafoltán Azonal. meghalt 1889. május 14 én temették. Társa volt és rokona is Szkalnitzky Antal nak akivel együtt sobb középületet és számos más épületet terveztett. Önállóan is sok épület emelésével gárult a fővárós és a vidék fejlesztéséhez. Bécsben született, de teljesen átalakult s élete utolsó éveiben magyarnak vallotta magát. 52 évet élt.

arod

Épitő Ipar 1889. 223. l.

..... *műhely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu .....

.

i .....hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Koch Henrik

épitesz

Laid

A pesti állatkert és épületei Harauk s a Rulföld. 1866.

342 R

Koch

epitex

Szkalnitzky sogóra.

Vele együtt mühe.

Dott Perten

[illegible]

Bprunz 99. l.

Kosh Henrik

épitesz

irod

Az épitési ipar

1877. 45 4.)

(A Wodianer palota Budapesten)

fenti terve

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühel

Miután keresményemnek 191....

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ....., 191....

.....

tanu.

.....

tanu.

ifj. Koch Henrik

és Skalniczky Antal tervei alapján épült fel 1871-ben a bp.-i Muzeum krt. 4, m. a. élettani intézet.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970. 1163 l

66 l.

Koch Henrik K.

Skalnitzky Antal

Magyar Bp

105. l.

321/1938.

Koch Henrik 36, 88, 92, 106, 111, 113, 121 építész
(in: Déry Attila; Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991.

eg kultúrtörténeti szerepe./

s és meggyőzés érdekében néhány órá-

n,legyen szabad néhány általános meg-

kai részekhez.

bbféleképpen történhetik.Az én gyakor-

n mind a 150 szentenciát,ezeket kiosz-

utaltam arra,hogy az órán melyik 3

hető az is,hogy lediktáljuk a szöveget,

lókat a latin betűk írásába és kiejté-

t a táblára is ~~a szöveget~~.Akármilyen

zöveget,első feladatunk a helyes olva-

erése legyen.Ez nem okoz különösebb ne-

y [redacted] az első lecke szentenciái alap-

nyelv kiejtési szabályait,s feltehető-

MDK

Koch Henrik

Pásztor Mihály: Pest-Budától Budapestig. Pesti Hirlap 1927 évi Kincsesháza. 396-403.l.

KOCH Henrik

Diescher, Woita, Volkmann, Ducher, Unger, Kallina, Bukovics, Dützer, Gottgeb, Benkő, Landler, Kiss István, Nagy Virgil, Kauser István, Kauser János épitettek Budapesten és az ország más városaiban eklektikus stilusban épületeket,

Gerő László: Magyar epitészet a XIX. század második felében, Bp. 1955. 40. l. TIT Utmutató 3/.

Koch Henrik

építész MIK

Az 1872-ben épült Egyetemi Könyvtár Szkalnitzky Antal müve, aki Koch Henrikkel többek között az 1873-ban épült Petőfi Sándor utcai Főpósta épületének is alkotója.

279.o.

Repr: Egyetem utca, az Eötvös Lóránd tudományegyetem központi könyvtárának eklektikus épülete. 28o. o. 288. kép.

ifj. Koch Henrik

Haránkban az Egyetemi Könyvtáré az első kimondottan könyvtári célra könyvtári célra készült épület. Tervezését Skalnitzky Antalra bízták, s ő bevonta a munkába sógorát, ifj. Koch Henriket.

Vértesy Miklós: Az Egyetemi Könyvtár épülete.

Budapest, VII. évf. 1. sz. 1969. jan., 34. l.

Koch [Henrik], c. Skalnitzky [Antal] M.D.K.
épitésze

terwei szerint épült „Thonetudvar" alaprajzát közli a lap a Dunapart a a Mária Valéria utca közötti épületről.

Budapester Bauzeitung und Wohnungs-Anzeiger,
Bp.1874. III.évf. 33. sz. 227 old.

M.D.K.

Koch Henrik, építész

Skalnitzky Antallal közösen készített postapalota és Grand Hotel tervei szerepelnek a Párisi Világkiállításon.

Bauzeitung für Ungarn, Bp.1878. VII.évf. 39.sz.

237 old.

MDK

Koch Henrik

tervezte a főposta palotáját

Pásztor M.: Pest-Budától Budapestig. Pesti Hirlap 1927 évi Kincsesházaé 402.l.

Koch Henrik

tervezte a főposta palotaját

MDK

Szkalnitzky Antal és Koch Henrik, épitészek.

Xantus János 1862-ben penlitette meg a pesti áll: kert eszméjét. 1865-ben volt az alkuló közgyülés /60.ooo Ft. töke biztositva./

Fenti épitészek elször is az állatok számára azéj leteket, majd a vendégházat felépitették.

A pesti állatkert.
Vasárnapi Ujság. - 1866. 3ol.1.

MDK

Koch Henrik épitész

A Gizella-album. Vas. Ujs. 1873. ápr. 20. 193.l.

Koch Henrik és

mina Szkalnitzky Antal

céd

a Petőfi Sándor utcában a főposta
reneszánsz stilü palotaja 1871–73.

Thirring Bpest

62. l.

Lancerotto Egisto

Koch Henrik
Szkalniczky Antal

mines
ied

rod

Máté Sándor dr:
A budapesti tud-
egyetem könyvtára
Bp. 1896.

Ein Sonntag in d

Nach dem Gemälde

Koch Henrik és
Szkalnitzky Antal

Nincs
ied
2 rod

Szilágyi Sándor

A budapesti kir.
magy. tudomány
egyetem könyvtára.
Bp. 1882

Koch Henrik
Szkalnitzky Antal

mines
ced

läsd

Edvi Bp.

99. l.

Kochler Szkalnitzky
Antal

nincs
éd.

Laird

Edvi Bp

142. l.
143. l.
144. l.
145. l.

Cord

Nach dem Gemälde

XI

Koch Henrik és

nincs Szkalnitzky Antal

ccd

Vermelti Minhar

laisd

Edvi Bp

164. l.

Koch Henrik Ifj

épitett

Gentmüeml

48-l.

észére a beregmegyei fatemplomok-
lvételezésekért előlegképpen 60 P,
olós kötelezettsége mellett egyide-

tekinteni, ha a fényképeket és fel-
zágos Bizottságának beszállitja.
ájus hó 9. A miniszter rendeletéből:
nácsos

Koch Henrik MDK

Szkalnitzky Antallal az egyetemi kvtárat,a posa-
épületet,a Hungária szállót,a Thonet udvart s
több magánpalotát és bérházat épitett.

A mérnök-egylet kiállitása.

Képzőm.társ.kiáll.tárgym.1899.terv.nemzetk.kiáll.

M.D.K.

Koch Henrik, építész

ségőrával, Skalnitzky Antallal együtt működve, nagy tevékenységet fejtett ki az állami építkezések terén. Az ő művük: a belvárosi pósta épület, az Egyetemi Könyvtár, a Hungária-szálló, a Thonet-udvar és számtalan magánpalota és bérház.

A M.M.E.E. építészettörténeti kiállítása

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Heti Értesítője, Bp. 1899. XVIII. évf. 86. és 113. old.

Kocz Henrik, építész M.D.K.

sógorával, Skalnitzky Antallal közösen készített tervei körül cikkíró elismeréssel említi a Nemzeti Szinház bérkárát, az operára és a műegyetemre készült pályaterveit, a leégett Dunaparti Thonet házat, az Erzsébettéri kioszk aquarelljét és az egyetemi élettani intézet homlokzatát.

A MM.É.E. építészettörténeti kiállítása

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Heti Értesítője, Bp.

1899. XVIII. 113. old.

ifj. Koch Henrik, építész MDk

Skalnitzky Antallal, sógorával együtt, az 1875-ben felépült Egyetemi Könyvtár építésze volt.

V. M.: Az Egyetemi Könyvtár előcsarnokának restaurálása 317.c

IX/7.

KÖNYVBARÁT

Bp. 1959. július

H. D. K

Ifj. KOCH Hertik építész

Bp. Oktogon tér 4. sz. bérház

Szkalnitzky Antallal

Gerő László: Magyar építészet a XIX. sz. második felében Bp. 1955. 29. l.

Koch Henrik ifj. MDK

Bp.VI. November 7.tér 3

Tervezte: Szkalnitzky Antal és
Ifj. Koch Henrik
Épitette ifj. Pan József1873-ban.
Helyreállitva XØ 1957-ben.

Zakariás G. Sándor : Budapest. Bp. 1961.

147.1. XVI/XI

Koch Henrik ifj. MDK

Bp. VI. November 7. tér 4.

Tervzete Szkalnitzky Antal és ifj Koch Henrik.
Épitette ifj. Pan József 1873-ban.
Helyreállitva 1957-ben.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

147.1.

M.D.K.

KOCH Henrik, ifj építész
(1840 – 1889)
Bp. Egyetemi Könyvtár (1872) Rev.
Társkiveső: Skalniczky A.

Többszördaegoztak közösen

Rados Jenő: Magyar építészettörténet Bp. 1961. 286, 287.

Redes Lenő: Magyar építészettörténet Bp. 1961.

ifj. Koch Henrik

és Skolnitzky Antal tervei alapján épült fel 1872-ben az Egyetemi könyvtár épülete. (V. Károlyi Mihály u. 10)

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970. 463 l

68 l.

ifj Koch Henrik

és Skolniczky Antal tervei alapján épült fel – 1873–76 – a b.p.-i Egyetemi könyvtár (v. Károlyi Mihály u. 10).

Tóth Endréné; Budapest Enciklopedia, Budapest, 1970. 463 l

66 l.

ifj. Koch Henrik
építén

Skalnitzky Antal építésnek dolgozott

Rados: Magyar építésztört. 298.
Műszaki kiadó 1971.

MDK

Koch Henrik

Sklaniczky Antal és Koch Henrik tervei szerint épitették fel a városligeti állatkert épületeit: Rom-tornyot, majomházat, ketreceket a ragadozóknak, tevéknek és zsiráfoknak lakóhelyet, vidramedenceét...

THALY TIBOR: A 200 éves Városliget. Bp. 1958.

89.1.

ifj Koch Henrik

és Skalniczky Antal 1870-ben alakitották ót a pesti Nemzeti Szinház épületét.

Merényi Ferenc: A magyar építépet 1867-1967. Budapest 1970.

361

ifj Loch Henrik

és Skalniczky Antal közös alkotásai:
a bp-i November 7-i tér 4 épülettömbje,
a Petőfi S. u. főposta és az Egyetemi könyv-
tár.

Merényi Ferenc: A magyar építészet
1867-1967. Budapest 1970.

281

Koch Heinrich ifj.

Belváros. Koronaherceg (Petőfi S.) utca a Kígyó (Felszabadulás) tér felől, a „Főposta és Telegraf" épületével. (1872-75 tervei alapján – fotó)

Gerő László: Pest-Buda építészete az egyesítéskor 92p.

Koch Henrik

a belvárosi Főposta épület
tervezője – emlitve

Művészettörténeti Értesítő
14. old. 1973/1

Koch Henrik

sógora és munkatársa Skalnitzky Antal

epitésznek.

Berza László, Bernát György, Erdei

Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Buda-

pest 1973 13350

10348

Koch Henrik, építész

A Egyetemi könyvtár épületének egyik tervezője.

Hamas Erzsi: Gondok a könyvtárban 7.

Népszabadság, Bp. 1972. febr. 1.

ifj Koch Henrik

és Szkolniczky Antal tervei szerint épült 1873-76 között az V. Károlyi Mihály utca 10. s. a. Egyetemi könyvtár.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973 13350

2731

Koch Henrik ifj. MDK

Egyetemi könytár saroképülete. /Egyetm u. 1o./

Tervezte Szklaniczky Antal és ifj. Koch Henrik
Épült 1873-76- közt.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961

99.1.

MDK

Koch Henrik

Egyetem utca 16. /Károlyi-palota/

1832-ben a bécsi Anton Pius Riegl átépitette, Hofrichter kivitelezte, 1834-ben a bécsi Koch Henrik befejezte.
Ybl Miklós tervezte az első emeleti faburkolatu átjárót.

Repr. 181. kép.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.
100.l.

Koch /Henrik ifj./ MDK

Népkoztársaság utja 49.

Tervezte Koch és Szkalnitzky 1872-ben.

Épitette ifja Pan József.
Homlokzat átalakitva.
Helyreállitva 1957.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp.1961.

144.l.

MDK

Koch /Henrik ifj./

Népköztársaság utja 48.

Tervezte Koch és Szkalnitzky 1872-ben.
Épitette ifj. Pan József.

Helyreállitva 1957.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

144.1.

MDK

Koch Henrik épitész, Szkalnitzky Antal ép.
1836 -78

A bpesti föposta épülete.

irod.

Bierbposta. 85.1.
86.1.

Koch Henrik, ifj. épitész M.D.K.

Főposta épülete

Társtervező: Skalniczky Antal

Preisich Gábor: Dp. városépítés története
Városépítésének története a kiegyezéstől a tanácsköztársaságig Bp. 1964. 97.1.

M.D.K.

Koch Henrik, építész

Örvege felajánlotta elhunyt férje, valamint Szkalnitzky Antal rajzait az Egylet gyűjteménye számára.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Heti Értesitője, Bp. 1890. IX. évf. 165. old.

ifj.KOCH Henrik

és.Szkalnitzky Antal épitette az Oktogon tér 4. sz. bérházat.

Gerő László: Magyar épitészet a 19.század második felében, Bp.1955.40.1. TIT Utmutató 37.

Koch Henrik, épitész
Pest, Hatvani u. 3.
Az O. M. K. tagja.

A magy. orsz-i közmszek neve & lakhelye O. M. K. Tévkönyve 1865/6 240-45. l.

A girálti m. kir. adóhivatalhoz
Ezt. 1904. Junius hó 10.-
6
6

1549 sz
904

Zubriczky

24090 Községi nyomda Budapest.

Koch epitém

1781 - 1861.

Láid

Pollár epitéwsk.

Eble G

Koch bécsi épitész
Henrik
l. Lsáb. IV. 13. l.
1781 – 1861.

Stallum, XV–XVI. századbeli a szász-falvi templomban III. 95.

Koch Henrik.
1781 – 1861.

Fejérte be az Egyetem-
utcai Károly palota
épitését. (Meghendte
Pollack Mihály). Kinek
mitermében nevelkedett.
Ybl Miklos, akinek
nagy szerepe volt a palo-
ta termeinek diszítő
munkálataiban

Lbp 1911.

Épületmaradványok, római V. 194

Koch Henrik

[illegible]

[illegible]

Mts S IX k. 1898

290 l

..... *mühely.*

főnökség!

v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

m.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Koch Henrik

épitéz

vrod

Kel 1885

IV-K. 4. f. 775. l.

R

SEK

K KÖRE

Koch Henrik építész

Az 1954-ben alapított Petőfi Irodalmi Múzeum épülete 1769-ben került és volt 160 éviga Károlyi-család birtokában. Több átépítés után 1832–38 között Anton Pius Riegl tervei szerint képezték ki a végleges, ma ismert alakját, az építkezés irányítója előbb Hofrichter József majd 1834-től a bécsi Koch Henrik volt, aki országunkba költözött és a Károlyi-család állandó építésze lett.

Poruczki Béla: A Petőfi Irodalmi Múzeum épülete.

Magyar Nemzet, 1974. szept. 18.

Heinrich Koch

bécsi építész

Tervei szerint kezdtél építeni

a fehérvárcsurgói Károlyi kastélyt

1844-től.

Kelényi György: Kuriák, kastélyok, villák

1974 Corvina 117. old.

Koch Henrik

valószínűleg ő volt a főti

Károlyi Kastély tervezője (1810-11)

Kelényi György: Kastélyok, Zúriák, villák

1974 Corvina

116 old.

Henrik

végzett munkálatokat 1834-ben az V. Károlyi Mihály u. 16. sz. a. épületen.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc

stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973.

13350

5241

Koch Henrik

Teroci perint épitették a fóti Korábbi Károlyi kastélyt: 1847-ben Ybl Miklós átépitette.

Csekelászló: Dunakanyar, Budapest,

1973 1391 961

Koch Henrik (ifj.)

nevét mint céhen kivüli épitészét emliti

Komárik Dénes: Épitészképzés és mesterfelvétel a XIX.században.Pesti mesterek és mesterjelöltek. 394.l.
Éptud, 1971 /III/,4.sz.

Koch Henrik

1834-ben befejezte az V. Károly Mihály 1. 16. a. palota javítási munkálatait.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

1271

Koch Henrik

1836-tól (pesti Kálvin palota) dolgozik Mo.-on, és
kb 1849-től haláláig (1872) itt élt. - Korai itteni műve:
Sopron, Széchenyi tér 1, 1851.)

Török László: Magyar építészet a historizmus korá ban.
Építés- Építészettudomány, 1969.1-2.sz.131-180.l.

150.l.

Koch Henrik (†1872) építész
1836-1840 között Ybl munkatársa
1836-ban a Károlyi palota
építését vezeti. 1849 körül végleg
Magyarországra költözik

Török László: A historizmusok
korának építészete

Borsodi Szemle 1968 3sz. 230 old.

Koch Henrik, építész

Pesten már 1816-ban tevékenykedett. A Károlyi palota építését vezette. A Károlyiak állandó építésze volt. Így került kapcsolatba a Széchenyiekkel. 1849 táján végleg Pestre költözött, itt dolgozott 1872-ben bekövetkezett haláláig. Valószínű, hogy az ő munkája az első soproni eklektikus homlokzat. 240.old

Török László: A haistorizmusok korának építészete Sopronban 230.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXII. évf. 1968 Sopron

Koch Henrik,építész

A bécsi klasszicizmus jelentékeny alakja Yblnek négy évig munkaadója volt./1836-40/.240.old.31.jegyz

Török László: A historizmusok korának építészete Sopronban 230.old.

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XXII.évf.1968 Sopron

Koch Henrik, építész

Bécsben dolgozott. A soproni Széchenyi palota tervezője. A homlokzat 1851-re datálható. A későbarokk mellett a kései római reneszánsz emlékeire emlékeztet.
240. old. 30. jegyz.

Török László: A historizmusok korának építészete Sopronban 230. old

Soproni Szemle. Helytört. folyóirat. XXII. évf. 1968 Sopron

M.D.K.

Koch Henrik építész

Tervek a sárospataki vár homlokzat-architekturájának terge / 1829/

Béthsy Mihály: Sárospatak....
Magyar műemlékvédelem 1961-1962. Bp. 1966. 69.l.

M.N.M.

Koch Henrik

1829-i évi tervei szerint készült el a sárospataki várkstély északi és nyugati homlokzata.

Bóthoy Mihály: Sárospatak,... 85.
Magyar emlékvédelem 1961-1962. Bp. 1966.

M.D.K.

KOCH Henrik építész

meghívott külföldi mester

Fót, volt Károlyi-kastély

Rados Jenő: Magyar építészettörténet Bp. 1961.

238, 244, 265.

MDK

Koch Henrik

építész

Hazánkban csak vendégszereplő mester, a Károlyi család megbizásából több nagyméretü épületet alkotott.

ZÁDOR ANNA : A magyar reformkor művészete.
Bp. 1961.

6.1.

Koch Henrik

építész

MDK

A főti egykori Károlyi kastélyt /ma Gyermekváros/ Pollack művének tartották /Bierbauer nyomán Zádor . is/ e feltehető, hogy akastély 1830-1836 közti átépítése Koch Henrik műve.

Klette Károly 1835-ben festett kőe e nagyobbitott kastélyt ábrázolja.

Az angolkert - Erményi Ignác alkotása- 1836-ra készült l.

Akivitelező Lambrecht Hacker pesti mester volt.

310-311.o.

ZÁDOR ANNA: Pollack Mihály. Bp. 1960.

Koch Henrik

építész

MDK

A fóti Károlyi Kastély, ma Gyermekváros.
építésével kapcsolatban Lyka Károly Hofrichter
nevét is említi. Talán koch helyettesként szerepelt
itt, mint a pesti Károlyi palotánál, ahol a mag-
pesti mesterjogával fedezte az idegenből jött Kochot

333.o. 177. jegyzet.

ZÁDOR ANNA:Pollack Mihály. Bp. 1960.

Koch Henrik MDK

A pesti egykori Károlyi Kúria nem Pollack műve. az 1830-asévekben történt átépités tervezője Anton Pius Riegl bécsi épitész. Kivitelező mester Hofrichter József, aki valószinüleg módositotta a Riegl féle tervet.
1834-től már Koch Henrik vezeti a munkát.

311-312-o.

ZÁDOR ANNA: POLLACK MIHÁLY. Bp. 1960.

x) [Koch Henrik a XIX. a. második felében működik a Skalnitzky Antal társa volt. B. ne.] M.D.K.

Koch Henrik, építész x)

terverte 1823-1827 között Károlyi István tóti kastályát, de mai alakját 1847-ben Ihl Miklóstól kapta, aki villaszerű romantikus épületet tervezett a kertben.

Szombathy Viktor: Budapest - Börzsöny - Cserhát

Bp. /1960./ Panoráma kiad. /Magyarország irásban és képben 2.köt./ 143. old.

le. D. K.

KOCH Henrik építész

(1781–1861)

Pest, volt Károlyi-palota

Különböző Károlyi-kastélyok építésében vesz részt.

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1962. 61,

Gentner-Németh-Végvári

Heinrich Koch bécsi épitész M.D.K.

épitette a fehérvárcsurgói Károly-kastélyt

1844-ben

Genth.Müeml.1959 I. 96

Koch Henrik

A Károlyi palota 1832-es Riegl- féle átépitésé Hofrichter József kivitelezte, de 1834-38 között már a bécsi Koch Henrik fejezte be. /Koch letelepedett és a Károlyi család épitésze lett./

A Henszlmann utcai homlokzatát 1934-ben Wälder Gyula tervezte.

233.o.

Borsos - Sódor - Zádor : Budapest. Bp. 1950.

a.D.K

KOCH Henrik építész

(1781 – 1861)

a pesti volt Károlyi palota

és különféle Károlyi-kastélyok építé-

jében vesz részt

enthen-Németh-égvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1955

p. 1958. 62. l.

M. D. L.

KOCH Le. építész

Fót v. Károlyi kastély (1823-1827)

Gerő László: Építészeti stíluskor
Bp. 1957, 108, l.

M. D. K.

KOCH Henrik élete lész

Ybl Ervin: Ybl Miklós 49.,

M. D. K

KOCH Henrik életéről

1836-tól 4 évig Ybl Miklós mellett dolgozik

Pest, Egyetem-utca Károlyi-palotán

1844. Fehérvár-csurgói kastély és a tótmegyeri átépítésének terve Károlyi György számára

Ybl Ervin: Ybl Miklós 8., 15., 16., 17., 19.

M.D.K

KOCH Henrik építész

Ybl Ervin: Ybl életkép 157.)

M. D. K.

KOCH Henrik építész

1844. ben Mezdi a Csurgón az építkezést a Károlyiaknak

Andrássy György monoki kastélyának átépítése

Ybl kvain: Ybl Miklós 118., 120., 133.,

Koch Henrik (1781-1861) MDK

épitész

A sárospataki Rákóczi-vár északi szárnyát az ő 1829-re keltezett terve szerint épitik ki.
294.o.

Borsos László ism: Dercsényi Dezső-Gerő László:
A sárospataki Rákóczi-vár Bp 1953.
Műv.Ért. 1955. IV. évf. 2. sz. 293-294.o.

M. D. K.

KOCH H. építész

Fót (Pest m.) Volt Károlyi-kastély,
1823-27

Sarokrizalitjai 4be kihlöstre
(Repr. 181., 189.)

Magyar építészet. Bp. 1954. 98. l. 261., 265. l.

M. D. K

KOCH Henrik építész

Bp. Egyetem-u 6. Enceletes palota átépítése Riegel A. P. vez. 1832-34.

Magyar építészet. Bp. 1954. 92. l.

MDK

Koch építész

mint a Károlyiak építésze kap magyországi megbizásokat

''

Zádor A:A magyar klasszicizmus építészeinek társadalmi helyzete. bp.1953 5o.

MDK

Koch Henrik építész

Az egykori Károlyi palota 1832-40 / repr.31 l./

Radoś J: A magyar klasszicista építészet hagyományai. Bp. 1953 28 ,

Koch Henrik épitész

Magyar Nemzet VII. 1951 okt. 25.

M. D. K.

Koch H. építész

Fehérvárcsurgó (Fejér m.) v. Károlyi kastély (1823-27) befejezi Ybl M.

Fót (Pest m.) v. Károlyi kastély (1823-27)

Gerő László: Magyar építészet haladó nagyományai Bp. 1951. 54. l.

Koch Henrik

építész

med

Lestyán Sándor :

Az egyetemutcai Károlyi-palota történelmi emléki

Budapest. 1946. 6-n.

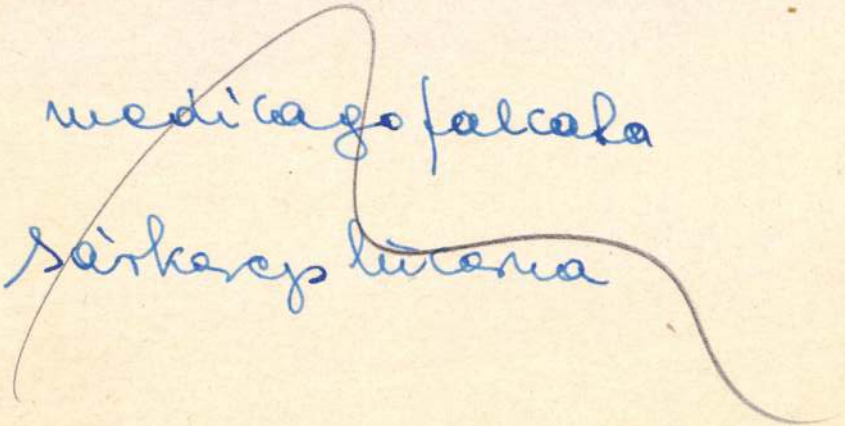

Koch, Heinrich

Magyar Művészet

1934. 373. l.

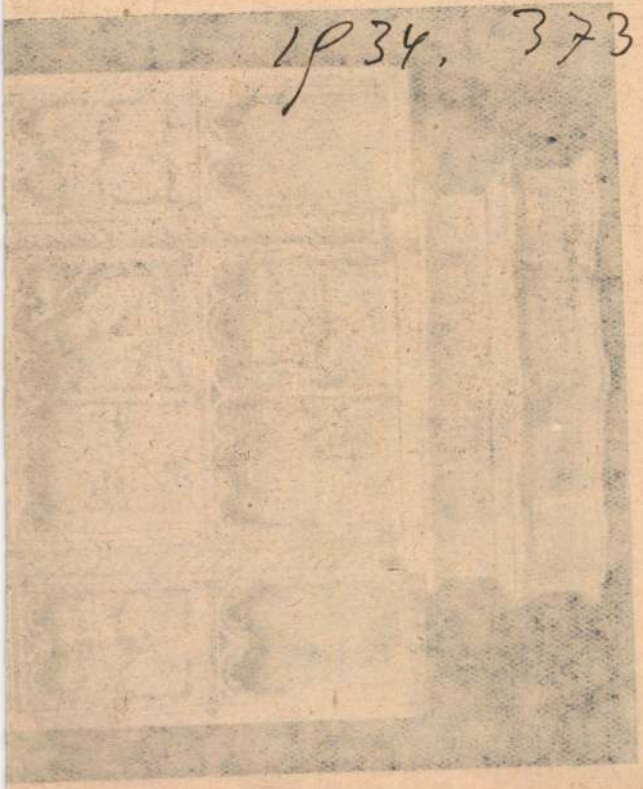

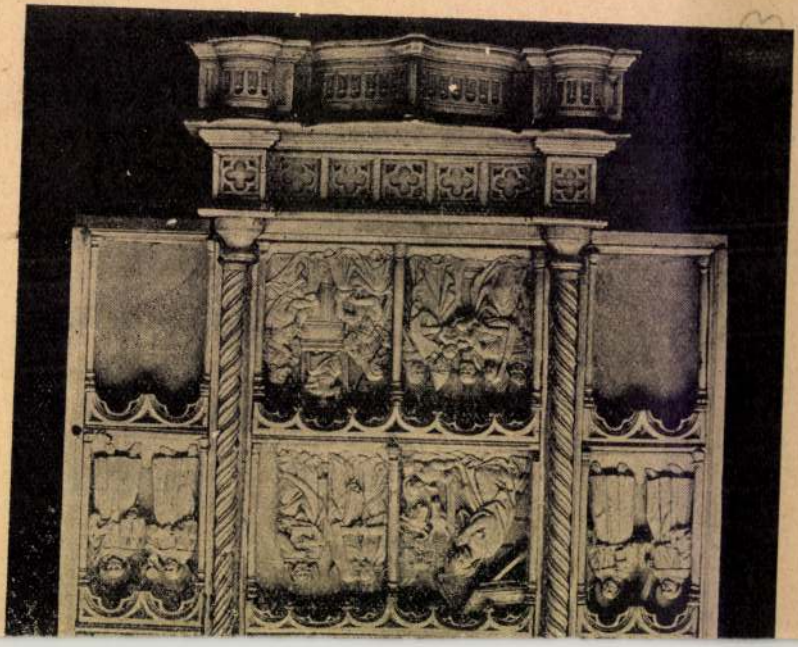

MDK

Koch Henrik bécsi épitész

Y.E: Tanulmányok Bpest multjából. ~~Mcxc~~ ~~B.H.~~ ~~1934~~ ~~xc~~
B.H. 1934. jun. 17. 21. 1.

Koch Henrik

l

MMÉEÉvk

1934.16.l

elmondás nélkül elbocsátás.

a lépés indokából felmondás nélkül
lkalmazott csak akkor vitathatja az
ogtalanságát, *ha bizonyitja, hogy*
nyszerrel akadályoztatott a munka
n.

17/908. sz.)

keretben eltolható ab

(Képv.: Weisz Šánd

1428. alapsz. Allg
schaft cég Berlinben
mátorok üres járási
(Képv.: dr. Wirkma

ÖK LAPJA

Budapest, 1909. máj

naga meggyőződését talán más volna, etben van, ő előtte gulásának a biztosi- rvénytervezet fogal- nnak, de számoltak y a képesitésnek a eállitása a gyakorlati csak hasznot. Igy tegnek az iparosság os pontnál.

triában a képesités ülönösen az osztrák a képesités mellett, esités alapján fejlő- vol külföld példáira mi viszonyaink ipari ok, mint az osztrák olyan nyomokon beváltak.

t maga a mester, állapitja meg és a ha a tanitási rend- amelyben a tanitás . És ebből önként ezetőket kell alkal- erségszerü iparága- és művelnek.

váriparban a külön- y fontossága van. , mindenkit a saját ciális ágazatában ki

képesitéshez kötését, s arra kértél értelemben legyen szószólójuk az a most mi a helyes? Az amit egy vagy amit ugyanazon szakmábó ember egyértelmüen követel az ellen ban.

Le kell számolni azzal a sok axiomával is, hogy más a *képes* a *képesség*. Ennek a mondásnak az, hogy nem fontos *ki mit ta* az: *ki mit tud*. A kiben megvan a vagy aki nem tanult, hanem „tud" kell félteni, mert az legkönnyebb s szerzi a formai képesitést is. De éppen arra való, hogy azt is, aki aki nem dicsekedhetik még a nagy gel, és a sok *tudás*-sal, éppen a tanitás és nevelés révén ugyanazo vezesse, melyből a képesség, a tud hasznos és gyümölcsöző munka fak

Tehát amig a tehetségnek n a képesitéssel, másrészt a c nyers erőből valóságos értékeke a produktiv munka számára.

A reichenbergi kiállitás alkalm igen szépen mutatta be Csehorsz kézműves iparágait, a Neue Freie érdekes cikk jelent meg, amelyben tatva, hogy a legnagyobb iparágak lag a tőke segitségével, hanem a sz alapján keletkeztek.

Liebig, Ginzkey, Klinger, Schn

Koch Henrik

l.

Zádor – Rados

129, 180, 187, 202,
211. l.

Kép: 149. 7.

Koch Henrik
építész

MMÉ Évk

1914. 84. l.

scheinungen, die nur einem kleinern Kreise gelten, nicht so dargestellt werden sollen, als seien sie allgemein giltig; weiterhin, dass dies Allgemeine (das Gemeinsächsische) nie in dem Sinne der Beiordnung neben das Besondere, Einzelne (Nösnische) gestellt werden darf, dass man also nie frage: Wo wird das Gemeinsächsische denn gesprochen? „Nach welchem Ortsdialekt sind die Worte zu schreiben, um in jedem Falle als unbestritten gemeinsächsisch zu gelten?“ „Aus welchen Spezialmundarten setzt sich das Gemeinsächsische zusammen?“ Diese Fragen sind so gestellt, als habe das Korrespondenzblatt durch die Entgegenstellung der Worte Gemeinsächsisch und Nösnisch eine Nebeneinanderstellung derselben ausgesprochen, als habe es das Gemeinsächsische als Mundart eines Kreises, oder gar eines Ortes oder gewisser Orte gefasst. So weit der Verfasser jener Bemerkungen davon war, in solchem Sinne von einem Gemeinsächsisch zu reden, so entschieden kann er bei dem von Keintzel beanstandeten Wort einen bestimmten Inhalt denken, ohne übrigens damit das nicht von ihm erfundene Wort verteidigen zu wollen. Dasselbe umfasst aber die Summe derjenigen sprachlichen Erscheinungen, die allen oder doch den meisten Gruppen der siebenbürgisch-sächsischen Mundart gemein sind. Dass jede dieser Gruppen an jenem Begriff Teil hat, wird Niemand leugnen, dass eine derselben den Begriff ganz ausfülle, wird Niemand behaupten wollen. Jede Gruppe wird aber neben dem, was ihr den Anteil am Allgemeinen sichert, noch ihre Besonderheiten haben. Wenn Keintzels Arbeit nösnische Besonderheiten als allgemein

M.D.K.

Koch Henrik, építész

a gr. Erdődy féle vadászkastély távlati képét állította ki az 1885-évi Orsz. kiállításon

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1885. XIV.évf.

jul. 19. sz. 153. old.

Koch [Henrik?]

épitész

vród

Ney Béla: Nemzeti
építőművészet és stílus
Bp. 1917. 13. l.?

1854	1908
55.	09
56.	10
57.	11
58.	12
59.	~~13~~
60.	14
61.	15
62	
63.	
64.	
65.	
66.	
67.	
68.	
69.	
70.	
1871	
72	
73.	
74.	
75.	
76.	
77.	

[illegible]ÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
146/1936.

Koch Henrik

építész.

1885. Budapest.

1. A gr. Erdödy vadászkastély távlati képe.

Budapesti orsz. ábr. kiáll. A képzőmíviszeti csoport képes tárgynutatója. Budapest. 1885.

H.B.K.

Koch Henrik, építész

(1836-1889)

tragirus körülmeinyer korök meghalt. Az általa terverett Thonet-udvar liftjéből a harmadik emeletről leruhant és szörnyethalt. Másik legismertebb épülete a „Hungária Nagy Szálló" volt. ./.

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1889. XVIII. évf.

máj. 20. sz. 117-118. old.

M.D.K.

Koch Henrik: építész

... Bécsben működött, tanulmányait Berlinben végezte, aztán Pesten telepedett le és 1878-ban megbízott főépítészi, Skalnitzky Antallal együtt, számos magánházon épületet tervezett: Nemzeti Színház átépítése és bővítése, ./.

Bauzeitung für Ungarn. Bp. 1859. XVIII. évf.
máj. 20. sz. 117-118 old.

M.D.K.

Koch Henrik, építész

... Egyetemi Könyvtár, a Wodianer palota, a Fechtig-féle bérház. stb. Skalnitzky halála után is számos bérházat és vidéki uzilakot tervezett

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1889. XVIII. évf.

máj. 20. sz. 117-118 old.

.

Koch Henrik, építész M.D.K.
[Skalnitzky sógora]

irodájában serényen dolgoznak az Egyetemi Könyvtár, az Egyetem Fiziologiai Épülete és a Nemzeti Szinház-bérhára vagszabásu terveinmelyek a Párizi Világkiállitáson kerülnek bemutatásra.

Bauzeitung für Ungarn. Bp.1877. VI.évf. 51. sz.
415. old.

Koch Henrik, építész

M.D. K.

Tervei szerint épül fel a Lipót-utca [külső Váci-utca] és Pintér-utca sarkán dr. Rothfeld Sámuel kétemeletes lakóháza.

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1882. XI. évf.

jul. 6. sz. 158-59. old.

M.D.K.

Koch Henrik építész

felszólítást kapott a Kultusminisztérium részéről hogy a Skalnitzky Antal által készített terveket az Országuti [ma Muzeum körúti] egyetemi épületekre, haladéktalanul nyújtsa be.

Bauzeitung für Ungarn, Bp.1877. VI,évf.29.sz.
216. old.

MDK

Koch Henrik építész

kiállitási nagy éremmel kitüntetve.

A képzőm. kiáll. kitüntetései. Vasárnapi Ujság, 1885. 32.sz. 520 l.

Koch Henrik

műépítész

† Budapesten 1889

májusában –

Vas. Ujs. 1889. 326. l.

Koch Henrik

tovább Szkalnitzky Antal

l. Schoen 1948

48. l

372. szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Miniszter értesit hogy Dániel Pál 1 evre kizáratika közszállitásokból

A beadv

Lakat

Melléklet

Egyúttal

Előirat sz

Utóirat s

Másolta:

Összeolv

Koch Henrik

K

épitész

Szkalnitzky Antal

épitész

1836 – 78.

A bpesti főposta épülete

rád

Bierbposta

85. l.

86. l.

Koch Henrik

mint Szkalniczky Antal
ced.

tervezték a bpesti
főpósta épületét

Bierbposta

2. l.

Koch Henrik

mnepiten, ki a fovarosban
nyrabb épületeket emelte-
tett, véletlenes kör
meghalt Budapesten
1889 ben.

Vas Lyp 1889.
326 l.

Koch Henrik építész (1840–1889), kiállítási nagy érem, orsz. kiáll.

Pesti Hirlap. 1885. VII. é. aug. 3. 4o.

Közli az orsz. kiállítás képzőmüvészeti zsürije által...

Koch Henrik

epitem

[illegible]

Az építési pár

1878. 64-l

..... *műhely.*

őnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Koch Henrik

epitem

ipad

Az épitési ipar

1878. 122. l. (A pesti közúti vaspálya társulat városligeti vásócsarnoka)

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Koch Henrik

építész

fénykepe a MMEE

muzeumában

MMÉE Kozl

1937. 51. l.

melyik?

BUDAPEST
933 JAN 22 14
LK4

M. D. K.

KOCH Henrik építész

A gr. Erdődy-féle vadászkastély

távlati képe.

Brák. Tárgymut. Bp. 1885. 53. l.

MDK

Koch Henrik

A gr, Erdődy-féle vadászkastély távlati képe

Bpesti orsz. kiáll. Képzőművészeti tárgymutató,
1885. 53 l.

Koch Henrik

MDK

A gr. Erdődy-féle vadászkastély távlati képe

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Koch tervek 2.

"A Fehér Hajó telkének rendezésekor az üresen maradt keskeny házhelyen 1874-ben Láng és Koch épitett háromemeletes házat; ezt 1913-ban Báthori és Klenovits szállodának épitette át." /Bécsi u.2./

Bathocsi Péter: A Martinelli tér.
Budapest. 1972.lo.ss.30-34.l.

MDK

Koch Hebrik, Skalnitzky Antal,

irod.

Magyar HP. 105.1.

KOCH Henrik épitész

Ybl Miklós épitész 1814-1891 : A Hild-Ybl Alapitvány kiállitása a BTM-ben 1991/1992 [katalógus] Bp. : Hild-Ybl Alapitvány, 1991

42.p.

Hauszmann A. visszaemlékezése a Magyar Mérnök és Épitész Egylet megalakulására - itt emliti nevét, mint aki a törzshöz tartozott.

KOCH HENRIK épitész

Ybl Miklós épitész 1814-1891 : A Hild-Ybl Alapitvány kiállitása a BTM-ben 1991/1992 [katalógus] Bp. : Hild-Ybl Alapitvány, 1991

15,18, 23, 42-43.p. 151, 191.197, 199, 205-206, 236.

- Széphalom, Kazinczy Mauzoleum. Szkalnitzky és Koch módositja Ybl terveit, 1868

- 43,p. - Akadémia u. 10.

ifj. KOCH Henrik

1863-ban Skalnitzkyval terva debreceni
Ústemplomra

Komárik 1984 145.

KOCH, Henrich epitém

Balázsik Tamás – Frantó Ákos – Kralovánszky

Réka: A fehérvárosugyi Károlyi-kastél.=

Mv 1994/4. 235-246:ill

Koch Henrik as

Szkalnitzky Antal

tervezték a központi
egyetem szerb utcai
stáruszát. Épült
1871. Befejezte
Weber Antal –

Thirring Bpest
64. l.

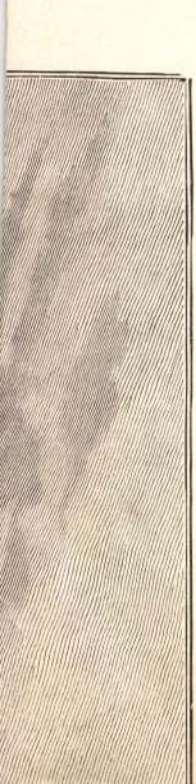

Koch Ignác

pozsonyi

Sopron

1824-ben lett mes-

terré.

Csatkai

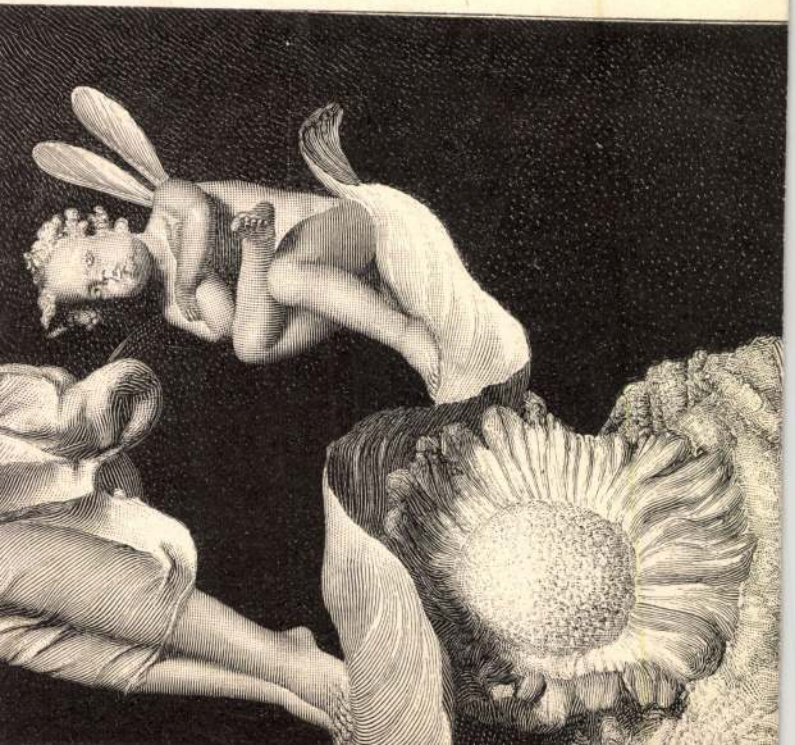

Koch István

szobrász

Őszi Tárlat- Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel.

Trianon c. kis várlata kár hogy nem nagyobb, dimenziókban tepeszi a gondolatot, a gusbakötők, meghénitők magyarok

Uj Nemzedék
1929.IX.8.

Koch István

szobrász

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel. Alak, - mely kicsiváge mellett és kitejező, erőteljes. -

Magyarság
1929.IX.8.

Koch István

mindsztalos

l.

Magyarienivadkiáll

88. l

azaz: Egyszáznyolcvan pengőt

III./ a 127.689/sz. csekkszám

Kiküldetési költségekre 44 P

Budapest, 1939. junius hó 3.

Ybl Ervin s.k.miniszteri tan

A hivatalos

minisz

MDK.

Koch István asztalosmester.
Pécsi Kiállitás VI. Kiállitási ezüstérem.

Magyar Iparmüvészet 19o7. 3oo. l.

Koch István

zenemüvész és hang-
szerkeszítő, eredetlel
esztergályos.
szül. 1772 Veszprém
+ 1828. Bécs
Életrajz
lásd okv.

Szikl Veszpr
357. l.
MOB kat. 3035. sz.

Pesti Hirlap. 1928. dec. 19.
Sebestyén Ede cikke

1899. X. 14-én a 76635
mozhvai Kiállításra C 57
zett 1899. X. 21-én. C 579/99

Lásd Szimyeit
mert erő is volt.

orlás-hajó körött ki a czölöpöknél. ~~Ebben~~ A ~~két~~
~~az~~ ~~összesen~~ hárman dolgoznak. Az egyik gug-
~~ta~~ ~~dolgozik~~ és a harmadik a köteleket igazgat.
~~ul kívökben~~ az alakokat nem lehet kivenni
rben kibontakozó épületek ~~[illegible]~~ kivilági-
ben vimatükröződnek. Az égbolt felhőzött.
kol Jenő."

5: 9,7 cm.
3-án kelt 31153 sz. rendelettel (228/99)
elszámoltatott 1899. V. 18-án (250/99)
ásulvették 1899. VIII. 25-én 12993

Lajna 456/99.

Vid. Mnz.

Koch János, ötvös (Joannes Koch de civitate Keismarge aurifaber, Hans Koth). Késmárkon született a XVI. század közepén. 1566-ban Krakkóban Lencz v. Lancz Mihály ötvöshöz állt be inasnak. Apród évei elteltével utána vándorútra indult, melynek végső pontja Lemberg. Itt végleg megtelepedett, s 1576-ban polgárjogot is nyert.

Lepszy L. Magy. ötv. Lengyelország-ban. Arch. Ért. 1890. 58. l

Koch v. Kolh Janós

ötvös

1566. Krakó
1576. Lemberg.

Arch. Ért. 1890. 58 l.

Letisztázva

Korb János

vezetésével dolgoztak ki a MÁV 1901-1904
közt épült istvántelki műhelyének
terveit

Császár László: Korai vasszerkezetü ipari épületek a magyar historizmus idején. - Éptud. 197o. /II/ 1-2. sz. 269-294.l.

281. l.

Koch János MDK

bécsi építén,
A törökök kiüzése után elkénitette uj váradi nékesegyház
tervét.

Bunyitay Vincze: A nagyváradi latin nuntartásu
nékesegyház. Nagyvárad 1880.

emll. L. 12. 13

1974. VIII. 11. 11.58 D. Petőfi
Láttuk, hallottuk

1021

- A Mücsarnok kamaratermében lo-étől láthatják Koch Iván festőművész kiállitását. Az elmondottak ismertetésére legközelebbi adásunkban visszatérünk.

- - - - - - -

Képzőművészet kritikai müsorunkat hallották hallgatóink.

Koch Iván festőművész

- A Mácsarnok kamaratermében le-étel láthatják Koch Ivan festőmű-
vesz kiállítását. Az elrendeltek ismertetésére legközelebbi adásunk-
ban visszatérünk.

- - - - - - -

Köpcsényeszet kritikai sűrűséket hallottak hallgatóink.

Koch Tivadar, festő

Párizsban, a Függetlenek Szalonja az egyik legrégebbi francia nemzeti tárlat. Az idén a 89. kiállítása. Az új vezetőség elhatározta, hogy minden évben meghívnak egy-egy külföldi országot. Az idei Magyarországot hívták meg. A művész műve szerepelt e kiállításon.

Művészeti Magazin
1978. VII. 11. TV. 21.25 /1/

KOCH, Jakab Jutö

1749 Porson

Ans 1998. 243

pozitív: brómezüst zselatinos, 12x16,5 cm. OM
negatív: zselatinos szárazlemez, 13x18 cm. OM

Gáboltó [*Galbató*, Gaboltov; Sáros vm]
R. k. plébániatemplom, antependium, 18. száza
1904
pozitív: brómezüst zselatinos, 12x16 cm. OMv

Gáboltó [*Galbató*, Gaboltov; Sáros vm]
R. k. plébániatemplom, két antependium selyer
század
1904
pozitív: brómezüst zselatinos, 12x17 cm. OMv

Gáboltó [*Galbató*, Gaboltov; Sáros vm]
R. k. plébániatemplom, rece gránátalma motívu
színes selyemhímzéssel Sárpatakról, 17-18. sz
1904
pozitív: brómezüst zselatinos 12x16,5 cm. OM

Gáboltó [*Galbató*, Gaboltov; Sáros vm]
Görög katolikus templom
1904

Hoch Jakob

lásd

z

Kal Délm 14 l.

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

m.

évi ..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Koch János

bécsi építész

l.

Biró Nagyvárad

6. l. – 10. l. 11. l.

Koch Janos

epitéq

laid

z

Rupp Jakab. Magyarország

helyrajzi története.

III. K. 107. l.

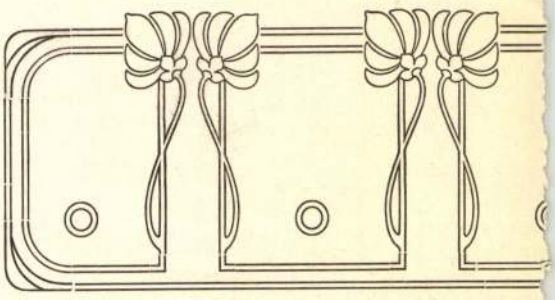

IGEN TISZTEL

Van szerencsénk becses
JÁNOS dr., a Magya
történész és SZENTI
már megírták az első
kont, mely a XII-ik
képzőművészeink életrajzát magába
a nagyméltóságú vallás- és közok

MAGYAR MŰVÉ

Koch János

bécsi épitész

Benkovics n. váradi püspök 1702. ben Váradra hivta < > -t s vele 1702. máj. 1-e egy uj székes egyház épitése végett szerződést kötött s a tervet elkészitteté. A székesegyház két tornyu lett volna, hosszusága 17,- szélessége 7 öl. s a tornyok magassága a fődelen kivül 10 öl. A mostoha anyagi viszonyok között azonban az uj székesegyház valami nagyszerünek nem is terveztetett. Hol épult fel, mar már nem tudni való szünni azonban, hogy a mai szécheny tér. Benkovics 1702. okt. 2án meg 750 frtot előlegezett Koch mesternek az épitésre, de nehány nap mulva már meghalt s vele egyitt elenyészet - szécheny tér székesegyház eszmége is (?)

Keresztury J. Descript Epp. et capituli M. Varad. II. 282 l. 284 l.

Bunyitay Vince A Nagyváradi L. Sz. székesegyház. Nagyvárad 1880. 12 l. 13. l.

Koch János K.

Mücs. ced

Kaposvári építész

1890-ben tervezte

a nagyranizsai ág.

hitv. ev. templomot,

melyet Morandini

Román építész épített

fel

Barbarits

250, 251. l.

képpel

Radó V.: Magyar népmondák V. 79.

— Gróf Benyovszky V. 79.

MDK

Koch János kapcsvári építész

által tervezett nagykanizsai ágostai hitv. templomot
Morandini Román építész építette fel.

Képpe.

Barbarits 259,251.l.

Koch János M.D.K.

A kaposvári rk plébániatemplom épikezéeinek főpa
pallérja, főépitészI: Geizler Mó, vállalkozó: Hi
H irsch és Bachracsh, tervező: Tandor Ottó
1885-

Z ádor Mihály: Kaposvár, Bp. 1964. 178.l.

MDK

Koch János, építész
Kaposvár.

1890-ben tervezte a nagykanizsai ág.hitv.ev templomot, melyet Morandini Román építész épített tel.

Képpel.

Barbarits. 25c, 25l.l.

200

Koch János

festő

1893–94.

Elmúlt 1930.85.C.

T. 4872.

ő osztrák tábornok az elfogott
y szuronyos baka vesz körül,
evő hadnagytól. A háttérben szél-
lirata a kép alatt:

liche Gefangene.
gi fogoly.

n von M. Trentsensky in Wien.

22.5: 33.1 cm.

7-95-390.

Koch János

~~templomfestő~~

l.

Csikvári Ungvár

169. l.

KOCH, Johann, pozsonyi asztalosmester

J.K.,bürg.Tischlermeister,
† 30 évesen, Pozsony 1779 szept.19,
[1779, 79.szám, 8 l.]

Pr.Z.

KOCH, Johann Römüves a)

-"- -"- b)

1687

1704

Ars 1996/1-3. 228

229.

felsőmagyarországi renaissance stílű lehetett.
emeleten kőből faragott epitáfium czímerrel, feli
kerubfejekkel. XVII. század.

Ág. hitv. ev. templom

Épült a XIX. sz. elején.

1. Ónkancsó 1784-ből vésett kétfejű sassal oldal

Az ev. templom mögött a kertben egy ötszöglete
erődítményeinek maradványa.

Városháza XVII-XVIII. századbeli emeletes épü

1. Mária Terézia olajfestésű arczképe egyk
keretben.

2. I. Ferdinánd domborművű arczképe üveges t

Koch Jánosné, népi iparművész

22
/ 45

Anyagba szőtt gondolatok

Szekszárdon a Béri Balogh Ádám megyei múzeumban az országos szőttespályázat anyagából kiállítás nyílt. Hagyományos elemekre építkezve a szőttesek az új életformáknak és a megváltozott funkcióknak tesznek eleget. Felidézik a paraszti és takácsszövés hagyományait, és mai használatra alkalmas munkákat készítenek. Ápolják a múltat és – a kiállítás bizonyság rá – méltó örökösök folytatják a mesterséget.

A régi stílus a mai embert is öltözteti. A decsi gyermekszakkör munkája

Koch Jánosné és Hemeder Jánosné eredeti sárközi szőttesei

Tájegységek találkozása

KAPFINGER ANDRÁS FELVÉTELEI

...ONYOK

rándultam? Csak ezt mondd meg: ki írta?" Ki írta? Ki írta? Nem tudom. Biztos egy apuka írta, amikor a kisfiával sétált, úgy, mint én most veled. Látod, milyen széles a bevésés? Együtt vastagodott a fával. Régen írhatták, ötvenben vagy ötvenkettőben... „És most hol vannak? Az apuka a gyerekével?" Hol vannak? Uramisten! Hát mit tudom én! Disszidáltak, meghaltak, boldogan élnek... Inkább a síneket nézd és gondold el, hány százezer boldog úttörő alatt csattogtak az elmúlt 38 év alatt...

Persze tudhattam volna! A gyereket nem a csattogás érdekli. Lehajol és betűzi a feliratot: „Re-si-cza. Apu! Ott készült ez a sín? Hol van Resicza?" Na még csak ez kell! Hogy én elmeséljem! Hogy az iskolában, szokása szerint, összehabratyoljon mindenfélét! Aztán a tanító néni majd jól leszidjon a szülői értekezleten! Egy frászt!

Megragadom a gyerek kezét, elhúzom és nem érdekel a lekonyuló szájacska sem.

Tudod, hogy mikor fogok én legközelebb eljönni veled a szép, októberi őszben a Széchenyi-hegyre az életünket elmesélni? Majd, ha megtanulsz rám is figyelni!

És elindultunk a sínek között hazafelé.

NÓGRÁDI GÁBOR

KISS GÁBOR FELVÉTELEI